

Kontrollutvalget i Gjøvik kommune

Sekretariatet

Gjøvik, 4. oktober 2016.

J.nr./referanse: 26-16/GK/ks

TIL KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Roar Løken Lunder, leder (H)

Undis Scheslien, nestleder (Sp)

Thomas Longva (V)

Hans Olav Lahlum (Sv)

Irene Kalrasten (Ap)

Kopi sendt:

- Ordfører og rådmann
- Innlandet Revisjon IKS

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Det innkalles herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Torsdag 13. oktober 2016

Tid: Kl. 0845 – ca 1430

Sted: Møterom Vardal, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Deltakelse fra andre i møtet:

- Rådmannen/administrasjonen: Økonomisjef Jan Ove Moen orienterer i f.m. sakene 66-68 (fra kl. 0900)
- Innlandet Revisjon IKS v/Reidun Grefsrud/Guro Selfors Lund orienterer i f.m. sak 70 (fra kl. 1200)
- Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor Unn Romundgard orienterer i f.m. sak 72 (fra kl. 1315)

Eventuelt forfall til møtet bes meddelt snarest til undertegnede på telefon/sms til 995 77 903, eller e-post til kjetil@kontrollutvalget.no

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken

Studievegen 7, 2815 Gjøvik

Tel. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I GJØVIK KOMMUNE

Torsdag 13. oktober 2016 kl. 0845

(Møterom Vardal, rådhuset)

SAK NR. 65/2016	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30.09.16
SAK NR. 66/2016	KOMMUNENS ØKONOMISTYRINGSSYSTEM – ANALYSEMODULEN «FRAMSIKT ANALYSE» Rådmannen/økonomisjef orienterer.
SAK NR. 67/2016	KOSTRATALL 2015 – NØKKELTALLSHEFTE – GJØVIK KOMMUNE Rådmann/økonomisjef orienterer.
SAK NR. 68/2016	STATUSRAPPORT 2. TERTIAL 2016 - GJØVIK KOMMUNE Rådmannen/økonomisjef orienterer.
SAK NR. 69/2016	NOU 4:2016 – NY KOMMUNELOV
SAK NR. 70/2016	FORANALYSE: PSYKIATRI OG RUS Innlandet Revisjon IKS orienterer.
SAK NR. 71/2016	KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2016-2019
SAK NR. 72/2016	REGNSKAPSREVISJON: PRESENTASJON AV STRATEGI FOR REVISJON AV KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2016 Innlandet Revisjon IKS orienterer.

Gjøvik, 4. oktober 2016.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Kopi til orientering:

- Gjøvik kommune v/ordfører, rådmann og vararepresentantene til kontrollutvalget
- Innlandet Revisjon IKS

SAK NR. 65/2016

Gjøvik kommune

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30.09.16

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	12.10.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 30.09.16

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 30.09.16 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Møteprotokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges herved frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Fredag 30. september 2016 holdt kontrollutvalget møte i Gjøvik rådhus fra kl. 0845 – 1500.

Som medlemmer møtte:

Roar Løken Lunder, leder (H)
Thomas Longva (V) – fratrådte møtet kl. 1200
Irene Kalrasten (Ap)
Hans Olav Lahlum (Sv)

Følgende medlem hadde meldt forfall:

Undis Scheslien, nestleder (Sp)

Følgende varamedlem møtte:

Ingen

Følgende varamedlem hadde meldt forfall:

Bigit Husom (V), personlig vara for Thomas Longva (innkalt til møtet fra kl. 1200).

Ellers møtte:

Fra Industribygg AS: Styreleder Tor Espen Larsen, daglig leder Einar Amlie Karlsen og controller Arve Lomsdalen (alle møtte under sak 56).

Fra rådmannen/administrasjonen: Kommunalsjef Administrasjon Marit Lium Dahlborg (sak 57) og personalsjef Elin G. Limoseth (sakene 57 og 58).

Fra Innlandet Revisjon IKS: Daglig leder Bjørg Hagen (sakene 60 og 61) og oppdragsansvarlig revisor Kristian Lein (sakene 55-61).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret v/ordfører, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, rådmannen, Innlandet Revisjon IKS, Oppland Arbeiderblad og Gjøviks Blad.

Utvalgsmøtet ble satt kl. 0845 med Roar Løken Lunder som møteleder.

Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.

Sakene ble behandlet i følgende rekkefølge: 55, 56, 60, 61, 57, 58, 59, 62, 63, 64.

Til behandling:

SAK NR. 55/2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 01.09.16

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 01.09.16 godkjennes.
---------------------------	---

Fra behandlingen:

Industribygg AS v/styreleder Tor Espen Larsen, daglig leder Einar Amlie Karlsen og controller Arve Lomsdalen presenterte selskapets oppfølging av kontrollutvalgets spørsmål, jf. kontrollutvalgets vedtak i møte den 11/3-16 (KU-sak 04/16).

Vedlegg 3 i saken (juridisk vurdering omkring selskapets forhold til lov om offentlige anskaffelser) ble drøftet mht. offentlighet. Det var enighet om at brevet ikke inneholder opplysninger som skal unntas fra offentlighet.

Vedtak, enstemmig:

Industribygg AS sin tilbakemelding til kontrollutvalget etter møtet den 11/3-16 tas til orientering. Kontrollutvalget har merket seg følgende:

- a) Uttalelse fra Skatteetaten der det konkluderes med at Industribygg AS er skattepliktig.
- b) Juridisk vurdering, utført av Gjøvik kommune, om at selskapet faller utenfor regelverket om offentlige anskaffelser.
- c) Avgjørelse i Klagenemda for offentlig anskaffelser (KOFA) 13/4-16 om at Gjøvik Rådhus AS ikke har brutt anskaffelsesregelverket på de punkter som klager har anført.
- d) Selskapet har innhentet juridisk bistand til å vurdere Industribygg AS sitt forhold til offentlighetsloven, og at spørsmålet skal behandles i selskapets styre om kort tid. Kontrollutvalget ber om å bli holdt orientert om selskapets vurderinger på området.
- e) Gjennomført bacheloroppgave ved Økonomi og ledelse/NTNU Gjøvik gir et fint grunnlag for å jobbe videre med utvikling av selskapets kommunikasjon med sine nåværende og fremtidige leietakere/samarbeidspartnere.

Fra behandlingen:

Thomas Longva fratrådte møtet før behandling av saken. Kontrollutvalget bestod etter dette av fire medlemmer.

Rådmannen v/personalsjef Elin Limoseth orienterte og svarte på spørsmål. Kommunalsjef Administrasjon Marit Lium Dahlborg supplerte orienteringen.

Følgende hovedtema ble berørt i presentasjonen:

- Overordnet og detaljert sykefraværstatistikk.
- Rutiner for sykefraværarbeidet i kommunen (på system og individnivå)
- IA-arbeidet
- Revitalisering av sykefraværarbeidet (økt fokus på IA-arbeidet og deltakelse i KS-prosjekt)

Følgende dokumenter ble delt ut/referert i møtet:

- Inkluderende arbeidsliv (forside fra det elektroniske kvalitetssystemet EQS)
- Prosesskart – oppfølging av sykemeldte
- Prosedyre – Oppfølging av sykmeldte arbeidstakere og arbeidstakere som står i fare for å bli sykmeldt
- IA-handlingsplan Gjøvik kommune

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Med bakgrunn i presentasjonen i møtet har kontrollutvalget inntrykk av at rådmannen har stort fokus på sykefraværarbeidet i kommunen og at det jobbes systematisk med tiltak. 2. Med bakgrunn i fortsatt høyt sykefraværet blant de ansatte i Gjøvik kommune (pr. 2. kvartal 2016 - 8,9 %) og målsettinger både nasjonalt og kommunalt om å redusere sykefraværet, vil kontrollutvalget gå videre med planleggingen av et eventuelt revisjonsprosjekt på området. 3. Innlandet Revisjon IKS bes om å gjennomføre en forundersøkelse der formålet er å gi kontrollutvalget et bedre beslutningsgrunnlag for igangsetting av et revisjonsprosjekt.
---------------------------	---

SAK NR. 58/2015

MEDARBEIDERUNDERSØKELSE 2015 – RESULTATER OG OPPFØLGING

Fra behandlingen:

Rådmannen v/personalsjef Elin Limoseth orienterte og svarte på spørsmål. Følgende ble delt ut i møtet:

- Brev til arbeidsgiverrepresentantene – Medarbeiderundersøkelse 2-15. desember 2015.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Personalsjefen presentasjon av resultater og oppfølging av medarbeiderundersøkelse i Gjøvik kommune, utført i desember 2015, tas til orientering. 2. Kontrollutvalget registrerer at kommunen ligger på eller over landsgjennomsnittet for alle de 10 områdene som er målt, og at det særlig jobbes videre innenfor områdene
---------------------------	---

«Mestringsorientert ledelse» og «Relevant kompetanseutvikling».

3. Kontrollutvalget har inntrykk av at resultatene fra undersøkelsen blir fulgt opp av rådmannen på en systematisk måte med fokus på læring og forbedring.

SAK NR. 59/2016

**KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR
FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL
2016-2019**

Fra behandlingen:

Henvendelse fra Finn Olav Rolijordet til kontrollutvalget av 29/9-16 ble referert for utvalget.

Vedtak, enstemmig:

1. Justert plan legges frem på neste møte. Følgende tema/revisjonsområder innarbeides i justert plan:
 - Forvaltningsrevisjon:
 - Skole
 - NAV/Sosialhjelp
 - Næringsutvikling
 - Selskapskontroll:
 - Krisesenteret i Gjøvik IKS
2. Med bakgrunn i fremlagt utkast til ny plan bes Innlandet Revisjon IKS om å gjøre en vurdering omkring kontrollutvalgets prioritering av Gjøvik Boligstiftelse i planen, herunder komme med innspill til aktuelle innfallsvinkler til en kontroll med stiftelsen.

SAK NR. 60/2016

TERTIALRAPPORT 2/2016 FRA INNLANDET REVISJON IKS

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder Bjørg Hagen orienterte.

Vedtak, enstemmig:

Tertialrapport 2/2016 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

SAK NR. 61/2016

**SAMMENLINGING AV REVISJONSKOSTNADER 2015 MED
ANDRE KOMMUNER («BENCHMARKING»)**

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder Bjørg Hagen orienterte.

Vedtak, enstemmig:

1. Sammenligning av kommunens revisjonskostnad for 2015 med andre kommuner tas til orientering.

2. Kontrollutvalget har merket seg at kommunens kostnader til revisjon av kommuneregnskapet (regnskapsrevisjon) ligger omkring samme nivå som for andre kommuner på samme størrelse.

SAK NR. 62/2016

FORBRUKERRÅDETS KOMMUNETEST 2016

Vedtak, enstemmig:

1. Forbrukerrådets kommunetest for 2016 tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har merket seg at Gjøvik kommune er rangert som nr. 2 (av 26) i Oppland fylke og nr. 49 (av 428) i landet.

SAK NR. 63/2016

KOMMUNE-NM 2015 – NHO

Vedtak, enstemmig:

1. NHOs kommuneNM 2015 tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har merket seg at Gjøvik kommune er rangert som nr. 2 (av 26) i Oppland fylke og nr. 70 (av 428) i landet.

SAK NR. 64/2016

REFERATSAKER

Følgende saker ble referert:

1. Kartleggingsrapporten «Samhandlingsreformen – kartlegging av utvikling»: Orientering i Utvalg for Helse, Omsorg og Velferd den 21/9-16 v/Innlandet Revisjon IKS
2. Redigert oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS for 2017.
3. Diverse avisartikler
4. Neste møte: Tidspunkt/saksliste

Vedtak, enstemmig:

Referatsakene tas til orientering.

Gjøvik, 30. september 2016.

Roar Løken Lunder
leder

**RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 30. september 2016.**

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

NESTE MØTE

Dato:

TORSDAG 13. OKTOBER 2016

Tidspunkt:

KL. 0845

Aktuelle saker:

- *Kostra – nøkkeltallshefte (KU-sak 26/16)*
- *«Framsikt» - presentasjon av nytt budsjettstyringssystem mv*
- *Statusrapport 2. tertial 2016 – Gjøvik kommune*
- *Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019*
- *Forundersøkelse: Rus- og psykiatri*
- *Regnskapsrevisjon: Presentasjon av strategi for revisjon av kommuneregnskapet for 2016*

Saker til senere møte:

- *Finansforvaltning i Gjøvik kommune – presentasjon av revidert finansreglement*
- *Risikovurderinger på tjenestenivå (KU-sak 12/16)*
- *Presentasjon av resultater fra internrevisjon «Informasjonssikkerhet» (KU-sak 12/16)*

Bestillinger (Innlandet Revisjon IKS):

- *Forundersøkelse: Rus- og psykiatri*

Møteplan for 2016:

- Torsdag 21.01.16 kl. 0845
- Torsdag 03.03.16 kl. 0845
- Fredag 11.03.16 kl. 0845 – i tillegg til opprinnelig fastsatt møteplan
- Torsdag 14.04.16 kl. 0845
- ~~Torsdag 12.05.16 kl. 0845~~ - avlyst
- Mandag 23.05.16 kl. 0845 – i tillegg til opprinnelig fastsatt møteplan
- Torsdag 09.06.16 kl. 0845
- Torsdag 01.09.16 kl. 0845
- Fredag 30.09.16 kl. 0845 – i tillegg til opprinnelig fastsatt møteplan
- Torsdag 13.10.16 kl. 0845
- Torsdag 01.12.16 kl. 0845

Gjøvik kommune**KOMMUNENS ØKONOMISTYRINGSSYSTEM –
ANALYSEMODULEN «FRAMSIKT ANALYSE»**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.10.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

Presentasjon av kommunens økonomistyringssystem, herunder erfaringer fra bruk av analysemodulen «Framsikt Analyse», tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kommunen har tatt i bruk deler av økonomistyringssystemet Framsikt. Framsikt tilbyr 6 ulike moduler som til sammen støtter en helhetlig årshjul-prosess. Løsningen er skybasert, hvilket betyr at man ikke trenger å laste ned eller installere noen programvare, men kan bruke løsningen direkte på nett.

Kontrollutvalget bør være kjent med hvilke systemer kommunen benytter seg av i økonomistyringen, og har invitert rådmannen/økonomisjefen til å presentere endringene som er gjennomført.

Nedenfor følger oversikt over de ulike modulene i Framsikt:

(kilde: Framsikt sin hjemmeside, 4/10-16)

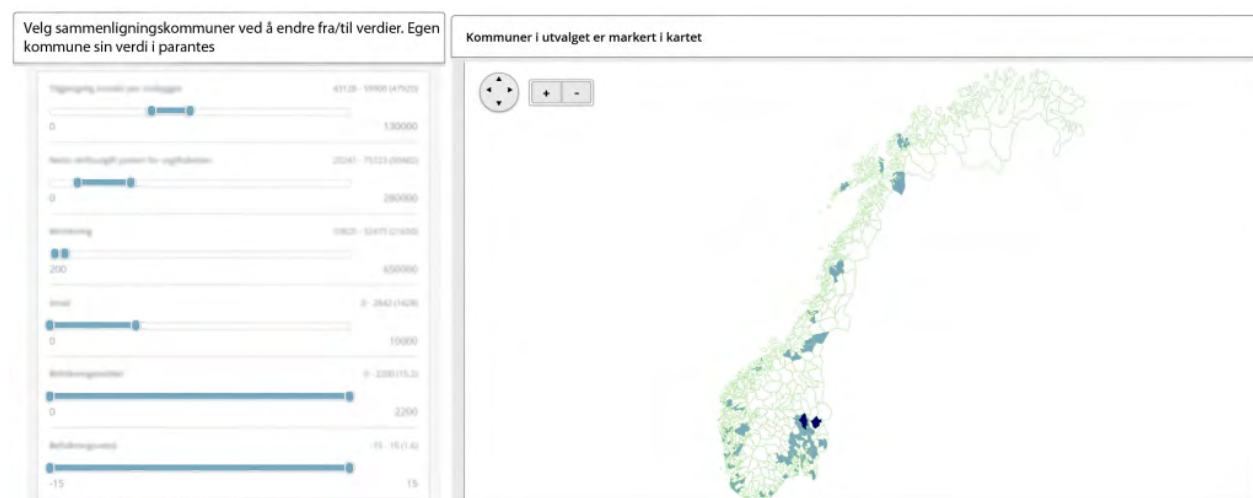
Analyse

Analysemodulen kan benyttes til utarbeidelse av ståstedsanalyser, årsmelding, KOSTRA-rapportering, kvalitetsvurdering av tjenester og analyser i økonomiplanprosessen.

Verktøyet brukes til å finne sammenlignbare kommuner, beregne teoretisk handlingsrom og velge ut relevante indikatorer fra et rikt utvalg – deriblant en rekke kvalitetsindikatorer som ikke finnes i KOSTRA. Hele analysen kan eksporteres som et dokument med illustrative grafer og tilhørende tekst.

Kommunen kan analysere egen utvikling over tid og bruke verktøyet til å finne relevante sammenligningskommuner. Gjennom et grafisk grensesnitt (se bildet) finner man relevante kommuner ved å filtrere på viktige kriterier som bl.a. frie inntekter, kommunestørrelse, befolkningssammensetning og driftsresultat.

Med utgangspunkt i valgte sammenligningskommuner eller gjennomsnitt for KOSTRA grupper, landet og andre grupper, beregner verktøyet ditt teoretiske handlingsrom. Det teoretiske handlingsrommet hjelper din kommune til å gjøre viktige (om)prioriteringer på riktige områder.

Gruppering av indikatorer for kvalitet, prioritet, produktivitet og dekningsgrad gjør det enkelt å finne sammenhenger mellom innsatsfaktorer og resultater. Vi beriker analysen med en rekke kvalitetsindikatorer på områdene grunnskole, barnehage, kultur og næringsliv. Verktøyet inneholder bl.a. befolkningsprognose, tall fra skoleporten og folkehelseinstituttets statistikkbank. Sammenhengene kan beskrives for de enkelte indikatorer og dette skaper en rød tråd i analysen.

Over 60 norske kommuner bruker i dag Analyse til ståstedsanalyse av sin kommune. Vi opplever at kommunene som bruker verktøyet får brukt mer tid på selve analysen, sammenlignet med å gjøre disse prosessene manuelt. Ved at dataene og beregningene er så lett tilgjengelig, får man gjerne en bredere anvendelse av viktige data, og det blir enklere å få flere i organisasjonen til å jobbe målbevisst med KOSTRA-data.

Framsikt Analyse er en skybasert nettløsning, som kun inneholder offentlige data. Vår database inneholder data for alle kommuner, det betyr at man kan starte analysearbeidet samme dag som man bestiller. Vi tilbyr opplæring, men løsningen er intuitiv, så flere kommuner har gått i gang på egenhånd med opplæringsmateriellet som ligger i hjelpesenteret.

Strategi & Utredning

Strategi- og Utredningsmodulen brukes til å utrede konsekvenser av nye prioriteringer og innsparinger. Verktøyet kan brukes til å involvere politikere tidlig i prioriteringsdiskusjoner og gi føringer for arbeidet med økonomiplan og budsjett.

Strategi- og Utredningsmodulen gir mulighet for å gjennomføre utredninger og mulighetsstudier både ved å konkretisere nye tiltak for måloppnåelse og ved å utrede mulig innsparing. Utgangspunkt kan være både ståstedsanalyser og analyser av det teoretiske handlingsrommet fra analysemodulen. Utredninger kan også omfatte konkrete tiltak.

Potensial for besparing
Tabellen viser teoretisk handlingsrom i kroner og % mot andre sammenlikningskommuner og grupper.

☐ Vis negativt handlingsrom ▶ Beregning av handlingsrom ▶ Juster beløp ▶ Velg gruppe Eksporter

Formål	Aldersgruppe	Indikator	Steinkjer	Ringsaker	Elverum	Lavest i KOSTRA gruppen	Lavest i KOSTRA gruppen - kroner	Innbyggere i målgruppen	Teoretisk handlingsrom kroner	Teoretisk handlingsrom %
▶ Grunnskole	6-15 år	Netto driftsutgifter til grunnskolesektoren (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	104 293	106 189	93 714	Oppegård	78 747	2 618	27 695 822	10
▶ Pleie og omsorg	80 år +	Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over	280 503	324 072	334 788	Steinkjer	280 503	1 174	0	0
▶ Barnevern	0-17 år	Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	9 997	9 026	8 729	Sola	4 914	4 599	5 831 532	13

Analysen og utredningene man gjør kan eksporteres i et dokument og benyttes i politiskbehandling, f.eks. i form av en sak om økonomisk utvikling og handlingsrom. Utredningene vil imidlertid være like relevante i administrativ behandling, som forberedelse til økonomiplanprosessene. Ved at utredningen gjøres så tett knyttet til KOSTRA og befolkningsdata, gir det mulighet for en svært strukturert utredning, på mye mindre tid, enn dersom man skulle gjort samme utredning manuelt.

Tjenesten er tilgjengelig for kommunen samme dag som man bestiller.

Økonomiplan

Økonomiplan er en helhetlig modul for utarbeidelse av økonomi- og handlingsplan med tekst og tall. Den inneholder funksjoner for å koble mål i planperioden til mål i kommuneplanen, konsekvensjustering av budsjett, oppfølging av tidligere vedtak, befolkningsutvikling, bruk av handlingsregler, strategisk fordeling av rammer, arbeid med tiltak og prioriteringer i tjenesteområdene, oversikt over rammeutvikling, investering/finansiering samt automatisk utarbeidelse av økonomiplandokument og forskriftsskjemaer. Modulen har fleksible vedtaksnivå og støtter tjenesteorientert budsjett. Modulen vil i løpet av 2016 også inneholde publisering på nett.

Verktøyet gir en effektiv, trygg og involverende prosess i tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sin veileder for økonomiplanlegging i kommuner og fylkeskommuner, samt veileder for budsjettering av investeringer. Verktøyet gir også automatisk fremstilling av obligatoriske forskriftsskjema.

Effekten av planlagte investeringer, vedtak i tidligere økonomiplaner, budsjettreguleringer i året, beslutninger og demografisk endring innarbeides automatisk i en funksjon for konsekvensjustert økonomiplan.

Rådmann og økonomisjef får et godt grunnlag for vurdering av handlingsrom mot definerte handlingsregler for hele økonomiplan perioden, strategiske prioriteringer og fordeling av innsparingskrav. Digitale budsjetttrundskriv leder fram mot en budsjettprosess med innspill fra de ulike tjenesteområdene på innsparing- og tiltaksbehov.

Budsjetttrunder

Alle endringer økonomiplanen knyttes til en budsjetttrunde. Det kan til enhver tid kun være én aktiv budsjetttrunde.

Alle

Kommunestyrets vedtak

Rådmannens forslag

Budsjetttrunde

Vedtaksreferanse

Vedtaksdato

Status

Konsekvensjustert økonomiplan 2017-2020

Økonomidokument

31.05.2016

Aktiv

Tiltak med opp- eller neddrappingseffekt 2017-2019

Økonomiplan 2016-2017

31.12.2015

Godkjent

Ny budsjettendring

Sentrale inntekter

Viser i utgangspunktet sentrale inntekter i opprinnelig vedtatt budsjett. Oppdater beløpene i tråd med nye forutsetninger fra Kommuneproposisjonen og andre vurderinger. Nye inntekter kan legges til som nye rader. (Alle beløp i 1000 kroner)

	Budsjett 2016	Revidert budsjett 2016	Økonomiplan 2017	Økonomiplan 2018	Økonomiplan 2019	Økonomiplan 2020	Endring 2017	Endring 2018	Endring 2019	Endring 2020
Skatt på inntekt og formue	-435 888	0	-463 705	-468 342	-473 025	-477 755	-22 587	-21 930	-21 256	-25 986
Rammestilskudd	-671 516	0	-692 689	-699 616	-706 612	-713 678	-8 760	8	13 626	6 560
Skatt på eiendom	-48 500	0	-48 700	-48 900	-49 100	-49 300	-200	-400	-600	-800
Andre inntekter	-450	0	-450	-450	-450	-450	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-41 656	0	-40 606	-38 689	-37 459	-37 459	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-912	0	-910	-910	-910	-910	2	2	2	2
Legg til rad										
Sum sentrale inntekter	-1 198 922	0	-1 247 060	-1 256 907	-1 267 556	-1 279 552	-31 545	-22 320	-8 228	-20 224

Klikk for beskrivelse av Sentrale inntekter

Sentrale utgifter

Sentrale utgiftsposter som ikke skal fordeles på tjenesteområder

	Budsjett 2016	Revidert budsjett 2016	Økonomiplan 2017	Økonomiplan 2018	Økonomiplan 2019	Økonomiplan 2020	Endring 2017	Endring 2018	Endring 2019	Endring 2020
Pensjon	0	0	3 000	6 000	9 000	9 000	0	0	0	0
Lønnsreserve	3 574	0	3 099	3 298	3 148	3 148	0	0	0	0
Generelt effektiviseringskrav	2 121	0	2 121	2 121	2 121	2 121	0	0	0	0
Andre sentrale utgifter	1 515	0	1 515	1 515	1 515	1 515	0	0	0	0
Legg til rad										
Sum sentrale utgifter	7 210	0	9 735	12 934	15 784	15 784	0	0	0	0

Legg til beskrivelse for sentrale utgifter

Netto driftsramme per område

Til fordeling drift. Beløpene er basert på opprinnelig budsjett, tekniske justeringer og andre justeringer. Klikk på et tjenesteområde for å konsekvensjustere ytterligere. Beløp i 1000 kroner.

	Budsjett 2016	Revidert budsjett 2016	Økonomiplan 2017	Økonomiplan 2018	Økonomiplan 2019	Økonomiplan 2020	Endring 2017	Endring 2018	Endring 2019	Endring 2020
RÅDMANNEN MED STAB	127 787	127 787	125 352	125 887	133 367	133 367	0	0	0	0
AVDELING OPPVEKST	410 496	410 496	414 644	417 422	422 612	426 644	2 916	413	-2 651	1 381
AVDELING HELSE	172 184	172 184	172 297	171 222	170 465	170 465	-31	-121	-221	-221
AVDELING SAMFUNNSUTVIKLING	182 029	182 029	181 008	175 148	174 536	174 536	0	0	0	0
AVDELING OMSORG	324 042	324 042	322 967	320 238	317 820	317 820	-3 420	-8 075	-11 650	-11 650
FELLESOMRÅDET	-69 745	-69 745	-69 745	-69 745	-69 745	-69 745	0	0	0	0
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 146 793	1 146 793	1 146 523	1 140 172	1 149 055	1 153 087	-535	-7 783	-14 522	-10 490

Rådmannen og økonomisjefen kan fortløpende se effekten av de ulike forslagene og justeringer i disse. Dette gir en transparent prosess mot tjenesteområdene, som muliggjør både avansert og brukervennlig simulering i grafiske oversikter, der man ser umiddelbart effekten av tiltak opp imot de handlingsregler som er valgt. Man kan enkelt gjennomføre nødvendig antall budsjettinnspillsrunder.

Modulen har stor fleksibilitet med hensyn til støtte for ulike vedtaksnivåer og organisering. Modulen støtter også tjenesteorientert budsjettering med bruk av tjenesteområder avledet av KOSTRA funksjon som vedtaksnivå.

Framsikt Økonomiplan inneholder også funksjoner for investering og finansiering. Her kan man enkelt se effekten av ulike investeringer på låneopptak og annen finansiering. Systemet hensyntar driftskonsekvens, momskompensasjon og øremerket finansiering. Gjennom bruk av modulen Framsikt Årsbudsjett vil man også kunne følge opp framdrift og enkelt håndtere løpende rebudsjettering av investeringer.

På linje med andre verktøy fra Framsikt er det automatisert dokumentproduksjon. Økonomiplandokumentet eksporteres basert på tallmaterialet og tekstbidrag fra organisasjon. Denne funksjonen gjør det svært effektivt å håndtere endringer i økonomiplanen samt utarbeide det komplette økonomiplandokumentet med nødvendige tabeller og skjema. Innholdsfortegnelsen er svært fleksibel og dokumentet kan publiseres både som Word-dokument og direkte til nett.

Økonomiplanmodulen bygger videre på Analyse- og Strategi & Utredningsmodulen. Dersom man benytter verktøyene for disse modulene, vil rapportene fra dette arbeidet være tilgjengelig som kapitler i økonomiplandokumentet, og tiltak fra mulighetsstudiet kan bearbeides videre i økonomiplanprosessen.

Effektiv oppstart av løsningen oppnås ved at regnskap og budsjett for inneværende år, samt tiltak og investeringer, leses inn i løsningen sammen med konto og ansvarsstruktur. Dette gjøres via ferdige excelmal for import. Det økonomiske resultatet av økonomiplanen kan eksporteres i Excel, som et rammebudsjett for videre håndtering av årsbudsjett (verktøyet kan benyttes uten bruk av vår modul for Årsbudsjett).

Årsbudsjett

I kommunesektoren utgjør lønn en vesentlig del av budsjettet. I modulen for årsbudsjett tilbyr vi derfor blant annet et effektivt verktøy for lønnsbudsjettering. Ved å ta utgangspunkt i stillinger fra lønnssystemet har kommunen et godt grunnlag for å planlegge årslønn for neste år. Vi har lagt vekt på å lage oversiktlige og lettforståelige

funksjoner for lønnsbudsjettering – spesielt med tanke på ledere som ikke er økonomer. All informasjon kan automatisk sammenstilles i dokumenter som kan eksporteres.

I Årsbudsjettemodulen hentes rammer for budsjett, og eventuelt årsverksrammer, fra økonomiplanen og fordeles fra tjenestekområder til tjenesteenheter. Med full kontroll på rammene, kan enhetene enkelt utarbeide lønnsbudsjetter og årsbudsjett basert på ferske data fra lønnsystemet og budsjett for øvrig drift. Lønns- og driftsbudsjettet kan utarbeides parallelt med økonomiplanprosessen for å kvalitetssikre tildelte rammer.

Funksjonene kan også benyttes for å detaljere effekten av budsjettreguleringer samt gjøre løpende justering og periodisering av egne budsjetter. Verktøyet har enkle søkemekanismer for å budsjettere på funksjon, prosjekt og frie dimensjoner. Herunder fordeling av budsjett mellom disse. Økonomiavdelingen har tilgang på fleksibel funksjoner for årsbudsjettering og periodisering av sentrale poster.

Nødvendige dokumenter for politiskbehandling, detaljerte budsjetter og forskriftsskjema til fylkesmannen produseres automatisk. Dette inkluderer også årsbudsjett for investering, herunder re-budsjettering av investeringer.

Verktøyet for årsbudsjett kan benyttes som et selvstendig verktøy uavhengig av modulen for Økonomiplan. Dette gjøres ved innlesning av rammebudsjett og lønnsdata. Man vil imidlertid få størst effekt ved å benytte det parallelt med funksjonaliteten både for økonomiplan og for rapportering. Løsningen er intuitiv og Framsikt tilbyr et effektivt innføringsløp som sikrer at man kan nyttiggjøre seg verktøyet allerede fra oppstart.

Vil du vite mer om hvordan norske kommuner bruker Årsbudsjettemodulen, se oversikt over kommende **webinarer**, eller ta kontakt.

Virksomhetsplan

Forutsetningen for en effektiv rapportering i tertialrapporter og månedsrapporter er en god og konkret plan for måloppnåelse. Modulen gir mulighet for å konkretisere vedtatte mål og tiltak fra økonomi- og handlingsplanen ytterligere i en virksomhetsplan med frister og ansvarlige.

I virksomhetsplanen settes ambisjonsnivået for utvalgte nøkkeltall og indikatorer i KOSTRA-analysen, slik at det skal være mulig å følge opp utviklingen gjennom året, og sette i verk korrigerende tiltak om nødvendig. Dette følges effektivt opp i rapporteringsmodulen.

Virksomhetsplanen kan være gjenstand for både politisk og administrativ rapportering, og prosessene knyttet til tertialrapportering og årsmelding kan automatiseres.

Vil du vite mer om hvordan norske kommuner bruker Virksomhetsplannmodulen, se oversikt over kommende **webinarer**, eller ta kontakt.

Rapportering

God rapportering gir oversikt og trygghet. Vi tilbyr et verktøy der man på alle nivå i organisasjonen kan se økonomistatus per enhet, tjenesteområde og kommune, både i tall og grafer. Vi viser også utviklingen i sentrale nøkkeltall, som netto driftsresultat, målt mot vedtatte handlingsregler. Gjennom et interaktivt grensesnitt, og med brukervennlige grafiske analysemuligheter, finner man enkelt forklaring på avvik og ser raskt viktige underliggende utviklingstrekk.

Verktøyet gir ledere effektiv støtte i utarbeidelse av prognoser. Slik verktøystøtte er til svært god hjelp for ikke-økonomer som er ledere og særlig når utvikling i lønnsutgifter skal vurderes. Prognose for utviklingen utarbeides både langs ansvars- og tjenestedimensjonen.

Årsprognoser sammenstilles enkelt for virksomhet, tjenesteområder og kommune i en effektiv månedsrapporteringsprosess med statusrapporter, tiltak ved avvik og avviksrapportering på prosjekter og økonomiplan tiltak. Overordnet og korrekt status blir raskt tilgjengelig samtidig som det er svært enkelt å drille ned i underliggende områder og enheter.

Modulen gir støtte for en svært effektiv tertialrapportframleggelse med økonomistatus, avviksforklaringer, prognoser, tiltak og forslag til reguleringer. Rapporteringen omfatter også status og prognoser på investeringer, status på prosjekter, måloppnåelse, oppfølging av strategier, virksomhetsplanaktiviteter, økonomiplan tiltak, samt politiske verbalvedtak. Framsikt sin teknikk for dokumenteksport gir også denne modulen store tidsmessige besparinger. Modulen har en fleksibel rapporteringskalender slik at politisk «tertrial»-rapportering kan gjøres så ofte som månedlig.

Prognoser for framdrift på investering kan benyttes til rebudsjettering av investeringer. Sammen med Økonomiplan- og Årsbudsjettmodulene har man effektive verktøy for å budsjettere investeringer og avslutte dem i regnskapet. Dette i tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sin veileder for budsjettering av investeringer.

Modulen er integrert med de mest utbredte regnskaps- og lønnsystemene i kommunesektoren slik at du løpende har tilgang på oppdaterte data i verktøyet.

Modulen gir et god grunnlag for virksomhetsstyring gjennom automatisk beregning av nøkkeltall for enhetskostnader i tjenesteproduksjon på enhets- og områdenivå, samt fremstilling av andre sentrale indikatorer for virksomhetsstyring.

Rapporteringsmodulen kan benyttes som et selvstendig verktøy uavhengig av løsningene for Økonomiplan og Årsbudsjett, men bruk av Framsiktverktøy for flere av arbeidsprosessene gir større effekt på arbeidsprosessene enn å bruke de hver for seg.

Vil du vite mer om hvordan norske kommuner bruker Rapporteringsmodulen, se oversikt over kommende **webinarer**, eller ta kontakt.

Gjøvik kommune**KOSTRATALL 2015 – NØKKELTALLSHEFTE – GJØVIK KOMMUNE**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.10.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Nøkkeltallshefte 2016 – Gjøvik kommune

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Nøkkeltallshefte for 2016 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget fikk i sitt møte den 14/4-16 en presentasjon av kostra-systemet og utvalgte kostratall for 2015 (presentasjon v/Innlandet Revisjon IKS). Det ble fattet slikt vedtak i saken (sak 26/2016):

1. *Informasjon om KOSTRA-systemet og hovedtrekkene i kommunens bruk av tallmaterialet tas til orientering.*
2. *Presentasjon av utvalgte kostra-tall for 2015 tas til orientering.*
3. *Kommunens egen nøkkeltallsanalyse for 2016 (basert på 2015-tall) bes lagt frem for kontrollutvalget når dette foreligger. Rådmannen inviteres til å presentere saken for kontrollutvalget.*

Denne saken er en oppfølging av pkt. 3 i vedtaket.

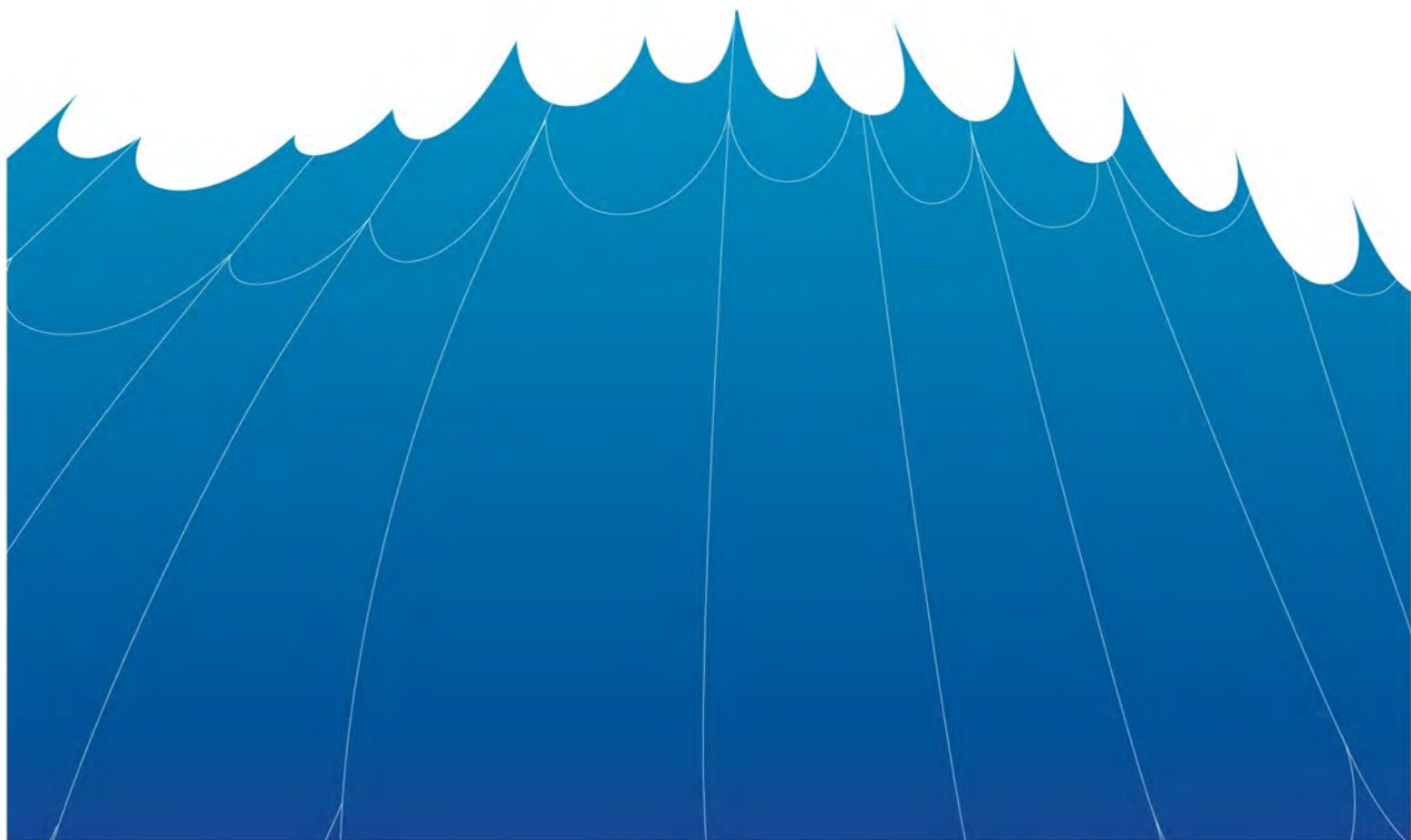
Vedlagt følger nøkkeltallshefte for 2016 (kostratall fra 2015), utarbeidet av kommunens administrasjon. Nøkkeltallsheftet er utarbeidet på bakgrunn av foreløpige kostratall for 2015 (offentliggjort 15/3-16) og ble benyttet overfor formannskapet i deres budsjettseminar 11. og 12. mai.

Rådmannen v/økonomisjefen gir en overordnet gjennomgang av heftet.

NØKKELTALLSHEFTE 2016

GJØVIK KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

Om dokumentet	3
Vurdering for kommunen.....	4
Hovedtall drift	8
Investering, finansiering, balanse	13
Grunnskole	16
Barnehage	28
Barnevern	38
Pleie og omsorg	55
Kommunehelse.....	67
Sosiale tjenester	80
Kommunale boliger	90
Kultur og idrett	91
Kirke.....	93
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	94
Adm, styring og fellesutgifter	96
Vann, avløp og renovasjon	98
Eiendomsforvaltning	102
Samferdsel.....	104
Næringsforv. og konsesjonskraft	106
Klima og energi.....	108
Flyktninger og integrasjon	109
Folkehelse.....	114
Behovsprofil og inntektskriterier	115
Gebysatser og brukerbetaling.....	116

Om dokumentet

Det tas forbehold om bruk av ureviderte KOSTRA-tall samt at analysen og dokumentproduksjonen gjennomføres i et pilotmiljø. I KOSTRA er heller ikke alle nøkkeltall rapportert til SSB ennå, slik at noen tabeller i rapporten vil mangle tallstørrelser på enkelte indikatorer.

KOSTRA er en forkortelse for Kommune – Stat – Rapportering. Kommunens innrapportering til staten gir et omfattende informasjons- og styringsgrunnlag for kommunesektoren.

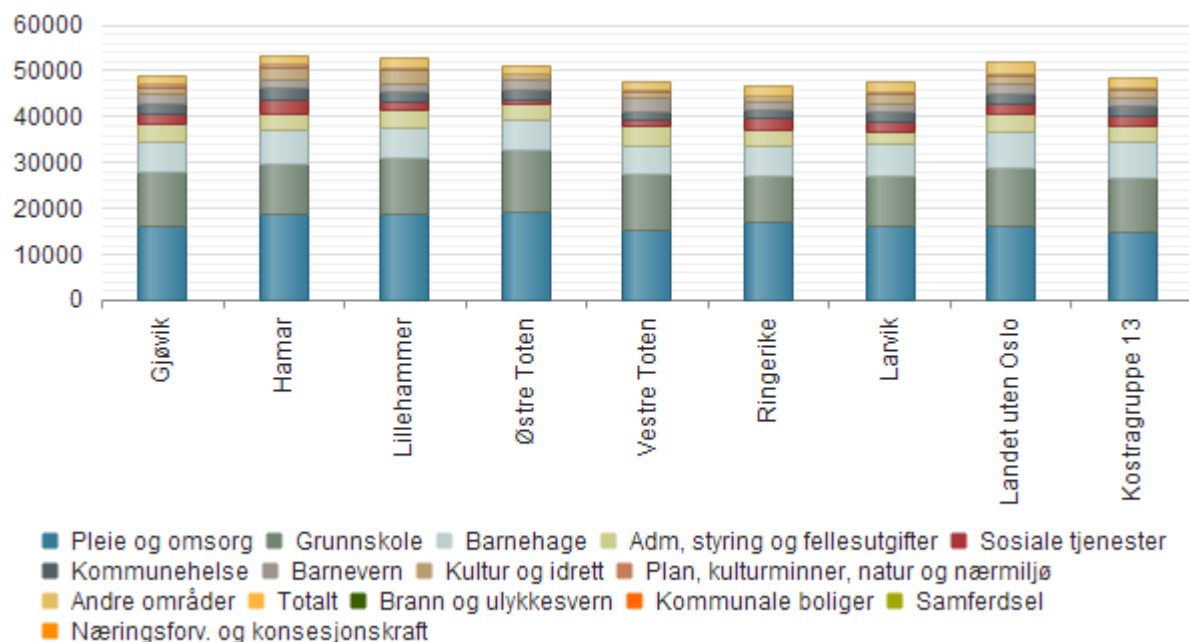
Gjøvik kommune har tidligere benyttet Agenda Kaupang AS sin analysemodell for sine nøkkeltallsoppstillinger. Da selskapet ikke lenger selger sin analysemodell for eksternt bruk har kommunen derfor valgt å bruke Framsikt AS sin digitale analysemodell. Dette er en skyløsning som bidrar til mer parallell bruk og utarbeidelse administrativt, og samtidig bidrar til å lette dokumentproduksjonen. Derfor ser dokumentet noe annerledes ut enn tidligere. Dokumentet er i større grad systemgenerert og delt opp etter rapporteringsområdene i KOSTRA enn den administrative organiseringen i Gjøvik kommune.

Det gjennomføres sammenligning av de samme kommuner som tidligere, dvs. kommuner i samme region, og med kommuner med liknende størrelse og/eller rolle i sin region. Det er lagt vekt på at det er tradisjon for å sammenligne seg med Lillehammer og Hamar samtidig som det også er forsøkt å finne kommuner hvor Gjøvik antas å kunne ha noe å lære av. På grunn av kommunereformarbeidet er Østre Toten lagt til i årets utgave av nøkkeltallsheftet.

Tallene som oppgis er konserntall, dvs. akkumulerte tall både fra kommuneregnskap og interkommunale selskaper.

Vurdering for kommunen

Utgifter og formål sammenlignet med andre

	Gjøvik	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Pleie og omsorg	16 212	18 790	18 628	19 265	15 361	17 089	16 290	16 197	14 933
Grunnskole	11 574	10 928	12 274	13 308	12 329	9 969	10 882	12 615	11 796
Barnehage	6 672	7 313	6 794	6 581	5 949	6 584	6 998	7 695	7 790
Adm, styring og fellesutgifter	3 967	3 677	3 849	3 392	4 189	3 562	2 690	4 265	3 541
Sosiale tjenester	2 265	2 953	1 859	1 207	1 236	2 344	1 813	1 953	2 076
Kommunehelse	2 052	2 504	2 082	2 153	2 116	1 928	2 190	2 384	2 097
Barnevern	2 064	1 884	1 824	1 945	2 928	1 802	1 861	1 821	1 692
Kultur og idrett	1 598	2 544	2 710	1 319	1 357	1 028	2 085	1 984	1 893
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	581	790	677	208	205	252	627	589	538
Andre områder	1 943	1 924	2 263	1 836	1 998	2 314	2 045	2 365	2 014
Brann og ulykkesvern	780	676	776	442	545	796	647	761	706
Kommunale boliger	90	134	170	173	284	304	-94	-39	14
Samferdsel	562	558	834	559	481	531	798	866	707
Næringsforv. og konsesjonskraft	93	56	82	84	127	70	87	189	101
Kirke	418	500	401	578	561	613	607	588	486
Totalt	48 928	53 307	52 960	51 214	47 668	46 872	47 481	51 868	48 370

Prioriteringsanalysen tar for seg prioritering av de ulike tjenesteområdene målt ut fra ressursbruk, dvs. kommunens tilgjengelige netto driftsutgifter eller netto omsetning fordelt på antall innbyggere i kommunen. Analysen ser også på ressursbruken korrigert for statistisk utgiftsbehov.

Ut fra ressursbruken prioriterer Gjøvik følgende tjenesteområder:

- Pleie og omsorg
- Sosiale tjenester
- Barnevern

Av de øvrige områdene er kultur og idrett og samferdsel noe nedprioritert.

Prioritering av pleie og omsorg i.f.t. tilgjengelig midler:

Pleie og omsorgs prioriteres relativt mer enn gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 13 og landet for øvrig, men mindre enn samtlige sammenligningskommuner. Målt i kroner per innbygger er sammenligningen noe mer variert. Her ligger f.eks. Gjøvik likt med Larvik, men markert over gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 13. Justert for utgiftsbehov derimot, er Gjøvik likt med gjennomsnittet i K13.

Prioritering av grunnskole i.f.t. tilgjengelige midler:

Gjøvik bruker relativt mer enn Hamar, Ringerike og Larvik på grunnskole, men mindre enn Toten-kommunene, gjennomsnitt KOSTRA-gruppe 13 og landet for øvrig. Relativt likt med Lillehammer. Målt i kroner per innbygger er forskjellene noenlunde likt med gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 13. Justert for utgiftsbehov bruker Gjøvik noe mer enn gjennomsnittet for K13.

Prioritering av barnehage i.f.t. tilgjengelige midler:

Barnehage prioriteres relativt likt mellom Gjøvik og Hamar, men mer enn Lillehammer og Toten. Larvik og Ringerike ligger noe høyere. Gjøvik ligger relativt lavere enn gj.sn. K13 og landet for øvrig. Målt i kroner per innbygger forholdsvis likt med Lillehammer, Ringerike og Larvik, men godt under gjennomsnittet for K13 og landet for øvrig. Justert for utgiftsbehov er vurderingen det samme.

Prioritering av adm., styring og fellesutgifter:

Gjøvik ligger relativt på linje med Hamar og Lillehammer, og omtrent med gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 13. Relativ andel er mindre enn overfor resten av sammenligningskommunene samt landet for øvrig. Målt i kroner per innbygger er det kun Larvik kommune som ligger lavere enn Gjøvik. Justert for utgiftsbehov er vurderingen stort sett det samme, men ressursbruken til Gjøvik er noe større enn gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 13.

Prioritering av sosiale tjenester i.f.t. tilgjengelige midler:

Gjøvik ligger relativt likt med bykommunene, mens land-kommunene har nedprioritert sosiale tjenester målt ut fra ressursbruk. Målt i kroner per innbygger er forskjellene små, med unntak av Hamar som har noe høyere ressursbruk. Justert for utgiftsbehov ligger Hamar fortsatt veldig høyt, men også Gjøvik har en forholdsvis høy ressursbruk.

Prioritering av kommunehelse i.f.t. tilgjengelige midler:

Både relativt og målt i kroner per innbygger er forskjellene i sammenligningsgrunnlaget minimale. Det er ingen store variasjoner når det justeres for utgiftsbehovet.

Prioritering av barnevern i.f.t. tilgjengelige midler:

Gjøvik ligger generelt noe over sammenligningskommunene, K13 og landet for øvrig. Målt i kroner per innbygger ligger Gjøvik noe over sammenligningsgrunnlaget (med unntak av Vestre Toten). Forskjellen forsterkes noe når det justeres for utgiftsbehovet.

Prioritering av kultur og idrett i.f.t. tilgjengelige midler:

Gjøvik prioriterer kultur og idrett i generelt mindre enn sammenligningsgrunnlaget med unntak av Ringerike og Toten-kommunene. Målt i kroner per innbygger er det kun Østre Toten som bruker mindre enn Gjøvik.

Prioritering av plan, kulturminner, natur og nærmiljø i.f.t. tilgjengelige midler:

Både relativt og målt i kroner per innbygger er forskjellene i sammenligningsgrunnlaget minimale. Forskjellene ligger i at bykommunene prioriter tjenesteområdet mer enn land-kommunene.

Prioritering av andre områder i.f.t. tilgjengelige midler:

Gjøvik prioriter øvrige områder relativt mer enn sammenligningsgrunnlaget ellers. Målt i kroner per innbygger er forskjellen minimal, slik at forholdet kan ha mer med Gjøviks inntektsgrunnlag å gjøre. Sammenligningsgrunnlaget kan også ha blitt noe kontaminert p.g.a. forskjellig rapportering og organisering. Generelt kan det virke som brann og ulykkesvern er prioritert, mens samferdsel og kirken er prioritert ned.

Teoretisk handlingsrom

	Indikator	Gjøvik	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Lavest i KOSTRA gruppen	Lavest i KOSTRA gruppen - kroner	Innbygger i målgruppen	Teoretisk handlingsrom kroner	Teoretisk handlingsrom %
Grunnskole	Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	101 867	99 236	110 062	121 997	105 587	91 607	92 924	Oppegård	78 747	3 424	22 968 192	6,6
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over	337 182	314 244	357 913	334 693	303 526	339 971	313 834	Steinkjer	280 503	1 449	0	0
Barnevern	Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	10 182	9 888	9 287	10 051	14 685	9 418	9 152	Sola	4 914	6 108	14 170 560	22,8
Barnehage	Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	122 824	148 938	133 631	131 841	120 620	127 650	135 239	Karmøy	116 818	1 637	0	0
Kommunehelsetjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	2 052	2 504	2 082	2 153	2 116	1 928	2 190	Røyken	1 637	30 137	0	0
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	3 731	4 915	3 054	2 020	2 064	3 797	3 018	Røyken	1 256	18 298	7 044 730	10,3
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	1 598	2 544	2 710	1 319	1 357	1 028	2 085	Askøy	881	30 137	0	0
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Netto dr.utg. til fys.planlegg/kulturminner/natur og nærmiljø per innbygger	581	790	677	208	205	252	627	Askøy	25	30 137	2 169 864	12,5
Adm., styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	3 427	3 677	3 849	3 392	4 189	3 562	2 690	Larvik	2 690	30 137	0	0
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner	780	676	776	442	545	796	647	Askøy	484	30 137	1 536 987	6,6
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter til boligformål pr innbygger i kroner	90	134	170	173	284	304	-94	Tønsberg	-630	30 137	2 410 960	89,2
Samferdsel	Nto. dr.utg. i kr pr. innb., samferdsel i alt	562	558	834	559	481	531	798	Sarpsborg	233	30 137	0	0
Næringsforv. og konsesjonskraft	Nto driftsutgifter, kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft, pr. innb. (kroner)	30	95	174	207	12	-7	-124	Rana	-1 273	30 137	0	0
Kirke	Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner	418	500	401	578	561	613	607	Skedsmo	236	30 137	0	0

Dette er en overordnet analyse av et teoretisk besparingspotensial per rapporteringsområde i kommunen. Dette som et utgangspunkt for diskusjon og refleksjon over prioriteringer og mulige besparinger. Denne kan brukes for å analysere videre de underliggende faktorene bak det teoretiske besparingspotensialet som framkommer.

Besparingspotensialet er et teknisk beregnet potensiale for kostnadsreduksjon. Utgangspunktet er netto driftsutgift i kroner pr. innbygger i den aktuelle aldersgruppen for tjenesteområdet. Sammenlignet med gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 13 framkommer et besparingspotensiale innenfor flere KOSTRA-funksjoner. Mulighetene her bør studeres nærmere sett opp mot blant annet struktur, organisering, produktivitet, dekningsgrad, kvalitet og levekårsdata.

Ettersom analysen benytter netto utgift per innbygger så vil besparingspotensialet inneholde både mulige endringer i dekningsgrad, kvalitet og produktivitet i tjenesteproduksjonen.

Grunnskole

I forhold til gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 13 er det størst teoretisk handlingsrom innenfor skole. Utgifter til skolelokaler utgjør cirka 27 % av potensialet.

Pleie og omsorg

Her kan det stilles spørsmål om sammenlikningsgrunnlaget er godt nok ved å sammenlikne utgifter fordelt på antall innbyggere som er 80 år eller eldre. Analysen indikerer et teoretisk handlingsrom i.f.t. øyeblikkelig hjelp døgnopphold, også kalt for KAD-plasser.

Barnevern

Innenfor barnevern er det synliggjort et forholdsvis stort teoretisk handlingsrom, men det stilles spørsmål om det kan være innrapporteringsavvik som her slår ut. Potensialet er omtrent likt fordelt på barnevernstjeneste og barnevernstiltak i fosterhjem /institusjon.

Barnehage

Tabellen viser ikke noe teoretisk handlingsrom i.f.t. gjennomsnittet, men sammenlikner man Gjøvik med kommunen med lavest nivå i gruppe 13, Karmøy, er det fortsatt et teoretisk handlingsrom.

Kommunehelse

Totalt for kommunehelseområdet vises det ikke et teoretisk handlingsrom. På underliggende område innen diagnose, behandling og rehabilitering indikerer det et mindre teoretisk handlingsrom, men dette kan like gjerne skyldes rapporteringsavvik eller forskjeller i øremerkede tilskudd.

Sosiale tjenester

Det er ikke uventet at Gjøvik kommune har høy ressursbruk i.f.t. sosiale tjenester. I.f.t. gjennomsnittlig ressursbruk i KOSTRA-gruppe 13 ligger Gjøvik høyt på økonomisk sosialhjelp.

Kultur og idrett

Analysen viser ikke et teoretisk handlingsrom i.f.t. gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 13. På noen underliggende områder er det derimot variasjoner. Det gjelder kulturbygg og idrettsanlegg, samt musikk- og kulturskole. Nivået på egenbetalinger kan her spille en rolle.

Administrasjon, styring og fellesutgifter

Overordnet viser det ikke noe teoretisk handlingsrom for området. På de underliggende områdene vises det derimot ressursbruk over gjennomsnittet i.f.t. politisk styring og diverse fellesutgifter.

Brann og ulykkesvern

Analysen viser at det både er et teoretisk handlingsrom innen forberedende arbeid og beredskap.

Kommunale boliger

Det teoretiske handlingsrommet indikeres å være knyttet til boligbygging og fysiske bomiljøtiltak.

Samferdsel

Overordnet viser det ikke noe teoretisk handlingsrom for området.

Næringsforvaltning og konsesjonskraft

Området inneholder store variasjoner i grunnlaget og generelt sett er det ikke et teoretisk handlingsrom.

Kirke

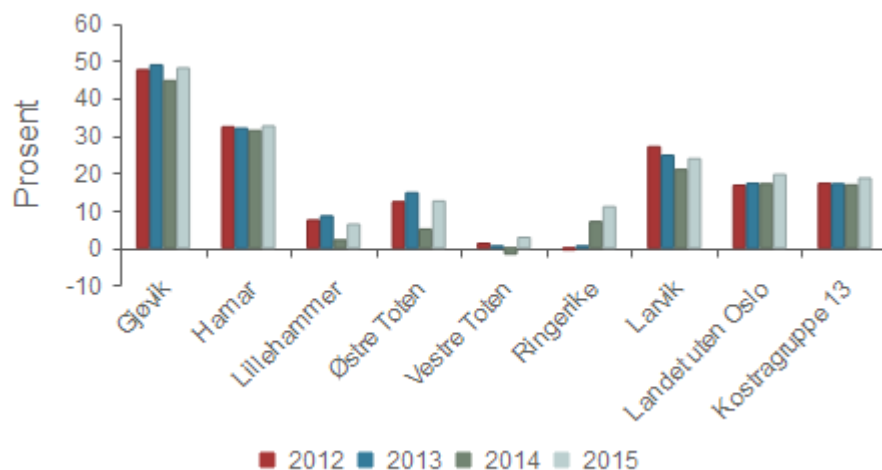
Overordnet viser det ikke noe teoretisk handlingsrom for området. På underliggende områder det heller ingen indikasjoner på et teoretisk handlingsrom i.f.t. gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 13.

Hovedtall drift

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Økonomi										
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	44,6 %	48,0 %	32,5 %	6,3 %	12,5 %	2,8 %	11,0 %	23,8 %	19,6 %	18,6 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	12,6 %	13,0 %	11,0 %	1,2 %	3,5 %	0,1 %	1,5 %	3,2 %	6,6 %	7,6 %
Frie inntekter i kroner per innbygger	44 980	46 339	46 714	46 643	48 186	47 443	46 486	47 647	49 762	47 668
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,3 %	2,4 %	3,0 %	1,0 %	3,0 %	1,9 %	4,5 %	0,3 %	2,9 %	2,9 %

Økonomi - Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per kommune

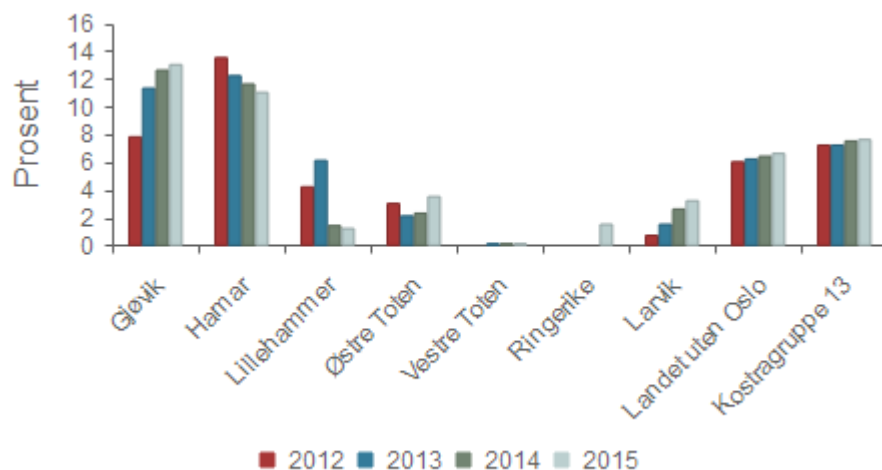

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	47,5 %	48,8 %	44,6 %	48,0 %
Hamar	32,3 %	31,9 %	31,3 %	32,5 %
Lillehammer	7,4 %	8,5 %	2,1 %	6,3 %
Østre Toten	12,3 %	14,7 %	5,0 %	12,5 %
Vestre Toten	1,2 %	0,5 %	-1,6 %	2,8 %
Ringerike	-0,5 %	0,5 %	7,0 %	11,0 %
Larvik	27,0 %	24,7 %	20,9 %	23,8 %
Landet uten Oslo	16,7 %	17,2 %	17,1 %	19,6 %
Kostragruppe 13	17,2 %	17,1 %	16,8 %	18,6 %

Arbeidskapitalen defineres som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld, og er uttrykk for kommunens likviditet. Tallene viser at likviditeten er svært god, og dette skyldes i stor grad langsiktige midler tilknyttet kraftfondet. Som figuren viser er det store forskjeller mellom kommunene, og Gjøvik har betydelig bedre likviditet enn både nabokommunene og kommunene innenfor kostragruppe 13. Gjøvik hadde en vekst fra 2014 til 2015, fra 44,6 % til 48,0 %.

Økonomi - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per kommune

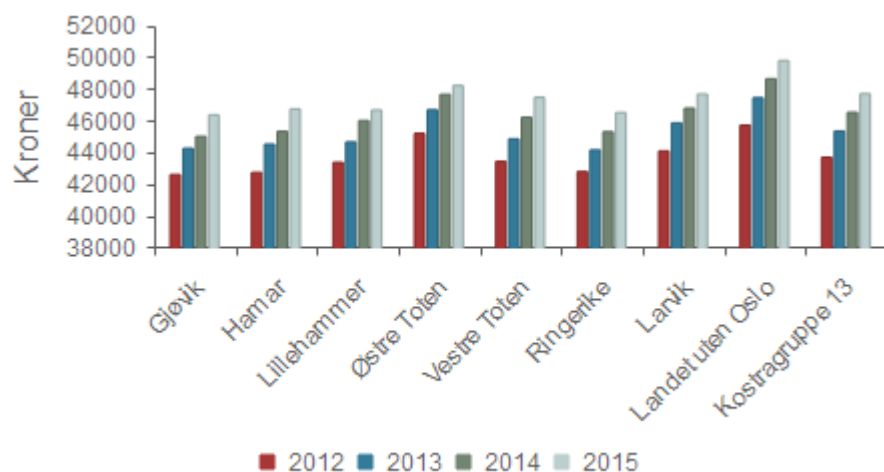

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	7,8 %	11,3 %	12,6 %	13,0 %
Hamar	13,5 %	12,2 %	11,6 %	11,0 %
Lillehammer	4,2 %	6,1 %	1,4 %	1,2 %
Østre Toten	3,0 %	2,1 %	2,3 %	3,5 %
Vestre Toten	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Ringerike	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,5 %
Larvik	0,7 %	1,5 %	2,6 %	3,2 %
Landet uten Oslo	6,0 %	6,2 %	6,4 %	6,6 %
Kostragruppe 13	7,2 %	7,2 %	7,5 %	7,6 %

Økonomiske tap i rene utbetalinger krever oppsparte midler (disposisjonsfond). Gjøviks fond er inklusiv deler av finansforvaltningen. Inkludert bufferfond og inflasjonsjustering av kraftfondet er Gjøviks disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter på 13,4 %. Trekket nevnte fond ut er tallet 6,9 %, og det kan sammenlignes med 7,6 % for kommuner i kostragruppe 13.

Økonomi - Frie inntekter i kroner per innbygger

Gruppert per kommune

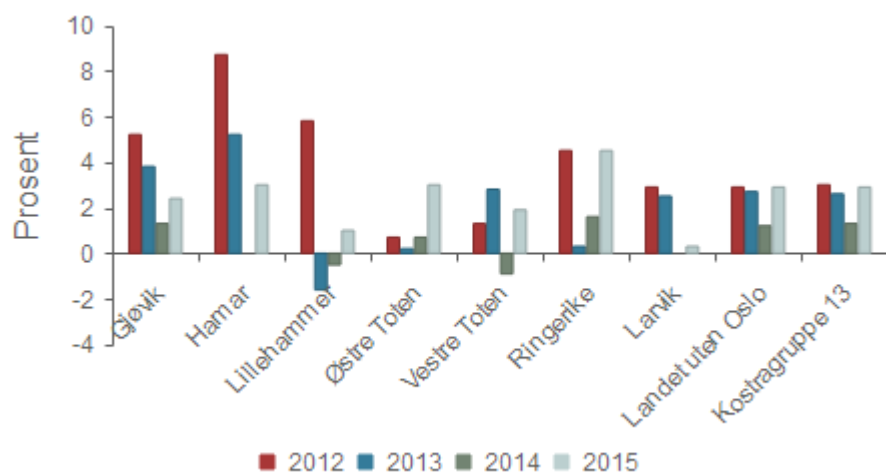

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	42 576	44 229	44 980	46 339
Hamar	42 709	44 490	45 298	46 714
Lillehammer	43 344	44 628	45 977	46 643
Østre Toten	45 173	46 655	47 625	48 186
Vestre Toten	43 404	44 825	46 182	47 443
Ringerike	42 761	44 124	45 270	46 486
Larvik	44 065	45 830	46 760	47 647
Landet uten Oslo	45 688	47 415	48 612	49 762
Kostragruppe 13	43 664	45 317	46 497	47 668

De frie inntektene for 2015 var 2,8 % lavere enn snittet for kostragruppe 13. Det tilsier at Gjøvik må drive en rimeligere og mer effektiv tjenesteproduksjon. Veksten fra 2014 til 2015 var 3,0 % for Gjøviks del.

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	5,2 %	3,8 %	1,3 %	2,4 %
Hamar	8,7 %	5,2 %	0,0 %	3,0 %
Lillehammer	5,8 %	-1,6 %	-0,5 %	1,0 %
Østre Toten	0,7 %	0,2 %	0,7 %	3,0 %
Vestre Toten	1,3 %	2,8 %	-0,9 %	1,9 %
Ringerike	4,5 %	0,3 %	1,6 %	4,5 %
Larvik	2,9 %	2,5 %	0,0 %	0,3 %
Landet uten Oslo	2,9 %	2,7 %	1,2 %	2,9 %
Kostragruppe 13	3,0 %	2,6 %	1,3 %	2,9 %

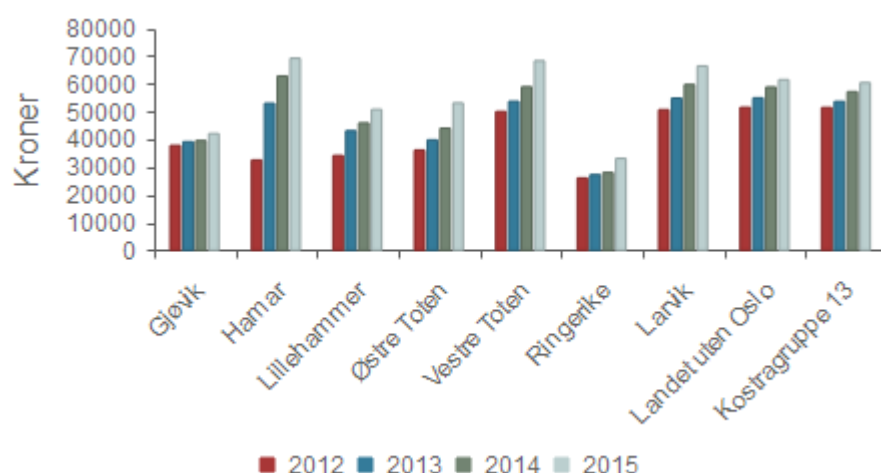
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter viser en tilsynelatende positiv utvikling fra 2014 til 2015, fra 1,3 % til 2,2 %. Korrigert for inflasjonsjustering av kraftfondet, samt fondsbruk innenfor selvkostområdet / VAR, er "reell resultatgrad" på -0,8 %. "Reell resultatgrad" er i tillegg i 2015 korrigert for bruk av bufferfond finans med 34 mill kr. Kommunen må tilbake til 2011 for å finne forrige negative resultatgrad. Til sammenligning viser snittet av kommunene i kostragruppe 13 et netto driftsresultat på 2,9 %.

Investerings, finansiering, balanse

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Økonomi										
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	39 453	41 993	69 122	50 700	53 015	68 193	33 059	66 328	61 391	60 322
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	56,6 %	57,9 %	80,2 %	67,6 %	72,3 %	96,4 %	48,4 %	95,3 %	81,0 %	85,5 %

Økonomi - Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Gruppert per kommune

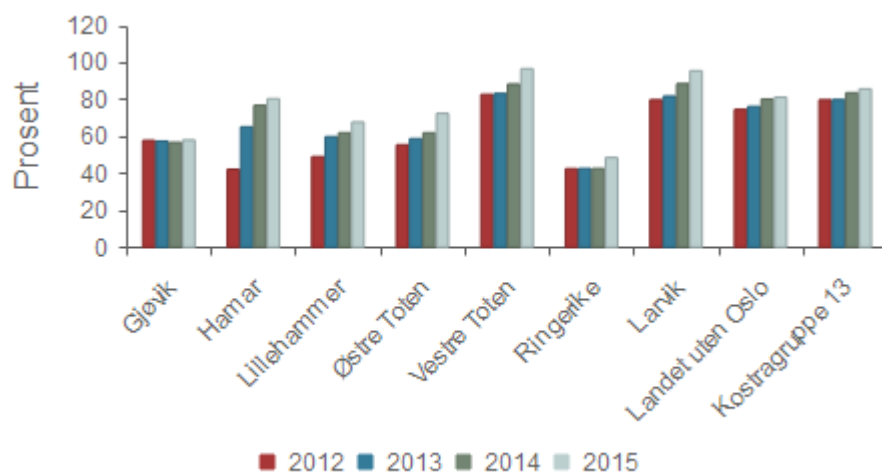

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	37 714	39 043	39 453	41 993
Hamar	32 465	52 887	62 708	69 122
Lillehammer	34 094	42 997	45 803	50 700
Østre Toten	36 065	39 703	43 917	53 015
Vestre Toten	49 923	53 596	58 829	68 193
Ringerike	25 998	27 169	27 963	33 059
Larvik	50 602	54 734	59 637	66 328
Landet uten Oslo	51 422	54 837	58 744	61 391
Kostragruppe 13	51 357	53 535	57 061	60 322

Tabellen viser utvikling i netto lånegjeld pr innbygger. Til tross for en vekst i netto lånegjeld pr innbygger, viser tallene at Gjøvik har hatt en moderat og betydelig lavere vekst enn både nabobyer, nabokommuner og kostragruppe 13 kommuner. Nivået på netto lånegjeld pr innbygger er også betydelig lavere enn kommunene Gjøvik sammenligner seg med, med unntak av Ringerike. For 2015 er netto lånegjeld pr innbygger 41 993 kr, mot 60 322 kr for kostragruppe 13, dvs 30 % lavere.

Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per kommune

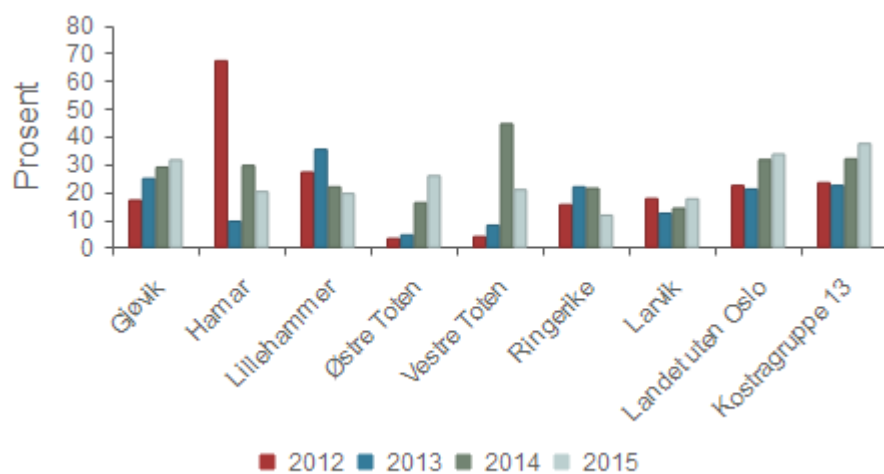

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	57,7 %	57,3 %	56,6 %	57,9 %
Hamar	42,1 %	65,0 %	76,6 %	80,2 %
Lillehammer	48,9 %	59,7 %	61,8 %	67,6 %
Østre Toten	55,3 %	58,6 %	61,8 %	72,3 %
Vestre Toten	82,5 %	83,0 %	88,1 %	96,4 %
Ringerike	42,4 %	42,5 %	42,5 %	48,4 %
Larvik	79,6 %	81,6 %	88,3 %	95,3 %
Landet uten Oslo	74,4 %	76,0 %	80,0 %	81,0 %
Kostragruppe 13	79,6 %	79,7 %	83,4 %	85,5 %

I forhold til brutto driftsinntekter er netto lånegjeld økt fra 56,6 % til 57,9 % fra 2014 til 2015. Tilsvarende tall for kostragruppe 13 er 85,5 % for 2015, og tallene for nabobyene og nabokommunene ligger også betydelig over Gjøviks tall (konserntall). *Veksten* i netto lånegjeld hos kommunene Gjøvik sammenligner seg med, har vært betydelig høyere enn for Gjøvik sin del, de siste 3 årene.

Økonomi - Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter m.v., i prosent av brutto investeringsutgifter

Gruppert per kommune

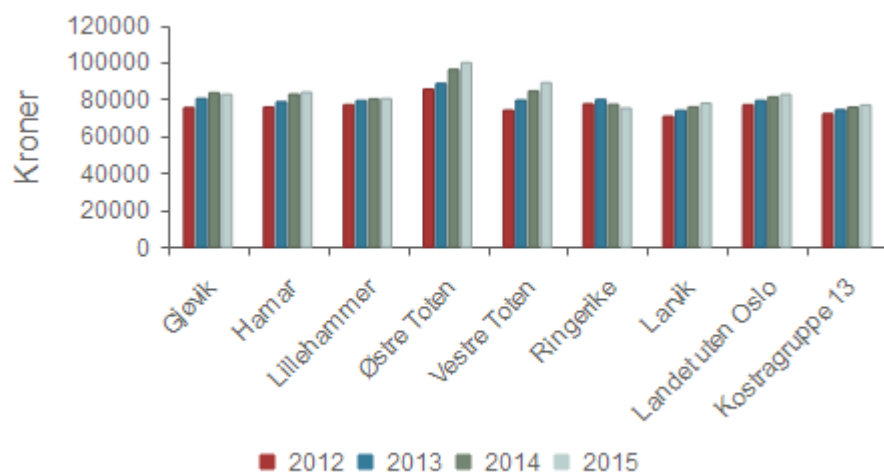
	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	16,9 %	24,7 %	28,8 %	31,4 %
Hamar	67,1 %	9,3 %	29,4 %	20,0 %
Lillehammer	27,0 %	35,2 %	21,7 %	19,3 %
Østre Toten	3,1 %	4,4 %	16,0 %	25,7 %
Vestre Toten	3,8 %	7,9 %	44,4 %	20,7 %
Ringerike	15,3 %	21,7 %	21,2 %	11,5 %
Larvik	17,5 %	12,2 %	14,0 %	17,4 %
Landet uten Oslo	22,2 %	20,9 %	31,5 %	33,5 %
Kostragruppe 13	23,2 %	22,2 %	31,8 %	37,3 %

Grunnskole

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	83 391	82 514	83 681	80 244	99 651	88 871	75 078	77 756	82 502	76 795
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	103 568	101 867	99 236	110 062	121 997	105 587	91 607	92 924	102 240	94 052
Dekningsgrad										
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	7,8 %	7,8 %	6,4 %	6,4 %	9,3 %	7,0 %	7,1 %	7,9 %	7,9 %	7,4 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	9,2 %	9,7 %	6,3 %	5,6 %	6,4 %	6,2 %	4,7 %	7,3 %	5,3 %	6,1 %
Kvalitet										
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	99,1 %	96,9 %	96,3 %	99,7 %	98,4 %	97,0 %	97,7 %	97,9 %	98,1 %	98,0 %
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	11,1	12,7	19,0	12,6	15,2	17,5	11,9	16,7	0,0	0,0
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	39,8	40,1	40,9	42,2	39,9	38,2	38,5	40,8	40,7	0,0
Lærertetthet i ordinær undervisning	16,9	16,6	18,6	18,2	15,3	15,4	16,7	17,7	0,0	0,0

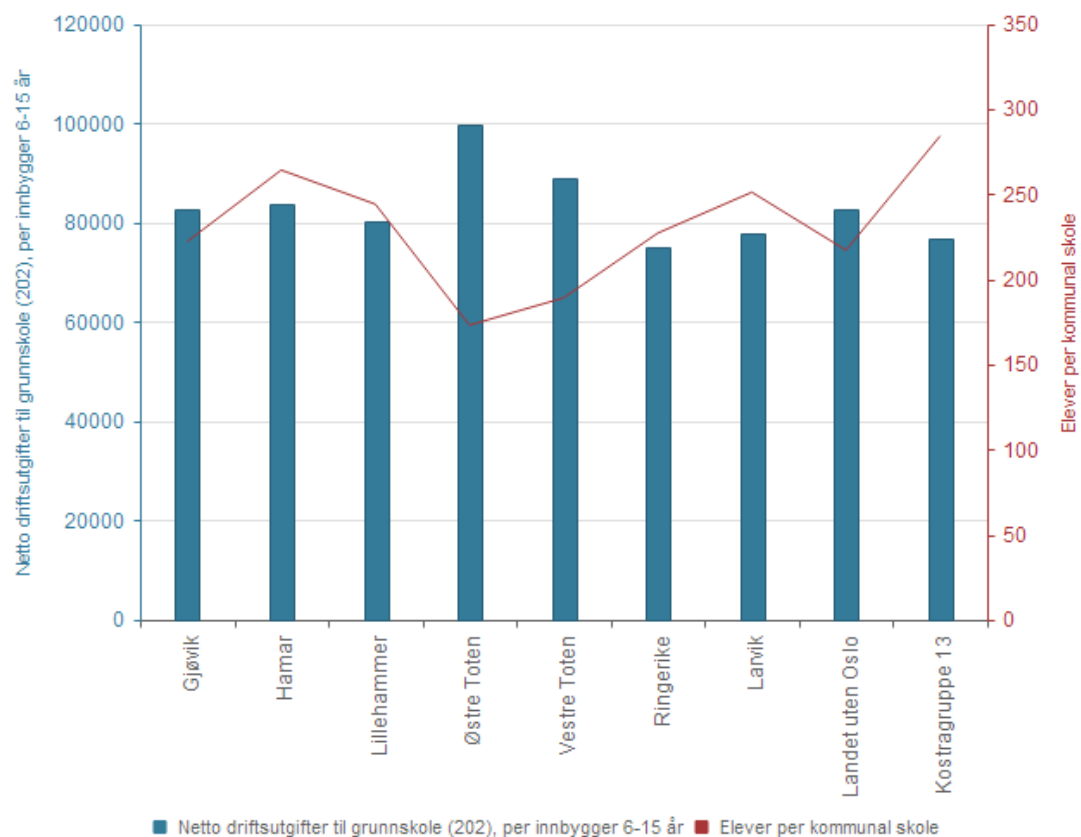
Prioritet - Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	75 315	80 310	83 391	82 514
Hamar	75 667	78 483	82 640	83 681
Lillehammer	76 944	79 176	80 090	80 244
Østre Toten	85 354	88 368	95 981	99 651
Vestre Toten	73 988	79 391	84 390	88 871
Ringerike	77 323	79 715	77 120	75 078
Larvik	70 653	73 841	75 750	77 756
Landet uten Oslo	76 918	79 217	81 144	82 502
Kostragruppe 13	72 056	74 194	75 607	76 795

Analyse med flere indikatorer

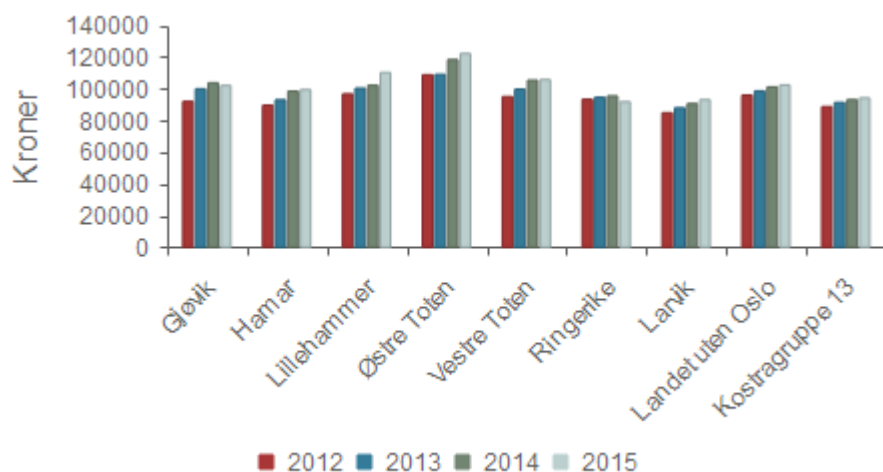

	Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	Elever per kommunal skole
Gjøvik	82 514	222
Hamar	83 681	264
Lillehammer	80 244	244
Østre Toten	99 651	173
Vestre Toten	88 871	189
Ringerike	75 078	227
Larvik	77 756	251
Landet uten Oslo	82 502	217
Kostragruppe 13	76 795	284

Når man ser på kun grunnskoleutgiften uten skyss og lokaler har det blitt en ørliten reduksjon fra 2014 til 2015. Landet uten Oslo er likt med Gjøvik mens kostragruppe 13 er betydelig lavere.

Prioritet - Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år

Gruppert per kommune

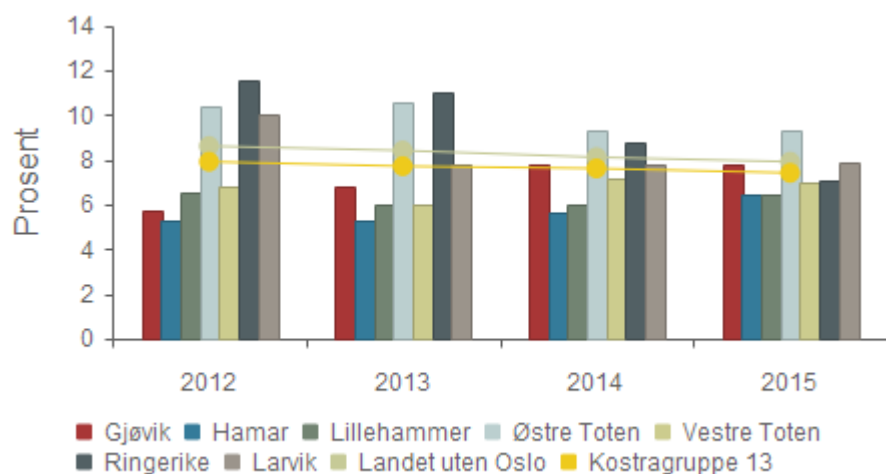

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	91 820	99 774	103 568	101 867
Hamar	89 428	92 839	98 293	99 236
Lillehammer	96 551	100 190	101 984	110 062
Østre Toten	108 629	108 853	118 177	121 997
Vestre Toten	94 869	99 523	105 220	105 587
Ringerike	93 153	94 408	95 276	91 607
Larvik	84 669	87 792	90 453	92 924
Landet uten Oslo	95 850	98 454	100 976	102 240
Kostragruppe 13	88 568	91 177	92 919	94 052

Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring per elev i grunnskolen utgjør kr. 101.867 for 2015. Tallet har blitt redusert med kr. 1.701 fra 2014 til 2015. Grunnen til reduksjonen er bl.a. noe kutt i driftsmidler og reduksjon i behov for skyss.

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning

Gruppert per år

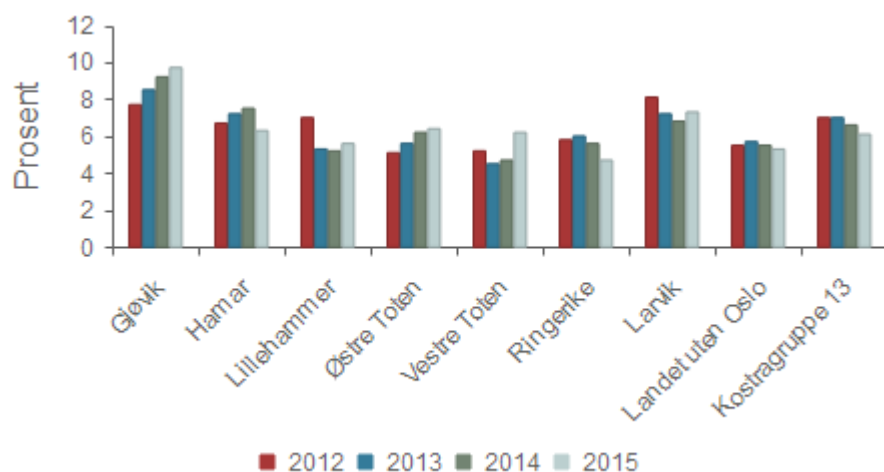

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	5,7 %	6,8 %	7,8 %	7,8 %
Hamar	5,3 %	5,3 %	5,6 %	6,4 %
Lillehammer	6,5 %	6,0 %	6,0 %	6,4 %
Østre Toten	10,4 %	10,6 %	9,3 %	9,3 %
Vestre Toten	6,8 %	6,0 %	7,2 %	7,0 %
Ringerike	11,5 %	11,0 %	8,8 %	7,1 %
Larvik	10,0 %	7,8 %	7,8 %	7,9 %
Landet uten Oslo	8,6 %	8,4 %	8,1 %	7,9 %
Kostragruppe 13	7,9 %	7,7 %	7,6 %	7,4 %

Andelen elever med spesialundervisning i Gjøvik kommune tilsvarer snittet for landet.

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring

Gruppert per kommune

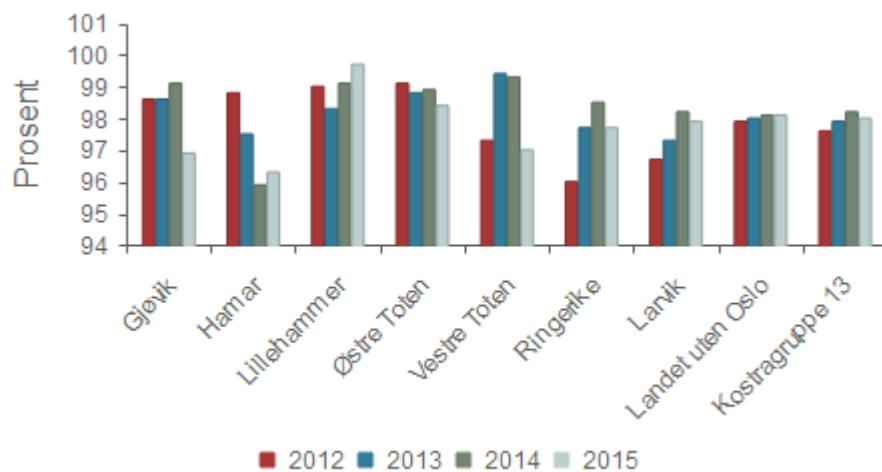

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	7,7 %	8,5 %	9,2 %	9,7 %
Hamar	6,7 %	7,2 %	7,5 %	6,3 %
Lillehammer	7,0 %	5,3 %	5,2 %	5,6 %
Østre Toten	5,1 %	5,6 %	6,2 %	6,4 %
Vestre Toten	5,2 %	4,5 %	4,7 %	6,2 %
Ringerike	5,8 %	6,0 %	5,6 %	4,7 %
Larvik	8,1 %	7,2 %	6,8 %	7,3 %
Landet uten Oslo	5,5 %	5,7 %	5,5 %	5,3 %
Kostragruppe 13	7,0 %	7,0 %	6,6 %	6,1 %

Andelen elever som får særskilt norskopplæring er økende som følge av flere elever med minoritetsspråklig bakgrunn.

Kvalitet - Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring

Gruppert per kommune

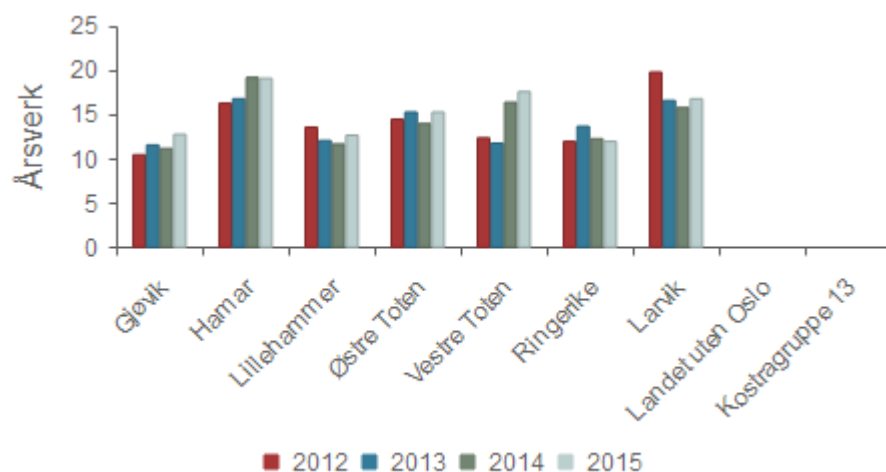

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	98,6 %	98,6 %	99,1 %	96,9 %
Hamar	98,8 %	97,5 %	95,9 %	96,3 %
Lillehammer	99,0 %	98,3 %	99,1 %	99,7 %
Østre Toten	99,1 %	98,8 %	98,9 %	98,4 %
Vestre Toten	97,3 %	99,4 %	99,3 %	97,0 %
Ringerike	96,0 %	97,7 %	98,5 %	97,7 %
Larvik	96,7 %	97,3 %	98,2 %	97,9 %
Landet uten Oslo	97,9 %	98,0 %	98,1 %	98,1 %
Kostragruppe 13	97,6 %	97,9 %	98,2 %	98,0 %

Gjøvik har med unntak av 2015 hatt høy andel av elever med direkte overgang til videregående skoler. Resultatet i 2015 kan ha sammenheng med innvilgelse av ett ekstra år i grunnskolen for sent ankomne elever med minoritetsspråklig bakgrunn.

Kvalitet - Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk

Gruppert per kommune

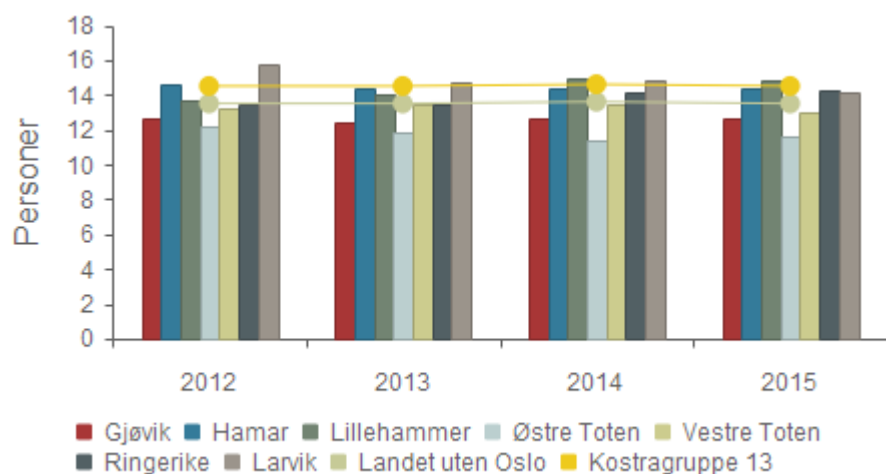

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	10,4	11,5	11,1	12,7
Hamar	16,2	16,7	19,1	19,0
Lillehammer	13,5	12,0	11,6	12,6
Østre Toten	14,4	15,2	13,9	15,2
Vestre Toten	12,3	11,7	16,3	17,5
Ringerike	11,9	13,6	12,2	11,9
Larvik	19,7	16,5	15,7	16,7
Landet uten Oslo	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

Gjøvik kommune bruker flere lærere enn assistenter ved undervisning sammenlignet med de øvrige kommunene.

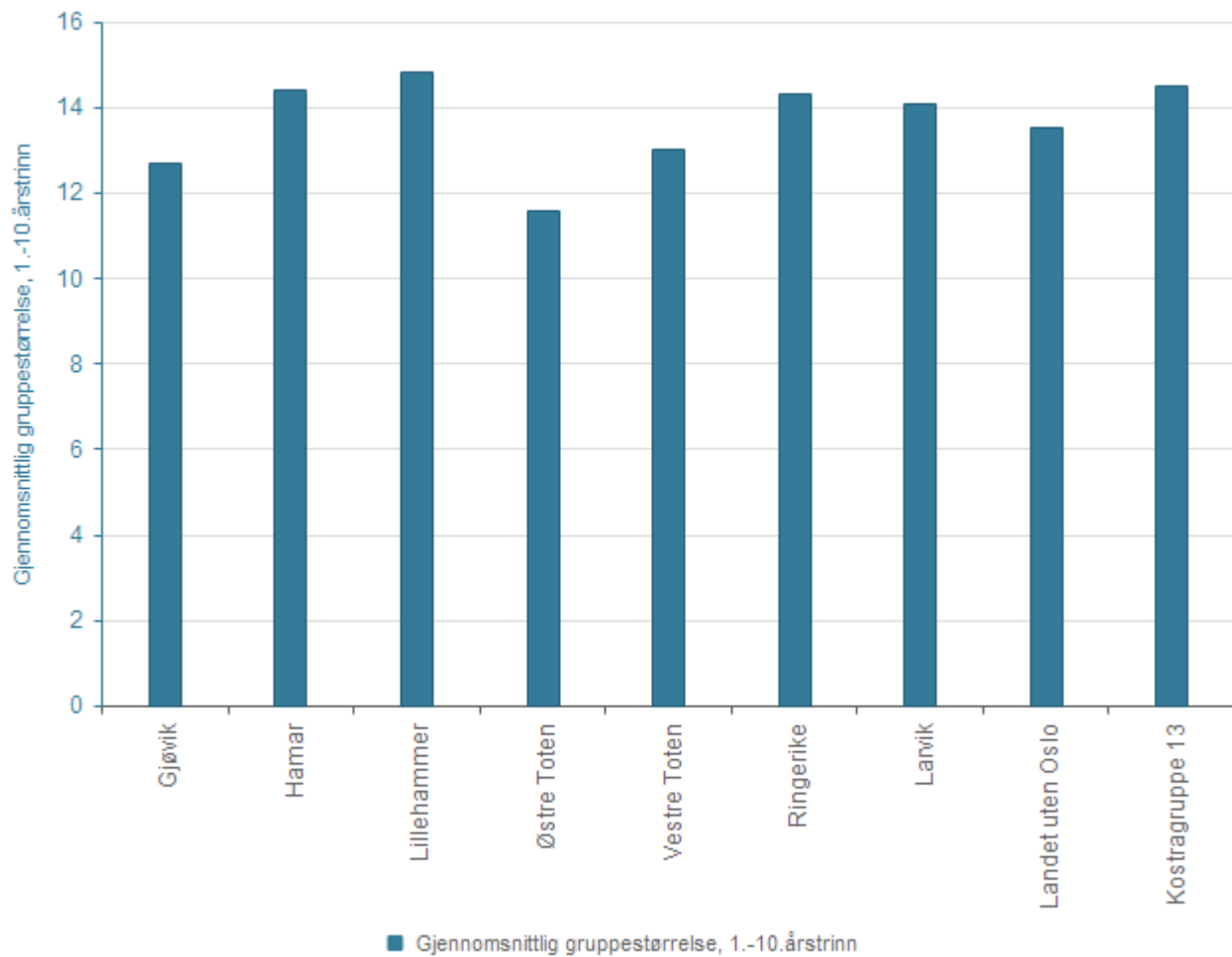
Kvalitet - Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn

Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	12,7	12,4	12,6	12,7
Hamar	14,6	14,4	14,4	14,4
Lillehammer	13,7	14,0	15,0	14,8
Østre Toten	12,2	11,9	11,4	11,6
Vestre Toten	13,2	13,5	13,4	13,0
Ringerike	13,4	13,4	14,2	14,3
Larvik	15,8	14,7	14,8	14,1
Landet uten Oslo	13,5	13,5	13,6	13,5
Kostragruppe 13	14,5	14,5	14,6	14,5

Analyse med flere indikatorer

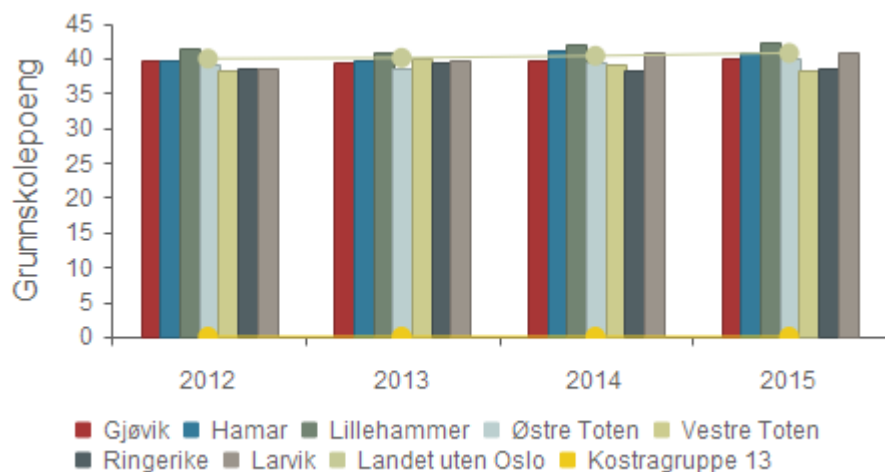

**Gjennomsnittlig gruppestørrelse,
1.-10.årstrinn**

Gjøvik	12,7
Hamar	14,4
Lillehammer	14,8
Østre Toten	11,6
Vestre Toten	13,0
Ringerike	14,3
Larvik	14,1
Landet uten Oslo	13,5
Kostragruppe 13	14,5

Kvalitet - Gjennomsnittlige grunnskolepoeng

Gruppert per år

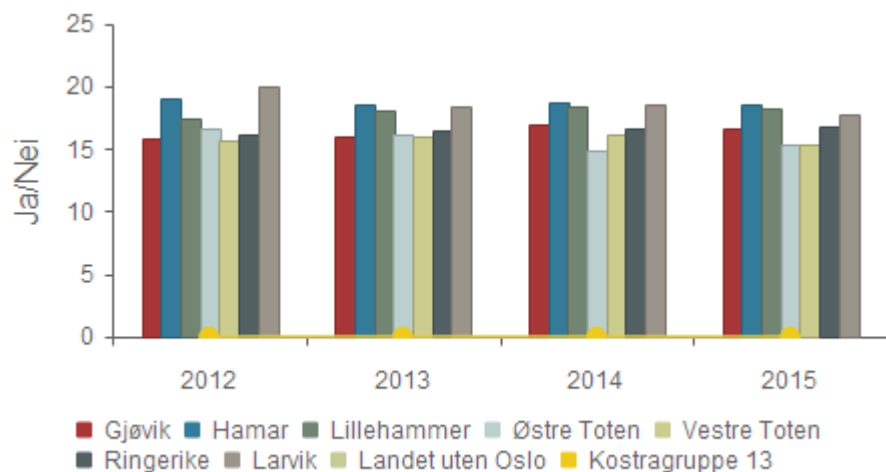

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	39,6	39,3	39,8	40,1
Hamar	39,8	39,8	41,1	40,9
Lillehammer	41,5	40,9	42,1	42,2
Østre Toten	39,1	38,6	39,4	39,9
Vestre Toten	38,1	40,1	39,2	38,2
Ringerike	38,4	39,5	38,3	38,5
Larvik	38,5	39,8	40,7	40,8
Landet uten Oslo	39,9	40,0	40,3	40,7
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

Grunnskolepoeng beregnes for avgangselever i grunnskolen. Hver tallkarakter får tilsvarende poengverdi. Poengsummen får du ved å summere alle tallkarakterene og deretter dele på antall karakterer. Dette gjennomsnittet, med to desimaler, multipliseres med 10. Dersom en elev har færre enn 8 karakterer settes grunnskolepoeng=0. I statistikken er elever med grunnskolepoeng lik null ikke inkludert. Indikatoren baserer seg på elever i både kommunale og private grunnskoler.

Kvalitet - Lærertetthet i ordinær undervisning

Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	15,8	15,9	16,9	16,6
Hamar	19,0	18,5	18,7	18,6
Lillehammer	17,4	18,1	18,3	18,2
Østre Toten	16,6	16,1	14,8	15,3
Vestre Toten	15,7	15,9	16,1	15,4
Ringerike	16,1	16,5	16,6	16,7
Larvik	19,9	18,3	18,5	17,7
Landet uten Oslo	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

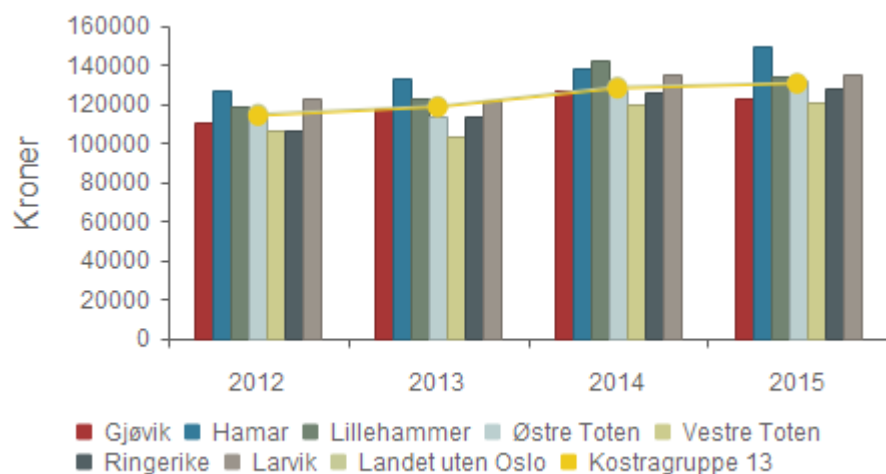
Lærertettheten bør ses i sammenheng med opplæringslovens § 8-2 om forsvarlig pedagogisk gruppestørrelse. Lærertetthet er definert som forholdet mellom elevtimer minus timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring og ordinære undervisningstimer. Gjennomsnittlig gruppestørrelse har derfor noe sammenheng med at det ofte brukes mindre grupper i forbindelse med spesialundervisning og særskilt norskopplæring.

Barnehage

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	126 540	122 824	148 938	133 631	131 841	120 620	127 650	135 239	130 549	130 039
Produktivitet										
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	12 083	12 472	11 321	11 872	12 556	11 655	12 170	11 485	11 323	11 686
Dekningsgrad										
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	92,1 %	92,1 %	96,6 %	93,7 %	89,2 %	92,6 %	91,0 %	90,0 %	91,1 %	91,5 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	44,2 %	43,6 %	60,6 %	41,7 %	47,7 %	38,4 %	45,1 %	44,7 %	49,6 %	40,6 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass	13,9 %	14,3 %	13,6 %	11,0 %	12,5 %	12,1 %	15,0 %	14,3 %	13,4 %	15,1 %
Kvalitet										
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	41,1 %	38,5 %	36,0 %	36,4 %	37,1 %	35,4 %	34,4 %	39,2 %	36,4 %	36,5 %
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene	8,3 %	9,5 %	10,5 %	13,1 %	7,4 %	3,3 %	5,1 %	11,8 %	8,3 %	9,6 %
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	6,2	6,4	6,0	6,1	6,5	6,4	6,5	6,0	6,1	6,2

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager

Gruppert per år

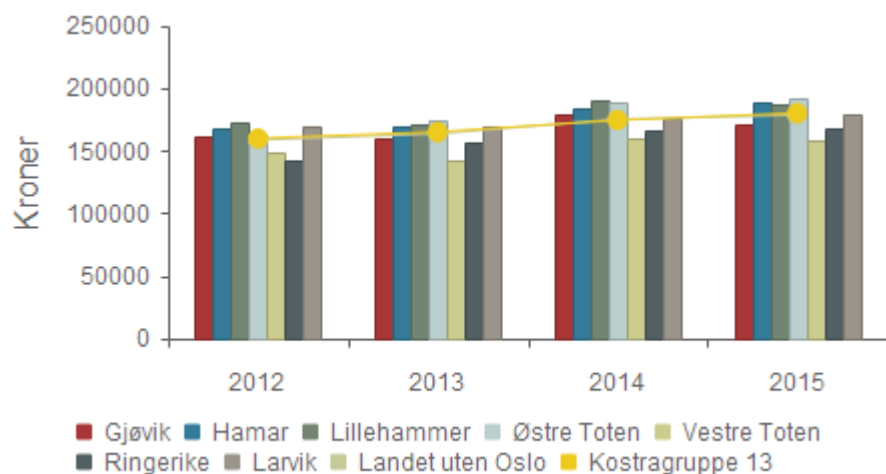

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	109 905	117 415	126 540	122 824
Hamar	126 479	132 940	137 559	148 938
Lillehammer	118 574	123 166	142 414	133 631
Østre Toten	115 582	113 751	127 185	131 841
Vestre Toten	106 138	103 618	119 141	120 620
Ringerike	106 092	113 254	125 782	127 650
Larvik	122 781	121 495	135 120	135 239
Landet uten Oslo	114 825	118 763	128 637	130 549
Kostragruppe 13	113 604	118 015	127 549	130 039

Gjøvik ligger under landssnitt på netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år. Dette viser at Gjøvik har en høy produktivitet per ansatt, dvs. flere barn per voksen enn sammenligningskommuner.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage

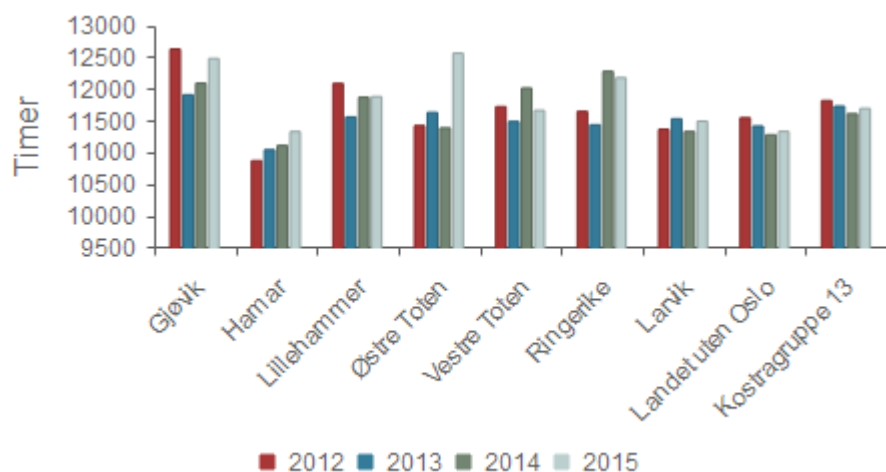
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	161 569	159 647	178 424	170 696
Hamar	166 943	169 124	183 430	189 047
Lillehammer	171 837	171 378	190 533	186 668
Østre Toten	162 160	173 431	188 831	192 065
Vestre Toten	149 137	142 267	160 259	158 286
Ringerike	141 936	155 788	166 887	168 124
Larvik	169 936	169 162	175 394	178 517
Landet uten Oslo	158 382	163 387	174 920	178 194
Kostragruppe 13	159 724	164 826	174 141	179 904

Produktivitet - Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager

Gruppert per kommune

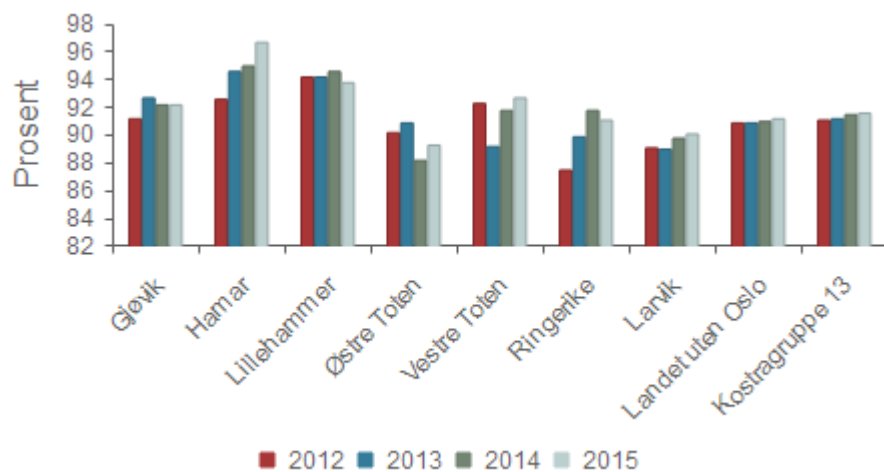

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	12 621	11 900	12 083	12 472
Hamar	10 862	11 034	11 102	11 321
Lillehammer	12 078	11 551	11 861	11 872
Østre Toten	11 414	11 622	11 378	12 556
Vestre Toten	11 713	11 479	12 007	11 655
Ringerike	11 638	11 427	12 270	12 170
Larvik	11 357	11 522	11 321	11 485
Landet uten Oslo	11 538	11 407	11 270	11 323
Kostragruppe 13	11 809	11 721	11 601	11 686

Gjøvik har lavere bemanning per barn enn kommuner vi sammenligner oss med.

Dekningsgrad - Andel barn 1-5 år med barnehageplass

Gruppert per kommune

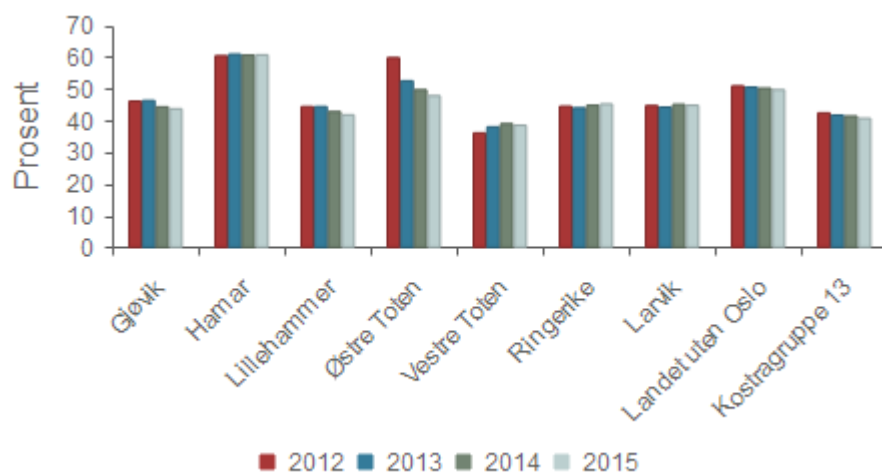

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	91,1 %	92,6 %	92,1 %	92,1 %
Hamar	92,5 %	94,5 %	94,9 %	96,6 %
Lillehammer	94,1 %	94,1 %	94,5 %	93,7 %
Østre Toten	90,1 %	90,8 %	88,1 %	89,2 %
Vestre Toten	92,2 %	89,1 %	91,7 %	92,6 %
Ringerike	87,4 %	89,8 %	91,7 %	91,0 %
Larvik	89,0 %	88,9 %	89,7 %	90,0 %
Landet uten Oslo	90,8 %	90,8 %	90,9 %	91,1 %
Kostragruppe 13	91,0 %	91,1 %	91,4 %	91,5 %

Andel barn med barnehageplass har vært stabil de siste årene. Imidlertid har antall barn med deltidsplasser blitt kraftig redusert, noe som ikke fremgår av grafen.

Dekningsgrad - Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage

Gruppert per kommune

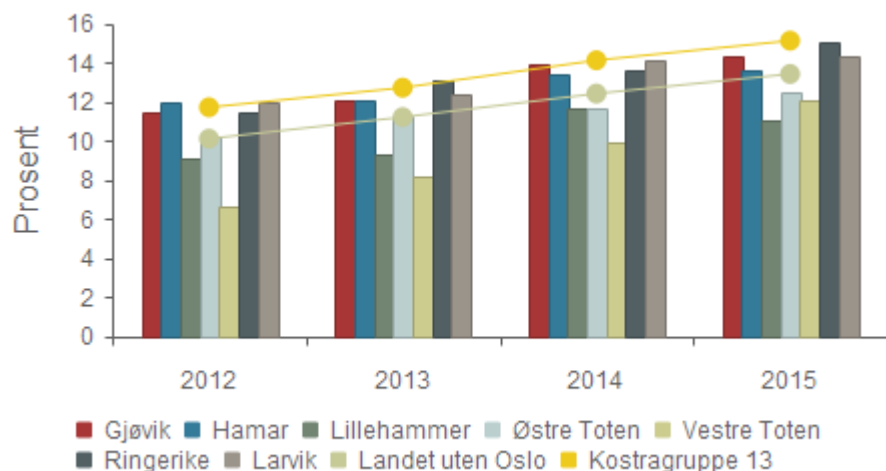

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	46,0 %	46,2 %	44,2 %	43,6 %
Hamar	60,3 %	60,8 %	60,5 %	60,6 %
Lillehammer	44,3 %	44,3 %	42,7 %	41,7 %
Østre Toten	59,7 %	52,4 %	49,6 %	47,7 %
Vestre Toten	36,0 %	37,9 %	38,9 %	38,4 %
Ringerike	44,4 %	43,9 %	44,7 %	45,1 %
Larvik	44,6 %	44,1 %	45,0 %	44,7 %
Landet uten Oslo	50,8 %	50,4 %	50,1 %	49,6 %
Kostragruppe 13	42,3 %	41,6 %	41,3 %	40,6 %

Det har vært en liten nedgang i kommunale plasser de siste årene. Når Gjøvik barnehage åpner vil andelen kommunale barn gå noe opp igjen.

Dekningsgrad - Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass

Gruppert per år

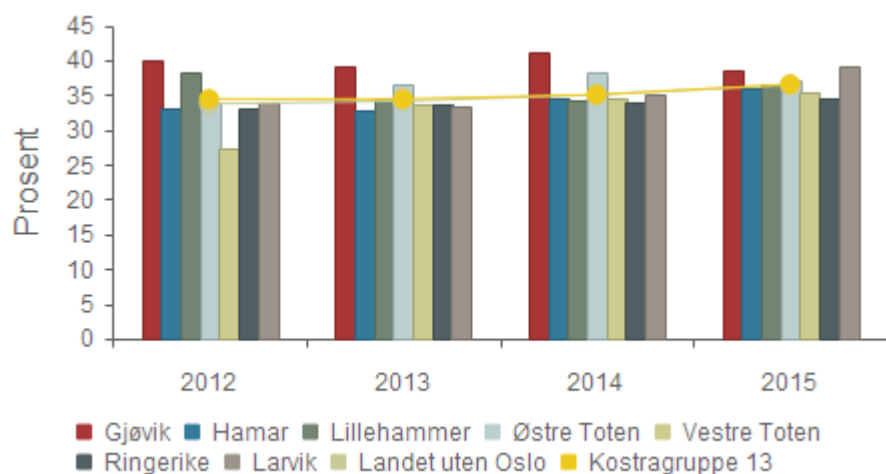

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	11,5 %	12,1 %	13,9 %	14,3 %
Hamar	12,0 %	12,1 %	13,4 %	13,6 %
Lillehammer	9,1 %	9,3 %	11,7 %	11,0 %
Østre Toten	10,2 %	11,2 %	11,7 %	12,5 %
Vestre Toten	6,6 %	8,2 %	9,9 %	12,1 %
Ringerike	11,4 %	13,1 %	13,6 %	15,0 %
Larvik	12,0 %	12,4 %	14,1 %	14,3 %
Landet uten Oslo	10,1 %	11,2 %	12,4 %	13,4 %
Kostragruppe 13	11,7 %	12,7 %	14,1 %	15,1 %

Andelen minoritetsspråklige barn i barnehage er stigende. Om dette skyldes økt bosetting eller at barn av minoritetsspråklige familier begynner tidligere i barnehagen viser ikke grafen.

Kvalitet - Andel ansatte med barnehagelærerutdanning

Gruppert per år

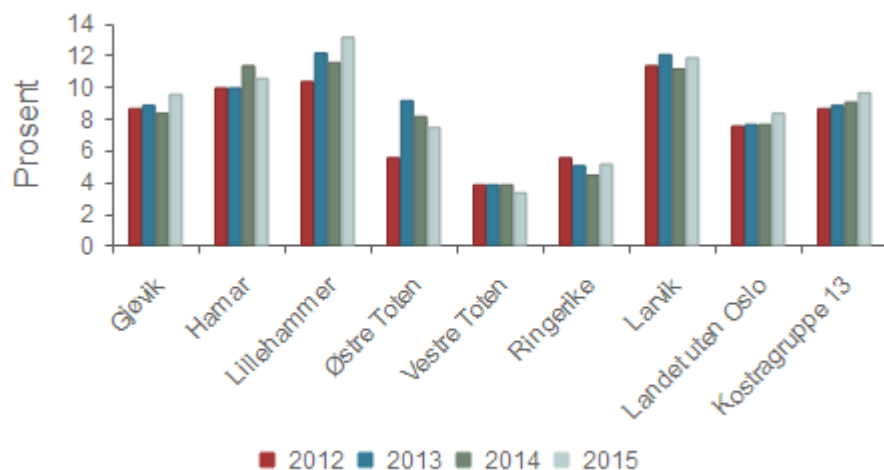

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	40,0 %	39,1 %	41,1 %	38,5 %
Hamar	33,0 %	32,8 %	34,5 %	36,0 %
Lillehammer	38,2 %	34,4 %	34,1 %	36,4 %
Østre Toten	33,9 %	36,6 %	38,3 %	37,1 %
Vestre Toten	27,3 %	33,5 %	34,5 %	35,4 %
Ringerike	33,0 %	33,7 %	33,8 %	34,4 %
Larvik	34,0 %	33,4 %	35,2 %	39,2 %
Landet uten Oslo	33,7 %	34,1 %	35,0 %	36,4 %
Kostragruppe 13	34,4 %	34,4 %	35,0 %	36,5 %

Gjøvik scorer høyt på andel ansatte med barnehagelærerutdanning i forhold til andre kommuner vi sammenligner oss med. Det har vært høy satsing på dette gjennom stort fokus på kompetanseheving og rekruttering. Dette har også skapt stabilitet i personalet.

Kvalitet - Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene

Gruppert per kommune

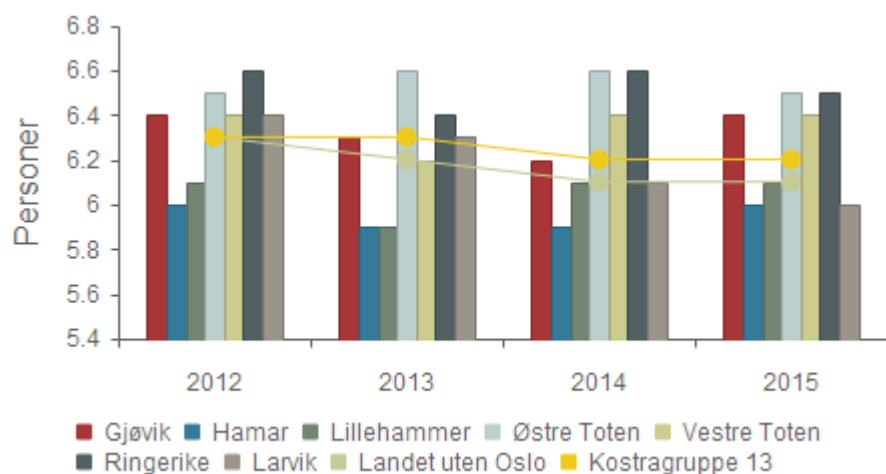

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	8,6 %	8,8 %	8,3 %	9,5 %
Hamar	9,9 %	9,9 %	11,3 %	10,5 %
Lillehammer	10,3 %	12,1 %	11,5 %	13,1 %
Østre Toten	5,5 %	9,1 %	8,1 %	7,4 %
Vestre Toten	3,8 %	3,8 %	3,8 %	3,3 %
Ringerike	5,5 %	5,0 %	4,4 %	5,1 %
Larvik	11,3 %	12,0 %	11,1 %	11,8 %
Landet uten Oslo	7,5 %	7,6 %	7,6 %	8,3 %
Kostragruppe 13	8,6 %	8,8 %	9,0 %	9,6 %

Gjøvik sin utvikling har vært lik som Kostragruppe 13. Vi har hatt en liten økning, og jobber bevisst ved alle tilsetninger med intervju og vurdering av alle mannlige søkere. Vi har lite turn-over på stillinger og har derfor ikke nådd målet for 2015. I 2016 utvider vi prosjektet "Lekeressurs" som er et rekrutteringstiltak finansiert av Fylkesmannen. Her får gutter på ungdomskolen mulighet til en liten jobb i barnehagen på ettermiddag eller ferie som lekeressurs for unge. 2 nye barnehager er inkludert i dette prosjektet.

Kvalitet - Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager

Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	6,4	6,3	6,2	6,4
Hamar	6,0	5,9	5,9	6,0
Lillehammer	6,1	5,9	6,1	6,1
Østre Toten	6,5	6,6	6,6	6,5
Vestre Toten	6,4	6,2	6,4	6,4
Ringerike	6,6	6,4	6,6	6,5
Larvik	6,4	6,3	6,1	6,0
Landet uten Oslo	6,3	6,2	6,1	6,1
Kostragruppe 13	6,3	6,3	6,2	6,2

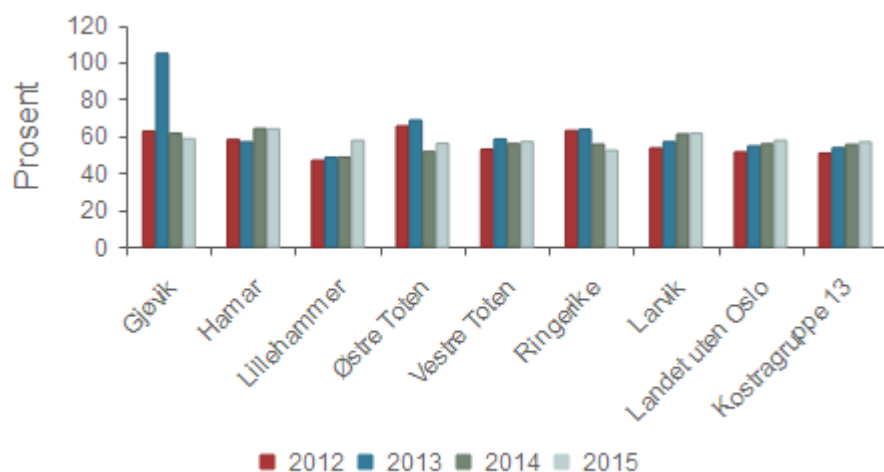
Grafen viser antall barn per voksen. Gjøvik har lav bemanning i forhold til Hamar og Lillehammer.

Barnevern

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	61,5 %	58,6 %	63,9 %	57,7 %	56,1 %	57,0 %	52,3 %	61,5 %	57,7 %	56,8 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	9,3 %	5,5 %	12,0 %	6,8 %	18,6 %	20,0 %	22,2 %	11,6 %	11,5 %	11,2 %
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak	163 984	194 953	214 174	176 454	226 539	212 049	177 205	169 346	172 673	0
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	8 333	10 182	9 888	9 287	10 051	14 685	9 418	9 152	8 315	7 625
Produktivitet										
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk	22,4	20,2	16,9	17,6	18,5	14,8	17,3	14,9	16,2	0,0
Dekningsgrad										
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	5,1 %	5,2 %	4,6 %	5,3 %	4,4 %	6,9 %	5,3 %	5,4 %	4,8 %	0,0 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	3,8 %	4,9 %	4,4 %	4,8 %	4,7 %	6,9 %	4,6 %	5,1 %	4,4 %	0,0 %
Kvalitet										
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	61,0 %	64,0 %	75,0 %	86,0 %	80,0 %	66,0 %	98,0 %	90,0 %	82,0 %	85,0 %

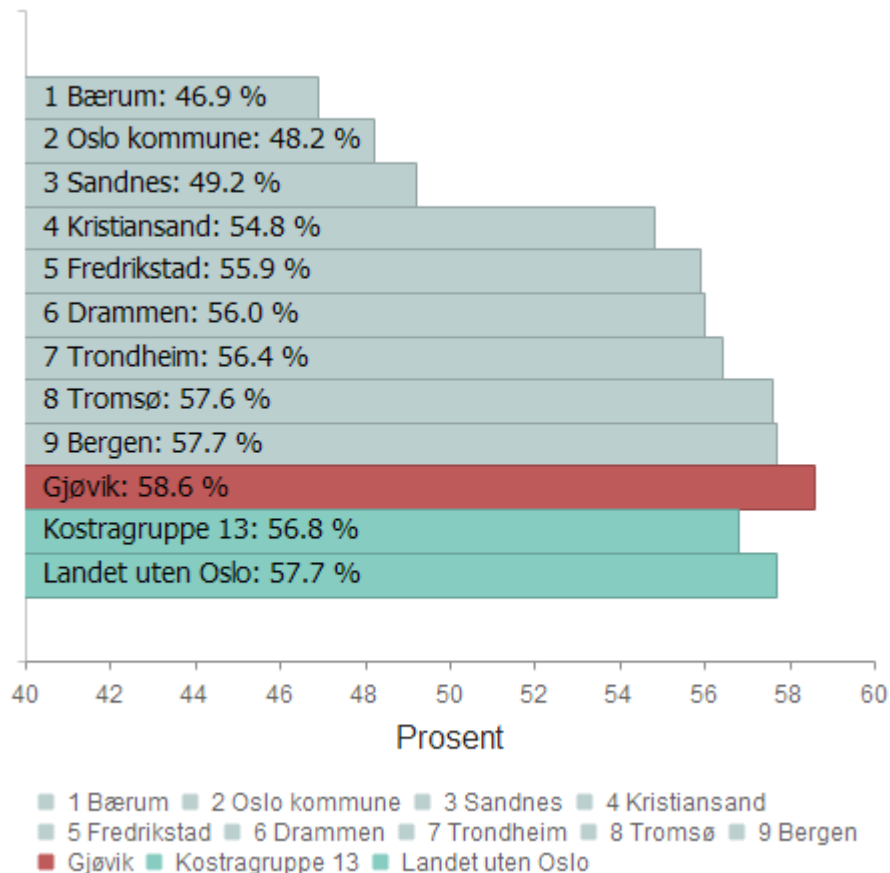
Prioritet - Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	62,7 %	104,6 %	61,5 %	58,6 %
Hamar	58,1 %	56,8 %	64,1 %	63,9 %
Lillehammer	46,9 %	48,5 %	48,6 %	57,7 %
Østre Toten	65,4 %	68,6 %	51,6 %	56,1 %
Vestre Toten	52,9 %	58,4 %	55,9 %	57,0 %
Ringerike	63,0 %	63,6 %	55,6 %	52,3 %
Larvik	53,5 %	56,9 %	61,1 %	61,5 %
Landet uten Oslo	51,4 %	54,6 %	55,8 %	57,7 %
Kostragruppe 13	50,8 %	53,7 %	55,5 %	56,8 %

Rangering blant Storbyene (ASSS)

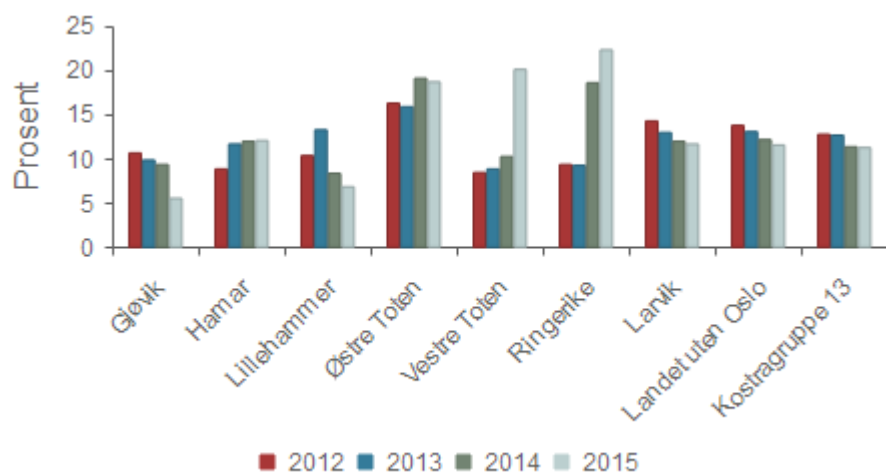

Best blant storbyer	2012	2013	2014	2015
1 Bærum	39,2 %	38,6 %	46,8 %	46,9 %
2 Oslo kommune	50,0 %	46,1 %	45,7 %	48,2 %
3 Sandnes	54,8 %	53,3 %	49,3 %	49,2 %
4 Kristiansand	53,5 %	58,0 %	54,3 %	54,8 %
5 Fredrikstad	45,0 %	48,9 %	53,1 %	55,9 %
6 Drammen	47,6 %	52,5 %	53,9 %	56,0 %
7 Trondheim	53,1 %	53,5 %	54,1 %	56,4 %
8 Tromsø	46,2 %	51,3 %	53,0 %	57,6 %
9 Bergen	50,9 %	52,2 %	54,6 %	57,7 %
Gjøvik	62,7 %	104,6 %	61,5 %	58,6 %
Kostragruppe 13	50,8 %	53,7 %	55,5 %	56,8 %
Landet uten Oslo	51,4 %	54,6 %	55,8 %	57,7 %

Til tross for økte kommunale egenandler ved fosterhjems plasseringer viser denne grafen en nedgang i andel utgifter til fosterhjem. Dette skyldes en bevisst satsing på hjemmebaserte tiltak der vi søker å unngå fosterhjems plasseringer.

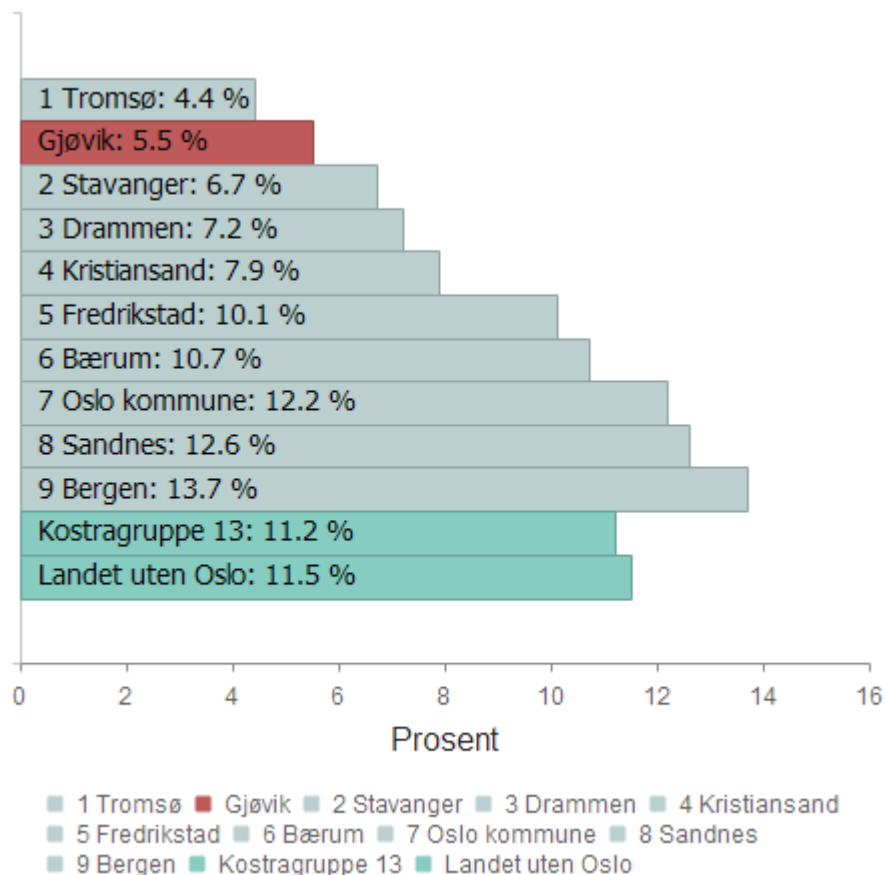
Prioritet - Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	10,6 %	9,8 %	9,3 %	5,5 %
Hamar	8,8 %	11,6 %	11,9 %	12,0 %
Lillehammer	10,3 %	13,2 %	8,3 %	6,8 %
Østre Toten	16,2 %	15,8 %	19,0 %	18,6 %
Vestre Toten	8,4 %	8,8 %	10,2 %	20,0 %
Ringerike	9,3 %	9,2 %	18,5 %	22,2 %
Larvik	14,2 %	12,9 %	11,9 %	11,6 %
Landet uten Oslo	13,7 %	13,0 %	12,1 %	11,5 %
Kostragruppe 13	12,7 %	12,6 %	11,3 %	11,2 %

Rangering blant Storbyene (ASSS)

Best blant storbyer	2012	2013	2014	2015
1 Tromsø	11,2 %	7,6 %	6,1 %	4,4 %
Gjøvik	10,6 %	9,8 %	9,3 %	5,5 %
2 Stavanger	8,6 %	8,1 %	7,4 %	6,7 %
3 Drammen	14,9 %	14,3 %	16,0 %	7,2 %
4 Kristiansand	9,5 %	8,3 %	6,1 %	7,9 %
5 Fredrikstad	-0,5 %	14,9 %	11,0 %	10,1 %
6 Bærum	16,6 %	14,8 %	11,9 %	10,7 %
7 Oslo kommune	12,5 %	13,5 %	12,6 %	12,2 %
8 Sandnes	10,3 %	11,0 %	11,5 %	12,6 %
9 Bergen	15,7 %	16,0 %	15,3 %	13,7 %
Kostragruppe 13	12,7 %	12,6 %	11,3 %	11,2 %
Landet uten Oslo	13,7 %	13,0 %	12,1 %	11,5 %

Grafen viser lave tall pga at kommunen produserer mange tiltak selv, og ikke kjøper eksternt i like stor grad som andre kommuner. Denne intern-produksjonen rapporteres på kostra funksjon 244 og ikke 251.

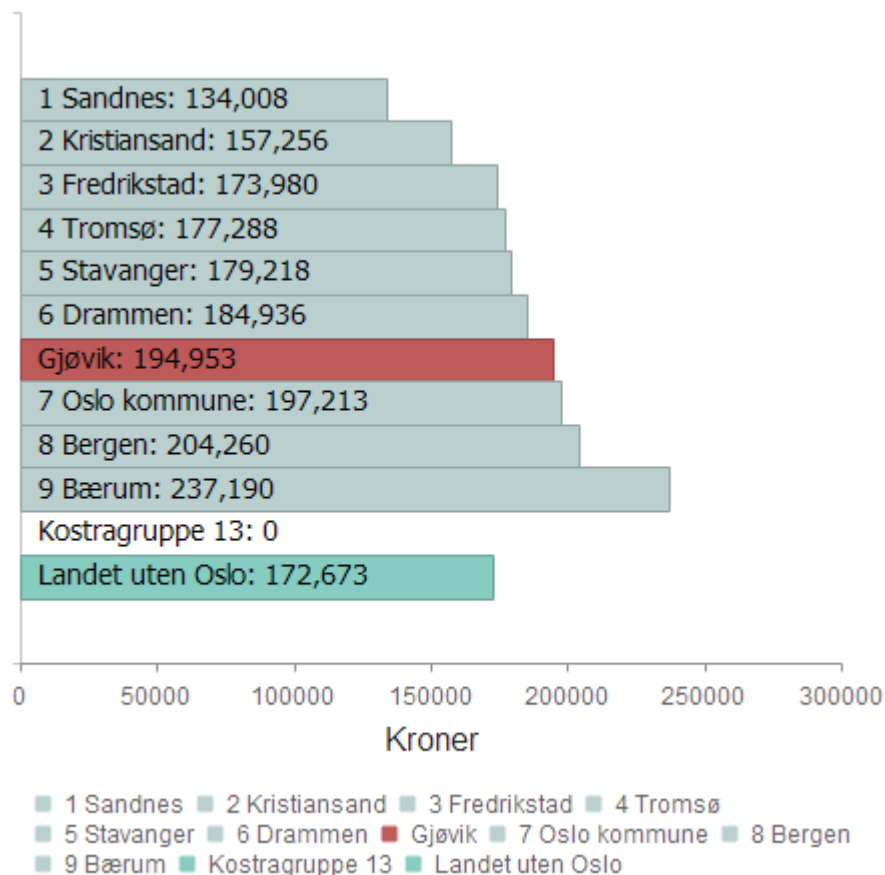
Prioritet - Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	143 230	154 714	163 984	194 953
Hamar	146 709	156 653	191 572	214 174
Lillehammer	141 264	177 459	169 744	176 454
Østre Toten	190 198	198 954	221 483	226 539
Vestre Toten	168 938	176 674	205 126	212 049
Ringerike	150 918	145 395	157 503	177 205
Larvik	167 045	160 754	168 615	169 346
Landet uten Oslo	140 251	149 840	165 246	172 673
Kostragruppe 13	145 028	0	0	0

Rangering blant Storbyene (ASSS)

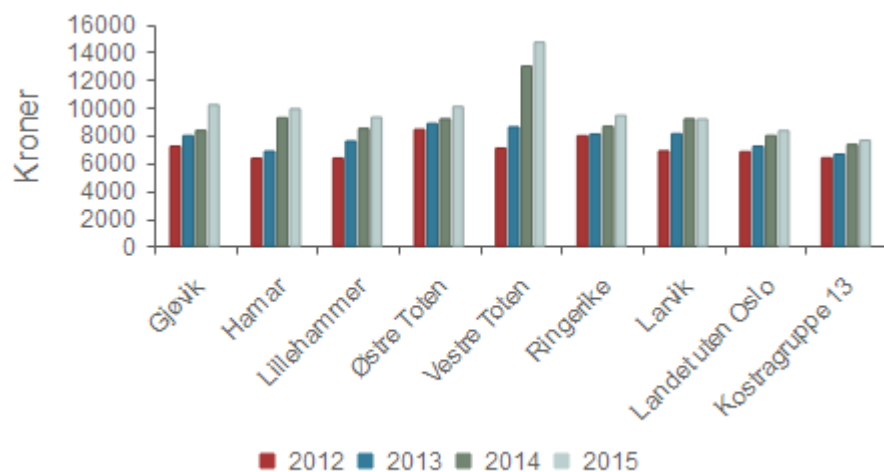

Best blant storbyer	2012	2013	2014	2015
1 Sandnes	145 661	136 179	137 674	134 008
2 Kristiansand	134 161	146 731	155 397	157 256
3 Fredrikstad	158 237	150 610	166 741	173 980
4 Tromsø	136 127	152 596	185 759	177 288
5 Stavanger	182 856	184 891	188 207	179 218
6 Drammen	163 471	169 851	178 731	184 936
Gjøvik	143 230	154 714	163 984	194 953
7 Oslo kommune	164 327	174 823	188 839	197 213
8 Bergen	169 392	170 418	191 509	204 260
9 Bærum	189 062	217 515	229 873	237 190
Kostragruppe 13	145 028	0	0	0
Landet uten Oslo	140 251	149 840	165 246	172 673

Økningen i netto driftsutgift skyldes økt bemanning for lukking av avvik fra Fylkesmannen. Samtidig viser den at barneverntjenesten i Gjøvik driver "billig" sammenlignet med andre kommuner. Dette henger sammen med bevisste valg ved å produsere en del tiltak/tjenester i kommunal regi som andre kommuner kjøper eksternt.

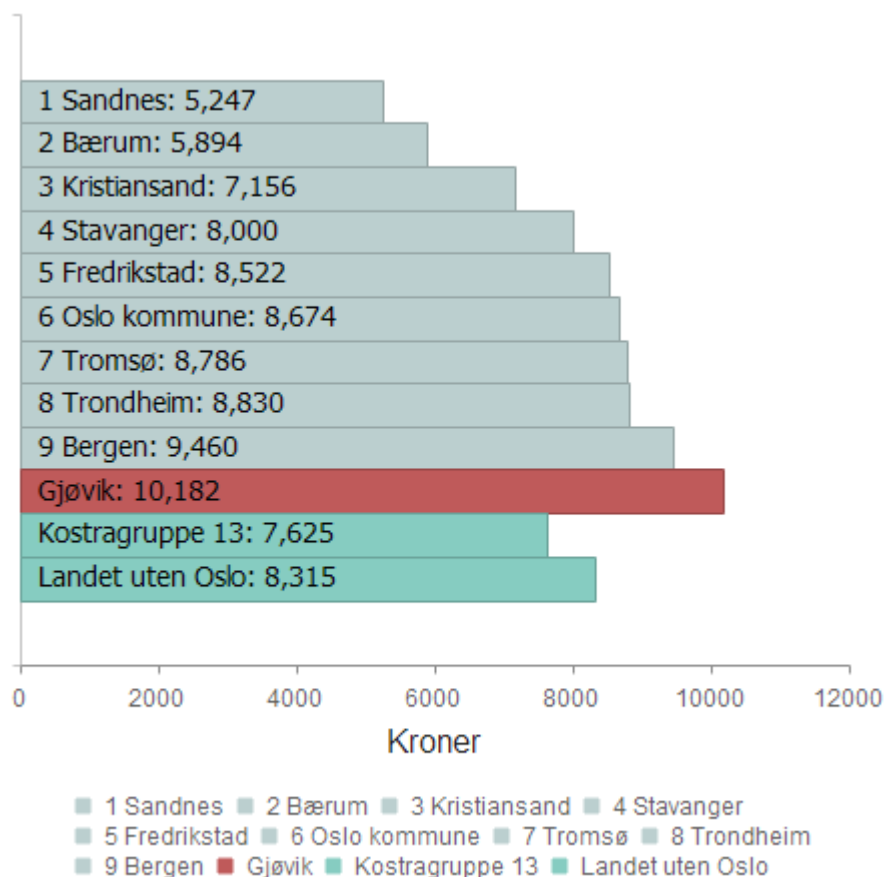
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	7 196	7 960	8 333	10 182
Hamar	6 328	6 834	9 246	9 888
Lillehammer	6 340	7 562	8 475	9 287
Østre Toten	8 406	8 835	9 165	10 051
Vestre Toten	7 057	8 581	12 961	14 685
Ringerike	7 949	8 069	8 624	9 418
Larvik	6 852	8 096	9 167	9 152
Landet uten Oslo	6 798	7 192	7 965	8 315
Kostragruppe 13	6 359	6 620	7 321	7 625

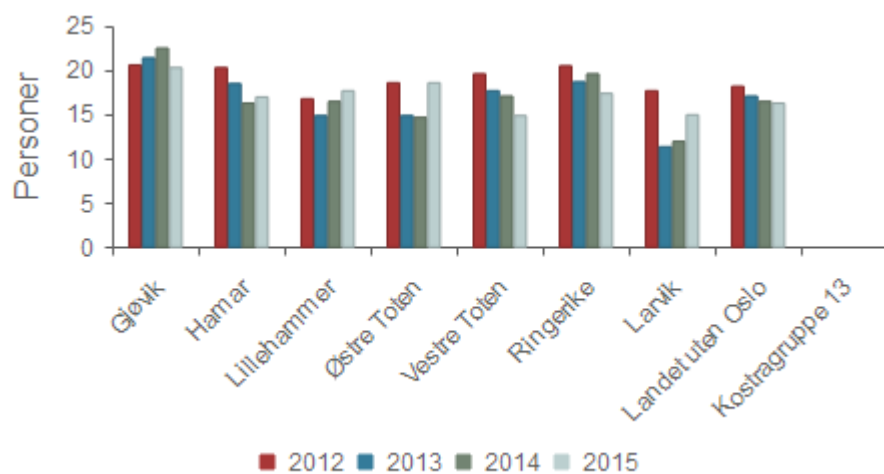
Rangering blant Storbyene (ASSS)

Best blant storbyer	2012	2013	2014	2015
1 Sandnes	5 129	5 139	5 412	5 247
2 Bærum	4 994	5 132	5 593	5 894
3 Kristiansand	6 193	6 639	6 781	7 156
4 Stavanger	6 828	6 958	8 009	8 000
5 Fredrikstad	7 232	7 197	8 003	8 522
6 Oslo kommune	7 235	8 130	8 295	8 674
7 Tromsø	7 636	8 063	9 289	8 786
8 Trondheim	8 110	7 750	8 291	8 830
9 Bergen	7 729	8 062	9 246	9 460
Gjøvik	7 196	7 960	8 333	10 182
Kostragruppe 13	6 359	6 620	7 321	7 625
Landet uten Oslo	6 798	7 192	7 965	8 315

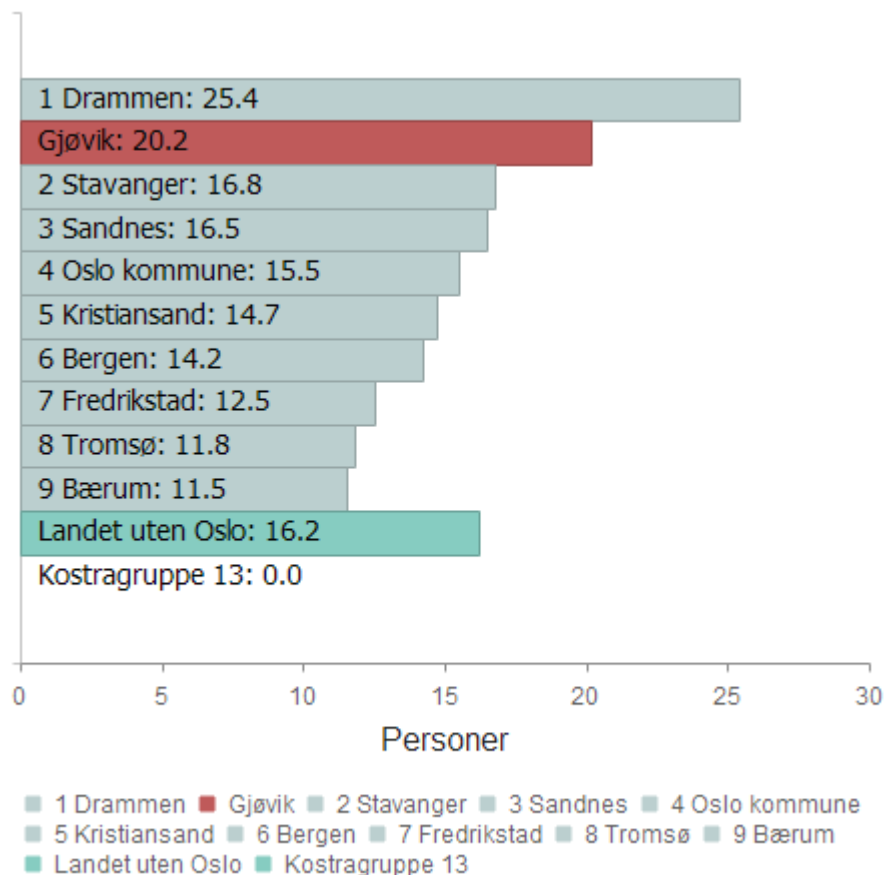
Produktivitet - Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	20,5	21,3	22,4	20,2
Hamar	20,2	18,4	16,2	16,9
Lillehammer	16,7	14,8	16,4	17,6
Østre Toten	18,5	14,8	14,6	18,5
Vestre Toten	19,5	17,6	17,0	14,8
Ringerike	20,4	18,6	19,5	17,3
Larvik	17,6	11,3	11,9	14,9
Landet uten Oslo	18,1	17,0	16,4	16,2
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

Rangering blant Storbyene (ASSS)

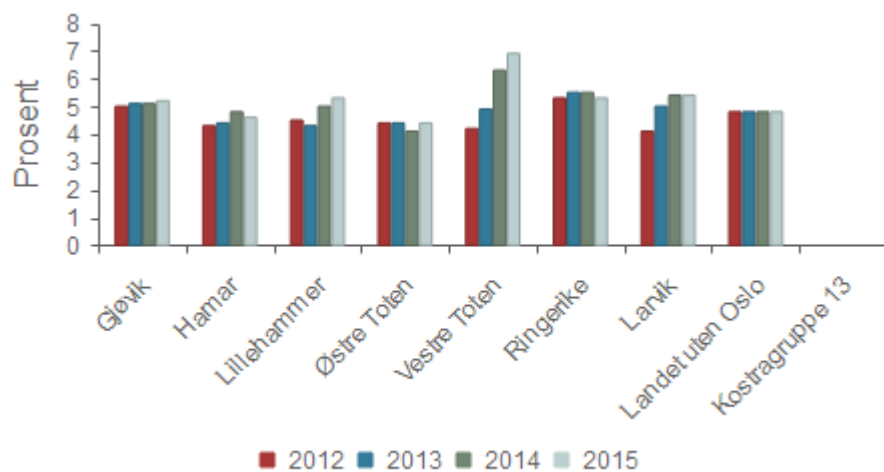

Best blant storbyer	2012	2013	2014	2015
1 Drammen	18,8	19,0	20,8	25,4
Gjøvik	20,5	21,3	22,4	20,2
2 Stavanger	13,4	15,2	14,7	16,8
3 Sandnes	18,0	16,6	16,6	16,5
4 Oslo kommune	15,1	14,8	14,7	15,5
5 Kristiansand	15,1	15,3	13,8	14,7
6 Bergen	14,4	15,0	15,0	14,2
7 Fredrikstad	18,0	12,4	12,3	12,5
8 Tromsø	16,2	14,4	12,8	11,8
9 Bærum	10,3	9,7	10,1	11,5
Landet uten Oslo	18,1	17,0	16,4	16,2
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

Indikatoren viser at barneverntjenesten har stor arbeidsbelastning per saksbehandler sammenlignet med andre kommuner, til tross for nye stillinger ila 2015.

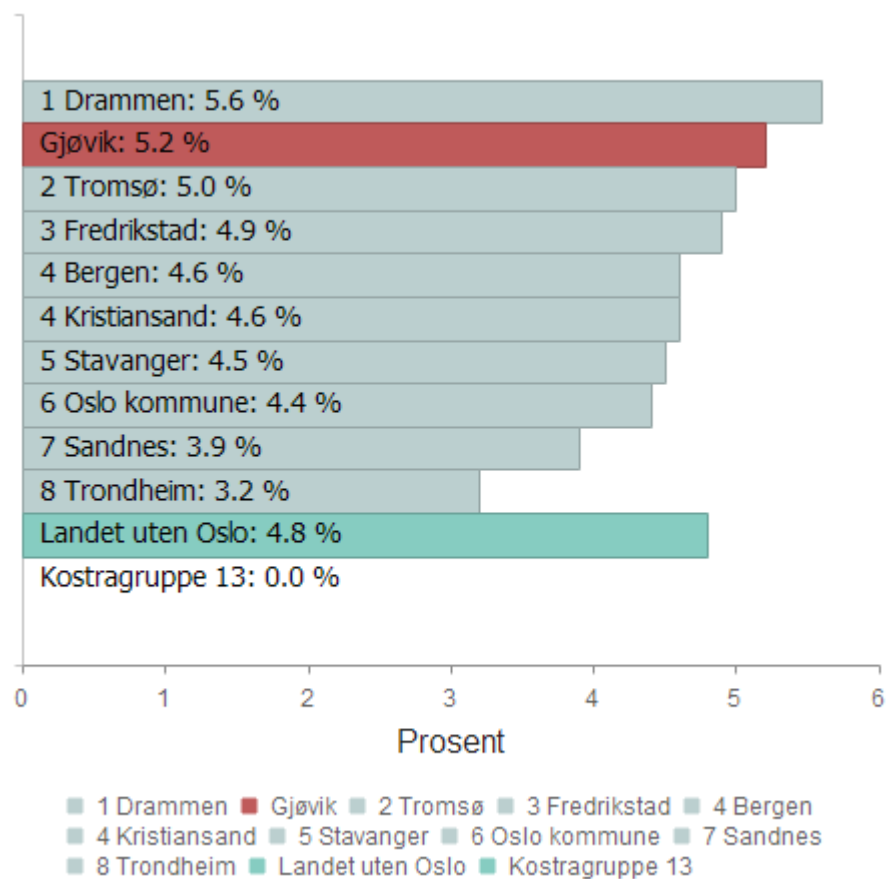
Dekningsgrad - Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	5,0 %	5,1 %	5,1 %	5,2 %
Hamar	4,3 %	4,4 %	4,8 %	4,6 %
Lillehammer	4,5 %	4,3 %	5,0 %	5,3 %
Østre Toten	4,4 %	4,4 %	4,1 %	4,4 %
Vestre Toten	4,2 %	4,9 %	6,3 %	6,9 %
Ringerike	5,3 %	5,5 %	5,5 %	5,3 %
Larvik	4,1 %	5,0 %	5,4 %	5,4 %
Landet uten Oslo	4,8 %	4,8 %	4,8 %	4,8 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Rangering blant Storbyene (ASSS)

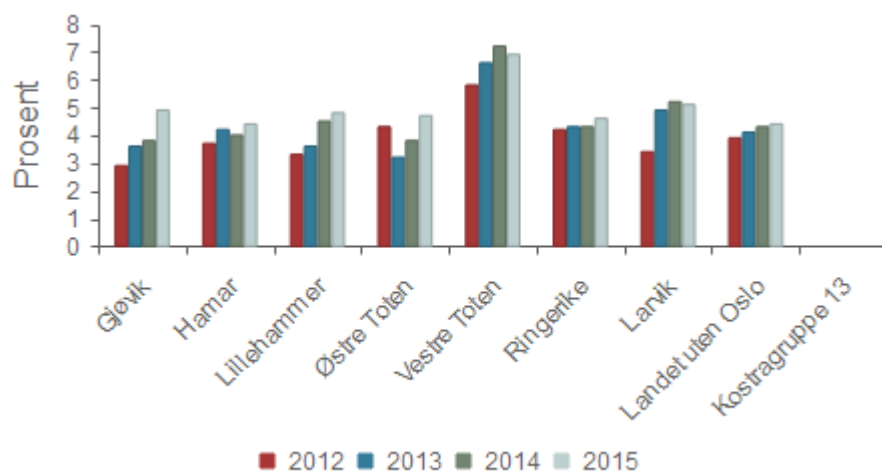

Best blant storbyer	2012	2013	2014	2015
1 Drammen	5,6 %	5,5 %	5,5 %	5,6 %
Gjøvik	5,0 %	5,1 %	5,1 %	5,2 %
2 Tromsø	5,6 %	5,3 %	5,0 %	5,0 %
3 Fredrikstad	4,6 %	4,8 %	4,8 %	4,9 %
4 Bergen	4,6 %	4,7 %	4,8 %	4,6 %
4 Kristiansand	4,6 %	4,5 %	4,4 %	4,6 %
5 Stavanger	3,7 %	3,8 %	4,3 %	4,5 %
6 Oslo kommune	4,4 %	4,7 %	4,4 %	4,4 %
7 Sandnes	3,5 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
8 Trondheim	3,7 %	3,5 %	3,3 %	3,2 %
Landet uten Oslo	4,8 %	4,8 %	4,8 %	4,8 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Denne grafen viser ikke like stor økning som grafen "Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17" fordi barneverntjenesten ikke har hatt ressurser til å iverksette alle tiltak etter endt undersøkelse. Dvs at det er en restanse på ikke iverksatte tiltak.

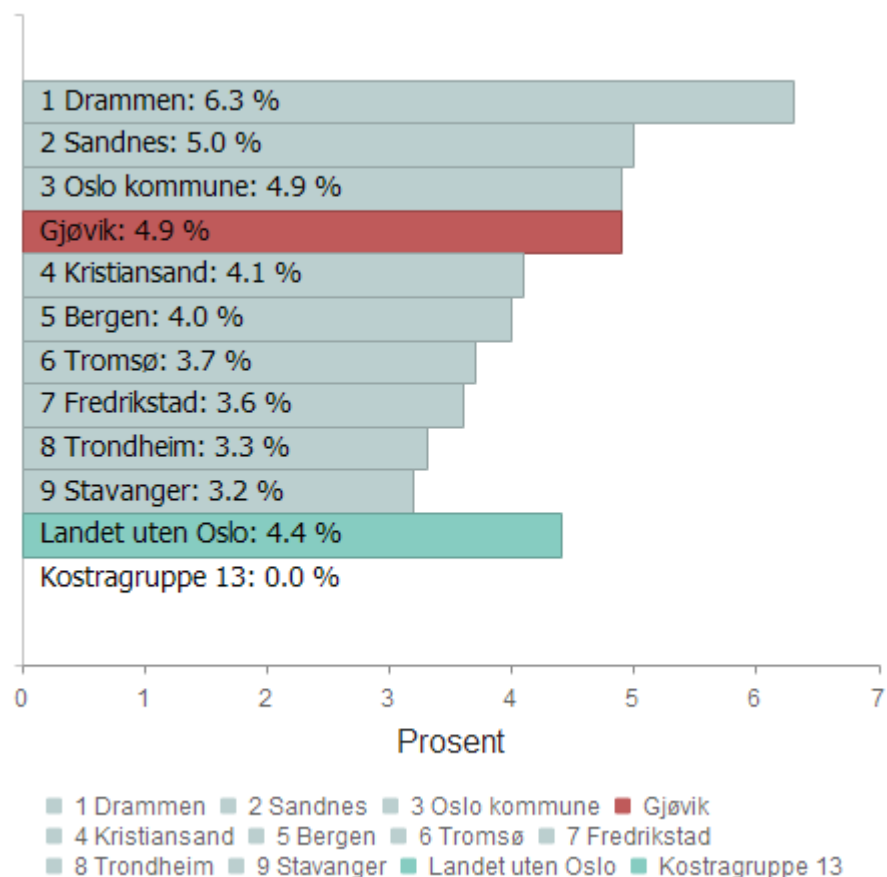
Dekningsgrad - Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	2,9 %	3,6 %	3,8 %	4,9 %
Hamar	3,7 %	4,2 %	4,0 %	4,4 %
Lillehammer	3,3 %	3,6 %	4,5 %	4,8 %
Østre Toten	4,3 %	3,2 %	3,8 %	4,7 %
Vestre Toten	5,8 %	6,6 %	7,2 %	6,9 %
Ringerike	4,2 %	4,3 %	4,3 %	4,6 %
Larvik	3,4 %	4,9 %	5,2 %	5,1 %
Landet uten Oslo	3,9 %	4,1 %	4,3 %	4,4 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Rangering blant Storbyene (ASSS)

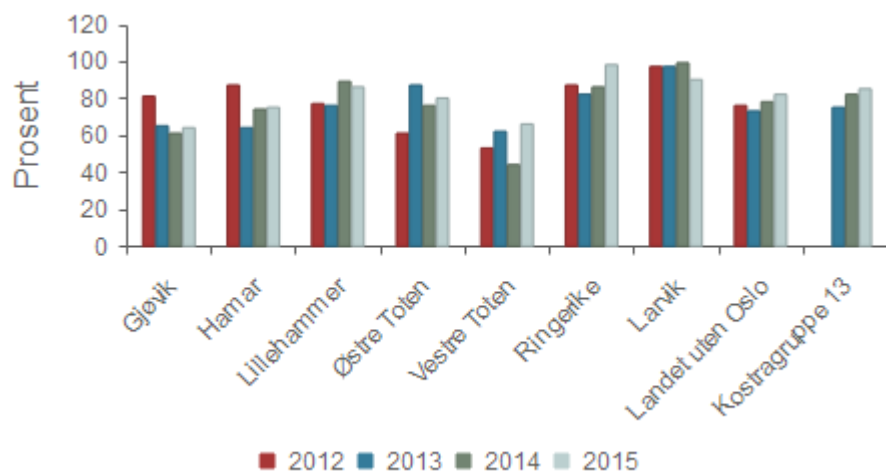

Best blant storbyer	2012	2013	2014	2015
1 Drammen	3,5 %	3,9 %	4,7 %	6,3 %
2 Sandnes	4,3 %	4,3 %	4,6 %	5,0 %
3 Oslo kommune	3,8 %	4,1 %	4,2 %	4,9 %
Gjøvik	2,9 %	3,6 %	3,8 %	4,9 %
4 Kristiansand	2,8 %	3,0 %	3,4 %	4,1 %
5 Bergen	3,5 %	3,8 %	4,3 %	4,0 %
6 Tromsø	4,4 %	3,4 %	3,8 %	3,7 %
7 Fredrikstad	3,6 %	3,6 %	3,6 %	3,6 %
8 Trondheim	3,1 %	3,3 %	3,4 %	3,3 %
9 Stavanger	2,4 %	3,3 %	3,3 %	3,2 %
Landet uten Oslo	3,9 %	4,1 %	4,3 %	4,4 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Grafen viser at barneverntjenesten i Gjøvik har hatt en relativt større økning i antall undersøkelser sammenlignet med andre kommuner. Samt at det forklarer at grafen "barn med undersøkelser eller tiltak per årsverk" er relativt høy til tross for nyansettelser. Dvs at antall nyansettelser ikke holder tritt med økningen i nye saker.

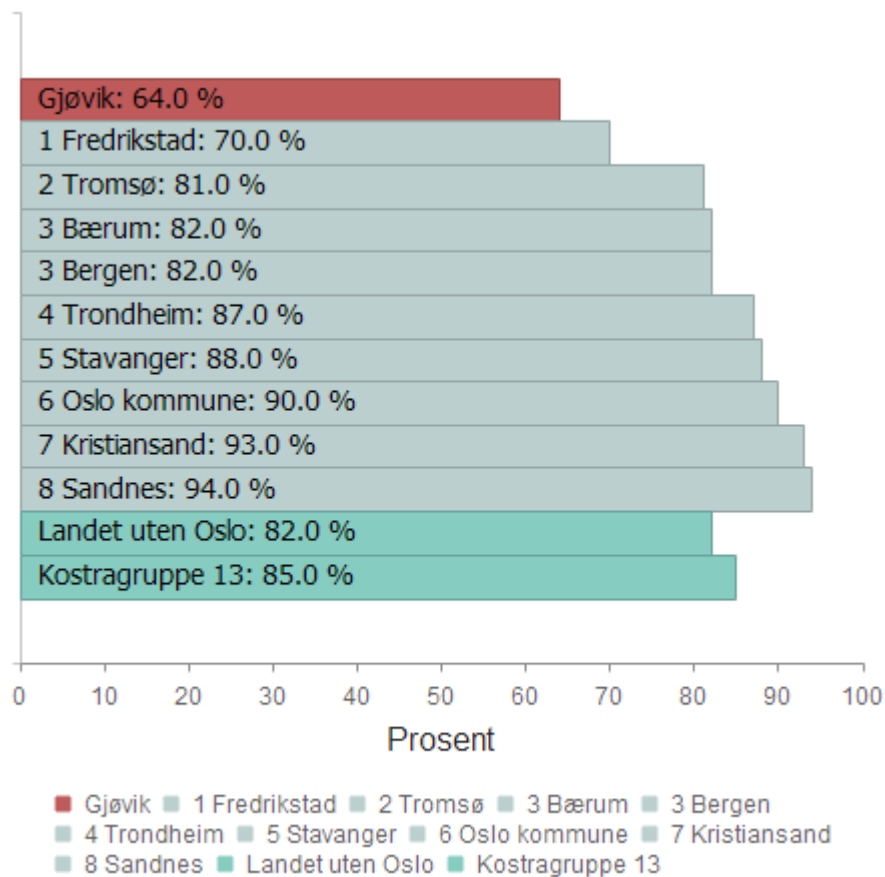
Kvalitet - Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	81,0 %	65,0 %	61,0 %	64,0 %
Hamar	87,0 %	64,0 %	74,0 %	75,0 %
Lillehammer	77,0 %	76,0 %	89,0 %	86,0 %
Østre Toten	61,0 %	87,0 %	76,0 %	80,0 %
Vestre Toten	53,0 %	62,0 %	44,0 %	66,0 %
Ringerike	87,0 %	82,0 %	86,0 %	98,0 %
Larvik	97,0 %	97,0 %	99,0 %	90,0 %
Landet uten Oslo	76,0 %	73,0 %	78,0 %	82,0 %
Kostragruppe 13	0,0 %	75,0 %	82,0 %	85,0 %

Rangering blant Storbyene (ASSS)

Best blant storbyer	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	81,0 %	65,0 %	61,0 %	64,0 %
1 Fredrikstad	74,0 %	67,0 %	69,0 %	70,0 %
2 Tromsø	88,0 %	79,0 %	69,0 %	81,0 %
3 Bærum	63,0 %	76,0 %	83,0 %	82,0 %
3 Bergen	73,0 %	72,0 %	74,0 %	82,0 %
4 Trondheim	69,0 %	80,0 %	90,0 %	87,0 %
5 Stavanger	55,0 %	49,0 %	63,0 %	88,0 %
6 Oslo kommune	94,0 %	92,0 %	92,0 %	90,0 %
7 Kristiansand	89,0 %	90,0 %	91,0 %	93,0 %
8 Sandnes	92,0 %	85,0 %	93,0 %	94,0 %
Landet uten Oslo	76,0 %	73,0 %	78,0 %	82,0 %
Kostragruppe 13	0,0 %	75,0 %	82,0 %	85,0 %

Dette er en indikator det har blitt jobbet mye med. Barneverntjenesten fikk varsel om tvangsmulkt pga store fristoversittelser. Det har gjennom 2015 blitt jobbet systematisk for å lukke avvik og ved Q1-2016 rapportering til fylkesmannen rapporterte vi 0 avvik.

Pleie og omsorg

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo	4,1 %	4,5 %	0,7 %	5,2 %	3,4 %	3,4 %	4,9 %	6,8 %	5,3 %	5,7 %
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo	38,1 %	40,1 %	43,3 %	46,4 %	43,2 %	30,1 %	40,8 %	46,2 %	44,4 %	43,3 %
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	15 925	16 212	18 790	18 628	19 265	15 361	17 089	16 290	16 197	14 933
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo	57,8 %	55,4 %	56,0 %	48,3 %	53,5 %	66,5 %	54,3 %	47,0 %	50,3 %	51,0 %
Produktivitet										
Korrigerende brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	220 176	212 606	245 757	247 776	227 207	247 140	229 674	207 898	237 314	236 102
Korrigerende brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	1 238 049	1 266 687	1 161 819	1 144 272	1 366 356	1 180 703	1 215 929	1 006 699	1 040 127	1 070 318
Utgifter per beboerdøgn i institusjon	3 766	3 745	3 084	3 348	4 583	2 404	3 741	3 322	3 138	3 195
Dekningsgrad										
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	6,1 %	7,7 %	2,9 %	8,0 %	10,7 %	8,5 %	4,1 %	5,8 %	3,9 %	3,5 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	8,5 %	9,2 %	11,7 %	12,4 %	7,2 %	8,1 %	9,3 %	11,1 %	13,1 %	12,2 %
Kvalitet										
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,62	0,71	0,16	0,16	0,18	0,46	0,42	0,50	0,41	0,40
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,94	0,94	0,53	0,76	0,93	0,72	0,51	0,66	0,54	0,63
Grunnlagsdata (Nivå 3)										
Tjenestemottakere med individuell plan	133	141	152	127	82	56	115	115	0	0

Prioritet - Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo

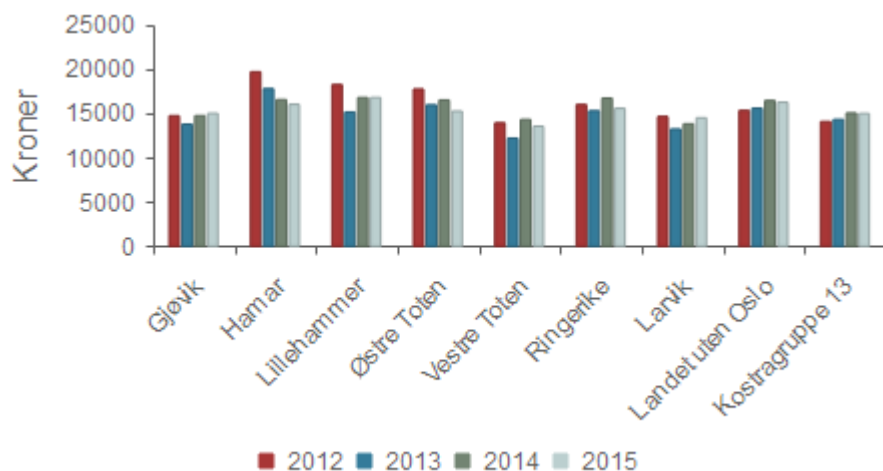
Indikatoren viser driftskostnadene til aktivisering, støttetjenester i pleie og omsorg i prosent av totale driftskostnader i pleie og omsorg. Netto driftsutgifter til aktivisering, støttetjenester i prosent av netto driftsutgifter til pleie og oms.

Prioritet - Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo

Indikatoren viser driftskostnadene til institusjoner i pleie og omsorg i prosent av totale driftskostnader i pleie og omsorg. Netto driftsutgifter til institusjoner i prosent av netto driftsutgifter til pleie og omsorg

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten

Gruppert per kommune

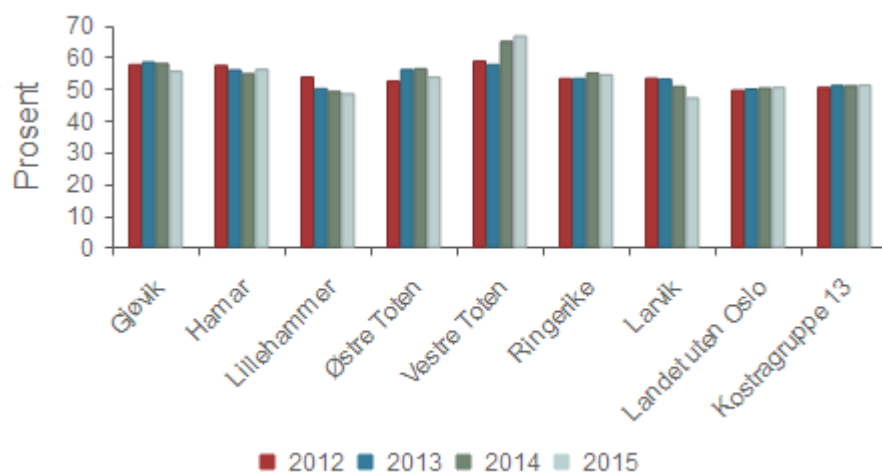
	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	14 680	13 724	14 683	14 952
Hamar	19 618	17 721	16 490	15 967
Lillehammer	18 179	15 089	16 722	16 726
Østre Toten	17 681	15 900	16 450	15 196
Vestre Toten	13 882	12 154	14 257	13 496
Ringerike	15 933	15 232	16 661	15 516
Larvik	14 592	13 182	13 766	14 446
Landet uten Oslo	15 268	15 524	16 385	16 197
Kostragruppe 13	14 020	14 263	14 986	14 933

Graf er justert med utgiftsbehov

Det fremkommer av tallene at Gjøvik kommune sine netto driftsutgifter utgjør kr 14.952 pr innbygger justert for behov. Dette er av de laveste i utvalget., omlag kr 1.245 lavere enn snittet for landet uten Oslo. Dette betyr at Gjøvik ville ha brukt omlag kr 37 mill. mer på pleie og omsorgstjenester i forhold til gjennomsnittet for landet uten Oslo.

Prioritet - Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo

Gruppert per kommune

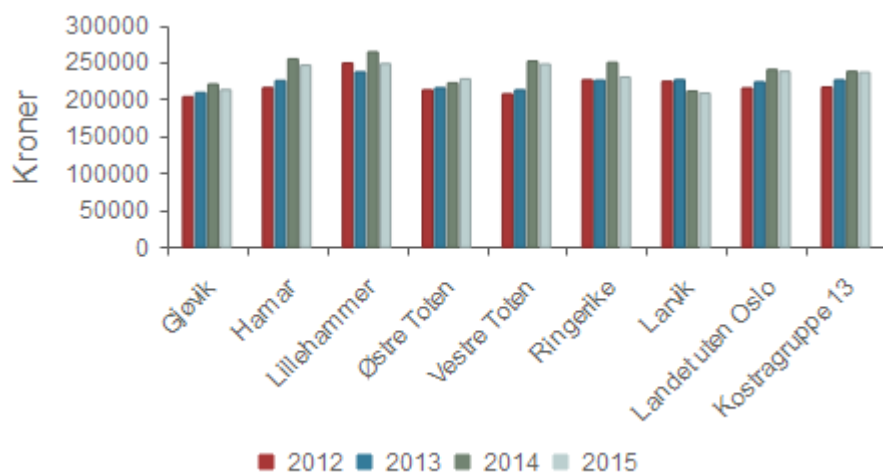

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	57,5 %	58,3 %	57,8 %	55,4 %
Hamar	57,2 %	55,8 %	54,6 %	56,0 %
Lillehammer	53,6 %	49,9 %	49,0 %	48,3 %
Østre Toten	52,3 %	55,9 %	56,2 %	53,5 %
Vestre Toten	58,6 %	57,5 %	64,8 %	66,5 %
Ringerike	53,1 %	53,1 %	54,8 %	54,3 %
Larvik	53,2 %	52,9 %	50,6 %	47,0 %
Landet uten Oslo	49,4 %	49,8 %	50,1 %	50,3 %
Kostragruppe 13	50,3 %	50,9 %	50,8 %	51,0 %

Andel institusjon og andel tjenester til hjemmeboende er redusert med tilsammen 0,4 %, dette tilsvarer økningen på aktivisering, støttetjenester. Denne dreiningen kan vise en økning i aktiviseringstiltak/ dagplasser.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)

Gruppert per kommune

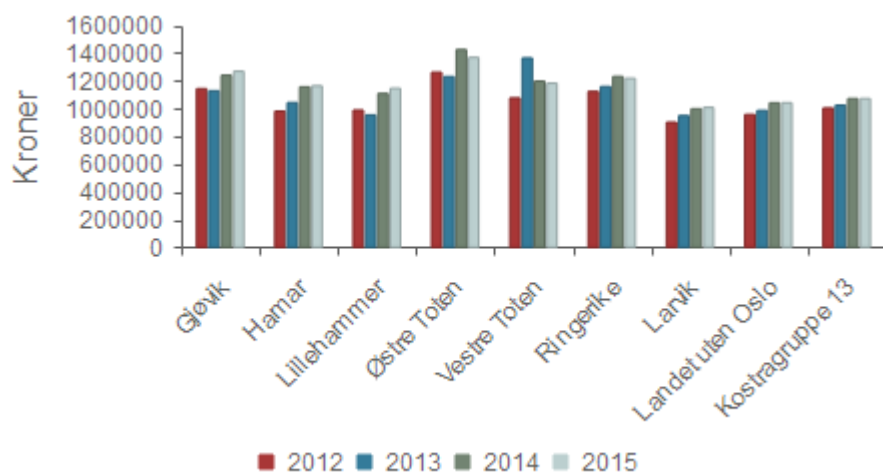

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	203 134	208 693	220 176	212 606
Hamar	215 370	224 900	254 143	245 757
Lillehammer	248 610	236 516	263 566	247 776
Østre Toten	212 303	215 047	221 757	227 207
Vestre Toten	206 865	212 245	251 257	247 140
Ringerike	225 940	225 374	249 373	229 674
Larvik	223 862	226 063	210 733	207 898
Landet uten Oslo	214 853	223 077	239 810	237 314
Kostragruppe 13	216 140	225 735	237 390	236 102

Indikatoren viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger ved egen tjenesteproduksjon korrigert for dobbeltføringer som skyldes viderefordeling av utgifter/internekjøp mv. pr hjemmetjenestebruker. Indikatoren viser dermed enhetskostnadene eller produktiviteten ved den aktuelle tjenesten.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	1 141 418	1 125 888	1 238 049	1 266 687
Hamar	979 365	1 040 974	1 154 305	1 161 819
Lillehammer	987 172	952 262	1 106 669	1 144 272
Østre Toten	1 259 418	1 228 369	1 422 707	1 366 356
Vestre Toten	1 074 605	1 362 400	1 195 569	1 180 703
Ringerike	1 121 200	1 156 618	1 229 406	1 215 929
Larvik	899 952	947 003	996 520	1 006 699
Landet uten Oslo	955 590	984 522	1 039 452	1 040 127
Kostragruppe 13	1 002 177	1 022 093	1 070 077	1 070 318

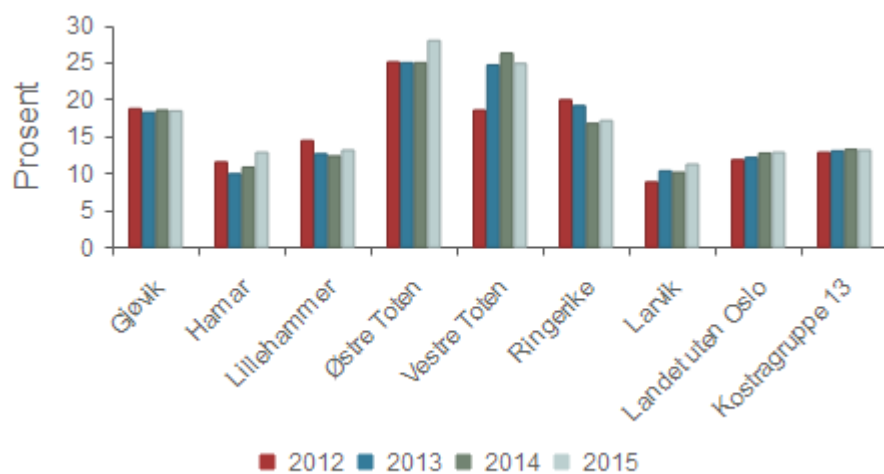
Indikatoren viser driftsutgifter i kr., inkludert avskrivninger ved egen tjenesteproduksjon korrigert for viderefordeling av utgifter/internekjøp pr plass registrert ved utgangen av året i institusjoner. Indikatoren viser dermed enhetskostnadene eller produktiviteten ved tjenesten.

Produktivitet - Utgifter per beboerdøgn i institusjo

Brutto driftsutgifter per liggedøgn for alle institusjoner som utgiftsføres på KOSTRA funksjon 253 (sykehjem, aldershjem, barne- og avlastningsbolig). Gjelder både kommunale og private institusjoner, også opphold kjøpt utenfor egen kommune.

Dekningsgrad - Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over

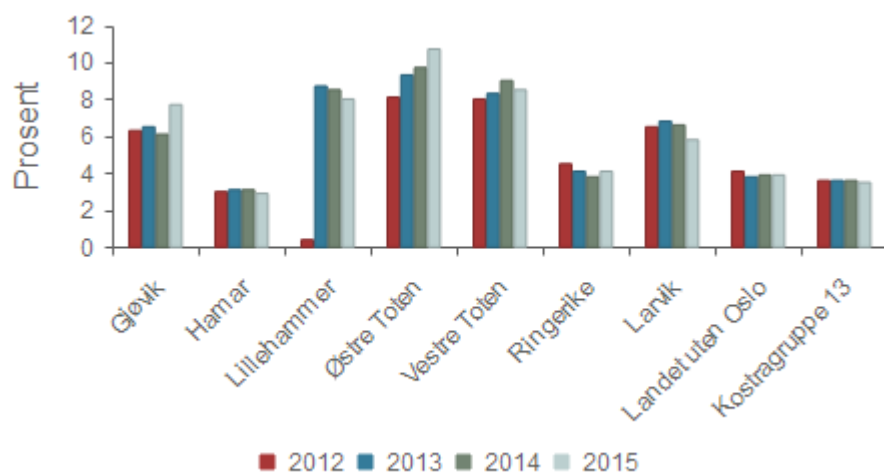
Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	18,7 %	18,2 %	18,5 %	18,4 %
Hamar	11,5 %	9,9 %	10,8 %	12,8 %
Lillehammer	14,4 %	12,6 %	12,3 %	13,1 %
Østre Toten	25,0 %	24,9 %	24,9 %	27,9 %
Vestre Toten	18,5 %	24,6 %	26,2 %	24,8 %
Ringerike	19,9 %	19,1 %	16,7 %	17,1 %
Larvik	8,8 %	10,3 %	10,1 %	11,2 %
Landet uten Oslo	11,8 %	12,1 %	12,7 %	12,8 %
Kostragruppe 13	12,8 %	13,0 %	13,2 %	13,1 %

Dekningsgrad - Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning

Gruppert per kommune

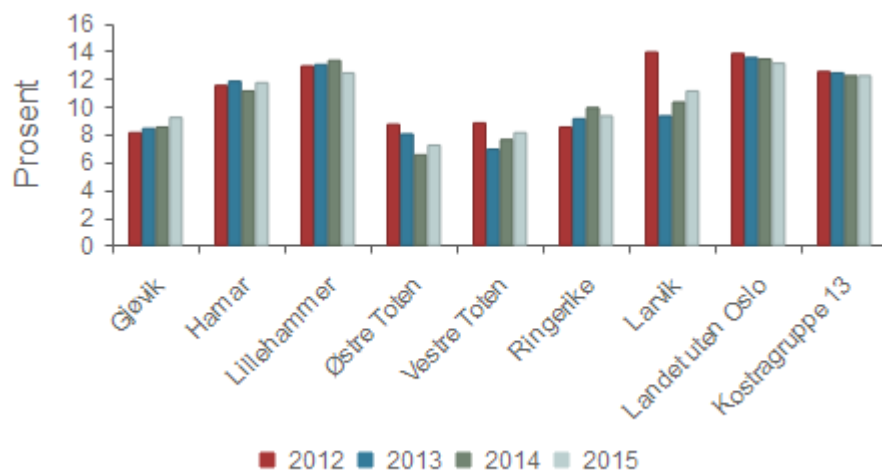

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	6,3 %	6,5 %	6,1 %	7,7 %
Hamar	3,0 %	3,1 %	3,1 %	2,9 %
Lillehammer	0,4 %	8,7 %	8,5 %	8,0 %
Østre Toten	8,1 %	9,3 %	9,7 %	10,7 %
Vestre Toten	8,0 %	8,3 %	9,0 %	8,5 %
Ringerike	4,5 %	4,1 %	3,8 %	4,1 %
Larvik	6,5 %	6,8 %	6,6 %	5,8 %
Landet uten Oslo	4,1 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Kostragruppe 13	3,6 %	3,6 %	3,6 %	3,5 %

Gjøvik ligger høyt i forhold til andelen innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning. Kommunen ligger 4,2 % over snittet i Kostra gruppe 13. Dette er som følge av en bevisst satsning gjennom flere år på at flest mulig innbyggere skal kunne bo i eget hjem i stedet for å bo i institusjon.

Dekningsgrad - Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon

Gruppert per kommune

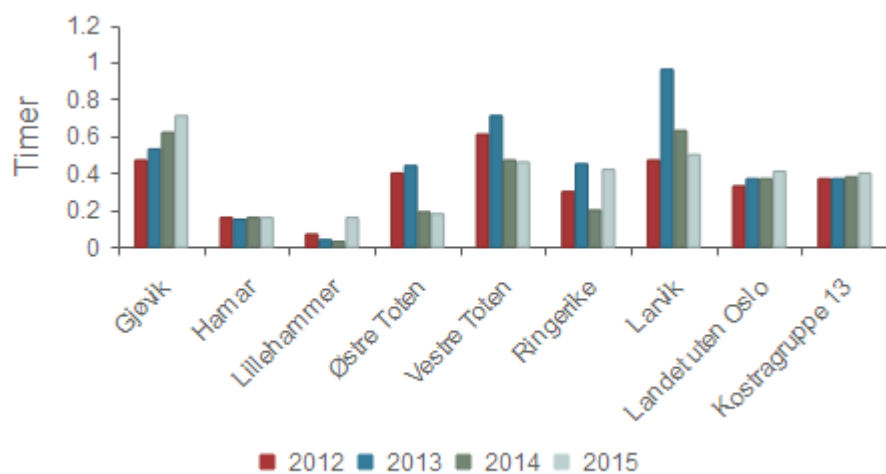

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	8,1 %	8,4 %	8,5 %	9,2 %
Hamar	11,5 %	11,8 %	11,1 %	11,7 %
Lillehammer	12,9 %	13,0 %	13,3 %	12,4 %
Østre Toten	8,7 %	8,0 %	6,5 %	7,2 %
Vestre Toten	8,8 %	6,9 %	7,6 %	8,1 %
Ringerike	8,5 %	9,1 %	9,9 %	9,3 %
Larvik	13,9 %	9,3 %	10,3 %	11,1 %
Landet uten Oslo	13,8 %	13,5 %	13,4 %	13,1 %
Kostragruppe 13	12,5 %	12,4 %	12,2 %	12,2 %

Andel innbyggere 80 år og over som bor i institusjon utgjør 9,2 %. Dette er av de laveste i utvalget, og 3 % lavere enn snittet i Kostragruppe 13. Det forventes en økning i andelen innbyggere i bolig med heldøgns bemanning når bokollektivet i Nordbyen åpner.

Kvalitet - Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem

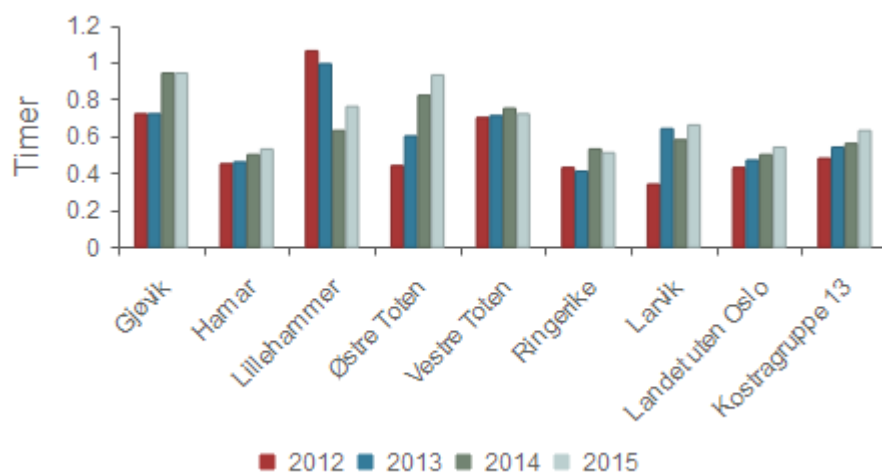
Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	0,47	0,53	0,62	0,71
Hamar	0,16	0,15	0,16	0,16
Lillehammer	0,07	0,04	0,03	0,16
Østre Toten	0,40	0,44	0,19	0,18
Vestre Toten	0,61	0,71	0,47	0,46
Ringerike	0,30	0,45	0,20	0,42
Larvik	0,47	0,96	0,63	0,50
Landet uten Oslo	0,33	0,37	0,37	0,41
Kostragruppe 13	0,37	0,37	0,38	0,40

Kvalitet - Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem

Gruppert per kommune

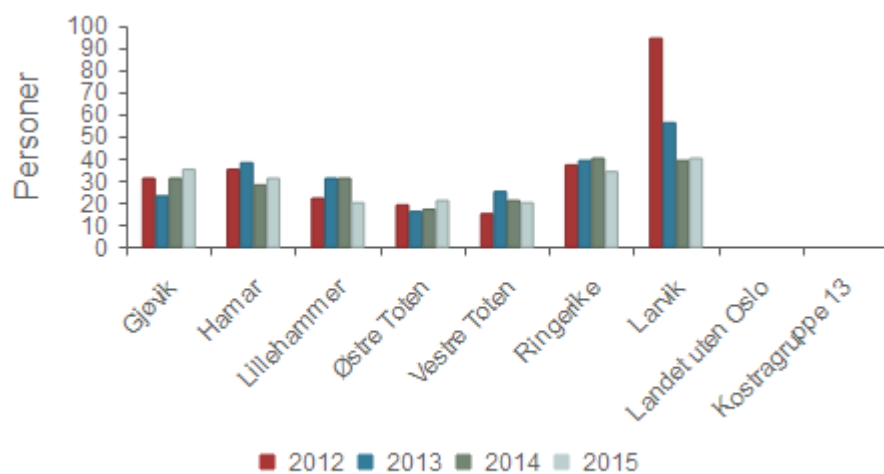

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	0,72	0,72	0,94	0,94
Hamar	0,45	0,46	0,50	0,53
Lillehammer	1,06	0,99	0,63	0,76
Østre Toten	0,44	0,60	0,82	0,93
Vestre Toten	0,70	0,71	0,75	0,72
Ringerike	0,43	0,41	0,53	0,51
Larvik	0,34	0,64	0,58	0,66
Landet uten Oslo	0,43	0,47	0,50	0,54
Kostragruppe 13	0,48	0,54	0,56	0,63

Gjøvik ligger høyt både på legedekning og fysioterapidekning pr beboer i sykehjem. En satsning som er viktig for å nå målet om at flest mulig kan kunne bo hjemme. Tverrfagligheten i avdelingene er avgjørende for en god rehabilitering mot hjemmet.

- Antall institusjonsbeboere innskrevet på korttid som har omfattende bistandsbeh (253,261)

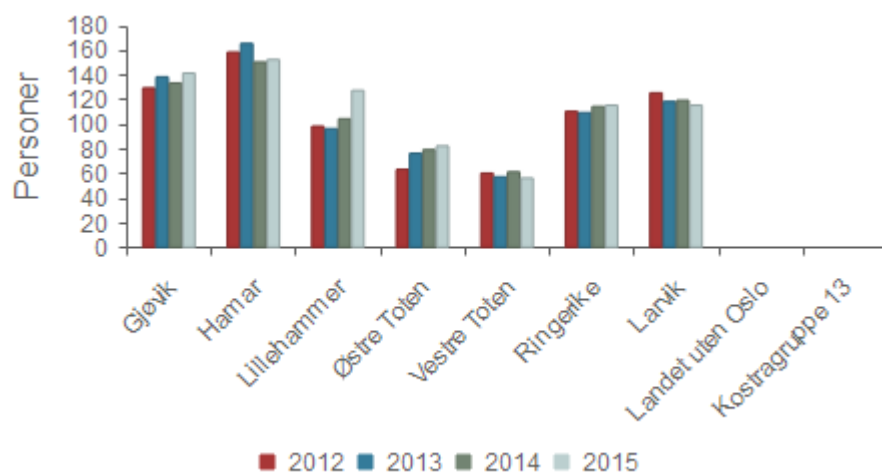
Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	31	23	31	35
Hamar	35	38	28	31
Lillehammer	22	31	31	20
Østre Toten	19	16	17	21
Vestre Toten	15	25	21	20
Ringerike	37	39	40	34
Larvik	94	56	39	40
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Kostragruppe 13	0	0	0	0

- Tjenestemottakere med individuell plan

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	129	138	133	141
Hamar	158	165	150	152
Lillehammer	98	96	104	127
Østre Toten	63	76	79	82
Vestre Toten	60	57	61	56
Ringerike	110	109	114	115
Larvik	125	118	119	115
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Kostragruppe 13	0	0	0	0

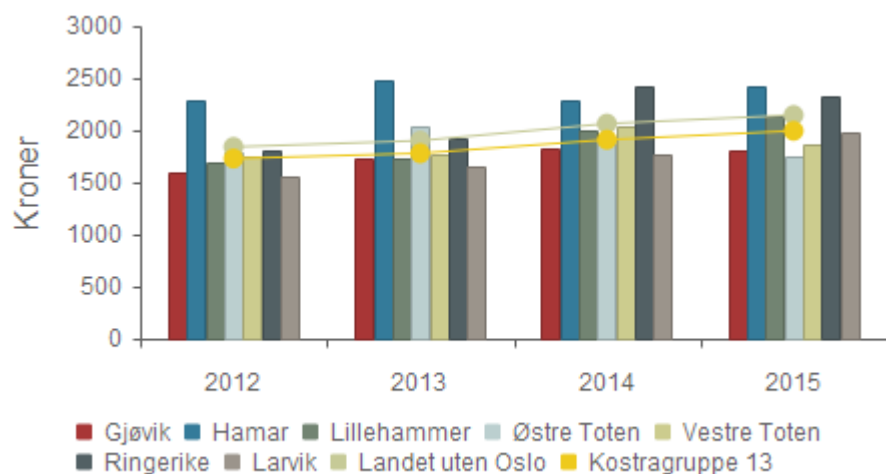
Det arbeides svært målrettet i Gjøvik med å tilby individuell plan til brukere med behov for koordinerte tjenester fra flere sektorer.

Kommunehelse

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20	1 829	1 808	2 408	2 125	1 743	1 854	2 312	1 970	2 139	1 988
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år	6 890	6 771	9 620	8 477	6 754	7 518	8 863	7 791	7 916	7 334
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	2 124	2 052	2 504	2 082	2 153	2 116	1 928	2 190	2 384	2 097
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger	56	64	505	93	110	197	77	231	172	160
Dekningsgrad										
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	12,7	12,9	11,6	11,0	9,2	10,6	9,6	9,3	9,0	8,6
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	11,2	11,3	11,8	12,7	10,7	10,0	8,4	10,8	10,5	10,0
Kvalitet										
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn	76	92	61	91	103	99	87	91	99	101
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder	86	97	120	77	90	110	98	103	98	101
Gjennomsnittlig listelengde	1 122	1 128	1 108	1 081	864	985	1 115	1 203	1 102	1 201
Reservekapasitet fastlege	103,0 %	102,0 %	102,0 %	102,0 %	107,0 %	102,0 %	106,0 %	111,0 %	105,0 %	104,0 %
Åpningstid ved helsestasjon for ungdom. Sum timer per uke	188,0	188,0	14,0	12,0	2,0	2,0	14,0	8,0	0,0	0,0

Prioritet - Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20

Gruppert per år

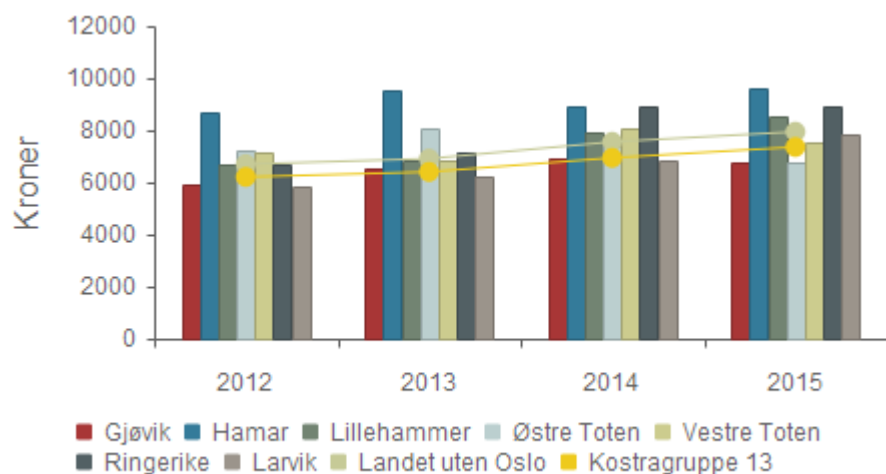

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	1 583	1 732	1 829	1 808
Hamar	2 279	2 470	2 289	2 408
Lillehammer	1 680	1 732	2 000	2 125
Østre Toten	1 786	2 030	1 883	1 743
Vestre Toten	1 746	1 766	2 025	1 854
Ringerike	1 795	1 926	2 409	2 312
Larvik	1 553	1 654	1 772	1 970
Landet uten Oslo	1 834	1 894	2 057	2 139
Kostragruppe 13	1 723	1 773	1 903	1 988

Gjøvik har noe lavere netto driftsutgift for innbyggere opp til 20 år enn de fleste kommuner som vi sammenligner oss med.

Prioritet - Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år

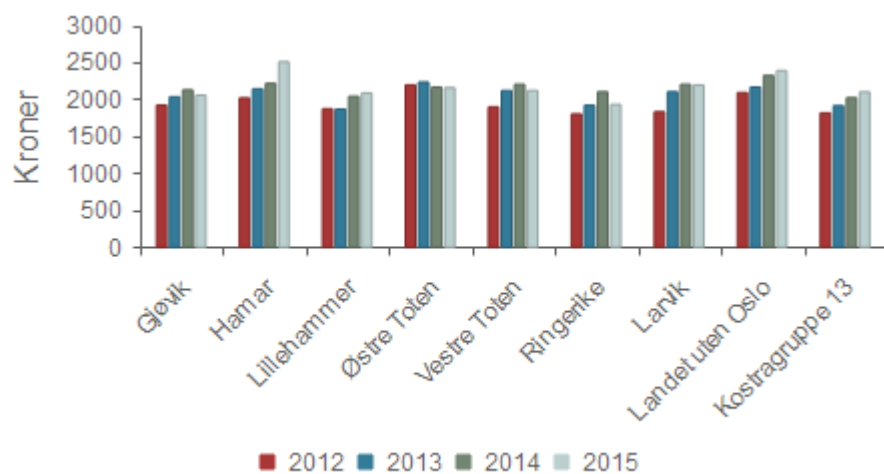
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	5 881	6 514	6 890	6 771
Hamar	8 668	9 519	8 894	9 620
Lillehammer	6 653	6 817	7 873	8 477
Østre Toten	7 196	8 044	7 328	6 754
Vestre Toten	7 124	6 806	8 079	7 518
Ringerike	6 655	7 158	8 913	8 863
Larvik	5 816	6 187	6 838	7 791
Landet uten Oslo	6 675	6 888	7 531	7 916
Kostragruppe 13	6 188	6 381	6 919	7 334

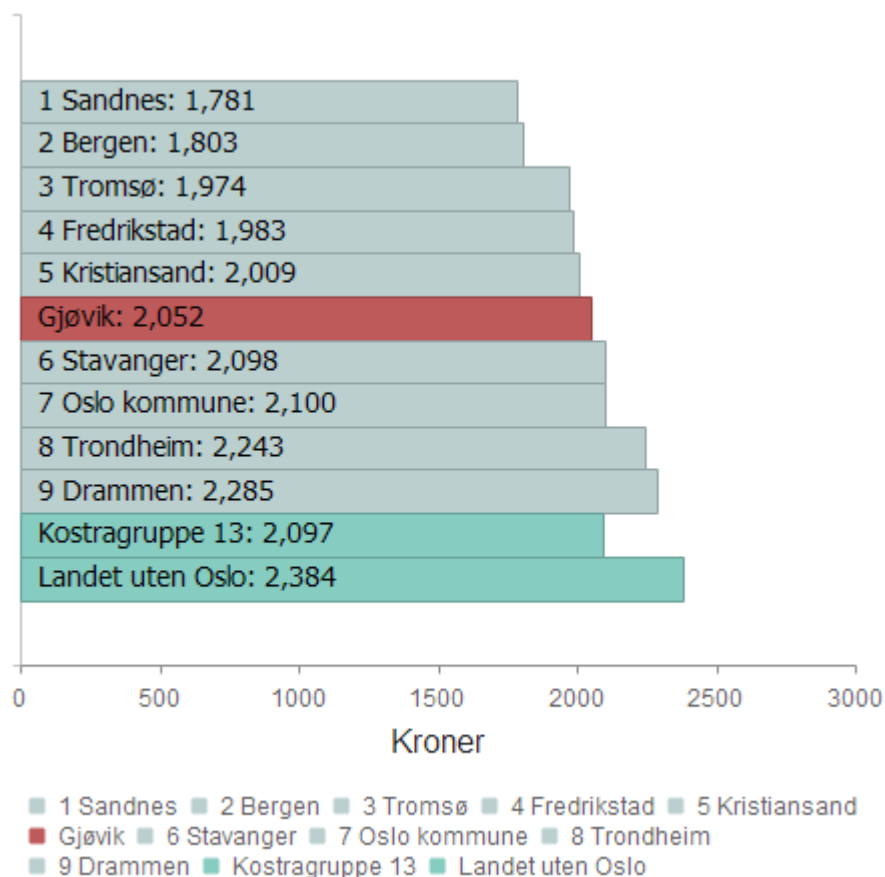
Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	1 919	2 030	2 124	2 052
Hamar	2 015	2 138	2 211	2 504
Lillehammer	1 869	1 864	2 037	2 082
Østre Toten	2 191	2 229	2 161	2 153
Vestre Toten	1 895	2 115	2 199	2 116
Ringerike	1 798	1 916	2 098	1 928
Larvik	1 828	2 098	2 199	2 190
Landet uten Oslo	2 087	2 161	2 318	2 384
Kostragruppe 13	1 813	1 909	2 018	2 097

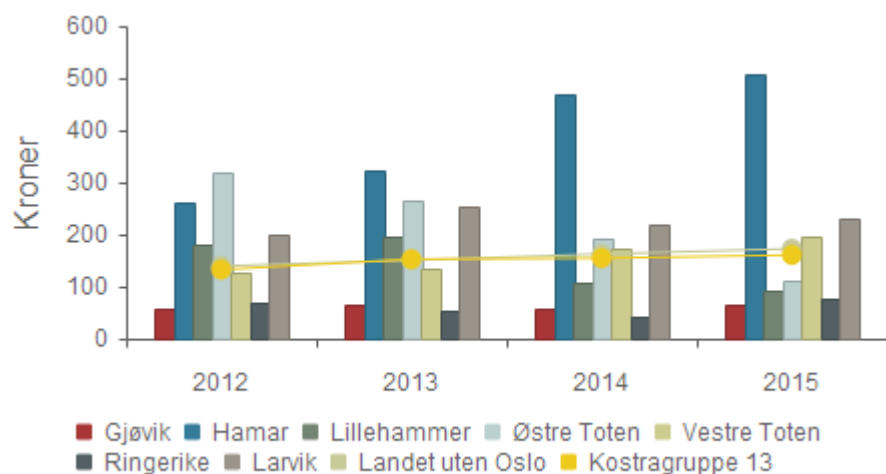
Rangering blant Storbyene (ASSS)

Best blant storbyer	2012	2013	2014	2015
1 Sandnes	1 655	1 708	1 776	1 781
2 Bergen	1 643	1 668	1 757	1 803
3 Tromsø	1 756	1 785	1 838	1 974
4 Fredrikstad	1 613	1 753	2 153	1 983
5 Kristiansand	1 679	1 776	1 829	2 009
Gjøvik	1 919	2 030	2 124	2 052
6 Stavanger	1 800	1 950	2 039	2 098
7 Oslo kommune	1 719	1 940	2 047	2 100
8 Trondheim	1 989	1 965	2 163	2 243
9 Drammen	1 744	1 944	2 025	2 285
Kostragruppe 13	1 813	1 909	2 018	2 097
Landet uten Oslo	2 087	2 161	2 318	2 384

Prioritet - Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger

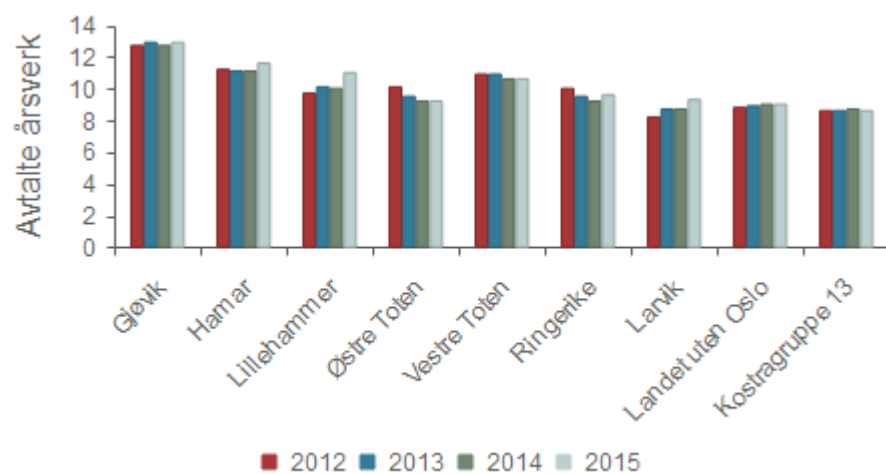
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	56	66	56	64
Hamar	259	322	466	505
Lillehammer	179	196	108	93
Østre Toten	319	265	191	110
Vestre Toten	125	136	171	197
Ringerike	70	55	42	77
Larvik	198	253	217	231
Landet uten Oslo	139	150	162	172
Kostragruppe 13	132	152	154	160

Dekningsgrad - Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten

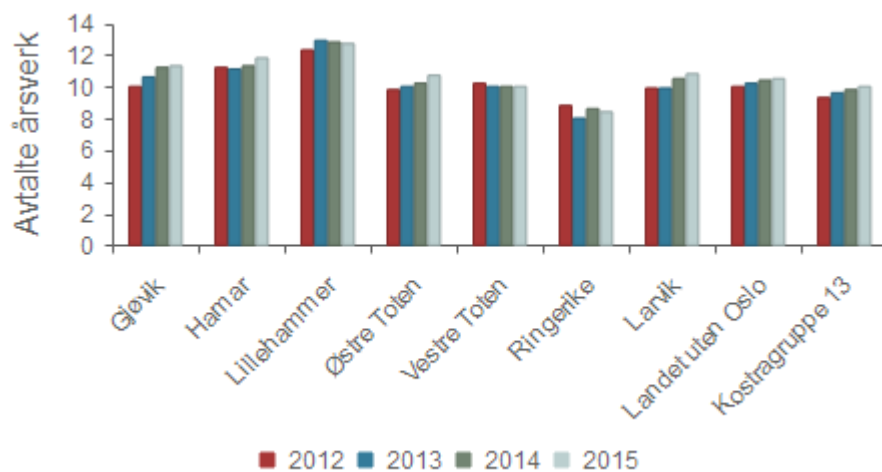
Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	12,7	12,9	12,7	12,9
Hamar	11,2	11,1	11,1	11,6
Lillehammer	9,7	10,1	10,0	11,0
Østre Toten	10,1	9,5	9,2	9,2
Vestre Toten	10,9	10,9	10,6	10,6
Ringerike	10,0	9,5	9,2	9,6
Larvik	8,2	8,7	8,7	9,3
Landet uten Oslo	8,8	8,9	9,0	9,0
Kostragruppe 13	8,6	8,6	8,7	8,6

Dekningsgrad - Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten

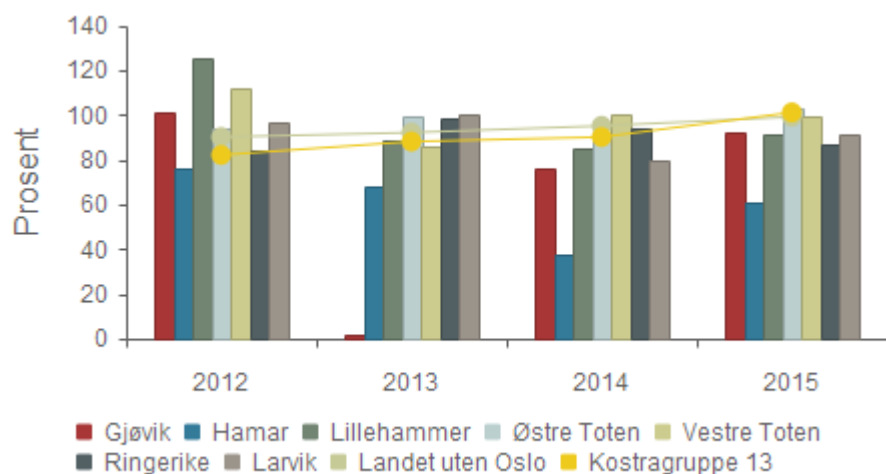
Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	10,0	10,6	11,2	11,3
Hamar	11,2	11,1	11,3	11,8
Lillehammer	12,3	12,9	12,8	12,7
Østre Toten	9,8	10,0	10,2	10,7
Vestre Toten	10,2	10,0	10,0	10,0
Ringerike	8,8	8,0	8,6	8,4
Larvik	9,9	9,9	10,5	10,8
Landet uten Oslo	10,0	10,2	10,4	10,5
Kostragruppe 13	9,3	9,6	9,8	10,0

Kvalitet - Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn

Gruppert per år

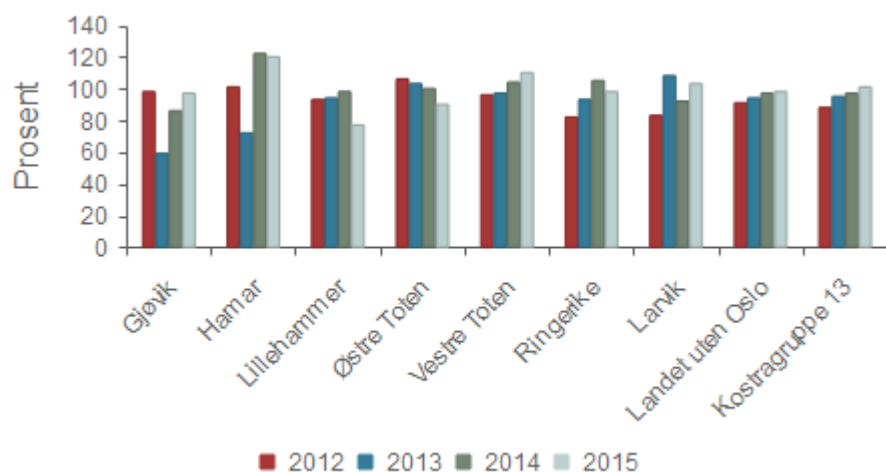

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	101	2	76	92
Hamar	76	68	38	61
Lillehammer	125	89	85	91
Østre Toten	94	99	90	103
Vestre Toten	112	86	100	99
Ringerike	84	98	94	87
Larvik	97	100	80	91
Landet uten Oslo	90	92	95	99
Kostragruppe 13	82	88	90	101

Grafen viser hvor mange barn som fullførte helseundersøkelser innen utgangen av 1. skoletrinn (5-6 års alder) målt i prosent av antall barn i aldersgruppen.

Kvalitet - Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder

Gruppert per kommune

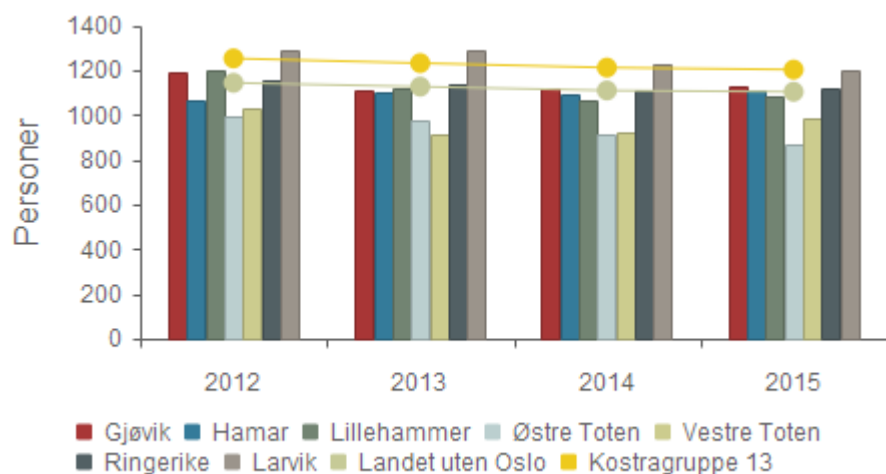

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	98	59	86	97
Hamar	101	72	122	120
Lillehammer	93	94	98	77
Østre Toten	106	103	100	90
Vestre Toten	96	97	104	110
Ringerike	82	93	105	98
Larvik	83	108	92	103
Landet uten Oslo	91	94	97	98
Kostragruppe 13	88	95	97	101

Grafen viser hvor mange barn som fullførte helseundersøkelse ved 4 års alder målt i prosent av antall barn i aldersgruppen.

Kvalitet - Gjennomsnittlig listelengde

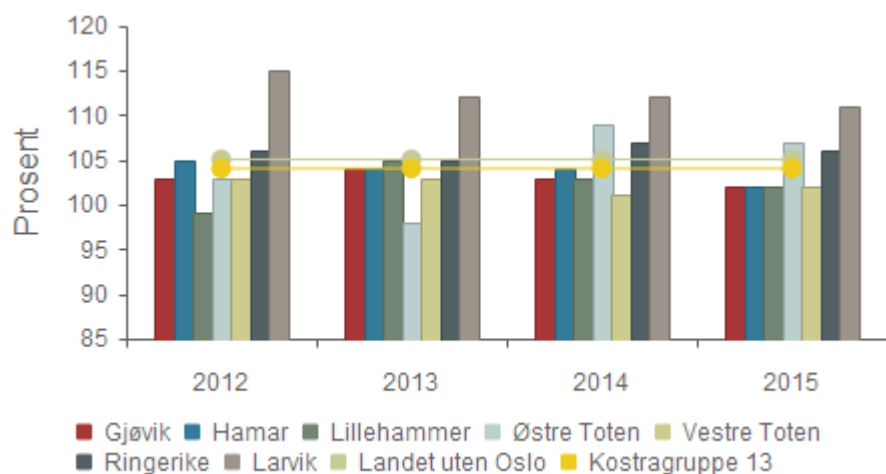
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	1 187	1 112	1 122	1 128
Hamar	1 061	1 102	1 092	1 108
Lillehammer	1 198	1 122	1 067	1 081
Østre Toten	989	973	909	864
Vestre Toten	1 030	916	920	985
Ringerike	1 150	1 139	1 112	1 115
Larvik	1 289	1 291	1 229	1 203
Landet uten Oslo	1 142	1 125	1 108	1 102
Kostragruppe 13	1 251	1 230	1 210	1 201

Kvalitet - Reservekapasitet fastlege

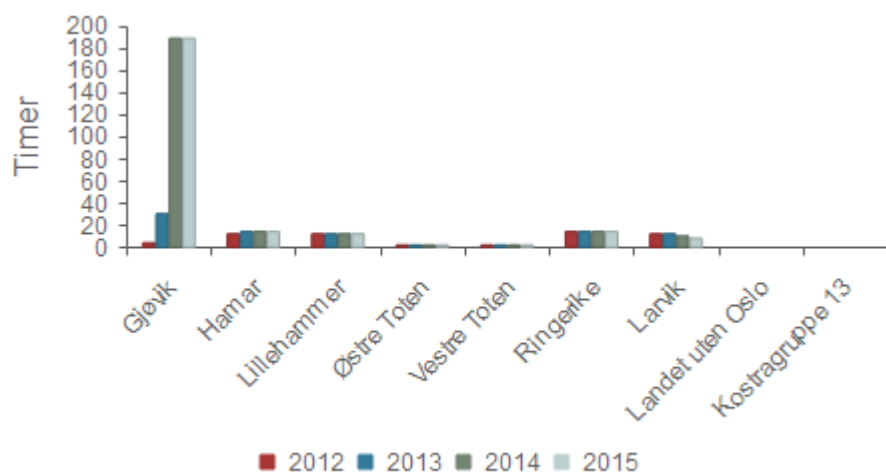
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	103,0 %	104,0 %	103,0 %	102,0 %
Hamar	105,0 %	104,0 %	104,0 %	102,0 %
Lillehammer	99,0 %	105,0 %	103,0 %	102,0 %
Østre Toten	103,0 %	98,0 %	109,0 %	107,0 %
Vestre Toten	103,0 %	103,0 %	101,0 %	102,0 %
Ringerike	106,0 %	105,0 %	107,0 %	106,0 %
Larvik	115,0 %	112,0 %	112,0 %	111,0 %
Landet uten Oslo	105,0 %	105,0 %	105,0 %	105,0 %
Kostragruppe 13	104,0 %	104,0 %	104,0 %	104,0 %

Kvalitet - Åpningstid ved helsestasjon for ungdom. Sum timer per uke

Gruppert per kommune

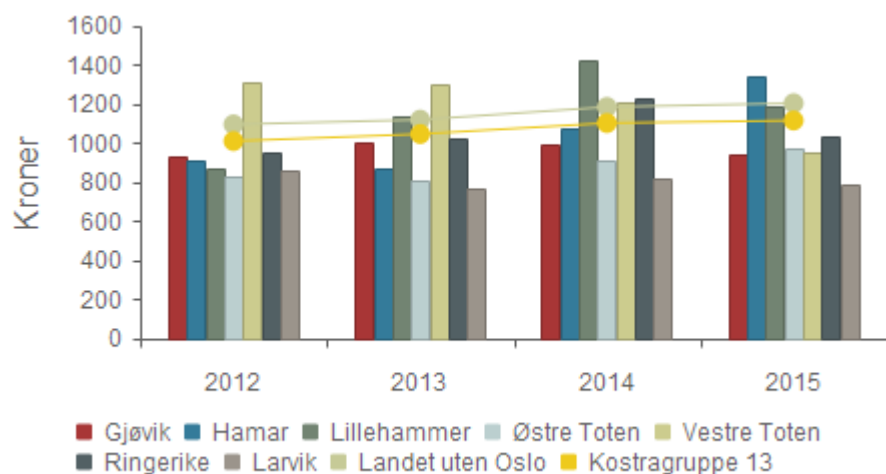
	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	4,0	30,0	188,0	188,0
Hamar	12,0	14,0	14,0	14,0
Lillehammer	12,0	12,0	12,0	12,0
Østre Toten	2,0	2,0	2,0	2,0
Vestre Toten	2,0	2,0	2,0	2,0
Ringerike	14,0	14,0	14,0	14,0
Larvik	12,0	12,0	10,0	8,0
Landet uten Oslo	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

Sosiale tjenester

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år	990	936	1 335	1 184	967	946	1 033	788	1 201	1 113
Dekningsgrad										
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	44,9 %	45,3 %	47,1 %	36,6 %	40,4 %	41,6 %	58,2 %	49,0 %	46,5 %	50,2 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne 18-24 år	8,6 %	8,0 %	7,1 %	6,3 %	7,7 %	6,1 %	9,3 %	6,1 %	0,0 %	0,0 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	5,3 %	5,3 %	5,3 %	3,7 %	3,2 %	3,7 %	5,1 %	4,0 %	3,9 %	3,9 %
Kvalitet										
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	5,3	5,2	5,1	4,6	3,5	4,0	5,2	4,4	0,0	0,0
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	5,6	5,8	6,7	5,8	3,4	4,2	6,0	5,3	0,0	0,0
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	8 165	8 681	8 077	7 321	7 339	7 443	8 068	8 320	0	0
Sosialhjelpsmottakere	1 030	1 023	1 003	662	317	305	997	1 123	270	995
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	430	438	506	285	61	87	430	407	92	366

Prioritet - Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år

Gruppert per år

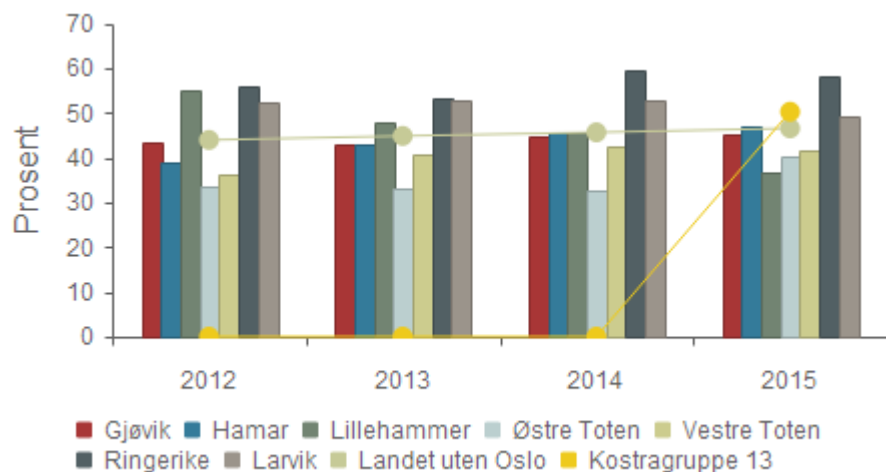

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	928	1 007	990	936
Hamar	915	870	1 078	1 335
Lillehammer	864	1 134	1 425	1 184
Østre Toten	826	805	910	967
Vestre Toten	1 304	1 295	1 205	946
Ringerike	952	1 021	1 231	1 033
Larvik	859	770	814	788
Landet uten Oslo	1 093	1 117	1 182	1 201
Kostragruppe 13	1 008	1 044	1 100	1 113

Netto driftsutgifter gjenspeiler hvor kostnadseffektivt kommunen driver råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid. Utgiftene er de siste årene redusert, og er lavere enn sammenlignbare kommuner.

Dekningsgrad - Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde

Gruppert per år

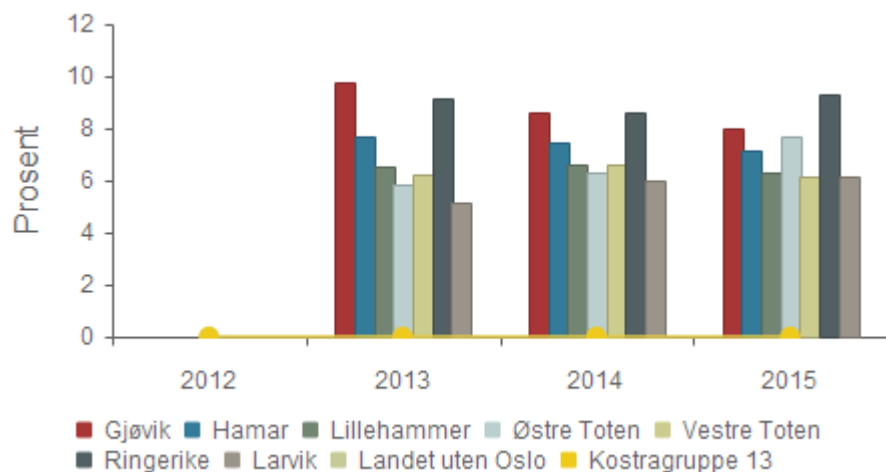

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	43,5 %	43,0 %	44,9 %	45,3 %
Hamar	39,0 %	42,9 %	45,7 %	47,1 %
Lillehammer	55,2 %	47,9 %	45,6 %	36,6 %
Østre Toten	33,6 %	33,1 %	32,6 %	40,4 %
Vestre Toten	36,1 %	40,8 %	42,3 %	41,6 %
Ringerike	56,0 %	53,1 %	59,7 %	58,2 %
Larvik	52,4 %	52,8 %	52,7 %	49,0 %
Landet uten Oslo	43,9 %	44,8 %	45,6 %	46,5 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,2 %

Personer med økonomisk sosialhjelp som hovedinntektskilde har hatt en svak økning. Denne trenden er også i andre kommuner. Årsaker til dette er bl.a at personer som har hatt arbeidsavklaringspenger fra oppstarten av NAV har mistet sine rettigheter, samt at flere av NAVs brukere ikke har rettigheter til dagpenger eller andre ytelser. Dette gjelder både ungdom og innvandrere som ikke har opparbeidet seg rettigheter.

Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne 18-24 år

Gruppert per år

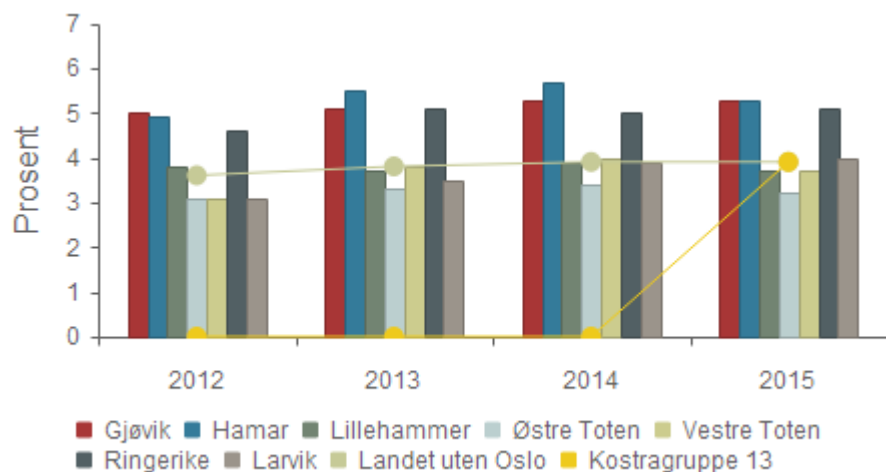

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	0,0 %	9,7 %	8,6 %	8,0 %
Hamar	0,0 %	7,7 %	7,4 %	7,1 %
Lillehammer	0,0 %	6,5 %	6,6 %	6,3 %
Østre Toten	0,0 %	5,8 %	6,3 %	7,7 %
Vestre Toten	0,0 %	6,2 %	6,6 %	6,1 %
Ringerike	0,0 %	9,1 %	8,6 %	9,3 %
Larvik	0,0 %	5,1 %	6,0 %	6,1 %
Landet uten Oslo	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Gjøvik har hatt en tydelig reduksjon i antall sosialhjelpsmottakere i aldergruppen 18-24 år. Det har vært igangsatt konkrete tiltak og oppfølging av målgruppa, der omorganiseringen i Nav Gjøvik har hatt som mål å prioritere arbeidet med de under 30 år. Målgruppa er prioritert med veilederressurser, prosjekter og utviklingsarbeid.

Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år

Gruppert per år

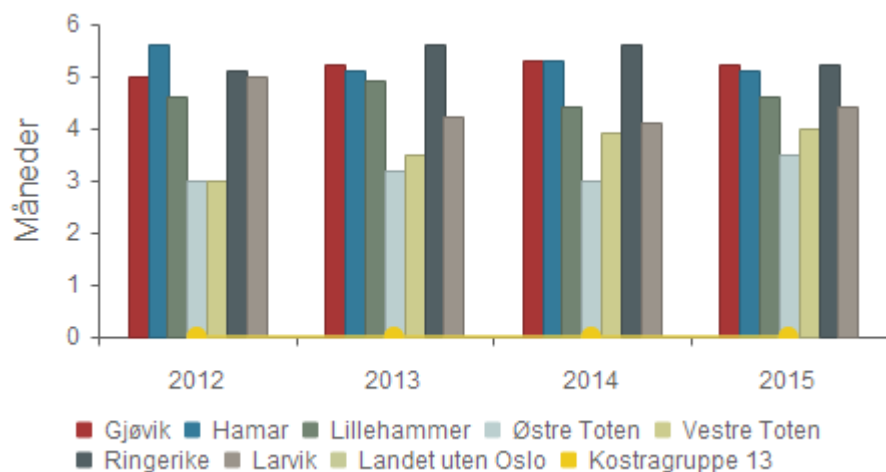

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	5,0 %	5,1 %	5,3 %	5,3 %
Hamar	4,9 %	5,5 %	5,7 %	5,3 %
Lillehammer	3,8 %	3,7 %	3,9 %	3,7 %
Østre Toten	3,1 %	3,3 %	3,4 %	3,2 %
Vestre Toten	3,1 %	3,8 %	4,0 %	3,7 %
Ringerike	4,6 %	5,1 %	5,0 %	5,1 %
Larvik	3,1 %	3,5 %	3,9 %	4,0 %
Landet uten Oslo	3,6 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	3,9 %

Andelen sosialhjelpsmottagere 20-66 år er stabilt, men noe høyere enn sammenlignbare kommuner. Årsaker kan være at det i Gjøvik er noe lavere gjennomsnittsinntekt, lavere utdanningsnivå, flere som mottar uføretrygd samt større andel bosatte flyktninger.

Kvalitet - Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år

Gruppert per år

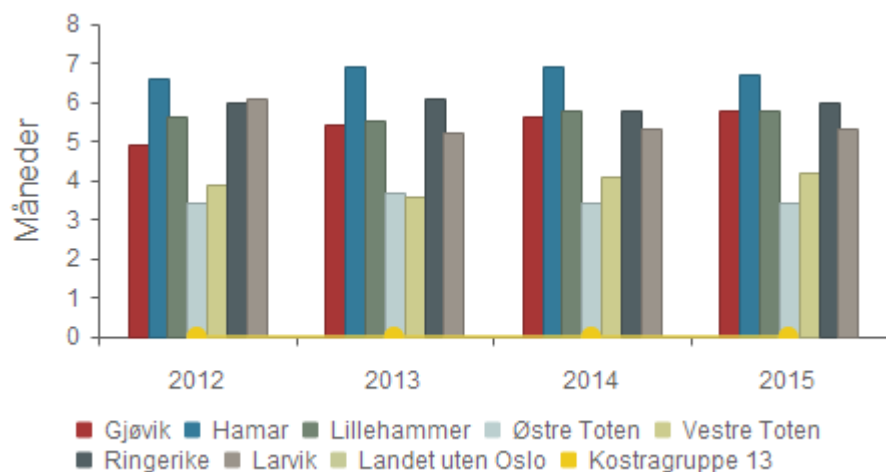

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	5,0	5,2	5,3	5,2
Hamar	5,6	5,1	5,3	5,1
Lillehammer	4,6	4,9	4,4	4,6
Østre Toten	3,0	3,2	3,0	3,5
Vestre Toten	3,0	3,5	3,9	4,0
Ringerike	5,1	5,6	5,6	5,2
Larvik	5,0	4,2	4,1	4,4
Landet uten Oslo	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

Gjennomsnittlig stønadslengde ungdom 18-24 år har hatt en svak nedgang. Dette sees i sammenheng med målrettet satsning på målgruppa.

Kvalitet - Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år

Gruppert per år

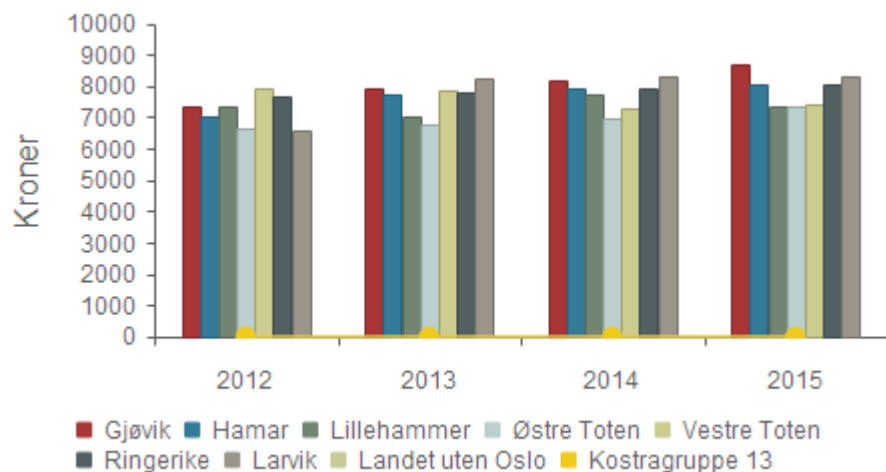
	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	4,9	5,4	5,6	5,8
Hamar	6,6	6,9	6,9	6,7
Lillehammer	5,6	5,5	5,8	5,8
Østre Toten	3,4	3,7	3,4	3,4
Vestre Toten	3,9	3,6	4,1	4,2
Ringerike	6,0	6,1	5,8	6,0
Larvik	6,1	5,2	5,3	5,3
Landet uten Oslo	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

Gjennomsnittlig stønadslengde pr mottaker er svakt økende. Dette sees i sammenheng med flere faktorer:

1. Noen har mistet midlertidige ytelser fra Folketrygden uten å ha fått andre ytelser/jobb
2. Det har vært noe høyere arbeidsledighet - spesielt blant ufaglærte
3. Boutgiftene har økt betydelig - noe som gjør at mange sliter med å bli selvhjulpne.
4. Gjøvik kommune har mottatt flere flyktninger og arbeidsinnvandrere, uten tilstrekkelige inntekter til å forsørge seg selv.

Kvalitet - Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadmåned

Gruppert per år

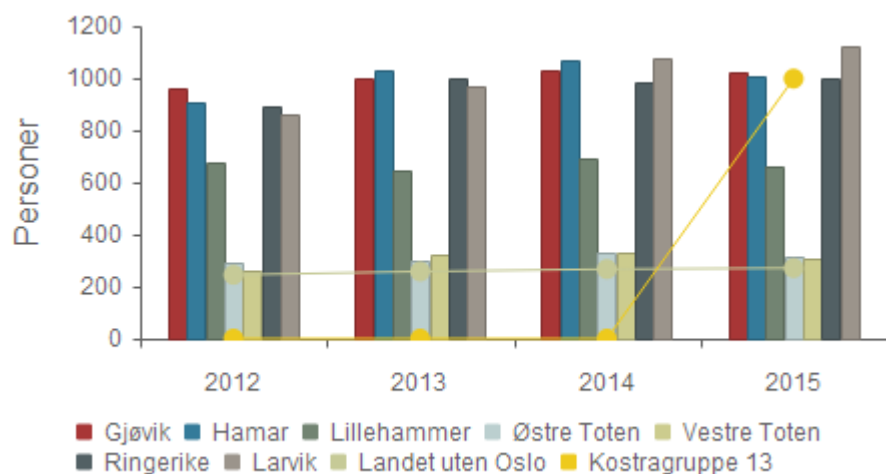

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	7 318	7 929	8 165	8 681
Hamar	7 016	7 710	7 921	8 077
Lillehammer	7 373	7 044	7 723	7 321
Østre Toten	6 634	6 782	6 951	7 339
Vestre Toten	7 920	7 887	7 304	7 443
Ringerike	7 670	7 795	7 951	8 068
Larvik	6 604	8 232	8 305	8 320
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Kostragruppe 13	0	0	0	0

Gjøvik har en økning i utbetaling pr måned, og denne er høyere enn konsumprisindeksen. Det er stort press i boligmarkedet og prisene har økt betydelig de siste årene. Dette gjelder også kommunale utleieboliger, spesielt nye som anskaffes, da husleien blir reflektert av kjøpesum/byggekostnader.

Kvalitet - Sosialhjelpsmottakere

Gruppert per år

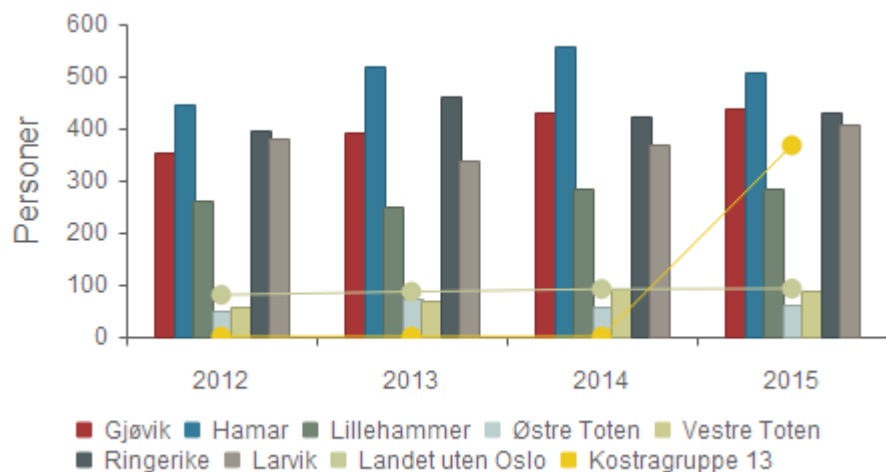

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	960	1 000	1 030	1 023
Hamar	905	1 028	1 065	1 003
Lillehammer	674	641	687	662
Østre Toten	292	302	328	317
Vestre Toten	263	319	331	305
Ringerike	893	996	978	997
Larvik	855	965	1 075	1 123
Landet uten Oslo	244	257	266	270
Kostragruppe 13	0	0	0	995

Antall sosialhjelpsmottagere er stabilt på noe over 1.000, og det er stabilt også i andre kommuner man sammenligner seg med.

Kvalitet - Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer

Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	351	390	430	438
Hamar	446	519	555	506
Lillehammer	261	248	284	285
Østre Toten	51	71	56	61
Vestre Toten	58	70	92	87
Ringerike	396	460	421	430
Larvik	380	339	368	407
Landet uten Oslo	80	86	91	92
Kostragruppe 13	0	0	0	366

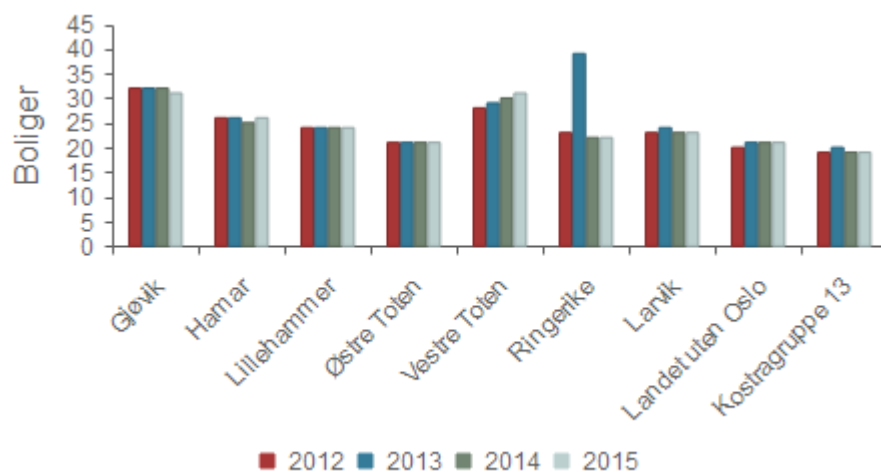
Sosialhjelpsmottakere med stønad i mer enn 6 mnd har hatt en svak økning. Mange av disse mottar supplerende stønad i tillegg til arbeidsinntekt, trygdeytelser eller Introduksjonsstønad. Hovedårsaken til dette skyldes at boligprisene har hatt en sterk økning, og at inntektene ikke er tilstrekkelig til å dekke dette. Bostøtte fra Husbanken gir kun tilskudd til "normal husleie", og vi ser at stadige flere i Gjøvik kommune har husleier som klart overstiger maks grensen fra Husbanken.

Kommunale boliger

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Kvalitet										
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	32	31	26	24	21	31	22	23	21	19

Kvalitet - Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	32	32	32	31
Hamar	26	26	25	26
Lillehammer	24	24	24	24
Østre Toten	21	21	21	21
Vestre Toten	28	29	30	31
Ringerike	23	39	22	22
Larvik	23	24	23	23
Landet uten Oslo	20	21	21	21
Kostragruppe 13	19	20	19	19

Gjøvik kommune disponerer en betydelig boligmasse, men det er samtidig stor søknadsmengde til disse. Det arbeides planmessig med å øke gjennomstrømningen på boligmassen, og det igangsettes et prosjekt med midler fra Fylkesmannen i tråd med Husbankens målsettinger "fra leie til eie". I forhold til bosetting av flyktninger er det igangsatt et arbeid med å fremskaffe familieboliger i de områder i kommunen hvor det er liten andel flyktninger bosatt.

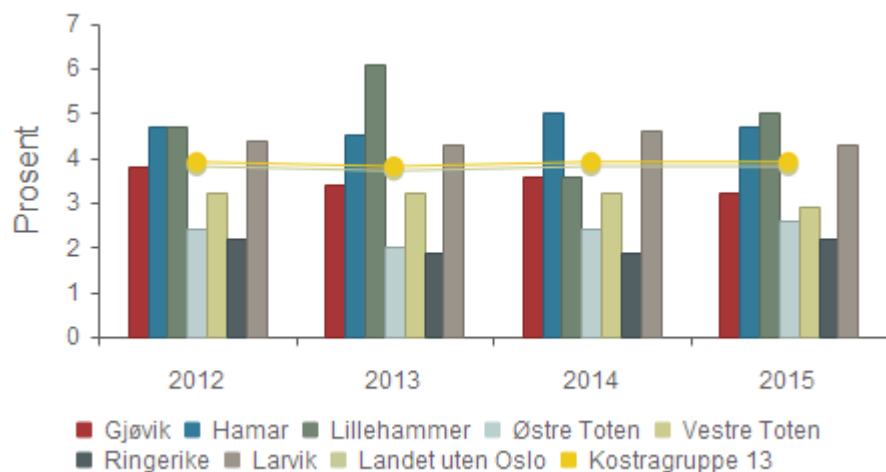
Kultur og idrett

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,6 %	3,2 %	4,7 %	5,0 %	2,6 %	2,9 %	2,2 %	4,3 %	3,8 %	3,9 %
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	312	217	353	421	263	233	226	279	269	253
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	266	293	414	512	184	308	-6	341	189	166
Netto driftsutgifter til kino per innbygger	-49	-91	-111	60	0	0	14	-4	8	-2
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger	282	239	233	304	246	240	173	254	287	227
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	2 481	2 107	2 113	2 728	2 258	2 052	1 586	2 166	2 330	1 807
Netto driftsutgifter til kunstformidling per innbygger	6	4	74	91	54	24	-12	199	109	108

- For netto driftsutgifter til folkebiblioteket er regnskapstallene for 2015 korrigert etter kostra rapportering. 217 kr pr innbygger som kommer frem i tabellen er feil. Etter korrigering er netto driftsutgifter til folkebiblioteket 350 kr pr innbygger som er mindre enn Hamar og Lillehammer kommune, men høyere enn de andre sammenligningskommunene.
- Når det gjelder netto driftsutgifter til idrett per innbygger bruker Gjøvik mer enn Østre Toten og Ringerike, men mindre enn Larvik, Hamar, Vestre Toten og Lillehammer.
- Hamar har noe høyere inntekter for kino per innbygger enn Gjøvik, de andre sammenligningskommunene har mindre.
- For kommunale musikk- og kulturskoler bruker Gjøvik kr. 239 pr. innbygger som er mer enn Hamar og Ringerike, men mindre enn Lillehammer, Larvik, Østre Toten og Vestre Toten.
- Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger 6-15 år bruker Gjøvik mer enn Ringerike, og mindre enn de andre sammenligningskommunene.
- For netto driftsutgifter til kunstformidling per innbygger er det store forskjeller mellom sammenligningskommunene, her har Ringerike inntekter, mens resten av sammenligningskommunene bruker mer enn Gjøvik.

Prioritet - Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter

Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	3,8 %	3,4 %	3,6 %	3,2 %
Hamar	4,7 %	4,5 %	5,0 %	4,7 %
Lillehammer	4,7 %	6,1 %	3,6 %	5,0 %
Østre Toten	2,4 %	2,0 %	2,4 %	2,6 %
Vestre Toten	3,2 %	3,2 %	3,2 %	2,9 %
Ringerike	2,2 %	1,9 %	1,9 %	2,2 %
Larvik	4,4 %	4,3 %	4,6 %	4,3 %
Landet uten Oslo	3,8 %	3,7 %	3,8 %	3,8 %
Kostragruppe 13	3,9 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %

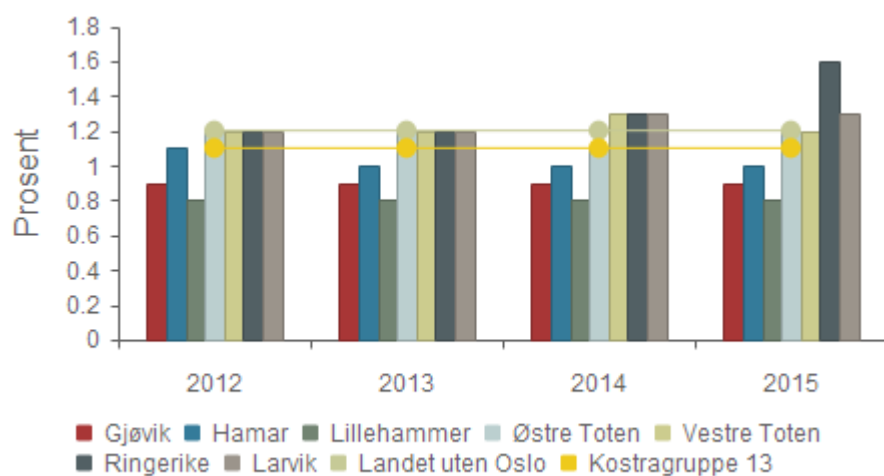
Figuren viser driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter. Gjøvik bruker totalt 3,2 % som er mindre enn Larvik, Hamar og Lillehammer og mer enn Ringerike, Østre Toten og Vestre Toten.

Kirke

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter	0,9 %	0,9 %	1,0 %	0,8 %	1,2 %	1,2 %	1,6 %	1,3 %	1,2 %	1,1 %

Prioritet - Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter

Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	0,9 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %
Hamar	1,1 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Lillehammer	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %
Østre Toten	1,2 %	1,2 %	1,1 %	1,2 %
Vestre Toten	1,2 %	1,2 %	1,3 %	1,2 %
Ringerike	1,2 %	1,2 %	1,3 %	1,6 %
Larvik	1,2 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %
Landet uten Oslo	1,2 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %
Kostragruppe 13	1,1 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %

Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

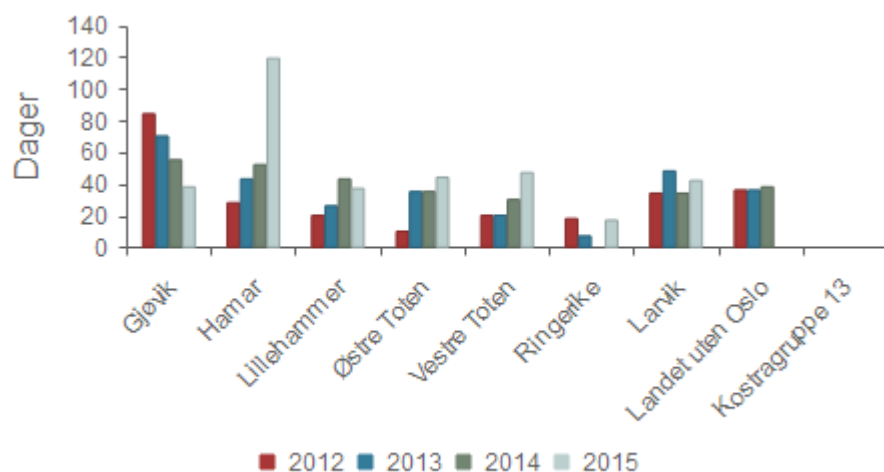
	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger	93	89	63	51	120	36	85	81	84	70
Netto driftsutgifter til kulturminnevern per innbygger	8	8	0	0	0	0	0	19	12	11
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger	92	79	100	32	2	49	27	18	92	86
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger	124	169	299	296	89	78	215	238	219	197
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger	210	210	295	206	9	36	132	246	174	188
Produktivitet										
Gj.snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist. Kalenderdager	55	38	119	37	44	47	17	42	0	0

Netto driftsutgifter per innbygger

- Kart og oppmåling: Gjøvik ligger nærme landsgjennomsnittet, Hamar, Lillehammer og Vestre Toten ligger lavere, mens Østre Toten ligger høyere. Ringerike og Larvik ligger på samme nivå som Gjøvik.
- Kulturminnevern: Samme nivå som 2014, ingen sammenligningstall ellers.
- Naturforvaltning og minnevern: Tallene for 2015 er lavere enn 2014, og Gjøvik ligger i 2015 under både landsgjennomsnitt og gruppe 13.
- Plansaksbehandling: Gjøvik ligger under både landet og gruppe 13, samt de fleste av sammenligningskommunene. Kun Østre Toten og Vestre Toten ligger lavere.
- Rekreasjon: Gjøvik ligger litt høyere enn landet og gruppe 13.

Produktivitet - Gj.snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist. Kalenderdager

Gruppert per kommune

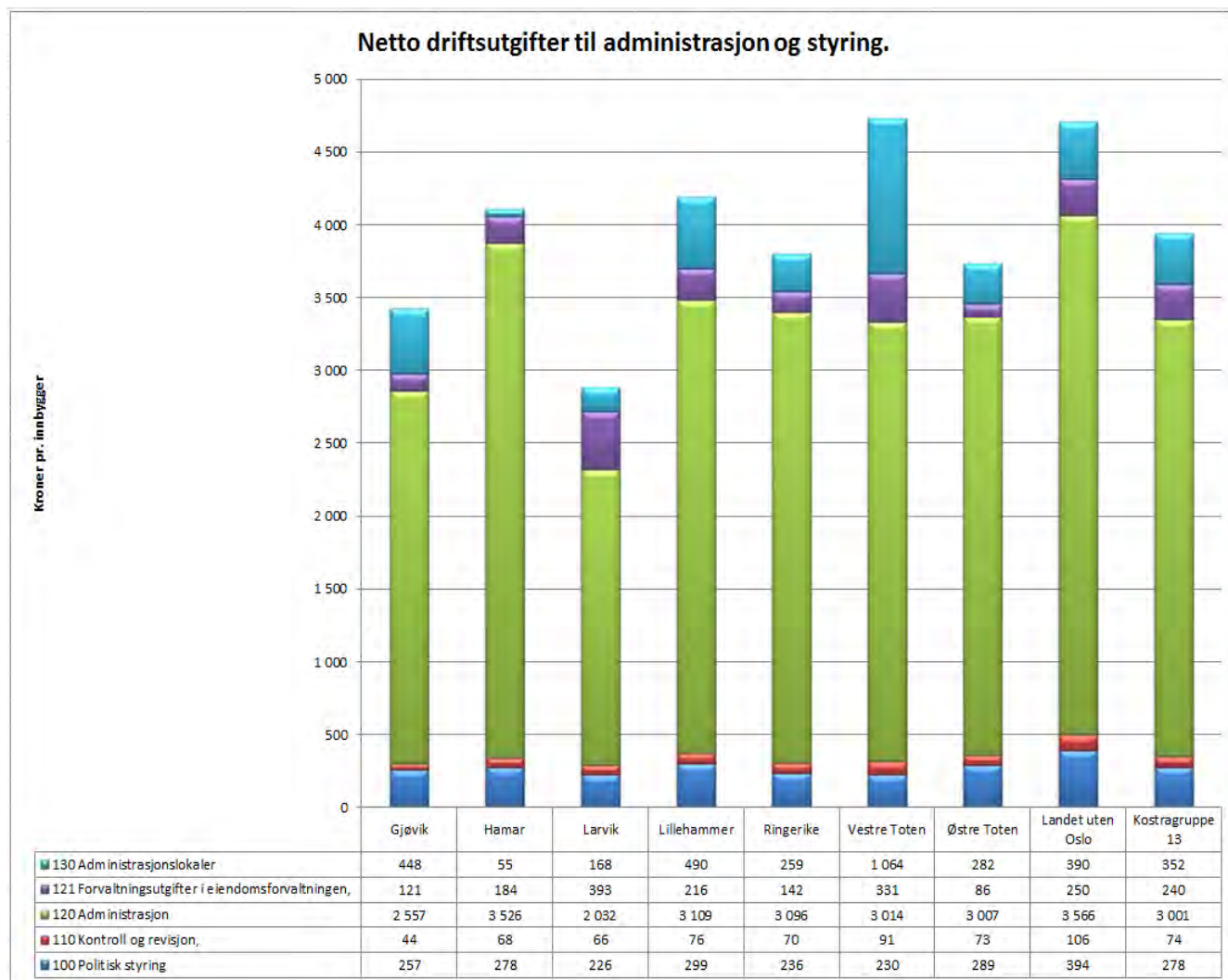
	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	84	70	55	38
Hamar	28	43	52	119
Lillehammer	20	26	43	37
Østre Toten	10	35	35	44
Vestre Toten	20	20	30	47
Ringerike	18	7	0	17
Larvik	34	48	34	42
Landet uten Oslo	36	36	38	0
Kostragruppe 13	0	0	0	0

Grafen viser at saksbehandlingstiden for byggesaker har en jevn nedgang, og var i 2015 på 38 dager. Det er samme antall som var landsgjennomsnittet i 2014, tallet for 2015 er ikke med i grafen.

Adm, styring og fellesutgifter

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Økonomi										
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb	3 522	3 427*	3 677	3 849	3 392	4 189	3 562	2 690	4 265	3 541

* Ureviderte KOSTRA-tall viser 3 967 kroner per innbygger. Oppgitt tall i tabell er etter korrigering.

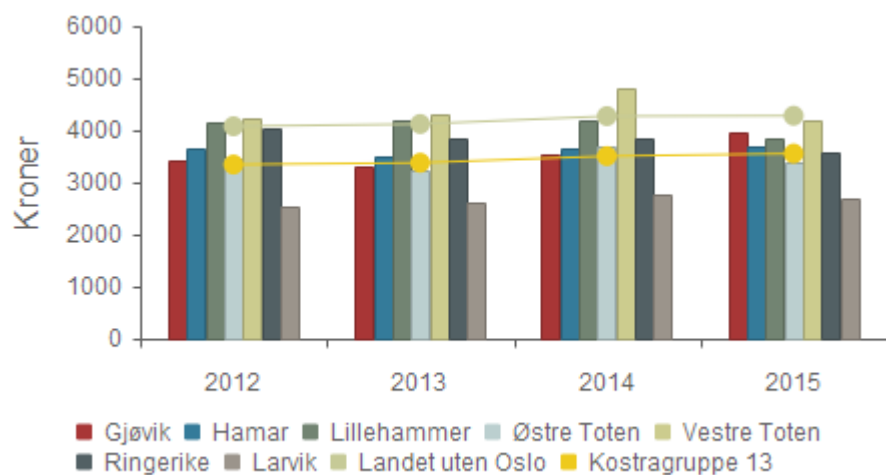

Figuren viser netto driftsutgifter til administrasjon og styring fordelt på ulike funksjoner. Det er til dels store variasjoner mellom kommunene. Gjøvik bruker mindre enn kostragruppe 13 på forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, administrasjon og kontroll og revisjon, og mer på administrasjonslokaler og politisk styring.

Regnskapstallene for 2015 er korrigert etter Kostra rapportering - tallene som vises i tabellen øverst er før korrigering, mens tallene som vises i figuren under er etter korrigering.

Økonomi - Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb

Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	3 430	3 290	3 522	3 967
Hamar	3 633	3 491	3 652	3 677
Lillehammer	4 145	4 194	4 188	3 849
Østre Toten	3 453	3 236	3 694	3 392
Vestre Toten	4 220	4 293	4 806	4 189
Ringerike	4 030	3 850	3 815	3 562
Larvik	2 527	2 589	2 746	2 690
Landet uten Oslo	4 063	4 106	4 257	4 265
Kostragruppe 13	3 331	3 365	3 493	3 541

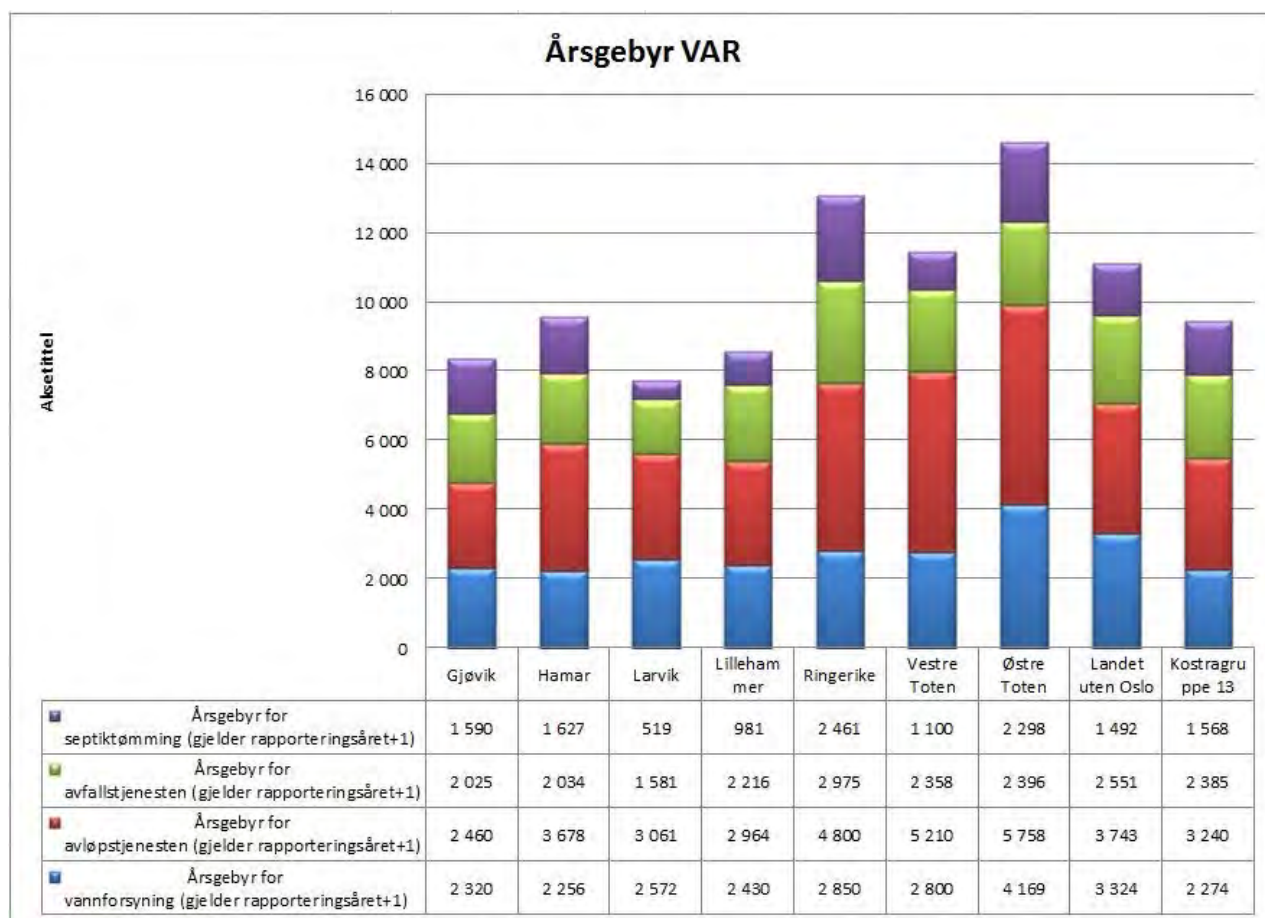
Vann, avløp og renovasjon

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Kvalitet										
Avløp - Estimert gjennomsnittsalder for spillvannsnett med kjent alder	32	33	28	21	23	35	46	28	0	0
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	330	409	526	488	405	408	538	526	0	0
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	142	198	293	242	196	198	210	243	0	0
Vann - Beregnet gjennomsnittsalder for vannledningsnett med kjent alder	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabellen viser utvalgte nøkkeltall for vann, avløp og renovasjon.

Estimert gjennomsnittsalder for spillvannsnett viser at det med jevne mellomrom er behov for investeringer i ledningsnett for avløp. Tallene for gjennomsnittsalder for vannledningsnett er ikke rapportert for 2015, men i 2014 var tallet for Gjøvik 35 år.

Renovasjon – husholdningsavfall per innbygger viser at mengden har økt fra 2014 til 2015, men at vi fortsatt ligger under de fleste sammenligningskommunene. Østre og Vestre Toten ligger på samme nivå. Samme tendensen gjelder for mengde levert til materialgjenvinning og biologisk behandling.

I grafen over fremgår årsgebyr for vann, avløp og renovasjon for 2015. Gjøvik kommune ligger totalt under landsgjennomsnitt og kostragruppe 13. Av sammenligningskommunene er det kun Larvik som er lavere.

**NOTE: KOSTRA-tallene beregnes ut fra en bolig på 120 kvm i kommuner som benytter areal, mens det beregnes ut fra et årsforbruk på 150 kubikk for kommuner som benytter vannmåler/forbruk. Dette gjør at sistnevnte kategori fremstår som dyrere enn de reelt er. Det antas at årsforbruket på en bolig i snitt er lavere enn 150 kubikk.*

Brann og ulykkesvern

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	1,8	2,6	2,2	3,1	4,8	9,0	2,4	0,9	2,3	0,0
Kvalitet										
Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjelder rapporteringsåret +1)	450	440	587	0	458	450	429	300	440	384

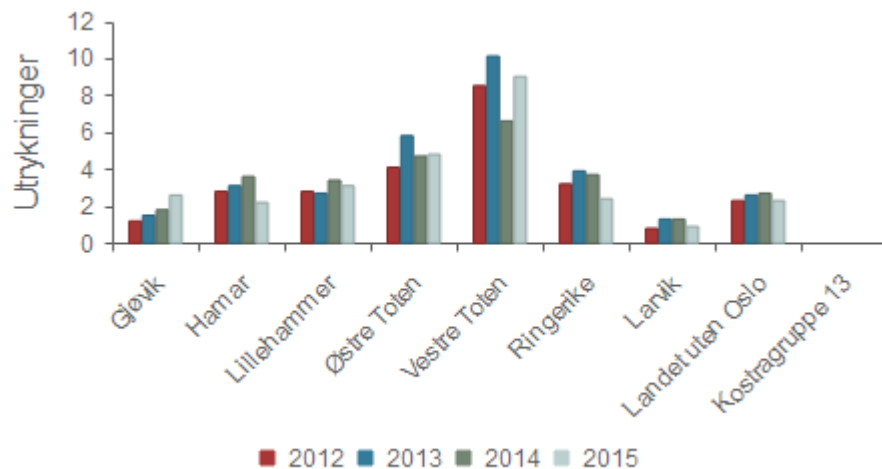
Tabellen viser utvalgte nøkkeltall for brann og ulykkesvern.

Sum utrykninger til branner og andre utrykninger viser at antallet har økt noe fra 2014 til 2015. Vestre Toten ligger en del høyere, mens antallet på landsgjennomsnittet er noenlunde likt Gjøvik.

Gjøvik kommunes årsgebyr for feiing og tilsyn for 2015 ligger på samme nivå som de fleste sammenligningskommuner og landsgjennomsnitt. Hamar ligger noe høyere, mens Larvik ligger lavere.

Prioritet - Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	1,2	1,5	1,8	2,6
Hamar	2,8	3,1	3,6	2,2
Lillehammer	2,8	2,7	3,4	3,1
Østre Toten	4,1	5,8	4,7	4,8
Vestre Toten	8,5	10,1	6,6	9,0
Ringerike	3,2	3,9	3,7	2,4
Larvik	0,8	1,3	1,3	0,9
Landet uten Oslo	2,3	2,6	2,7	2,3
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

Grafen over viser at Gjøvik har en svak stigning i antall utrykninger, men for 2015 er det kun Larvik som har betydelig lavere, og Vestre Toten som har et betydelig høyere antall. Resten av sammenligningskommunene ligger på samme nivå.

Eiendomsforvaltning

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger	4 100	4 024	4 508	6 138	3 715	3 110	3 866	3 681	4 566	4 251
Produktivitet										
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter.	1 035	978	992	1 440	850	689	1 039	970	987	1 014
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	86	81	30	54	48	15	103	80	89	87
Dekningsgrad										
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger	3,9	4,0	5,1	4,4	4,6	5,0	3,8	3,9	4,9	4,5

2015 er andre gang Nøkkeltallsheftet for Gjøvik har med nøkkeltall for eiendomsforvaltningen. Noe av årsaken til at nøkkeltallene ikke har vært inkludert tidligere, er at kommunene har noe ulik praksis i regnskapsføringen, samt at ulik organisering også fører til feil sammenligningsgrunnlag.

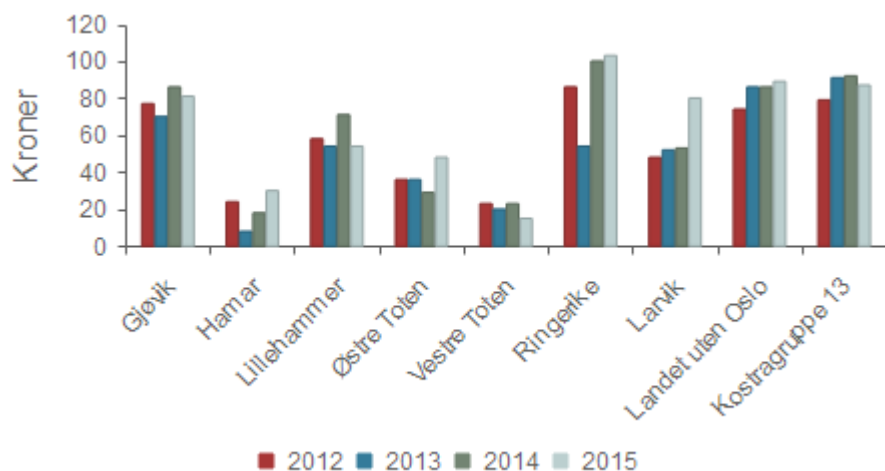
I et nylig KS-prosjekt ble det blant annet avdekket at renholdstallene ikke er rette i sammenligningskommunene på grunn av feil føring av lønn. Det er også bygninger som rapporterer under driftsfunksjon og ikke eiendomsforvaltning, for eksempel helsestasjon.

Det mest reelle her blir da å sammenligne Gjøvik 2015 mot Gjøvik 2014.

Tabellen over viser at netto driftsutgifter har gått noe ned, det samme har korrigerte brutto driftsutgifter. Samlet areal på formålsbyggene har økt med 0,1 kvadratmeter per innbygger.

Produktivitet - Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	77	70	86	81
Hamar	24	8	18	30
Lillehammer	58	54	71	54
Østre Toten	36	36	29	48
Vestre Toten	23	20	23	15
Ringerike	86	54	100	103
Larvik	48	52	53	80
Landet uten Oslo	74	86	86	89
Kostragruppe 13	79	91	92	87

Utgiftene til vedlikeholdsaktiviteter er noe lavere i 2015 enn 2014.

I 2009 fikk KS utarbeidet en rapport ved hjelp av Multiconsult og PWC med tittelen "Vedlikehold i kommunesektoren - Fra forfall til forbilde". Denne anbefalte et vedlikeholdsnivå på 100 kr/kvm per år for å opprettholde opprinnelig kvalitet i 30 år på et bygg (med kalkylerente på 6%) (beløp i 2008-kroner). For 60 års avskrivningstid er tallet tilsvarende 170 kr/kvm per år.

For 2015 er tallet for Gjøvik 81 kr/kvm, altså noe for lavt i forhold til anbefalt nivå.

Samferdsel

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Bto. inv.utg. i kr pr. innb., samferdsel i alt	628	732	582	1 552	54	332	526	571	984	977
Nto. dr.utg. i kr pr. innb., samferdsel i alt	677	562	558	834	559	481	531	798	866	707
Produktivitet										
Bto. dr.utgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	131 905	123 622	178 186	194 923	100 702	47 058	91 850	140 131	126 419	172 124
Dekningsgrad										
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb	12	16	18	10	13	11	14	7	12	11
Kvalitet										
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	49,8 %	44,0 %	11,8 %	23,1 %	20,2 %	34,3 %	14,1 %	9,1 %	33,6 %	9,9 %

Tabellen viser utvalgte nøkkeltall som gjelder samferdsel.

Brutto investeringsutgifter i kroner per innbygger har økt med 104 fra 2014 til 2015. Det er kun Lillehammer som ligger høyere. Økonomiplanen for 2016 til 2019 viser også at investeringer i samferdsel er et satsingspunkt.

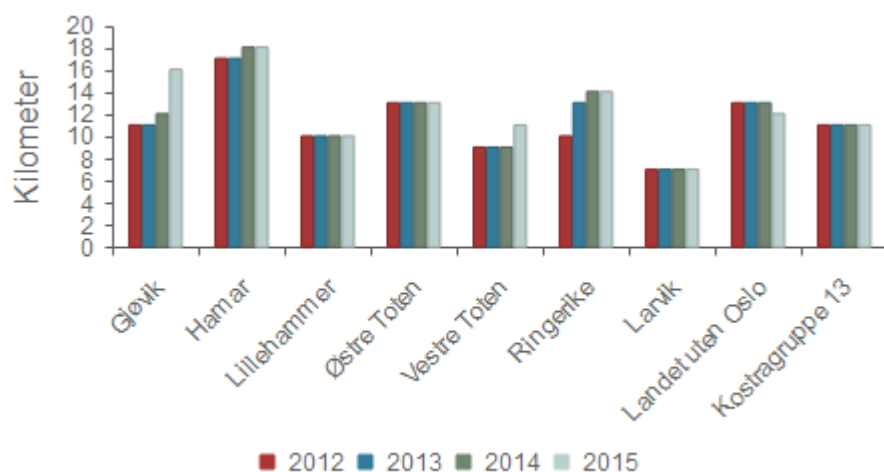
Netto driftsutgifter i kr per innbygger har sunket med 115 fra 2014 til 2015. Lillehammer og Larvik ligger noe høyere, mens Vestre Toten ligger lavere.

Brutto driftsutgifter i kr per kommunal vei og gate er kr 123 622, noe lavere enn 2014. Snittet i gruppe 13 er kr 172 124, mens snittet i landet (uten Oslo) er kr 126 419.

Andel veier og gater uten fast dekke er noe lavere enn 2014, men høyere enn sammenligningskommunene, gruppe 13 og landsgjennomsnittet.

Dekningsgrad - Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb

Gruppert per kommune

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	11	11	12	16
Hamar	17	17	18	18
Lillehammer	10	10	10	10
Østre Toten	13	13	13	13
Vestre Toten	9	9	9	11
Ringerike	10	13	14	14
Larvik	7	7	7	7
Landet uten Oslo	13	13	13	12
Kostragruppe 13	11	11	11	11

Grafen over viser at antall kilometer gang- og sykkelvei har økt fra 12 i 2014, til 16 i 2015, noe som samsvarer godt med Gjøvik kommunes satsingsområde på sykkelbyen Gjøvik.

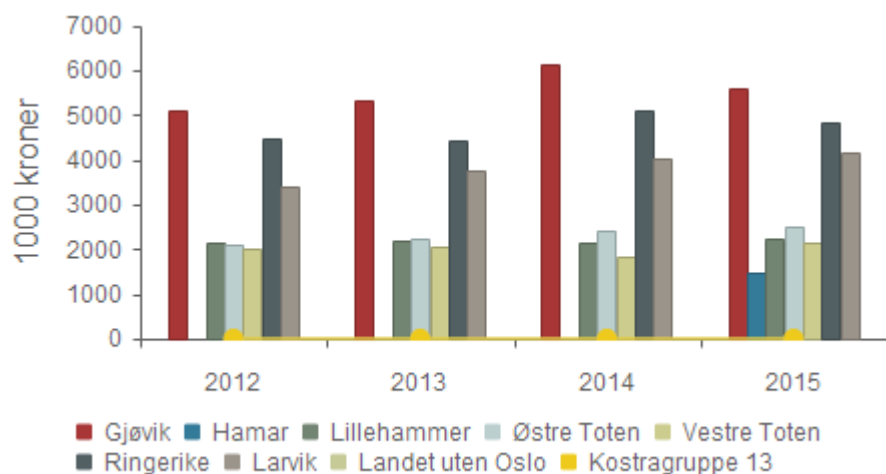
Næringsforv. og konsesjonskraft

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Grunnlagsdata (Nivå 3)										
Antall søknader om deling etter jordloven	30	27	5	7	6	2	20	42	0	0
Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl	6 140	5 574	1 473	2 242	2 488	2 133	4 834	4 141	0	0
Godkjent nydyrka areal	320	235	29	172	194	158	118	87	0	0
Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet	3 064	2 799	1 700	2 243	1 245	1 668	2 088	3 826	0	0

- Bare Larvik av sammenligningskommunene har behandlet flere saker om deling etter jordloven enn Gjøvik.
- Når det gjelder brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling bruker Gjøvik mest av sammenligningskommunene.
- Gjøvik har også mest godkjent nydyrka areal sett i forhold til sammenligningskommunene.
- For netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet er regnskapstallene for 2015 korrigert etter kostra rapportering. 2,7 mill som kommer frem i tabellen er feil. Etter korrigering er netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet 5,2 mill. Tallene viser at Gjøvik bruker mest av sammenligningskommunene. Næringsprogrammet til Gjøvik ligger blant annet i disse tallene.

- Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling

Gruppert per år

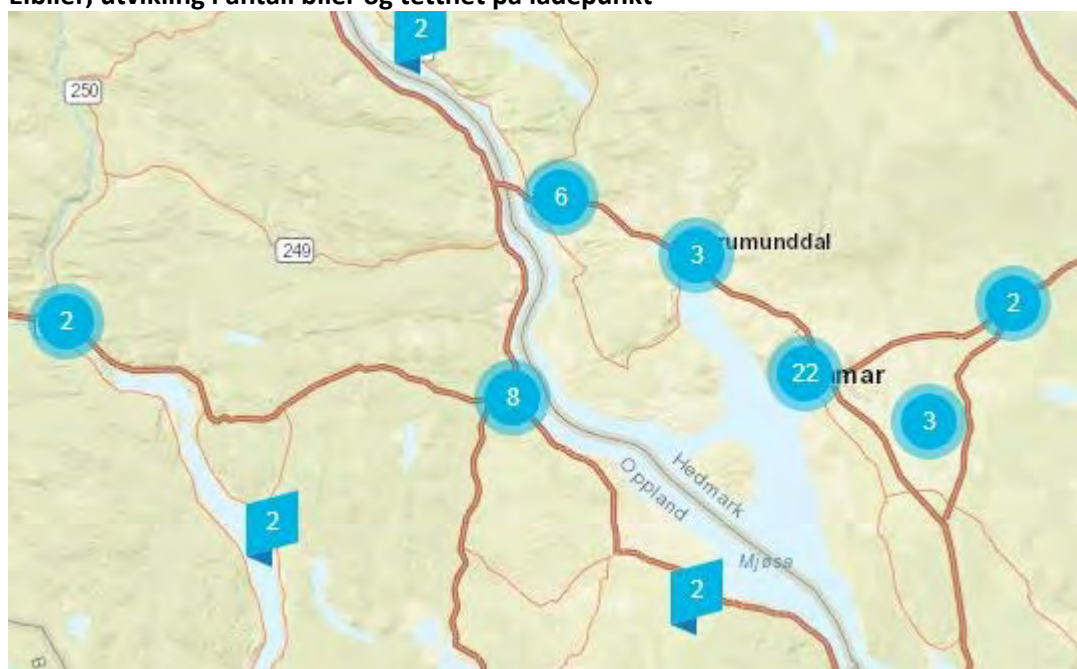
	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	5 119	5 302	6 140	5 574
Hamar	0	0	0	1 473
Lillehammer	2 125	2 178	2 166	2 242
Østre Toten	2 115	2 249	2 419	2 488
Vestre Toten	2 031	2 057	1 815	2 133
Ringerike	4 462	4 447	5 100	4 834
Larvik	3 401	3 740	4 034	4 141
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Kostragruppe 13	0	0	0	0

Figuren viser brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling. Tallene viser at Gjøvik bruker mest av sammenligningskommunene.

Klima og energi

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet										
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på fornybare energikilder,	82,0 %	95,0 %	100,0 %	73,0 %	90,0 %	100,0 %	74,0 %	91,0 %	0,0 %	0,0 %
Andel energikostnader i prosent av kommunens samlede brutto driftsutgifter	1,8 %	1,8 %	1,1 %	1,0 %	1,2 %	1,7 %	0,9 %	1,1 %	1,1 %	1,0 %
Dekningsgrad										
Andel husholdningsavfall sendt til energiutnyttelse	41,0 %	36,0 %	32,0 %	37,0 %	36,0 %	36,0 %	47,0 %	39,0 %	9,0 %	14,0 %
Kvalitet										
Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	330	409	526	488	405	408	538	526	0	0

Elbiler, utvikling i antall biler og tetthet på ladepunkt

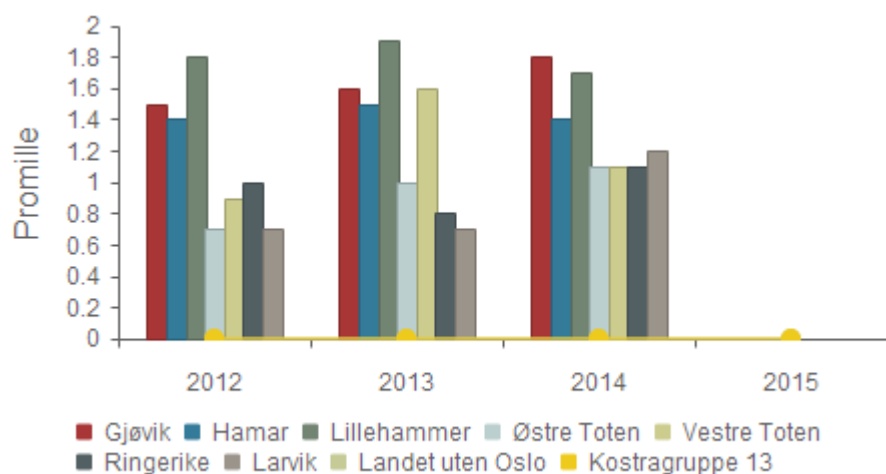
Kart fra www.ladestasjoner.no - 8 ladepunkter på Gjøvik, inkludert ett ladepunkt på Raufoss.

Flyktninger og integrasjon

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Andre nøkkeltall										
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Flyktninger - Faktisk bosetting - Prosent av anmodning	94,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Innvandrere i % av befolkningen	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Innvandrere i arbeid (prosent)	60,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Andre nøkkeltall - Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere

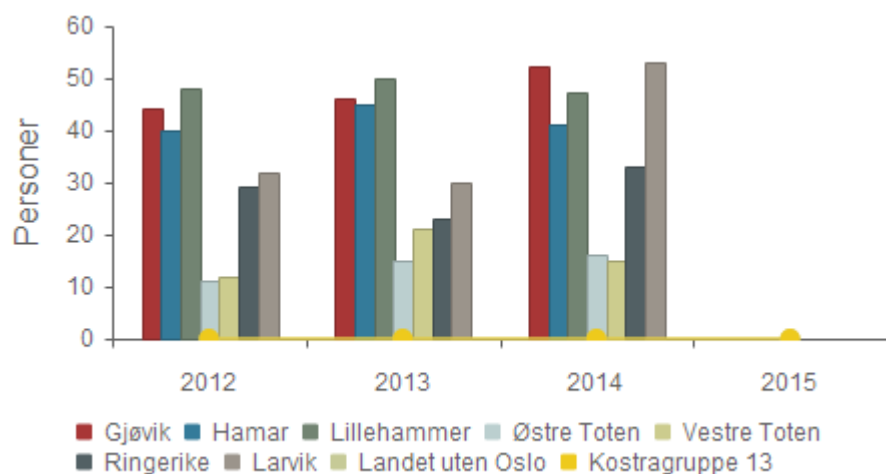
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	1,5	1,6	1,8	0,0
Hamar	1,4	1,5	1,4	0,0
Lillehammer	1,8	1,9	1,7	0,0
Østre Toten	0,7	1,0	1,1	0,0
Vestre Toten	0,9	1,6	1,1	0,0
Ringerike	1,0	0,8	1,1	0,0
Larvik	0,7	0,7	1,2	0,0
Landet uten Oslo	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostragruppe 13	0,0	0,0	0,0	0,0

Andre nøkkeltall - Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer

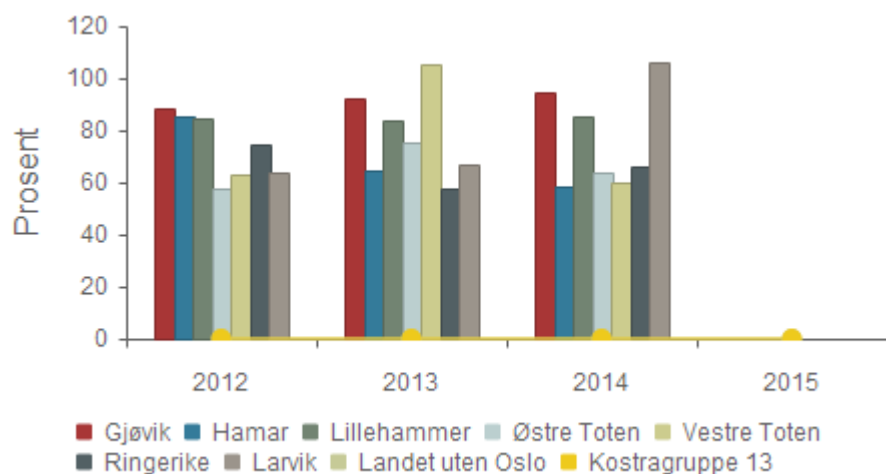
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	44	46	52	0
Hamar	40	45	41	0
Lillehammer	48	50	47	0
Østre Toten	11	15	16	0
Vestre Toten	12	21	15	0
Ringerike	29	23	33	0
Larvik	32	30	53	0
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Kostragruppe 13	0	0	0	0

Andre nøkkeltall - Flyktninger - Faktisk bosetting - Prosent av anmodning

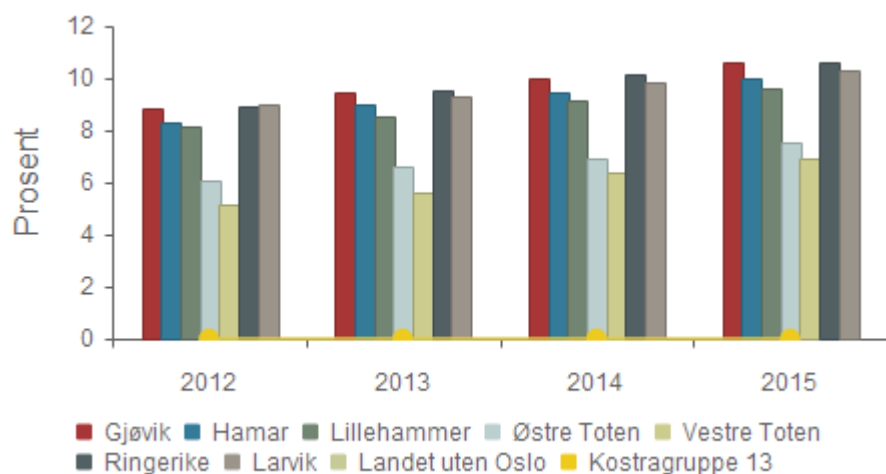
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	88,0 %	92,0 %	94,6 %	0,0 %
Hamar	85,1 %	64,3 %	58,6 %	0,0 %
Lillehammer	84,2 %	83,3 %	85,5 %	0,0 %
Østre Toten	57,9 %	75,0 %	64,0 %	0,0 %
Vestre Toten	63,2 %	105,0 %	60,0 %	0,0 %
Ringerike	74,4 %	57,5 %	66,0 %	0,0 %
Larvik	64,0 %	66,7 %	106,0 %	0,0 %
Landet uten Oslo	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Andre nøkkeltall - Innvandrere i % av befolkningen

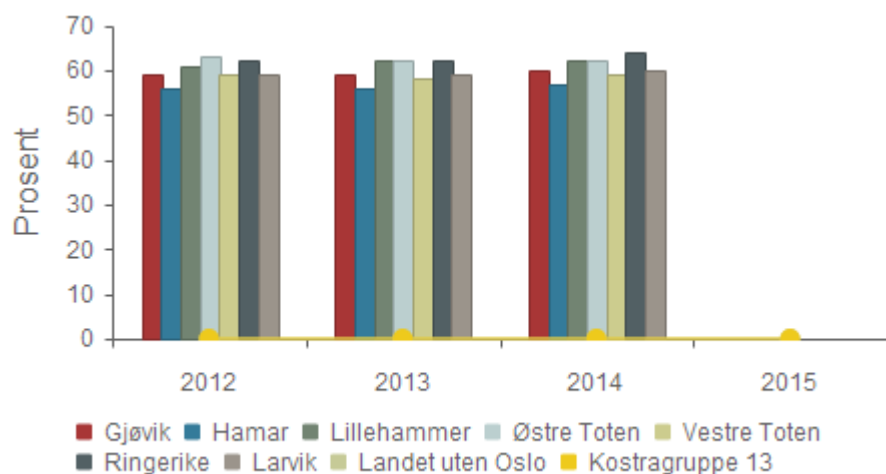
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	8,9 %	9,4 %	10,0 %	10,6 %
Hamar	8,3 %	9,0 %	9,5 %	10,0 %
Lillehammer	8,2 %	8,5 %	9,1 %	9,6 %
Østre Toten	6,0 %	6,6 %	6,9 %	7,5 %
Vestre Toten	5,1 %	5,6 %	6,3 %	6,9 %
Ringerike	8,9 %	9,5 %	10,2 %	10,6 %
Larvik	8,9 %	9,3 %	9,8 %	10,3 %
Landet uten Oslo	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Andre nøkkeltall - Innvandrere i arbeid (prosent)

Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	59,0 %	59,0 %	60,0 %	0,0 %
Hamar	56,0 %	56,0 %	57,0 %	0,0 %
Lillehammer	61,0 %	62,0 %	62,0 %	0,0 %
Østre Toten	63,0 %	62,0 %	62,0 %	0,0 %
Vestre Toten	59,0 %	58,0 %	59,0 %	0,0 %
Ringerike	62,0 %	62,0 %	64,0 %	0,0 %
Larvik	59,0 %	59,0 %	60,0 %	0,0 %
Landet uten Oslo	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kostragruppe 13	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Folkehelse

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Folkehelseprofil										
Helse og sykdom - Muskel og skjelett, primærhelsetjenesten	207,1	208,1	202,4	186,7	233,9	238,3	216,3	232,5	0,0	0,0
Helse og sykdom - Psykiske lidelser, legemiddelbrukere 0-74 år	155,8	155,9	136,5	129,4	148,4	165,9	142,5	150,6	0,0	0,0
Helse og sykdom - Type 2-diabetes, legemiddelbrukere 30-74 år	33,8	34,7	32,0	26,3	34,4	37,3	41,3	34,3	0,0	0,0
Levekår - Lavinntekt (husholdninger), 0-17 år	11,5 %	12,3 %	12,0 %	10,5 %	10,9 %	10,6 %	13,3 %	13,9 %	0,0 %	0,0 %
Levekår - Uføretrygdde, 18-44 år	3,2 %	3,4 %	2,7 %	2,2 %	3,2 %	3,9 %	3,5 %	3,9 %	0,0 %	0,0 %
Levevaner - Fysisk inaktive, Ungdata	0,0 %	19,7 %	11,6 %	11,2 %	16,6 %	16,4 %	11,4 %	12,8 %	0,0 %	0,0 %
Levevaner - Overvekt inkl. fedme, 17 år (ved sesjon 1)	0,0 %	22,3 %	20,5 %	16,6 %	20,2 %	23,7 %	23,7 %	22,2 %	0,0 %	0,0 %
Miljø - Ensomhet	0,0 %	20,5 %	14,7 %	14,0 %	17,5 %	21,2 %	17,0 %	20,4 %	0,0 %	0,0 %
Miljø - Fornøyd med lokalmiljøet	0,0 %	67,6 %	73,2 %	76,2 %	66,1 %	61,1 %	69,0 %	71,2 %	0,0 %	0,0 %
Skole - Frafall i videregående skole	29,0 %	26,0 %	19,0 %	21,0 %	26,0 %	31,0 %	25,0 %	26,0 %	0,0 %	0,0 %
Skole - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	26,9 %	28,6 %	18,6 %	24,3 %	28,9 %	31,9 %	26,3 %	31,7 %	0,0 %	0,0 %
Skole - Trives på skolen, 10. klasse	83,0 %	84,1 %	90,6 %	87,1 %	84,9 %	85,1 %	86,6 %	82,9 %	0,0 %	0,0 %

- Helse og sykdom
 - Gjøvik har færre muskel- og skjelettplager/diagnoser enn Larvik, Ringerike, Vestre Toten og Østre Toten, men flere enn Hamar og Lillehammer.
- Levekår/levevaner
 - Når det gjelder lavinnteksthusholdninger og uføretrygdde ligger Gjøvik midt i mellom sammenligningskommunene. Gjøvik peker seg negativt ut når det gjelder fysisk inaktive og overvekt inkl. fedme 17 år.
- Miljø
 - Gjøvik peker seg negativt ut når det gjelder andel ungdomsskoleelever som har følt seg ensom og er fornøyd med lokalmiljøet i forhold til de fleste sammenligningskommunene.
- Skole
 - Frafallet for Gjøvik i videregående skole har gått litt ned fra 2014 til 2015. Av sammenligningskommunene har Hamar, Ringerike og Lillehammer mindre frafall, mens Larvik, Vestre Toten og Østre Toten ligger likt eller har høyere frafall.
 - Når det gjelder andel elever som trives på skolen ligger Gjøvik dårligst an av sammenligningskommunene. 84,1 % trives på skolen i Gjøvik, det er en økning på 1,1 % fra 2014. Til sammenligning trives 90,6% av elevene på Hamar som kommer best ut av sammenligningskommunene.

Behovsprofil og inntektskriterier

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Levekår										
Andel 0 åringer	1,0 %	1,0 %	0,8 %	0,8 %	1,0 %	0,9 %	0,8 %	1,0 %	1,1 %	1,1 %
Andel 1-5 år	5,4 %	5,4 %	4,9 %	5,1 %	5,0 %	4,9 %	5,2 %	5,2 %	5,9 %	6,0 %
Andel 16-18 år	3,7 %	3,7 %	3,6 %	3,7 %	3,6 %	3,8 %	3,5 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Andel 19-24 år	8,4 %	8,3 %	7,9 %	9,3 %	7,4 %	7,3 %	7,7 %	7,2 %	7,8 %	7,7 %
Andel 25-66 år	54,0 %	53,7 %	53,5 %	53,0 %	53,8 %	53,7 %	55,2 %	54,2 %	54,1 %	54,4 %
Andel 6-15 år	11,4 %	11,4 %	11,0 %	11,2 %	10,9 %	11,7 %	10,9 %	11,7 %	12,3 %	12,5 %
Andel 67-79 år	11,3 %	11,6 %	12,4 %	11,7 %	12,6 %	12,7 %	11,7 %	11,8 %	10,5 %	10,2 %
Andel 80 år og over	4,8 %	4,8 %	6,0 %	5,2 %	5,8 %	5,1 %	5,0 %	5,2 %	4,4 %	4,1 %
Andel arbeidsledige 15-29 år	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andel arbeidsledige 30-74 år	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andel av befolkningen 20 - 66 år som pendler ut av bostedskommunen	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andel av befolkningen som bor i tettsteder	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andel enslige innbyggere 80 år og over	67	67	64	64	65	64	66	64	64	63
Andel innvandrerbefolkning	13	13	12	12	9	8	13	13	14	16
Andel innvandrerbefolkning 0-16 år	14,9	15,9	14,4	13,4	10,9	10,6	16,4	16,6	14,2	16,4
Andel innvandrerbefolkning 0-5 år	16,3	16,9	16,9	16,6	15,6	14,0	20,2	19,1	16,8	19,0
Andel innvandrerbefolkning 1-5 år	15,9	16,2	16,1	16,2	14,8	13,2	19,9	19,1	16,5	18,7
Andel kvinner	50	50	51	51	50	50	50	50	50	50
Andel menn	50	50	49	49	51	50	50	50	50	50
Andel skilte og separerte 16-66 år	12	12	13	11	12	13	13	14	11	12
Døde per 1000 innbyggere	9	10	10	9	10	10	10	9	8	8
Folkemengden i alt	30 063	30 137	30 120	27 476	14 906	13 180	29 801	43 867	0	0
Forventet levealder ved fødsel, kvinner	83	83	82	83	83	83	83	82	83	83
Forventet levealder ved fødsel, menn	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78
Gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret i minutter	7,8	8,0	4,5	4,4	8,1	5,3	9,4	6,6	7,4	6,4
Innflytting per 1000 innbyggere	64	60	73	68	56	52	52	45	59	61
Levendefødte per 1000 innbyggere	10	10	8	8	10	9	8	9	11	11
Samlet fruktbartstall	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utflytting per 1000 innbyggere	52	59	63	61	48	49	47	37	53	54

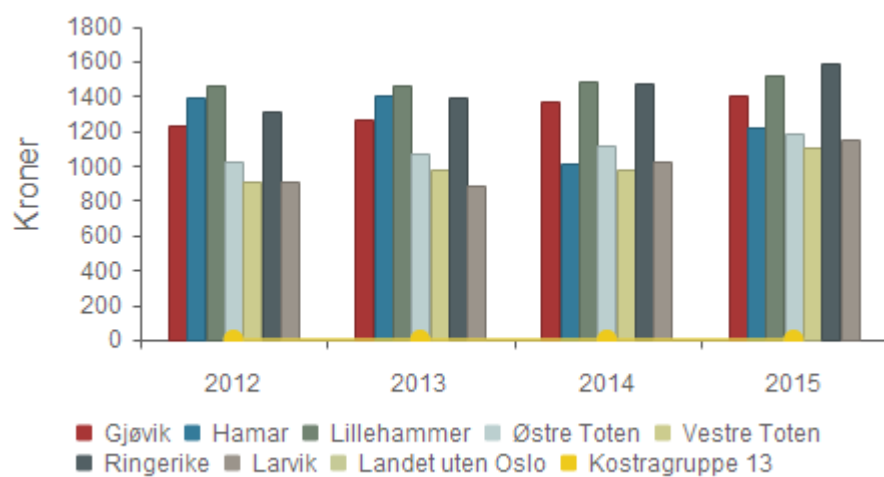
- Andel unge i Gjøvik ligger under andelen i kommunegruppe 13.
- Andel eldre i Gjøvik ligger over andelen i kommunegruppe 13.
- Andelen enslige innbyggere 80 år og eldre er høyere i Gjøvik enn i sammenligningskommuner i landet utenom Oslo.
- Mens innflytting og utflytting pr 1000 innbyggere i Gjøvik er omtrent på samme nivå, er innflytting høyere enn utflytting i nabobyene rundt Mjøsa.

Gebyrsetter og brukerbetaling

	Gjøvik 2014	Gjøvik 2015	Hamar	Lillehammer	Østre Toten	Vestre Toten	Ringerike	Larvik	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Økonomi										
Foreldrebetaling SFO: ukentlig oppholdstid 10 timer, i kroner per måned	1 371	1 403	1 220	1 523	1 187	1 100	1 586	1 147	0	0
Foreldrebetaling SFO: ukentlig oppholdstid 20 timer, i kroner per måned	2 099	2 431	2 080	2 538	2 375	2 200	2 730	2 111	0	0
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1	37 700	44 500	39 550	69 000	30 240	61 000	173 600	105 100	0	0
Saksbeh.gebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08 §20-1 a	13 700	15 000	14 300	19 755	14 135	15 285	24 000	16 000	0	0
Standardgebyr for oppmålingsforetning for areal tilsvarende en boligtomt 750 m2	14 400	14 800	18 000	23 000	16 775	15 430	24 000	21 500	0	0
Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjelder rapporteringsåret +1)	450	440	587	0	458	450	429	300	440	384

Økonomi - Foreldrebetaling SFO: ukentlig oppholdstid 10 timer, i kroner per måned

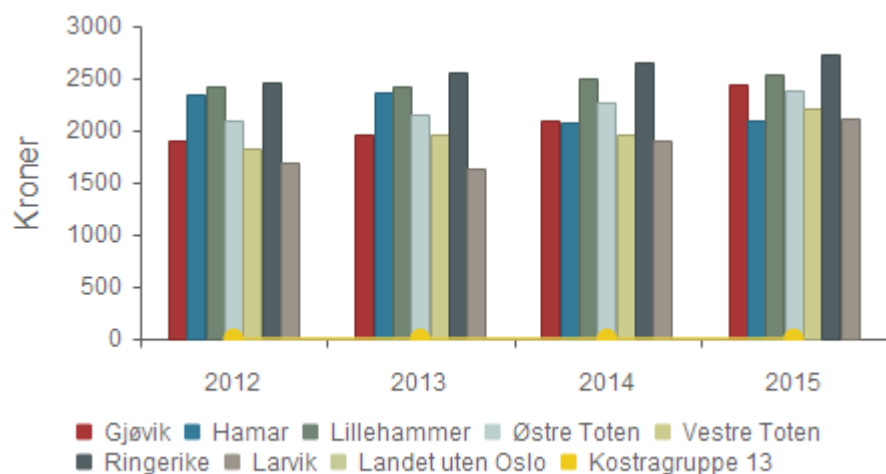
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	1 232	1 269	1 371	1 403
Hamar	1 386	1 403	1 016	1 220
Lillehammer	1 458	1 457	1 486	1 523
Østre Toten	1 027	1 068	1 121	1 187
Vestre Toten	908	980	980	1 100
Ringerike	1 316	1 392	1 470	1 586
Larvik	911	889	1 024	1 147
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Kostragruppe 13	0	0	0	0

Økonomi - Foreldrebetaling SFO: ukentlig oppholdstid 20 timer, i kroner per måned

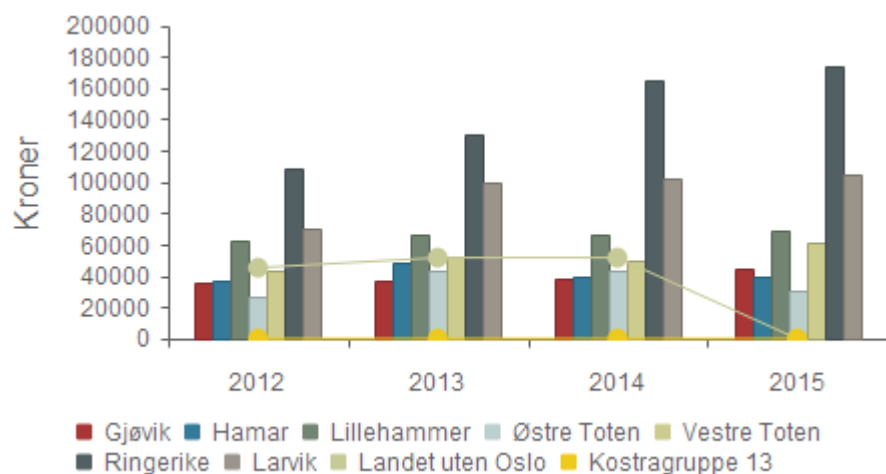
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	1 903	1 958	2 099	2 431
Hamar	2 336	2 359	2 074	2 080
Lillehammer	2 410	2 419	2 494	2 538
Østre Toten	2 084	2 154	2 262	2 375
Vestre Toten	1 816	1 960	1 960	2 200
Ringerike	2 463	2 554	2 649	2 730
Larvik	1 681	1 638	1 893	2 111
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Kostragruppe 13	0	0	0	0

Økonomi - Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1

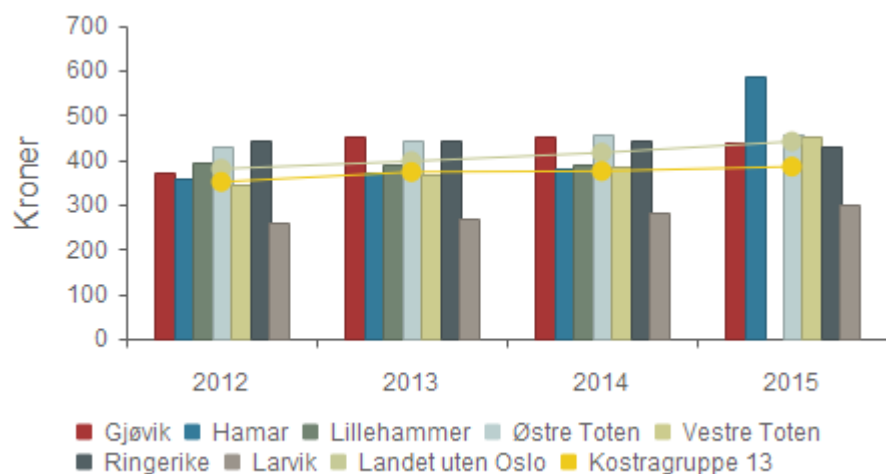
Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	35 550	36 600	37 700	44 500
Hamar	36 580	48 450	39 550	39 550
Lillehammer	62 000	66 000	66 000	69 000
Østre Toten	26 637	43 920	43 980	30 240
Vestre Toten	43 200	52 645	50 435	61 000
Ringerike	108 500	130 400	165 400	173 600
Larvik	69 700	99 500	102 500	105 100
Landet uten Oslo	45 209	51 637	51 630	0
Kostragruppe 13	0	0	0	0

Økonomi - Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjelder rapporteringsåret +1)

Gruppert per år

	2012	2013	2014	2015
Gjøvik	370	450	450	440
Hamar	360	370	381	587
Lillehammer	395	390	390	0
Østre Toten	431	444	458	458
Vestre Toten	345	365	384	450
Ringerike	444	444	444	429
Larvik	258	270	280	300
Landet uten Oslo	379	396	415	440
Kostragruppe 13	350	372	374	384

SAK NR. 68/2016

Gjøvik kommune

STATUSRAPPORT 2. TERTIAL 2016 - GJØVIK KOMMUNE

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.10.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Statusrapport 2.tertial 2016 for Gjøvik kommune

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Statusrapport 2. tertial 2016 for Gjøvik kommune tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Tertialrapporten er rådmannens rapport til politikerne om status for kommunens situasjon og virksomhet, pr. 2. tertial 2016.

Kontrollutvalget har ingen formell rolle i kommunens behandling av tertialrapporten, og saken legges derfor kun frem som en orienteringssak.

Rapporten er derimot et fint hjelpemiddel for kontrollutvalget til å holde seg løpende oppdatert om kommunens drift og økonomiske situasjon. Rapporten kan også benyttes som kilde til informasjon i forbindelse med kontrollutvalgets løpende risikovurderinger og som kilde til informasjon til planlegging av forvaltningsrevisjon.

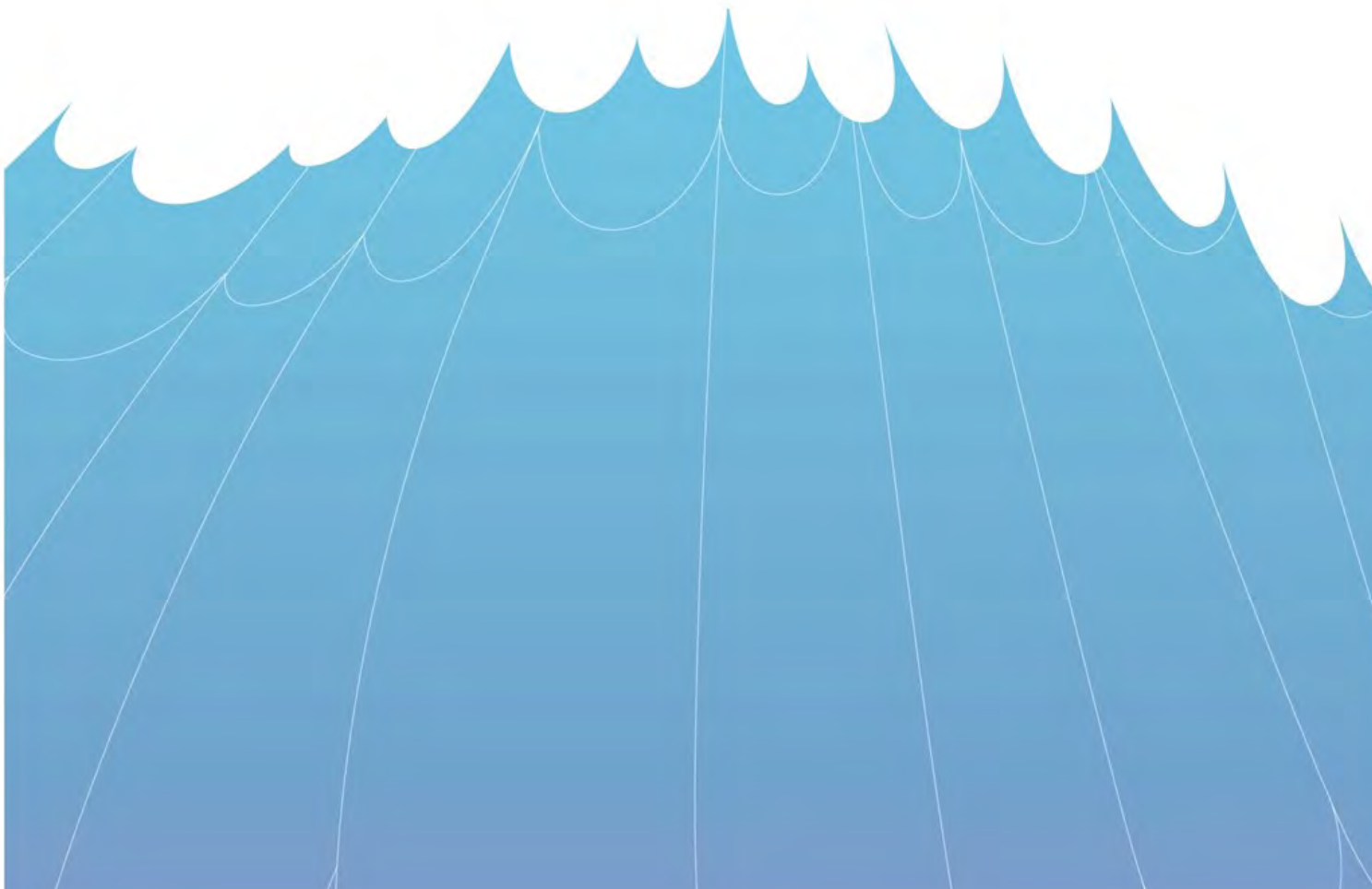
STATUSRAPPORT 2016

PR. 2. TERTIAL

Rådmannen - 16. september 2016

GJØVIK KOMMUNE

INNHALDSFORTEGNELSE

1. RÅDMANNENS HELHETLIGE STATUSVURDERING	3
Vedtatt budsjett vs årsprognose	3
Sammendrag	4
Skatteinntekter og rammetilskudd	4
Lønnsoppgjøret og pensjonskostnader	5
Finans- og gjeldsforvaltning	5
HR OG ORGANISASJONSUTVIKLING	6
IA arbeid og sykefravær	6
Internkontroll og EQS – status pr.2. tertial	7
Informasjonssikkerhet	7
Internrevisjon	7
Helse, miljø – og sikkerhet (HMS)	7
Medarbeiderundersøkelse	7
Lederopplæring	7
Læringer 8	
Lokale lønnsforhandlinger	8
Nyansattes dag	8
2. DRIFTEN AV KOMMUNEN PR. 31.8.2016.....	9
SEKTOR FOR ADMINISTRASJON, FORVALTNING OG TEKNISK DRIFT	9
SEKTOR FOR OPPVEKST	13
SEKTOR FOR HELSE OG OMSORG	20
SEKTOR FOR NAV	25
SEKTOR FOR SAMFUNNSUTVIKLING	28
3. STATUS FOR INVESTERINGSPROSJEKTER PR. 31.8.	31
4. PLANOPPFØLGING PR 31.8.16	38
5. STATUS FOR OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK PR. 31.8.	42

ADMINISTRASJON, FORVALTNING OG TEKNISK DRIFT	42
OPPVEKST	51
HELSE OG OMSORG	53
NAV	55
SAMFUNNSUTVIKLING.....	57
 6. VEDLEGG - FINANSIELLE AKTIVA	66

1. RÅDMANNENS HELHETLIGE STATUSVURDERING

VEDTATT BUDSJETT VS ÅRSPROGNOSE

BUDSJETTSKJEMA - DRIFTSBUDSJETTET			
	Oppr bud	Årsprognose	Årsprognose avvik
BUDSJETTSKJEMA 1A	2016	2016	2016
Skatt på inntekt og formue	676 371	691 371	15 000
Ordinært rammetilskudd	766 430	760 430	-6 000
Skatt på eiendom	101 685	101 685	-
Andre direkte og indirekte skatter	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	7 031	7 031	-
Sum frie disponible inntekter	1 551 517	1 560 517	9 000
Renteinntekter og utbytte	21 028	21 028	-
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	40 320	36 320	-4 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifte	-36 560	-39 660	-3 100
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-
Avdrag på lån	-67 774	-67 774	-
Netto finansinntekter/-utgifter	-42 986	-50 086	-7 100
Til dekning av tidl. års RM merforbruk	-	-	-
Til ubundne avsetninger	-7 891	-7 891	-
Til bundne avsetninger	-	-	-
Bruk av tidligere års RM mindreforbruk	-	-	-
Bruk av ubundne avsetninger	-	-	-
Bruk av bundne avsetninger	-	-	-
Netto avsetninger	-7 891	-7 891	0
Overført til investeringsbudsjettet	-1 500	-1 500	0
Til fordeling drift	1 499 140	1 501 040	1 900
	Oppr bud	Årsprognose	Årsprognose avvik
BUDSJETTSKJEMA 1B	2016	2016	2016
BUDSJETTSKJEMA 1B			
10 ADM., FORVALTING OG TEKNISK DRIFT	179 079	178 279	800
20 OPPVEKST	624 709	626 309	-1 600
31 HELSE OG OMSORG	553 411	559 611	-6 200
33 NAV	62 546	62 046	500
50 SAMFUNNSUTVIKLING	75 087	75 237	-150
89 KOMMUNEKASSA	4 308	-15 692	20 000
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 499 140	1 485 790	13 350
Merforbruk/mindreforbruk	0	15 250	15 250

SAMMENDRAG

Rapport for 2. tertial viser en årsprognose med et mindreforbruk på 15,2 mill. kroner. Det er mindre utgifter til pensjon som er hovedårsaken til at prognosen har forbedret seg fra 1. tertial. I tillegg er det en bedre prognose på helse og omsorg og NAV. Sosialhjelp og kostnader til utfordrende demente på sykehjem er fortsatt en utfordring, mens økte inntekter i form av tilskudd til integrering og ressurskrevende brukere veier noe opp for dette. Sykefraværet er lavere enn ved forrige rapportering, men det er fortsatt høyere enn i fjor.

Måloppfølging - status pr 2.tertial

MÅLTABELL - GJØVIK KOMMUNE		Status				Mål	
FOKUSOMRÅDER:							
MÅL 2016 / 2016-2019:		2014	2015	2016	2016	2016	2019
ØKONOMI:				Pr 1. tertial	Pr 2. tertial		
1	Budsjettavvik	0,05 %	-0,5 %	-0,07 %	1,24 %	0 %	0 %
2	Netto driftsresultat	1,20 %	1,30 %			1,30 %	2,30 %
BEFOLKNING							
3	Befolkning samlet 31.12 for 2014 og 2015 - tall i 2016 pr. utgangen av KVARTAL	30 063	30 137	30 169	30 087	+351	31 583
BRUKERE/INNBYGGERE: (Tilfredshet og kvalitet)				Pr 1. tertial	Pr 2. tertial		
4	Brukernes vurdering av tjenestene (skala 1-6, hvor 6 er svært bra)	2010: 4.4	Fakta: 4.5			-	4,5
5	Innbyggernes vurdering av kommunens omdømme (skala 1-6, hvor 6 er svært bra)	2010: 4.0	Fakta: 4.2			-	4,5
MEDARBEIDERE:				Pr 1. kvartal	Pr 2. kvartal		
6	Sykefravær totalt i Gjøvik kommune	8,8 %	8,5 %	10,0 %	8,9 %	8,3 %	8,0 %
7	Indre motivasjon- Motivasjon for selve oppgavene (skala 1-5, hvor 5 er svært enig)	-	-	4,3		4,0	4,2

Kommentarer til måltabellen

Det er få nye tall siden årsskiftet.

Befolkningen pr 1. halvår hadde en negativ utvikling, og selv om det er normalt for Gjøvik kommune at 1. halvår er dårligere enn 2. halvår, er utviklingen dårligere enn forventet.

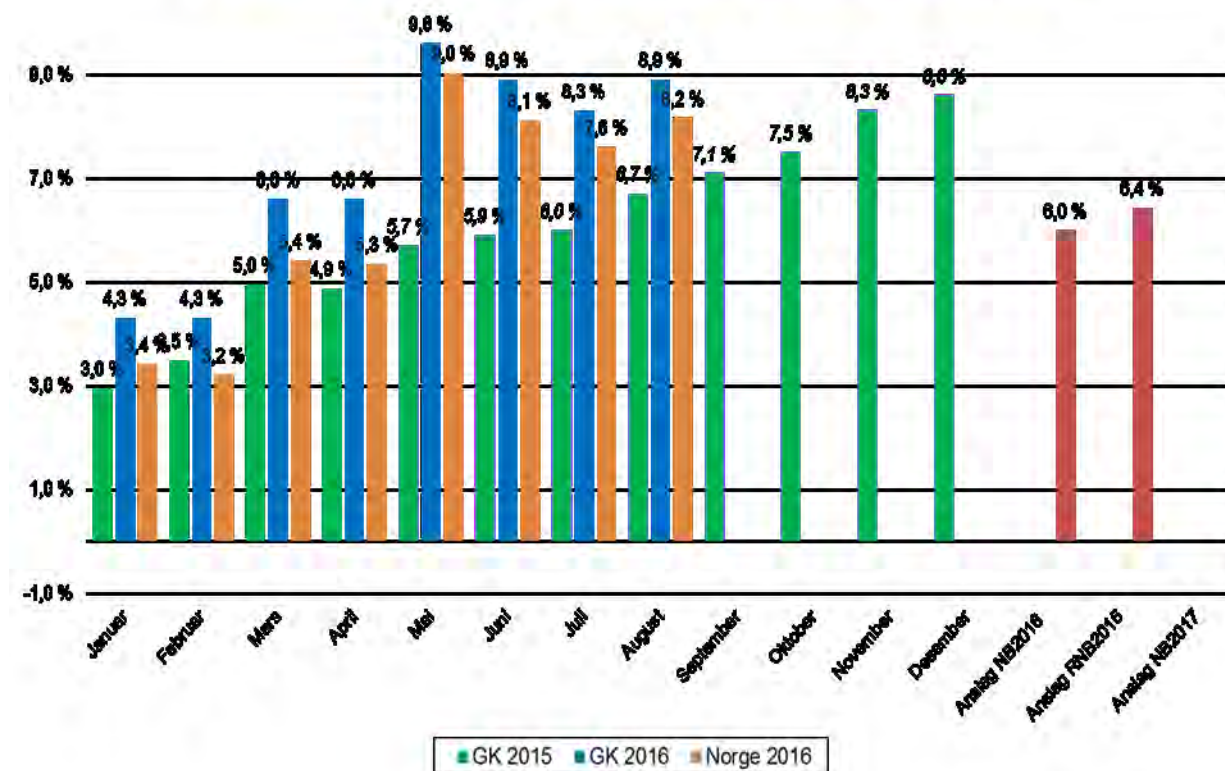
Sykefraværet pr 2. kvartal 2016 ble 8,9 %, hvorav korttidsfraværet (1- 16 dager) var 2,2 prosent og langtidsfraværet (> 17 dager) var 6,7 %. Sykefraværet har gått ned fra 1. kvartal hvor sykefraværet var 10 %. Tall fra tidligere år viser at fraværet er lavere i 2. og 3. kvartal enn i 1. og 4. kvartal.

Skatteinntekter og rammetilskudd

Gjøvik kommune har en nominell skattevekst sammenlignet med fjoråret på 8,9 %, mens landets kommuner ellers ligger på 8,2 %. I opprinnelig statsbudsjett er skatteanslaget på 6,0 % for kommunesektoren, men skatteanslaget ble økt til 6,4 % i revidert nasjonalbudsjett. Det er god skattevekst fordi det har kommet inn mer restskatt i år enn i fjor. Det er imidlertid en betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen de fire siste månedene av året. Fortsatt gjenstår de viktige skattemånedene september og november med inngang av forskuddstrekk for personlige skatteyttere. I tillegg påvirkes høstmånedene av likning/avregning for 2015 og av korrigert fordelingsoppgjør mellom skattekreditorene.

Hvis det tas hensyn til inntektsutjevningen ligger skatteinngangen ca. 9 mill. kroner foran periodisert budsjett. Dette er prognosen som brukes for året også.

Skatteinntang, akkumulert - kommunene - pst-øndring fra året før

Lønnsoppgjøret og pensjonskostnader

En foreløpig gjennomgang av resultatet for lønnsoppgjøret pr 1.5.2016 viser at lønnsreserven dekker årets lønnsoppgjør. Det kan synes som om vi får et mindreforbruk, men størrelsen er ikke kjent da lokale forhandlinger gjennomføres etter rapporteringstidspunktet.

Prognosen for årets pensjonskostnad er svært positiv sett opp mot budsjett og det varsles derfor et mindreforbruk på cirka 20 mill. kroner for 2016. Endelig utfall er først kjent i januar 2017, da grunnlagstallene fortsatt kan endre seg.

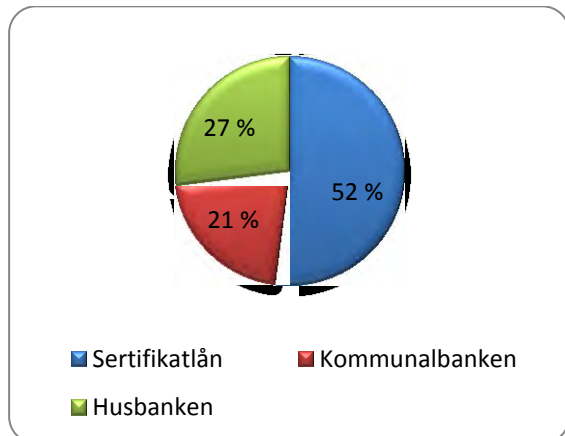
Det positive avviket skyldes i hovedsak at KLP har god avkastning på pensjonsmidlene og har i tillegg frigjort premiereserver som medfører et større tilbakeført overskudd enn forventet. Pensjonspremien (reguleringspremien) blir også lavere på grunn av noe lavere årslønnsvekst. I tillegg er budsjettet for 2016 basert på foreløpig pensjonsberegninger fra september 2015. De endelige tallene for 2015 ga et 19 mill. kroner lavere premieavvik enn forutsatt, noe som gir 2,7 mill. kr lavere pensjonskostnad enn forutsatt i 2016 (1/7-del). Tilsvarende endringer i prognosene fra september 2016 kan forekomme når aktuarberegningen settes opp i januar 2017.

Finans- og gjeldsforvaltning

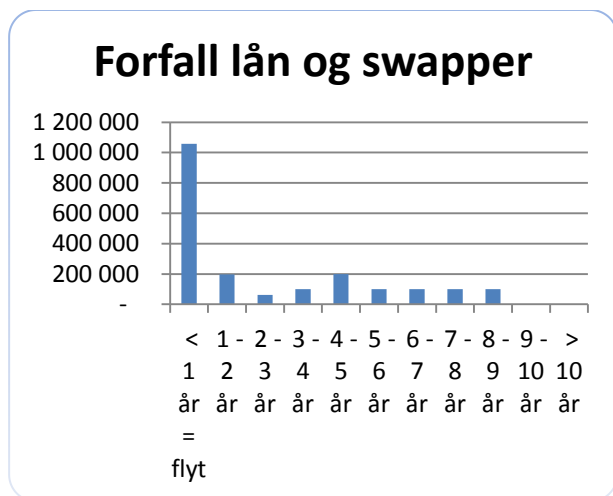
2. tertial var preget av stor finansuro, spesielt i etterkant av Brexit. Det forventes at markedsrentene vil holde seg lave både internasjonalt og i Norge, mens kredittpåslagene svinger mer enn tidligere, spesielt i høyrentemarkedene.

Gjøvik kommunes langsiktige finansportefølje hadde en positiv avkastning pr 31.08.16 på kr 12,6 mill. tilsvarende 1,3 %. Prognosen for året tilsier en avkastning på 2,0 %, mot budsjettet 4,0 %.

Gjennomsnittlig rente på kommunens lån pr. 31.08.16 er 2,12 %, som er noe høyere enn budsjettet rente på 2,0 %. Kommunen har totalt en lånegjeld på 2 milliarder kroner fordelt på følgende långivere:

Andel fastrente utgjør pr. 2. tertial 46 %. Durasjonen, eller vektet gjennomsnittstid til forfall på lånegjelden er 2,1 år. Av lånegjelden er 52 % sertifikatlån som har forfall mindre enn 1 år.

HR OG ORGANISASJONSUTVIKLING

IA arbeid og sykefravær

Gjøvik kommune skal revitalisere sitt IA - arbeid og tiltak for å redusere sykefraværet. Kommunens partssammensatte IA-gruppe gjennomførte i juni et studiebesøk i Karmøy kommune. Bakgrunnen for at Karmøy ble valgt, er at de har klart å holde sykefraværet lavt gjennom flere år. Studiebesøket var svært nyttig og inspirerende i forhold til de erfaringer Karmøy har gjort og som vi kan ta med i videre arbeid i Gjøvik kommune.

KS har etablert et prosjekt i samarbeid med Nav rettet mot større kommuner: « Ned med sykefraværet!». Gjøvik kommune deltar i dette prosjektet. Målet er å gi drahjelp til kommunens eget arbeid med å redusere sykefraværet innenfor sektorene barnehage og helse og omsorg. Her blir det fokus på ny kunnskap og nye verktøy for å jobbe systematisk med fraværet.

Tiltaket med trekantsamtaler - gravide, leder og jordmor med oppstart i mars, får gode tilbakemeldinger. Målet er at den gravide skal stå i arbeid helt eller delvis så lenge som mulig mot fødselspermisjon. Det graderte sykefraværet dominerer, noe som er positivt. Som en følge av tiltaket er bruken av svangerskapspenger økt. Svangerskapspenger innebærer at friske, gravide kvinner som ikke kan fortsette å jobbe under svangerskapet fordi det kan medføre risiko for skade på fosteret, kan få svangerskapspenger. Svangerskapspenger er ikke sykefravær.

Internkontroll og EQS - status pr.2. tertial

Gjøvik kommune har etablert en god systemstøtte for internkontrollaktiviteter for hele organisasjonen. Kommunens dokument - og avvikshåndteringssystem EQS er bygget opp i henhold til kravene til internkontroll. Organisasjonen melder avvik i EQS og det er stort fokus på etablering av en god kultur for å melde avvik. Antall avvik som blir registrert øker, og dette er positivt. Det er fortsatt noe underrapportering i enkelte virksomheter, og dette følges opp. Det hentes ut rapporter på avvik knyttet til HMS, brudd på lov og - forskrift og tjenesteyting.

Informasjonssikkerhet

Styringssystem for informasjonssikkerhet for hele organisasjonen ble ferdigstilt og implementert 1. august 2016. Kommunen har formalisert rollene som personvernombud og sikkerhetsansvarlig for informasjonssikkerhet. Hovedansvaret for oppfølging av informasjonssikkerhet ligger hos den enkelte ansatte og ledere i tjenestelinja. Opplæring av arbeidsgiverrepresentanter og saksbehandlere gjennomføres etter planen høsten 2016.

Internrevisjon

Gjøvik kommune har etablert et eget system for gjennomføring av internrevisjon. Dette betyr at organisasjonen selv kontrollerer at vi ***gjør som vi sier at vi skal gjøre*** for å sikre at vi har en tilfredsstillende kontroll. Det er etablert et eget revisjonsteam i kommunen, organisert under HR Stab. Internrevisjonene gjennomføres i henhold til revisjonsplanen rådmannen har vedtatt. Etter planen skal det årlig gjennomføres 3 forhåndsbestilte og 2 hendelsesbaserte internrevisjoner i organisasjonen.

Det er gjennomført internrevisjon innenfor området informasjonssikkerhet i HR Stab. Korttidsavdelingen på Haugtun og barnevernet skal etter planen gjennomføre internrevisjoner i oktober 2016. Målet har vært å revidere hvordan informasjonssikkerhet blir fulgt opp i daglig drift innenfor virksomheter som håndterer personsensitive opplysninger.

Helse, miljø - og sikkerhet (HMS)

Det jobbes kontinuerlig med helse, miljø - og sikkerhetstiltak i hele organisasjonen. HMS er en del av daglig drift og inngår i systemet for oppfølging av internkontrollaktiviteter; det gjennomføres risikovurderinger, iverksettes tiltak og kontroller og det meldes avvik.

Medarbeiderundersøkelse

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i desember 2015 og i denne følges opp i 2016. Leder, tillitsvalgt og verneombud i hver virksomhet har i samarbeid utarbeidet en rapport med mål og tiltak.

Lederopplæring

Gjøvik kommune er avhengig av gode ledere for å nå sine målsettinger. Kommunenes lederopplæringsprogram skal revideres og ny plan skal være ferdig i løpet av høsten. Målet med lederopplæringen er å skape en helhetlig forståelse, lik praksis og en felles ledelseskultur på tvers av sektorer gjennom felles skolering.

Hittil i 2016 har det vært gjennomført to samlinger for ledere. Kommunens lederprogram for nye ledere kjøres to ganger pr.år og kommunens nyansatte ledere gjennomførte denne i mai. Målet med denne lederopplæringen er å sette nye ledere raskt inn i systemer, prosedyrer, lover og retningslinjer som ledere i Gjøvik kommune forutsettes å beherske, samt å sikre en basisopplæring og innføring i vedtatte styringsdokumenter.

Alle ledere og tillitsvalgte i kommunen deltok i juni på en fellesopplæring i Hovedavtalen med tema «God samhandling i Gjøvik kommune». Mer enn 210 ledere og tillitsvalgte deltok på denne opplæringen.

Læringer

Det har i løpet av juli/august/september startet totalt 17 nye læringer i Gjøvik kommune. Følgende fag er representert: Barne- og ungdomsarbeider (5), Helsefag (9), Institusjonskokk (1), IKT (1) og Feier (1). Vi har nå 35 læringer i opplæring.

Prosjekt vekslingsmodellen løper i h.t. prosjektplanen og kommunen har nå 12 helsefaglæringer etter denne modellen. Prosjektet avsluttes høsten 2017.

Vi har de siste 3 årene økt antall læringer innenfor Barne- og ungdomsarbeider og Helsearbeiderfaget. Dette har økt behovet for oppfølging, og i den sammenheng er det foretatt en styrking av ressurser til faglig ansvarlige i Barne- og ungdomsarbeiderfaget og Helsearbeiderfaget.

Det er gjennomført en spørreundersøkelse blant læringer, veiledere og ledere som har læringer. Arbeid knyttet til kvalitetsforbedring som tar utgangspunkt i besvarelsene vil bli iverksatt gjennom etablerte nettverksgrupper. Arbeidet er påbegynt og slutføres i løpet av november.

Det er utarbeidet og iverksatt egen prosedyre for verdiskapning knyttet til Helsefaglæringer. Prosedyren er nå tilpasset og iverksettes for alle læringer i Gjøvik kommune fra november.

Kommunen har vært representert i samarbeidsmøtene (LUT) mellom videregående skole, lærebedrifter og fylket. Nettverksmøter og opplæring for veiledere er, og vil bli gjennomført i henhold til planer.

Lokale lønnsforhandlinger

KS og forhandlingssammenslutningene ble 30. april enige i årets lønnsoppgjør.

For ansatte i Hovedtariffavtalen kapittel 3 (ledere) og kapittel 5 (akademikerstillinger) som får hele sin lønnsutvikling fastsatt lokalt vil det som vanlig bli foretatt en årlig vurdering. I Gjøvik kommune gjennomføres forhandlingene for disse lønnskapitlene i september.

Nyansattes dag

Nyansattes dag ble gjennomført 26. april. Dette er en dag alle nyansatte inviteres til og hvor de blir kjent med Gjøvik kommune som arbeidsgiver og ulike deler av kommunens arbeidsgiverpolitikk. Det er igangsatt en evaluering av innholdet og opplegget for denne dagen.

2. DRIFTEN AV KOMMUNEN PR. 31.8.2016

Alle analyser er basert på korrigerte regnskapstall i samsvar med 8 måneders drift.
(Alle tall i hele kroner)

SEKTOR FOR ADMINISTRASJON, FORVALTNING OG TEKNISK DRIFT

PERIODISERT JUSTERT BUDSJETT PR. 31.8.	AVVIK PR. 31.8. (justert budsjett mot regnskap)	ÅRSPROGNOSE 2016
130 228 000	3 652 000	800 000

Økonomi

Årsprognosen for sentral politisk og administrativ virksomhet er positiv med 800 000 kroner.

Mindreutgifter/Merinntekter

- Sektoren har et mindreforbruk på energikostnader. Denne innsparingen fordeles på sektorene ved årets slutt.
- Mindreforbruk renhold (ca. 0,5 mill. kroner).
- Ikke budsjettert inntekt (bonus) fra forsikringsselskapet (ca. 0,9 mill. kroner).
- Sykefravær/Vakanse i stillinger/mindreforbruk andre driftsposter (ca. 0,4 mill. kroner).

Merutgifter/Mindreinntekter

- Forberedelser og tilrettelegging for flytting fra rådhuset til midlertidige lokaler i Øvre Torggt. (2,5 mill. kroner).
- Mindreinntekter parkering som følge av reduksjoner i avgiftsbelagt tid hverdager og lørdager (0,5 mill. kroner).

Tiltak

Ingen spesielle tiltak så langt, men fokus på å holde budsjettet samt gjennomføre de tiltak og bemanningsreduksjoner som ligger til grunn for styringsdokumentet for 2016.

Måloppfølging - status pr 2.tertial

MÅLTABELL - ADMINISTRASJON, FORVALTNING OG TEKNISK DRIFT							
FOKUSOMRÅDER:		Status				Mål	
MÅL 2016 / 2016-2019:		2014	2015	2016	2016	2016	2019
ØKONOMI:				Pr. 1. kvartal	Pr 2. tertial		
Budsjettavvik - i %			4,3 %	0,3 %	2,8 %	0,0 %	0,0 %
BRUKERE: (Brukertilfredshet og kvalitet)		2014	2015	2016	2016	2016	2019
1	Digitaliseringsgrad lik eller høyere enn i sammenlignbare kommuner	= <	= <	*	*	=>	=>
2	IKT modenhet lik eller høyere enn i sammenlignbare kommuner	<	<	*	*	>	>
3	Elektronisk innmeldte vannavlesninger %	70 %	64 %	*	*	75 %	75 %
4	Klager på vinterdrift, brøyting av kommunale veger - antall	< 75	45	21		< 75	< 75
5	Tilfredshet med renovasjonstilbudet	85 %	85 %	*	*	90 %	90 %
6	Trafikksikker kommune - nullvisjon ulykker kommunale veger	1	0	0	0	0	0
7	Antall kjørte km skiløyper hver uke/hver sesong	320	320	320	320	320	320
8	Utviklingen av energibruk VA-infrastruktur (antall GWh/år)	8,99	8,57	*	*		
9	Utviklingen av energibruk kommunale bygg (antall GWh/år)	141	118	*	*		
10	Arealutnyttelse i kommunale bygg (m2/innbygger)	3,9	4	*	*		
11	Utfasing av fossil energi til fornybar energi i Gjøvik kommune, antall GWh/år	1 368 438	34 582	*	*		
12	Overvannsdisponering, separat overvannshåndtering, antall meter nett/år.	1 440	1 550	550	550	1 400	1 400
MEDARBEIDERE:				Pr 1. kvartal	Pr 2. kvartal		
13	Sykefravær AF - kvartalsvis rapportering	5,30 %	8,8 %	8,1	6,1	6,0 %	5,5 %
14	Sykefravær TD - kvartalsvis rapportering	2,80 %	5,3 %	4,4	2,9	5,0 %	5,0 %
15	Fornøydhet med kanaler og muligheter for internkommunikasjon			*	*	4,0	4,0

Kommentarer til måltabellen

Mange av målene blir først målt på slutten av året eller vi må gjennomføre egne sammenlikninger for å vurdere måloppnåelsen.

Når det gjelder sykefravær for Administrasjon, forvaltning og drift er resultatet pr. 2. tertial i samsvar med målet for året. Administrasjon og forvaltning har et fravær på 6,1 %. Dette er en forbedring sammenlignet med 1. tertial, men også sammenlignet med tallene for 2015. Teknisk Drift har et fravær på 4,4 % og ligger også godt under tallene for 2015.

Administrasjon, forvaltning og teknisk drift

Stab- og støtteenheter

Innenfor stab- og støtteenheterne er det høy aktivitet. Store prosjekter som utflytting fra rådhuset, innføring av nytt sak- og arkivsystem og digitalisering av interne rutiner legger beslag på personalressurser. Det er positive forventninger til at digitale prosesser og nytt sak- og arkivsystem vil redusere plunder og heft og dermed gi høyere produktivitet. Dette gjelder også for forvaltningsenhetene innenfor teknisk drift.

Et av prosjektene innenfor digitalisering er etablering av KS-læring og e-læringskurs. Et annet prosjekt er opplæringsprogram for digitale ferdigheter som iverksettes i høst.

Som ledd i utrulling av nye rutiner og systemer jobbes det med Lean på flere av de interne arbeidsprosessene og rutinene. Dette vil medføre en endring i oppgaver og arbeidsmåter for flere enheter.

HR stab er også i gang med å innføre avvikshåndtering i forbindelse med ansettelser. Det er igangsatt en pilot i Helse- og omsorg høsten 2016.

Forvaltningsoppgaver

Administrasjon, forvaltning og teknisk drift har store forvaltningsoppgaver:

- I løpet av første halvår er delegeringsreglementet omarbeidet og vedtatt.
- Det er gjennomført utredninger og folkeavstemming i forbindelse med kommunereformen.
- Brannordningen er revidert.
- Ny forebyggende forskrift for brann er under implementering .
- Det er vedtatt nye standard abonnementsvilkår for vann og avløp.
- Forskriften om vann- og avløpsgebyrer er revidert.
- Det legges fram handlingsplan for opprydding i avløp fra spredt bebyggelse i høst.
- Det jobbes med å etablere kommunale retningslinjer for behandling av søknader om hybelbygg parallelt med at det foreslås endringer i kommuneplan og forskrift for å regulere, men også fremme bygging av hybler for studenter.
- Ny overordnet ROS analyse for Gjøviksamfunnet er gjennomført og skal behandles sammen med revidert beredskapsplan.
- Nytt internkontrollområde innenfor informasjonssikkerhet er forberedt og rullet ut.
- Kommunens festeavtaler er gjennomgått med tanke på muligheter for regulering og det gjennomføres forhandlinger med Opplysningsvesenets fond om eiendommer som kommunen fester og fremfester.
- Forprosjekt for å retaksere eiendommer som grunnlag for ny eiendomsskatt er i gang.

Tilsyn

Det er høy tilsynsaktivitet i 2016:

- Fylkesmannens miljøvernaveiding har hatt tilsyn med kommunens ansvar og plikter for lokal luftkvalitet.
- Beredskapsavdelingen har gjennomført dokumenttilsyn med beredskapsplanen.
- Mattilsynet har nylig gjennomført revisjon av de kommunale vannverkene og varslet tilsyn etter gjødselvarerforskriften i løpet av høsten.
- Direktoratet for Brann- og beredskap har varslet tilsyn med kommunens brannordning. Dette gjennomføres i september.

Strategier

Kommunen jobber også aktivt med å utarbeide strategier:

- Digitaliseringsstrategi for Gjøvik kommune ble vedtatt i vår.
- Kommunikasjonsstrategien for kommunen ble også vedtatt i vår.
- Arbeidsgiverstrategien er forberedt for behandling i høst.

Vedlikehold og opprusting av anlegg

Trafikksikkerhetsprosjektene langs Bondelivegen, Nøssvegen i Snertingdal og Gjennomfaret på Kopperud er delvis gjennomført. Gjøviks første sykkelveg gjennom Fauchaldsgate på Gjøvikjordet er åpnet, mens andre sykkelbyprosjekter langs Østre Totenveg og sykkelparkeringer ved idretts- og kulturarenaer er påbegynt.

Grus, asfaltveger og gatelys opprustes ihht. formannskapetets vedtak. Utsiftingen av brua i Parkgata er startet opp. Det samme gjelder gatenettet rundt nye Gjøvik barnehage.

Kommunen tar også over fem tidligere fylkesveger, mens fylket tar over kommunens gatelys, gang og sykkelveger langs fylkesveger og noen mindre kommunale veganlegg.

Belysningen langs Mjøspromenaden er nå ferdig og nytt toalettbygg i Rambekkvika er bygd.

På Gjøvik stadion skiftes kunstgress og vanningsanlegg ut, mens asfaltløypa i rulleskianlegget på Øverby er rehabilitert.

Det er også iverksatt utredning av nytt høydebasseng på Dalborgen og Ytterseth/Brennbakkroa. Her sendes det ut anbudsforespørsel i høst.

Fjernstyring og overvåkning av alle VA-tekniske anlegg og installasjoner er styrket gjennom en oppgradering av driftskontrollen.

SEKTOR FOR OPPVEKST

PERIODISERT JUSTERT BUDSJETT PR. 31.8.	AVVIK PR. 31.8. (justert budsjett mot regnskap)	ÅRSPROGNOSE 2016
406 634 000	386 000	-1 600 000

Økonomi Skole

Grunnskolene har et generelt mindreforbruk per 31.08.16. Måtehold på drift- og vikarbruk er hovedårsakene. Mindreforbruket skyldes også ekstratilskudd fra IMDI. At tilskudd utbetales i ettertid og at det ikke alltid er behov for å ansette flere ved ankomst av flere elever, er årsaken til mindreforbruket her. Skolekontoret har hatt noe vakanse frem til august.

Skole har et merforbruk på refusjoner mot andre kommuner grunnet fosterhjemsplasserte barn. Gjøvik læringssenter har hatt et vårhalvår med økt elevantall, men økonomien går likevel i balanse. Brakkeriggen som har blitt satt opp på skoleplassen, har så langt kostet kr. 500 000, men inntektene har også økt i form av tilskudd fra IMDI og Fylkesmannen. I budsjettet for 2016 ble det satt av midler til oppstart av kantine, og denne startet opp ved skolestart nå i august.

Tiltak

Den ordinære driften går i hovedsak greit. Løpende utfordringer løses per i dag innenfor gitte rammer.

Barnehage

Ny forskrift om «*rett til redusert foreldrebetaling for husholdninger med lav betalingsevne*» ble iverksatt fra 1. mai 2015. En husholdning skal bare betale maksimalt 6 % av husholdningens lønns- og kapitalinntekter. Minimumssatsen fastsettes av staten, og gjelder for et barnehageår. For barnehageåret 16/17 er denne inntektssatsen kr 478 000. Det er selvangivelsen for 2015 som legges til grunn for vedtaket.

Ny forskrift om «*gratis kjernetid for 4 og 5-åringer i familier med lav inntekt*» ble iverksatt 1. august 2015. Fra 1. august 2016 omfatter denne forskriften også 3-åringer. For barnehageåret 16/17 har husholdninger med samlet inntekt under kr 417 000 rett til 20 timer gratis barnehage i uka.

Disse reformene er ikke fullfinansiert fra statens side, og de har medført økt administrativt arbeid og økonomiske utfordringer for kommunen.

Forrige barnehageår hadde kommunen på det meste 221 barn med vedtak etter 6 % regelen. Av disse hadde 76 barn, i tillegg, 20 timer gratis.

Per 31.08.16 har vi 136 barn med vedtak. Søknader mottas fortsatt nesten daglig, og vi anslår at fra oktober vil om lag 170 barn ha fått innvilget vedtak. Antall barn endrer seg fra måned til måned.

Tiltak

Det er en rettighetsbasert ordning og derfor vanskelig å styre. Alle foreldre informeres om ordningen når de mottar tilbud om barnehageplass, og påminnes om å søke på nytt for nytt barnehageår. Til tross for dette, ser det ut til å være mange

som ikke oppdager at tidligere vedtaksperiode var over, før de mottok ny barnehageregning for august. Rådmannen antar at det vil komme flere søknader gjennom barnehageåret. 2016 er det første hele året med denne forskriften, og det vil være en helårseffekt som vil være styrende for budsjettet i 2017.

For 1. tertial fikk denne forskriften en samlet effekt i redusert foreldrebetaling i kommunale barnehager og økt refusjonskrav fra private barnehager på kr. 1 050 000. For 2. tertial er det noe lavere, da foreldrene har en mnd. betalingsfri pga. ferieuttak i denne perioden. Rådmannen anslår at kommunens samlede behov for å finansiere denne ordningen vil komme på kr. 1 400 000 utover vedtatt budsjett for 2016.

Barn og familie

Barn og familie har et mindreforbruk som skyldes vakante stillinger og sykefravær uten at det er satt inn vikar. Det er vanskelig å finne kompetente vikarer.

Tiltak

Ledige stillinger vil bli utlyst.

Barnevern

Barneverntjenesten har et merforbruk knyttet både til administrativ drift og barneverntiltak. Her er merforbruket knyttet delvis til økt behov/kompensasjon som en følge av etablering av barnevernvakt. Erfaringene siden nyttår har vist at behovet for barnevernvakt i Gjøvik er større enn beregnet, noe som har medført at kveldsvaktene ikke har kunnet utføre ordinære saksbehandler oppgaver som forutsatt. Konsekvensen av dette er at barneverntjenesten ikke har klart å utføre forsvarlig saksbehandling etter lov og forskrift uten å leie inn ekstra hjelp for å kompensere for bortfallet av saksbehandlerressurs. Uten denne innleien ville barneverntjenesten oversittet undersøkelsesfrister ved rapportering til fylkesmannen.

Videre er det påløpt økte lønnsutgifter til å behandle vedtak knyttet til bosetting av enslige mindreårige flyktninger.

Tiltak

Det er vanskelig å peke på klare tiltak. Antall meldinger og alvorlighetsgrad i meldingene kan ikke forutses når budsjettet legges.

Måloppfølging - status pr 2.tertial

MÅLTABELL - OPPVEKST		Status				Mål	
FOKUSOMRÅDER:							
MÅL 2016 / 2016-2019:		2014	2015	2016	2016	2016	2019
ØKONOMI:				Pr 1. tertial	Pr 2. tertial		
Budsjetttavvik - i %			-0,6 %	1,1 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %
BRUKERE: (Brukertilfredshet og kvalitet)				Pr 1. tertial	Pr 2. tertial		
1	Barnehage: Alle barn med rett til plass etter loven tildeles plass			100 %	100 %	100 %	100 %
2	Øke pedagognormen til 50 % i alle barnehager.			57 %	57 %	50 %	50 %
3	Andel ungdom i alderen 13 - 19 år som har deltatt i tiltak gjennom prosjektet UngMestring@Gjøvik 2016 (i %)						
4	I hvilken grad opplever brukere som er i kontakt med TFT at hjelpen er til nytte for dem. (På en skala fra 1-6 der 1 er ingen og 6 er i stor grad)	Ikke målt, ny undersøkelse	5,0		4,7	4,6	4,8
5	Eksamen 10. trinn: Snittkarakteren for skriftlige fag skal ligge på eller over nasjonalt snitt (N).					Mål beskrevet i målformulering	
	- Norsk hovedmål N 2016 = 3,5	3,0	3,3		3,4		
	- Norsk sidemål N 2016 = 3,2	2,6	3,0		3,0		
	- Matematikk N 2016 = 3,3	2,9	3,1		3,2		
	- Engelsk N 2016 = 3,6	3,5	3,6		3,4		
6	Gjennomføring videregående skole: Prosentandel elever som slutter i løpet av 1. år på vdg. skole ligger på eller under snitt for Oppland. Oppland 2014 = 3,0	3,5	4,9			Mål beskrevet i målformulering	
7	I hvilken grad opplever brukere som er i kontakt med/får hjelp av barneverntjenesten at hjelpen er til nytte for dem? (På en skala fra 1-6, der 1 er ingen og 6 i svært stor grad.)	NY	Ny			4,5	4,5
MEDARBEIDERE:				Pr 1. kvartal	Pr 2. kvartal		
8	Sykefravær, Oppvekst samlet			9,8	8,9	8,0 %	8,0 %
8 a	Skole	7,5 %	7,9 %	9,0	8,3 %	7,5 %	7,5 %
8 b	Barnehage	10,0 %	11,1 %	12,5	11,9	10,0 %	10,0 %
8 c	Barn og familie	10,5 %	8,5 %	10,7	8,3	9,0 %	9,0 %
8 d	Barnevern		6,4 %	6,2	3,6	7,5 %	7,5 %
9	10-faktorundersøkelsen: Mestringsorientert ledelse	-	4,1		-	-	
10	10-faktorundersøkelsen: Mestringsklima	-	4,3		-	-	

Kommentarer til måltabellen

Til 2. tertial er det mulig å rapportere på 3 nye mål. Øvrige mål kommer i årsrapport 2016.

Skole

Mål nr. 5. Eksamen våren 2016 viser en liten framgang fra i fjor i norsk hovedmål og matematikk, og en tilbakegang i engelsk. Den samme tendensen gjelder nasjonalt, derfor presterer vi fremdeles under nasjonalt snitt.

Barnehage

Mål nr. 1. Alle barn med rett til plass har fått det; målsettingen er nådd. Totalt er pedagogandelen i kommunale barnehager 57,1 %. Samlet for tjenesten er målet nådd, men 4 barnehager har en pedagogandel som ligger mellom 42 og 46 %.

Tverrfaglig familieteam:

Mål nr. 4: I hvilken grad opplever brukere som er i kontakt med/ får hjelp hos TFT at hjelpen er til nytte for dem? Måltallet er pr 31.08.16: 4,7. Dette er bra!

Sykefravær

Sektor oppvekst har ved 2. tertial et samlet sykefravær på 8,9 %. Dette er høyere en målsettingen på 8 % for 2016. Sykefraværsprosenten varierer mellom tjenestene og innad i den enkelte tjeneste. Det arbeides systematisk med å sikre gode arbeidsmiljøer i virksomhetene, og sykefravær følges opp i henhold til rutiner.

Barnehage

Sykefravær er fortsatt høyt, 11,9 %. Det er langtidsfraværet som gir det høye utslaget, korttidsfraværet er lavt, mellom 1-2 %. Verken ansatte eller leger definerer fraværet som arbeidsrelatert, og årsakene er ulike. Det arbeides systematisk og nitidig fra styrernes side i tråd med Handlingsplan for IA.

Skole

Sykefraværet har gått litt ned fra 1.kvartal og ligger nå på 8,3 %, men det er fremdeles for høyt ift. målsettingen for 2016. Det er langtidsfraværet som gir det høye utslaget, korttidsfraværet er nede på 1,4 %. Noen få skoler og skolefritidsordninger (SFO) drar opp snittet. På disse skolene er det først og fremst langtidsfravær som bidrar til høyt snitt. Ledelsen ved skolene/SFOer jobber systematisk for å få ned fraværsprosenten, også i samarbeid med NAV.

Barnevern

Tjenesten har hatt store utfordringer. Tjenesten har vært underlagt tilsyn fra Fylkesmannen, noe som har krevd omstillingsprosesser for å få lukket avvik. Tjenesten har på kort tid gjennomgått radikale endringer i organisering, arbeidsmetodikk og ikke minst holdninger til fagutøvelsen og synet på familier/klienter og samarbeidspartnere.

Til tross for dette er sykefraværet i andre tertial lavt, 3,6 %. Rådmannen er svært godt fornøyd med dette resultatet og den positive utviklingen som er skjedd. Det er vanskelig å peke på en årsaksforklaring på hvorfor det er slik, men de ansatte er glødende opptatt av at barneverntjenesten utgjør en forskjell for de mest utsatte familiene/barna vi jobber med og at de ønsker å være på jobb for å følge opp.

Internkontroll - status pr 2. tertial

Alle tjenester med tilhørende virksomheter har revidert beredskapsplaner.

Lean - status pr 2. tertial

I Oppvekst forstår vi Lean som prosesser som skal bidra til effektivitet både når det gjelder utvikling og drift. Innen Oppvekst har vi flere slike prosjekter. Her nevnes særlig:

- Lederutviklingsprogram for alle arbeidsgivere i sektor Oppvekst: «Felles kultur- og organisasjonsbygging i Oppvekst».
- Barneverntjenesten startet opp en prosess med Lean/kvalitetsforbedring der det var lagt en plan for videre arbeid. Pga. at veileder fikk ansvaret for innføring av nytt sak og arkiv system (ACOS websak) i kommunen, er Lean arbeidet i barneverntjenesten satt på vent.

Tiltak og aktiviteter

Pedagogisk psykologisk rådgivningstjeneste

Endringer i barnehageloven; Ny paragraf 19. Pedagogisk-psykologisk tjeneste: Retten til spesialpedagogisk hjelp, flyttes fra opplæringsloven til barnehageloven. Dette innebærer to endringer for PPT:

1. Utvidet område for den sakkyndige vurderingen: Barnets omgivelser skal være vurderingstema i den sakkyndige vurderingen til PPT.
2. «PP-tjenesten skal bistå barnehagen i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med særlige behov»

Konsekvenser: PPTs lovpålagte område er utvidet. PPT må ha tid til ny utredningsoppgave. Kommunens rutiner for spesialpedagogikk må revideres. I forarbeider til loven foreslås at ressurser som tidligere gikk til å dekke foreldrebetaling for barn med spesialpedagogiske tiltak, overføres til PPT slik at tjenesten får utført den utredning det er behov for.

Tverrfaglig familieteam (TFT)

TFT har pr 31.08.16 143 nye henviste saker, det er på samme nivå sammenlignet med 2015.

Bemanningen på TFT har vært og er redusert på grunn av sykdom og at noen ansatte har sluttet i stillingene sine. Disse vil bli utlyst. Videre har det på TFT vært to stillinger øremerket barnevern på tilskudd fra fylkesmannen. Den ene stillingen ble satt i vakanse i budsjettprosessen. Den andre stillingen ble tilbakeført til barneverntjenesten nå 01.09. Pr. høsten 2016 er det ansatt fire personer i 3,6 stilling på TFT.

Ungdomsavdelingen

Ungdomsavdelingen har gjennomført flere aktiviteter i skolens sommerferie:

- Mestringstur 1, uke 25. 20 ungdommer
 - Mestringstur 2, uke 32. 18 ungdommer
- Aktivitetsukene inneholdt blant annet rafting, klatring i høydepark og turer i fjellet
- Kultur i Natur, 14 - 15. august, 13 ungdommer (Peer Gynt ved Gålåvatnet)
 - Gruppeutveksling med Russland, uke 33. 25 norske og 26 russiske ungdommer.
- Prosjektstøtte til gruppeutvekslingen ble tildelt fra Erasmus + Aktiv Ungdom-programmet.
- Helsestasjon for ungdom har hatt åpent i skoleferien med unntak av 2 uker.

Barnehage

- Etablering av nye barnehageplasser i Biri og Snertingdal er gjennomført.
- Arbeidet med revidering av Barnehageplan er i gang.
- Videreføring av prosjektet «Gutter i ungdomskolen som lekeressurs» er gjennomført i Snertingdal skole, Skonnordtjernet barnehage, Kopperud skole, Kvartsvegen barnehage og Vindingstad barnehage. Formålet er på sikt å få ungdom til å velge yrkesvalg på tvers av tradisjonelle kjønnsroller. Det kom inn 36 søknader og 24 ungdomsskolegutter fikk «sommerjobb» i barnehagene.
- Kompetanse for Mangfold i regi av NAFO, HIHM og Fylkesmannen ble avsluttet i juni 2016. Gjøvik var en av tre kommuner i Oppland som har deltatt på dette prosjektet med 3 barnehager: Huskestua, Lissomskogen og Marka og to skoler: Kopperud og Blomhaug.
- Framdrift Viken/Engehaugen: Salg av tomt gjennomført, Stiftelsen Viken er gjennomfører av prosjektet, Trygge barnehager bygger.
- Tilsyn er gjennomført i 4 private barnehager med tema Spesialpedagogisk hjelp.
- Oppfølging og veiledning har vært gjennomført etter behov i forbindelse med tilsyn.

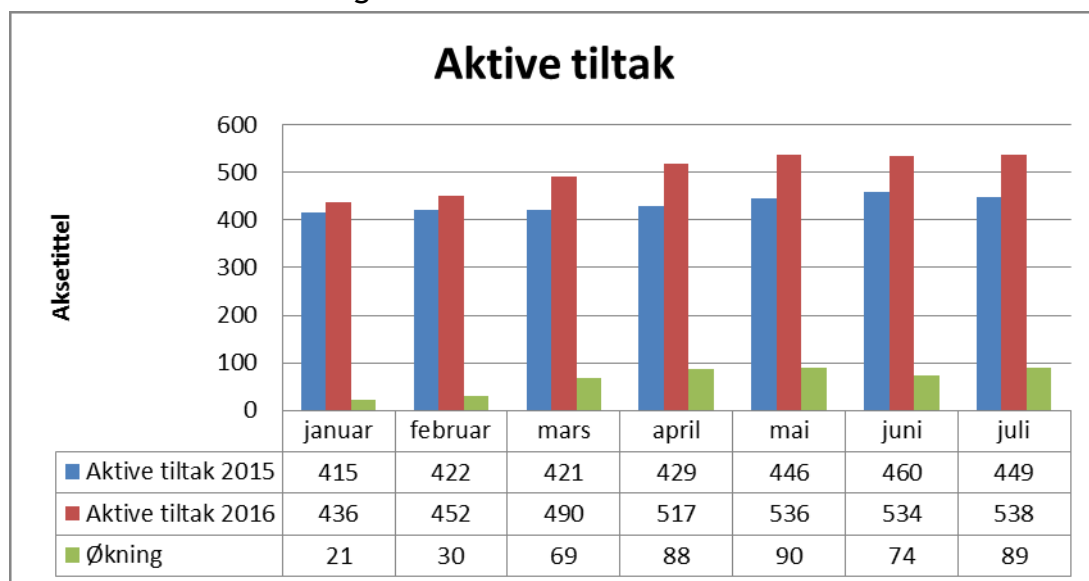
Skole

- Satsingsområdet lesing er videreutviklet med kommunale krav til begynneropplæringen, samt støtte til lærerne i form av kompetanseheving i nettverk ledet av Statped. Det er ansatt kommunal leseveileder skoleåret 16-17. En kommunal lesegruppe følger opp arbeidet tett. Gruppen har medlemmer fra skole, skoleeier og PPT.

- Alle kommunene i Norge ble tildelt ekstra midler til styrking av voksentettheten på 1.-4. trinn f.o.m. skoleåret 16-17. For Gjøvik sin del utgjør disse midlene i overkant av 5 lærerstillinger som er fordelt til skolene med barnetrinn. Dette oppleves som en reell mulighet til bl.a. styrking av leseopplæring og sikring av trygt læringsmiljø. I tillegg ble det bevilget en engangstildeling for 2016 som er benyttet til en leseveileder, dvs. en lærer som er med i undervisning, samt veileder lærerne i leseopplæring på alle skoler. Dette er ett av flere støttetiltak som inngår i satsingsområdet lesing.
- 1 t/u ekstra i naturfag på barnetrinnet f.o.m. skoleåret 16-17 er innført. Fordelt med 20 min/uke på 5., 6. og 7. trinn.

Barnevern

Barneverntjenesten hadde i 2015 en stor økning i antall nye saker/undersøkelser. Et stort antall av disse sakene går over i tiltak etter endt undersøkelse. Grafen under viser denne økningen.

I tillegg til at det har vært en økning i antall vedtak om tiltak har det vært noen store og tunge saker barneverntjenesten/kommunen ikke har kompetanse eller kapasitet til å utføre selv. Her har kommunen måttet leie inn eksterne tiltakskonsulenter for å utføre arbeidet. Konsekvensen av å ikke leie inn denne kapasiteten ville vært at kommunen måtte akutt plassere disse barna, som i sum ville hatt store menneskelige omkostninger og vært en dyrere løsning rent økonomisk.

Barneverntjenesten har i løpet av første og andre tertial hatt noen kostbare plasseringer som ikke kunne unngås. Disse sakene er av en slik karakter at det har vært utstrakt samarbeid mellom barneverntjenesten og andre offentlige etater, slik som politi og statlige helsetjenester på nasjonalt nivå. Dette er store og kompliserte saker som påfører barneverntjenesten store løpende utgifter.

Bildet viser antall barn med undersøkelser (US) eller tiltak per årsverk, per 100 % ansatt.

Barn med US eller tiltak per årsverk

SEKTOR FOR HELSE OG OMSORG

PERIODISERT JUSTERT BUDSJETT PR. 31.8.	AVVIK PR. 31.8. (justert budsjett mot regnskap)	ÅRSPROGNOSE 2016
395 365 000	-2 112 000	-6 200 000

Økonomi

Sektoren har et negativt avvik på kr -2,1 mill. kroner pr åtte måneder. Kostnader for liggedøgn i sykehus og kjøp av private plasser Steffensrud beløper seg til kr 1 978 000 de første 8 måneder. Dette er et negativt avvik på kr 711 000 ut fra periodisering.

Antall mottatte søknader pr 2. tertial er 1722. Tildeling og koordinering har gjennom hele året hatt høy søknads- og arbeidsmengde. Saksmengden forventes økt fremover, og tjenesten har brukt ekstra ressurs på en saksbehandler hele året for å overholde frister og utmåle riktige og kvalitativt gode nok vedtak.

Det jobbes kontinuerlig med fokus på optimalisering av pasientflyten og best mulig ressursutnyttelse, samt fokus på enda bedre budsjettdisiplin og tiltak for å unngå overtidsbruk. Noen avdelinger har hatt rekrutteringsutfordringer knyttet til sykepleierkompetanse generelt, men også under sommerferieavviklingen. Dette har bidratt til ekstra kostnader i forbindelse med merarbeid, forskjøvet arbeidstid og overtid. I tillegg har en avdeling måttet leie inn en sykepleier fra vikarbyrå. Grunnbemanningen i de fleste avdelinger i sykehjem er på et minimum, og når det stadig er behov for å iverksette nødvendige ekstratiltak gjennom kortere eller lengre perioder for å styrke bemanning, blir tiltakene ofte enda dyrere enn om det var et planlagt merforbruk.

Det er et stabilt stort antall demente med behov for forsterket tjenestetilbud. Eksempelvis rapporterer en ordinær sykehjemsavdeling med 24 pasienter å ha 8 brukere med problematikk knyttet til utagerende adferd samtidig. Sykehjemstjenesten er i dialog med Tildeling og koordinering med tanke på å kartlegge status i dag, og se på optimal bruk av de ulike institusjoner og avdelinger med tanke på å gi et best mulig tjenestetilbud og utnytte tilgjengelige ressurser (faglige og økonomiske) maksimalt. Dette ses i sammenheng med arbeidet med revidering av demensplan.

I hjemmetjenesten er det ved 2 avdelinger et merforbruk av ekstrahjelp utover budsjett på 3,2 årsverk. Dette er de samme avdelingene som ved 1. tertial. Haugtun omsorgssenter merker en økt tilflytting til sentrum, og noe aldring»på de som allerede bor der.

Det er periodevis utfordringer knyttet til oppfølging av enkeltbrukere med utfordrende atferd i bokollektivene for demente, og noen trenger 1:1 bemanning store deler av døgnet.

Det er en økende tendens i f.t yngre brukere med diagnose demens pluss tilleggssdiagnoser innenfor psykiatrien. Dette medfører bruk av ekstraressurser til

krevende brukere også i bokollektivene, da det ikke er tatt høyde for dette i grunnbemanningen.

I Tilrettelagte tjenester er det kun 5 av 6 brukere som pr 1. september er innflyttet i Alf Prøysens vei 5. Dette utgjør alene et underforbruk på ca 1,5 millioner av årsbudsjett. Underforbruket dekker opp andre avdelinger med pågående merforbruk samlet på ca 2 millioner.

Arbeidet med å rekruttere nye leger har de siste årene vært en kontinuerlig pågående prosess. Det brukes store summer på annonsering i fagblader og lokalaviser. Gjøvik allmennlegeutvalg har invitert til en dialog for å diskutere situasjonen og tanker rundt pensjonering for 6-8 fastleger de nærmeste årene. Det ble i sommer sendt ut en forespørsel til alle legekantorene om noen har plass til en lege i tillegg til de eksisterende, og ett legekantor har vært positiv. Prosess er påstartet.

Tabellen viser en nedgang med 141 døgn utskrivningsklare pasienter ved SI sammenlignet med 1. tertial. Dette kan vise at satsningen på hjemmebaserte tjenester og hverdagsrehabilitering gir positive utslag. Dette er tiltak som er med på å gjøre brukere og ansatte mer fokusert på at den vanlige hverdagen skal fungere hjemme hos bruker, mens behandling og akutte ting kan behandles i institusjon. Saksbehandlingen på korttidsplasser er også vurdert nøyere opp mot vedtatte kvalitetsstandarder.

OVERSIKT OVER VENTEDØGN / OVERBELEGGSDØGN 2016	JAN	FEB	MARS	APRIL	MAI	JUNI	JULI	AUG	SUM
Overbelegg sykehjem	55	63	36	27	34	46	37	32	330
Kjøp av private plasser (Steffens)	16	15	-	6	3	20	10	7	77
Døgn Sykehuset Innlandet	112	73	73	17	55	47	10	22	409
SUM	183	151	109	50	92	113	57	61	816

Tiltak

- Jobbe med strategisk plan for å optimalisere organisering av demensomsorgen.
- Ferdigstille og implementere pasientforløp sykehjem (effektivisere korttidsopphold).
- Redusere ventedøgn på sykehus.
- Reduksjon av overtidsbruk.
- Utviklingsarbeid i sektoren for å få til bedre pasientflyt i plasser avsatt til korttidsopphold. Det planlegges for ytterligere utvidelse av kapasitet på Haugtun. På sikt vurderes det også å benytte 2. etasje til korttidsplasser. Sektoren må effektivisere pasientgjennomstrømningen og sikre at de som har størst behov sikres en god kompetanse og korttidsopphold når det er nødvendig.
- Avdelingsstrukturen i tjenestene må til enhver tid kunne tilpasses behov for endringer. Prosesser er igangsatt i et samarbeid mellom ledere, tillitsvalgte og ansatte.
- Kontinuerlig oppfølging av driften i alle avd. inkl. månedlige drifts- og økonomirapporter.

- Øke rekrutteringen av riktig kompetanse, må vurderes i sammen med organisasjonene hvordan få til dette.
- Effektivisere organisasjonen med tanke på bedret samarbeid på tvers av fag og tjenester.
- Øke evnen til omstilling og utvikling, og kompetanse- og kvalitetsheving blant egne ansatte.
- Det pågår et kontinuerlig arbeid med prosjekter, og de fleste er finansiert med eksterne midler.
- Økning av satsningen på Hverdagsrehabilitering.
- Vurdering av heldøgns bemanning i 2. etasje på Sørbyen og eventuelt en annen omsorgsbolig. Disse tiltak bidrar til å dempe presset på sykehjemsplasser.
- Vurdere flere dagplasser i sektoren på flere sentere. Er i dialog med Helsedirektoratet på muligheter for flere tilskudd.
- Det vurderes fortløpende å bruke ekstra fysio-/ergoressurser ved lange ventelister, da disse er essensielle for å kunne leve et aktivt liv selv med sykdom eller funksjonshemming.
- Effektivisere arbeidsprosesser bl.a. gjennom å sikre gode faglige fundament og felles forståelse for gjeldende rutiner og prosedyrer.
- Øke saksbehandlingsressursene på tildeling og koordinering.

Prognose

- Utskrivningsklare pasienter og overbelegg. Rådmannen forutsetter her en oppbygging av hjemmebaserte tjenester.
- Risiko for at prognosen på tilrettelagte tjenester er for lav. En ny bruker utløser erfaringsmessig mye bemanning.
- Økning og pågående tiltak enkeltbrukere med store omsorgsbehov i sykehjem og hjemmetjenester.

Måloppfølging - status pr 2. tertial

MÅLTABELL - HELSE OG OMSORG							
FOKUSOMRÅDER:		Status				Mål	
MÅL 2016 / 2016-2019:		2014	2015	2016	2016	2016	2019
ØKONOMI:				Pr 1. tertial	Pr 2. tertial		
Budsjetttavvik - i %			-1,5 %	-1,7 %	-0,5 %	0,0 %	0,0 %
BRUKERE: (Brukertilfredshet og kvalitet)				Pr 1. tertial	Pr 2. tertial		
1	Mottakere av tjenester (Hj tj + inst) pr. 1000 in	479	475	Rapp des	Rapp des	437	408
2	Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innb 0-	27	26	Rapp des	Rapp des	25	19
3	Antall korttidsopphold	1 405	1 400	490	923	1 350	1 500
4	Antall vedtak hverdagsrehabilitering		60	51	78	150	250
5	Antall brukere som har individuell plan	110	162	149	148	200	225
6	Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fag	80	80	89*	Rapp des	80	85
7	Antall hjemmeboende med trygghetsalarm			799	810		
MEDARBEIDERE:				Pr 1. kvartal	Pr 2. kvartal		
8	Sykefravær	11,0 %	10,2 %	11,4 %	10,7 %	9,8 %	9,5 %
9	10-faktorundersøkelsen: Mestringsorientert ledelse		4,00 %				
10	10-faktorundersøkelsen: Mestringsklima		4,20 %				

Kommentarer til måltabellen

Brukere

Punkt en og to i måltabellen måles på slutten av året. Totalt antall brukere i hjemmetjenesten som mottar Helsehjelp er økt med 38, fra 1189 til 1227 brukere. Videre er antall timevedtak økt med 290.

Hjemmetjenesten gjennomfører førstegangssamtale inkludert vurdering av vedtak og kartlegging av brukers reelle tjenestebehov. Pr. 2.tertial er det 363 nye søknader om helsehjelp - 103 samtaler utført. Det pågår kontinuerlig evaluering av vedtak, og det er foretatt revurdering av 562 vedtak om Helsehjelp og endringsmeldinger sendt Tildeling og koordinering. Det er satt et mål om 90 vedtak på hverdagsrehabilitering i måltabellen, og det er pr.2. tertial utført 78 vedtak.

Økt satsning på hjemmebaserte tjenester gir større etterspørsel etter fysio- og ergoterapitjenester. Ventelisten til ergoterapi er pr 31. august 81 personer hvorav 18 venter på synshjelpemidler. Hittil i år har i alt 1296 brukere fått tjenester fra fysio- og ergoterapitjenesten, fordelt på de ulike tjenestene.

OVERSIKT - BRUKERE FYSIO- OG ERGOTERAPITJENESTEN	BRUKERE
Voksenteam	819
Barne og Ungdomsteam	148
Innsatsteam for hjemmerehabilitering	91
Frisklivssentralen	148
Rådgivningstj 65+	90

Måltabell for 2016 angir en forventning på 1350 korttidsopphold i sykehjem. Måltallet er en reduksjon på 73 opphold sammenlignet med antall opphold i 2015. Nedgang i forventet måltall, hadde bakgrunn i kuttforslag i sykehjem som lå i styringsdokumentet.

	2016 2. TERTIAL				2015 2. TERTIAL		
OVERSIKT - BELEGG I SYKEHJEM	OPPHOLD	PERSONER	DØGN		OPPHOLD	PERSONER	DØGN
Langtidsplass		168	30 155			166	31 286
Korttidsplass	923	303	12 100		999	321	11 364
KAD - kommunale akuttpl	78	67	312		86	67	304
SUM	1001	538	42 567		1085	554	42 954
Snitt døgn kort: 13,11- lang: 179,5					11,38- 188,5		

Medarbeidere

Tallene på årsverk med fagutdanning rapporteres i forbindelse med årsrapporten. Det er til enhver tid utfordrende å rekruttere nok fagfolk med høgskolekompetanse. Pga flere marginale pasienter kreves det flere folk med 3-årig høgskole. Det konkurreres om disse med nabokommuner og Sykehuset Innlandet, og det merkes også noe frafall i egen kommune. Det har derfor vært desto viktigere for tjenesten å sørge for god fagutvikling i egen regi. Dette er et arbeid som pågår kontinuerlig i alle avdelinger ut fra det behovet som oppstår. For lederne kan dette også være økonomisk krevende, da enhver som er i opplæring eller på kurs må erstattes med en vikar.

Sykefravær

Det er høyt fokus på IA-oppfølgning, men også på tilstedeværelse. Sykefraværet har gått ned med 0,7 % siden 1. tertial, og det er en gledelig utvikling. I avdelingene er

det tatt opp i refleksjon at ved stort sykefravær økes byrden på de som er igjen. Det rapporteres fra avdelingene at årsakene er sammensatte, men få skyldes arbeidsmiljøet. Det er et stort lederspenn, med mellom 50-70 ansatte pr leder, og muligheten for en god oppfølging av alle ansatte kan være vanskelig.

Internkontroll - status pr 2. tertial

En avdeling i sykehjem har hatt internrevisjon knyttet til informasjonssikkerhet - utbedring av rutiner følges opp i den aktuelle avdeling og tjenesten for øvrig. I tilrettelagte tjenester har to avdelinger gjennomført legemiddelkontroll.

Det er en forhøyet forekomst av vold og trusler i flere tjenester, og det gjennomføres jevnlig kurs for forebyggende konflikthåndtering. Det er utarbeidet gode rapporteringsrutiner på avvik, og det er kontinuerlig dialog mellom virksomhetsledere og HVO. Mange avvik omhandler vold/fysisk utagering, og verbal utagering.

Lean - status pr 2. tertial

I sykehjem har en korttidsavdeling startet opp med tavler som et ledd i å kvalitetssikre pasientforløpet, og det jobbes med standardisering av forløpet. Sentralisert drift av trygghetsalarmer og tilhørende nøkkelbokser til hjelpemiddellageret fungerer meget godt. Effektivisering av nattjeneste i de 5 sentrumsnære avd. samordnet og organisert under en leder i avd. Nordbyen har fungert godt pr. 2. tertial. Pågående prosjekt: Endre driftsstruktur i avd. Haugtun 6, basert på LEAN prinsipper.

Annet

Helse og omsorg ønsker fortsatt Gjøvik kommune som vertskommune for Utviklingssenter for kommunale helsetjenester, og det utarbeides nå ny søknad til Helsedirektoratet. Det pågår samtidig mange spennende prosjekter parallelt. Regionalt kompetansesamarbeid (REKS) er nyttig for regionen. Samarbeidet vekker oppsikt i naboregioner som viser interesse for å kunne dra veksler på samarbeidet.

SEKTOR FOR NAV

PERIODISERT JUSTERT BUDSJETT PR. 31.8.	AVVIK PR. 31.8. (justert budsjett mot regnskap)	ÅRSPROGNOSE 2016
39 175 000	179 000	500 000

Økonomi

NAV Gjøvik har pr 2. tertial et mindreforbruk på kr 179.000. Dette er en forbedring fra forrige tertial da det var et merforbruk på kr 488.000.

Utbetaling av økonomisk sosialhjelp viser et merforbruk på kr 5.134.000. Merforbruk på dekning av boutgifter utgjør kr 2.951.000. Det er pr 31.08.16 utbetalt totalt 32,6 mill. kroner i økonomisk sosialhjelp. På samme tidspunkt i 2015 var utbetalingene 31,3 mill. kroner. Justert for normal prisvekst medfører dette at utbetalingene ligger omtrent på samme nivå. Boutgiftsnivået i Gjøvik kommune har imidlertid hatt en betydelig større økning enn normal prisvekst.

Kommunestyret har vedtatt økt bosetting med bakgrunn i flyktningssituasjonen og anmodning fra IMDi. Dette betyr at inntekter fra integreringstilskudd øker, og sammen med en betydelig økning i antall familiejenforeninger, har integreringstilskudd fra IMDi blitt høyere enn budsjettet. Tilskuddene utbetales for hele år, slik at bosetting mot slutten av året genererer tilskudd for et helt år, mens utgiftssiden ikke påløper i sin helhet før året etter. Dette medfører at deler av utgiftene knyttet til bosetting av flyktninger påløper på et senere tidspunkt.

En stor andel av nybosatte flyktninger, inkludert familiejenforente, har kommet i gang med introduksjonsordningen, og utgiftene til denne er derfor høyere enn budsjettet. Det er pr. 2. tertial 112 deltakere i Introduksjonsprogrammet. Det er utbetalt 10,7 mill. kroner i introduksjonsstønad mot 8,3 mill. kroner på samme tid i 2015.

Det er færre søkere og aktuelle kandidater til Kvalifiseringsprogrammet, spesielt i gruppen innvandrere. Det er utbetalt 4,3 mill. kroner i kvalifiseringsstønad, noe som er lavere enn på samme tidspunkt i 2015, da utbetalingen var 4,8 mill. Grunnen til at færre flyktninger kvalifiserer for denne ordningen kan være at Introduksjonsprogrammet i større grad gir rom for utvidelse utover 2 år, og det er etablert nye tiltak som retter seg spesielt mot denne gruppen.

Totalt er det utbetalt 47,6 mill. kroner i stønader pr 31.08.16. På samme tidspunkt i 2015 var utbetalingene 45,2 mill. kroner.

Stampeveien Produksjon og Service har et merforbruk på kr 308.000. Endringer i regelverk på statlige arbeidstreningstiltak fra 01.01.16 medfører at denne inntekten har blitt redusert og falt bort fra mars 2016. Fra våren 2016 har Stampevegen Produksjon og Service vært i en omorganiseringsspross, der tjenestene i større grad skal ta utgangspunkt i brukernes behov for oppfølging og veiledning for å komme ut i ordinært arbeid. Denne dreiningen fra produksjonskrav til krav om faglig god veiledning og oppfølging av den enkelte deltaker, vil kunne få negativ innvirkning på inntjeningen.

Tiltak

De tiltak som er iverksatt i NAV kontoret knyttet til å få redusert utbetalinger av økonomisk sosialhjelp videreføres. Det er tiltak både knyttet til kontroll med stønadsutbetalinger, og ikke minst tiltak for å få mottakere av økonomisk sosialhjelp over i lønnet arbeid eller skolegang. Dette arbeidet prioriteres primært gjennom ansatte finansiert av eksterne prosjektmidler.

Måloppfølging - status pr 2.tertial

MÅLTABELL - NAV	Status				Mål	
FOKUSOMRÅDER:						
MÅL 2016 / 2016-2019:	2014	2015	2016	2016	2016	2019
ØKONOMI:			Pr 1. tertial	Pr 2. tertial		
Budsjettavvik - i %		1,0 %	-2,1 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %
BRUKERE: (Brukertilfredshet og kvalitet)			Pr 1. tertial	Pr 2. tertial		
Andel personer med nedsatt arbeidsevne med overgang til arbeid (NAV)	40 %	44 %	51 %	49 %	48 %	50 %
Andel arbeidssøkere med overgang til arbeid (NAV)	57 %	ingen m	59 %	61 %	65 %	65 %
Andel deltakere med overgang til arbeid/utdanning etter Introduksjonsprogrammet	40 %	47 %	0 av 0	75 %	47 %	50 %
Andel deltakere med overgang til arbeid/utdanning etter Kvalifiseringsprogrammet	35 %	43 %	25 %	24 %	40 %	40 %
Andel med nedsatt arbeidsevne 20-29 år med godkjent aktivitetsplan (NAV)		55 %	72 %	74 %	90 %	90 %
MEDARBEIDERE:			Pr 1. kvartal	Pr 2. kvartal		
HKI (i statlig regi, men for alle ansatte)	22,5	22,5			23	24
10-faktorundersøkelsen: Mestringsorientert ledelse	-	3,8		-	-	
10-faktorundersøkelsen: Mestringsklima	-	3,9		-	-	
Sykefravær, kommunalt ansatte	8,0 %	11,1 %	9,3 %	6,9 %	6,7 %	6,7 %
Sykefravær, statlig ansatte	8,90 %	7,80 %	9,10 %	5,10 %	6,70 %	6,70 %

Hovedmålet til NAV er flere i arbeid og færre på stønad. Det er derfor positivt å se at overgangen til arbeid er stabil og relativt høy for både ordinære arbeidstakere og arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne. Pr. 2. tertial er det kun 4 personer som har avsluttet Introduksjonsordningen, og 3 av disse har gått over i arbeid/utdanning. 17 personer har avsluttet Kvalifiseringsprogrammet, og 4 av disse har avsluttet til jobb. Det er ulike årsaker til lav overgang til arbeid fra Kvalifiseringsprogrammet, men det er en tendens til at flere deltakere har store psykiske utfordringer som gjør det vanskelig å nyttiggjøre seg arbeidsrettede tiltak. Det systematiske arbeidet med personer under 30 år, har bidratt til at flere har godkjente aktivitetsplaner i samarbeid med NAV.

Brukere

Ungdom under 30 år er en prioritert gruppe, uavhengig av ytelse og oppfølgingsbehov. Det har i 2. tertial vært jobbet strukturert med å få på plass gode samarbeidsarenaer for å gi ungdom en helhetlig oppfølging. Fra og med august 2016 benytter NAV 20 % stilling for å ha veileder fysisk tilstede på DPS en dag hver uke. Dette for å sikre bedre helhet mellom arbeidsrettet oppfølging og behandling.

I sommerferien ble det stilt vilkår om tiltaksdeltakelse i Stampevegen Produksjon og Service for studenter som søkte økonomisk sosialhjelp. De ungdommene som deltok har i all hovedsak meldt tilbake at det var OK å ha denne «sommerjobben». Andre ønsket ikke å delta og måtte dermed finne andre måter å forsørge seg på gjennom sommerferien.

Informasjonsmøter for arbeidssøkere gjennomføres felles for hele regionen. Det har i 2. tertial vært jobbet med å utvikle dette til å bli en enda tydeligere arena for formidling til jobb, samtidig som det skal være ressurseffektivt.

Bosetting av flyktninger i henhold til avtale med IMDi har pr. 2. tertial gått som planlagt. Det har imidlertid kommet langt flere enn forventet på

familiegjenforening. Dette har medført store utfordringer knyttet til antallet nybosatte flyktninger som har behov for oppfølging.

Medarbeidere og sykefravær

På bakgrunn av tilbakemeldinger i vernerunder og medarbeiderundersøkelser har NAV Gjøvik i 2016 hatt stor oppmerksomhet på arbeidsmiljø. Medarbeiderne har vært involvert i en prosess som har resultert i 7 NAVigeringspunkter for NAV Gjøvik. Disse punktene sier hvordan vi ønsker å ha det på arbeidsplassen, knyttet til kommunikasjon og samhandling. Det har hver måned vært gjennomført spesifikke tiltak for å jobbe med temaene.

Sykefraværet har gått ned, og det er for 2. tertial lavere enn på samme tidspunkt i 2015. Rutiner for oppfølging av sykmeldte har blitt revidert og forbedret. Det er lagt inn nye tiltak som i større grad skal sikre lik oppfølging uavhengig av den enkelte leder. Nærværet er fortsatt ikke tilfredsstillende, og ytterligere tiltak vil bli gjennomført både i form av forebyggende arbeid og oppfølging av enkeltmedarbeidere.

Internkontroll - status pr 2.tertial

NAV Gjøvik har i 2. tertial initiert og opprettet et regionalt samarbeid med Nordre Land, Søndre Land, Østre Toten og Vestre Toten på området sosiale tjenester i NAV. Dette for å utveksle erfaringer og kunnskap knyttet til ivaretagelse av lovkrav, og spesielt øke kompetansen på gjennomføring av internkontroll.

Internkontrollen på området HMS og sikkerhet er utført. Beredskapsplan, Sikkerhetsplan for vold og trusler, samt IA-HMS utviklingsplan er revidert. Det er gjennomført øvelser på sikkerhet i publikumsmottaket både for ansatte og ledelsen.

Lean - status pr 2. tertial

Utviklingsprosessen knyttet til tydeligere målsetting, organisering og tjenestekvalitet i Stampevegen Produksjon og Service har hatt stor oppmerksomhet i 2. tertial. Det har blitt fattet beslutninger om endringer som iverksettes i 3. kvartal. Videreutvikling av produksjonslinjer, kvalitet i brukeroppfølging og kompetanseheving videreføres også i 2017. Sommeren 2016 ble det prøvd ut å benytte tilbudet til studenter som søker økonomisk sosialhjelp. Dette vil bli evaluert i 3. kvartal, slik at erfaringene kan benyttes når aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere under 30 år trer i kraft fra 01.01.2017.

I 2. tertial har det også blitt igangsatt en større LEAN prosess knyttet til å forbedre flyt, tjenestekvalitet og effektivitet i mottaksavdelingen. Dette gjøres i lys av NAVs moderniseringsstrategi med vekt på økt digitalisering.

SEKTOR FOR SAMFUNNSUTVIKLING

PERIODISERT JUSTERT BUDSJETT PR. 31.8.	AVVIK PR. 31.8. (justert budsjett mot regnskap)	ÅRSPROGNOSE 2016
50 297 000	482 000	-150 000

Økonomi

Korrigert regnskap for sektor samfunnsutvikling er i tilnærmet balanse. Regnskapsprognose ved årsslutt synliggjør et lite merforbruk på kr. 150.000,-.

Størst avvik har tjenesteområde Kultur. Regnskap pr. 31.08 etter korrigeringer viser et merforbruk på kr. 450.000. Ved årsslutt estimeres et merforbruk for tjenesteområde Kultur på kr. 650.000. Kultur utgjør omtrent 68 % av totalbudsjettet for Samfunnsutvikling.

Drift av idrettshaller ser ut til å gi et merforbruk på kr. 750.000 ved årsslutt. Som beskrevet i statusrapport pr. 1. tertial henger dette sammen med stor utleie til barn og unge, og mindre til voksen aktivitet. Betalingssatser for barn og unge er vesentlig lavere enn voksne. Budsjett 2016 hadde en annen utleiefordeling enn slik virkeligheten er.

Gjøvik kultursenter drives godt, har høy aktivitet, og tilsvarende bra inntektsnivå. Stor aktivitet gir imidlertid økt slitasje med påfølgende investerings- og vedlikeholdsbehov. Det er planlagt vedlikehold og reinvesteringer for om lag kr. 850.000 i 3. tertial. Allikevel estimeres et positivt avvik for Gjøvik kultursenter ved årsslutt på kr. 300.000.

Regnskap for øvrige virksomheter innen Kultur er i tilnærmet balanse.

Landbruk har en mindre gebyrinntekt enn budsjettet. Imidlertid gir et mindreforbruk på lønn som følge av vakanse i stillingen skogbrukssjef, et forventet regnskapsresultat i balanse ved årsslutt. Vedtak i kommunestyret om kr. 300.000 til naturmangfoldplan vil bli benyttet fra november 2016 og i første halvdel 2017.

Utbygging forventer å nå mål med salg av boligtomter og antall solgte dekar næringstomter. Vakant stilling ble besatt fra 1. august. Videre har Arealplan samlet et mindreforbruk på ca. 160.000 pr. 2. tertial. 2 nye stillinger som tiltres nå i høst er imidlertid ikke innarbeidet i budsjett, og vil gi noe merforbruk på lønn. Med noe økte gebyrinntekter og tomtsalg synliggjøres en prognose ved årsslutt med et merforbruk på kr. 150.000.

Sektoren har jobbet meget aktivt med å få Hunton Fiber til å bygge sin nye fabrikk i Gjøvik, og det ble forhandlet frem en pakkeløsning der salg av kommunalt tomteareal på Skjerven ble en del av løsningen. Videre avtalte kommunen å kjøpe Huntonstranda fra Hunton. Avtalene ble godkjent av kommunestyret i 3. tertial.

Næringspådriver er på plass og det er gjennomført en del bedriftsbesøk sammen med kommunalsjef. Avsatte midler i næringsutviklingsprogrammet vil bli benyttet i 3. tertial.

Øvrige aktiviteter, miljø, folkehelse og samfunnsplanlegging drives i balanse.

Måloppfølging - status pr 2. tertial

MÅLTABELL - SAMFUNNSUTVIKLING	Status				Mål	
FOKUSOMRÅDER:						
MÅL 2016 / 2016-2019:	2014	2015	2016	2016	2016	2019
ØKONOMI:			Pr 1. tertial	Pr 2. tertial		
Budsjettavvik - i %		6,2 %	4,4 %	1,0 %	0,0 %	0,0 %
BRUKERE: (Brukertilfredshet og kvalitet)			Pr 1. tertial	Pr 2. tertial	2016	2019
Næringsutvikling. Resultat/plassering NæringsNM (NHO-måling)	15	20	15		15	10
Bolig- og næringstomter.	2 / 37	3 / 1	1/3	8 / 9	10 / 25	15 / 30
Antall solgte boligtomter / antall solgte dekar næringstomter						
Byutvikling.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Bruk av avsatte kommunale "byinvesteringsmidler"						
Attraktivitet, kultur og idrett. Antall solgte billetter gjennom kommunens billettsystem: Kino / andre kulturarrangementer	108.000/ 13.000	122.098/ 21.143	-	78.952/ 10.616	113.000/ 18.000	115.000/ 20.000
Bioøkonomi, landbruksbasert næringsutvikling.	+263	+15	-		+200	+250
Endring areal i aktiv drift (dekar)						
Antall miljøfyrtårn	23	30	32 pr. 25.02	31 pr 1.7.16	33	40
Endring jordbruksareal, antall da/år			-			
Utvikling av klimagassutslipp i Gjøvik kommune. Co2-ekvivalenter/år			-			
Antall offentlige bygg/konstruksjoner i tre, antall nye/år		AFT				
Antall arbeidsplasser innen bioøkonomi, antall totalt/år		1050	-			
Antall medlemmer i idrettslag i Gjøvik kommune, medlemstall Norges Idrettsforbund	12 451	10 956	-	-	12 500	13 000
Antall medlemmer i lag og foreninger innen kulturorganisasjoner som søkte kulturmidler siste 3 år	1 080	1 141	-	981	1 200	1 300
Antall barn / unge, under 19 år, som er i aktivitet i Tranberghallen, GVS-hallen, Campus Arena, Fjellhallen, Snertingdalshallen, Gjøvik svømmehall og Kopperudbadet kl. 15.00-22.00 hverdager + helg, en normaluke. Telles nov. hvert år.	2 860	3 540	-	-	3 600	3 800
MEDARBEIDERE:			Pr 1. kvartal	Pr 2. kvartal		
Sykefravær - i %		6,5	5,90 %	5,10 %	5,0 %	5,0 %
Medarbeidertilfredshet - 10-faktorundersøkelsen			-			

Kommentarer til måltabellen:

Generelt

Måloppfølgingen i forhold til kommuneplanarbeid, folkehelse og samfunnssikkerhet er lagt inn under etterfølgende kapittel om Planoppfølging. Av planaktivitet nevnes oppfølging av Studentmeldingen, utarbeiding av Forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanen og oppstart av utarbeiding av Boligpolitisk plan.

Brukere

Det er brukt lite av avsatte byutviklingsmidler pr. 2. tertial. Imidlertid er flere prosjekt startet opp og under prosjektering. Dette gjelder for eksempel Jernbaneparken sør og Berghusvegen/Campus m.m. Bruk av midler i 2016 går i stor grad til plan- og prosjekteringsarbeid. Gjennomføring i 2017.

Pr. 2. tertial har Gjøvik kultursenter solgt 78.952 kinobilletter og 10.616 billetter til andre kulturarrangement. Status på samme tid i 2015 var 73.254 solgte kinobilletter og 11.695 solgte billetter til andre kulturarrangementer.

Pr. 01.07. 2016 har Gjøvik kommune registrert 31 gyldige sertifikater i Miljøfyrtårn (av totalt 200 i Oppland fylke). 22 kommuner har miljøfyrtårn, Lillehammer kommune har flest med 64, Gjøvik er nr. 2 og Ringe nr. 3 med 16 miljøfyrtårn.

Antall medlemmer i lag og foreninger som har søkt kulturmidler siste 3 år har gått ned fra 1141 (2015) til 981 (2016). Idrettslag er ikke med her. Det er to lag/foreninger færre ved denne tellingen enn i 2015. Til opplysning har ingen foreninger økt medlemstall.

Antall medlemmer i idrettslag i Gjøvik kommune har også nedgang. Dette er statistikk fra Norges Idrettsforbund, og tall for 2016 vil ikke foreligge før mai/juni 2017. Antall medlemmer i idrettslag i Gjøvik kommune ved utgangen av 2015 var 10.956. En nedgang på 1.495 fra året før.

For mål 5 er ikke data tilgjengelig før etter ferdigbehandlede søknader om produksjonstilskudd. Likeså for mål 7 er ikke data tilgjengelig før etter ajourhold ved Statens kartverk i oktober. Mål 13, antall barn og unge som er i aktivitet i idrettshaller en normaluke, telles i november hvert år.

Medarbeidere

Stilling som skogbrukssjef blir besatt i september. Vakansen medfører økt arbeidspress på de øvrige i tjenesteområdet, spesielt ved at det tilkommer nye oppgaver.

Stilling som rektor ved Gjøvik kunst- og kulturskole er lyst ut, og ansettelsesprosess nær avsluttet. Ny rektor vil tiltre ca. 01.02 2017.

2 nye arealplanleggere (nye stillinger) ansatt ved Arealplan, hvorav en begynte 15. august og siste begynner 10. oktober. Med styrket bemanning står tjenesten sterkere i forhold til å håndtere den store saks- og arbeidsmengden, og de ambisjonene som kommunen har innenfor plan- og utviklingsarbeid.

Sykefravær

Sykefravær for sektor Samfunnsutvikling var på 5,9 % for 1. kvartal. Tilsvarende tall for 2. kv. var 4,3 %, en betydelig nedgang. Gjennomsnitt settes til 5,1% i måltabellen.

Oppsummert var sykefravær 2. kv. slik: Landbruk 0,9 %, Kultur 4,1 %, Arealplan var 3,2 % og Utbygging var 0,0 %.

3. STATUS FOR INVESTERINGSPROSJEKTER PR. 31.8.

Prosjektrapportering

Regnskap per 30.4.2016	Siste Justerte		Prosjektregnskap 31.12.2015	Årsbudsjett 2016	Regnskap 31.8.2016	Prosjektregnskap 31.8.2016	Noter
Investering i anleggsmidler, tall i hele tusen	Totalramme	Kommunal andel					
SEKTOR ADM. FORVALTING OG TEKNISK DRIFT							
Forvaltning og drift							
IKT-investeringer*/**	9 640	9 640	-	9 640	4 072	4 072	
Omstilling/organisasjonsutvikling*	1 000	1 000	-	1 000	-	-	
Nytt sak og arkivsystem	1 312	1 312	-	762	255	255	
Rådmannen							
Investeringsreserve, rådmannens disp*	3 000	3 000	-	3 000	-	-	
Eiendom							
Salg av Eiendommer*	-	-	-	-	107	107	Note 1
Avsetning til ENØK-tiltak*	3 000	3 000	-	3 000	157	157	
Enøk-tiltak Haugtun Sykehjem	5 000	5 000	8	5 000	86	94	Note 2
Universell utforming av kommunale bygg*	2 000	2 000		900	143	143	Note 3
Snertingdal Nærmiljøpark (Kjenset)	5 183	500	2 467	2 716	931	3 398	Note 4
Avsetning prisvekst*	3 500	3 500	-	3 500	-	-	
Fjernvarme/tekniske tilpasninger	2 000	2 000	789	1 211	769	1 558	
Skoleveien 12	250	250	10	240	134	144	Note 5
Ombygging av garasje Stampevegen, K-sak 53/16	950	950	-	950	652	652	Note 6
Investeringsmidler Kirk. Fellesråd	500	500	-	500	-	-	
Teknisk drift							
Vann*	21 100	21 100	-	21 100	6 713	6 713	
Avløp*	13 000	13 000	-	13 000	10 750	10 750	
Opprusting av kom. Veger*	8 000	8 000	-	8 000	3 620	3 620	
Transportmidler/maskiner Teknisk service*	3 000	3 000		3 000	499	499	
Sykelbyen Gjøvik	30 773	9 078	8 648	8 000	2 590	11 238	
Ungdoms ol - lys på Gjøvik Stadion	8 288	3 500	4 462	-	782	5 244	
Utskifting Gatelys	6 000	6 000	3 658	4 000	1 233	4 891	
Parkeringsplass Huntonstranda	-	-	-	-	46	46	Note 7
Mjøspromenaden	5 161	2 800	3 047	-	1 229	4 275	
Kommandobil Brann	300	300	-	300	540	540	Note 8
Kjøp av feiebil 2016	-	-	-	-	375	375	Note 9
Ny bru Parkgata	8 000	8 000	-	8 000	204	204	
Hurtigladepunkter	1 000	1 000	-	500	-	-	
Oppgradering veger ved Gjøvik barnehage	4 700	4 700	-	4 700	1 416	1 416	
Oppgradering av kunstgress Gjøvik stadion	5 800	1 500	-	5 800	3 573	3 573	
Rehabilitering av løype i Sørbyen	1 500	700	-	1 500	-	-	
Oppgradering av balløkker	300	300	-	300	41	41	
SEKTOR OPPVEKST							
Skole							
Etterarbeid på avsluttede prosjekter**	-	-	-	3 206	133	133	
Undervisningsnett	-	-	-	-	3 662	3 662	
Avsetning rehab skolebygg*	2 000	2 000	-	2 000	-	-	
Barnehage							
Gjøvik Barnehage	53 500	53 500	7 635	45 865	22 792	30 427	Note 10
SEKTOR HELSE OG OMSORG							
Nordbyen omsorgssenter	138 000	109 200	44 809	93 191	53 170	97 979	Note 11
Biri omsorgssenter	220 000	-	-	2 000	-	-	Note 12
Brannsikkerhet for hjemmeboende	500	500	-	500	-	-	
Boliganlegg Alf Prøysensveg	12 790	5 000	244	12 546	13 098	13 342	
SEKTOR NAV							
Nytt køordningssystem	126	126	-	126	121	121	

Regnskap per 30.4.2016	Siste Justerte		Prosjektregnskap	Årsbudsjett	Regnskap	Prosjektregnskap	Noter
Investering i anleggsmidler, tall i hele tusen	Totalramme	Kommunal andel	31.12.2015	2016	31.8.2016	31.8.2016	
SEKTOR SAMFUNNSUTVIKLING							
Kultur							
Gjøvik kulturhus - rehab. saler/ fasade/ tak -T4	15 893	15 893	10 012	5 881	3 109	13 122	Note 13
Fast adskillelse av arealer Kultursenteret	820	820	25	795	696	721	
Digitale informasjonsskjermer, kulturhuset	175	175	-	175	-	-	Note 14
Kallerudhallen/Campus Arena Gjøvik	84 700	37 800	85 829	1 000	1 369	87 199	Note 15
Gjøvik gård - utviklingsplan*	5 000	5 000	-	2 000	157	157	
Gjøvik gård, toalett UU/etterisolere/male	1 000	1 000	-	1 000	23	23	
Egenandeler vedl bygg og rehab steingjerde	720	720	-	720	-	-	
Gjøvik svømmehall - div. utbedringer	2 000	2 000	1 226	774	20	1 246	
Tak over glassveranda, Kulturskolen	500	500	-	500	95	95	
Kunst- og kulturskole strakstiltak	1 000	1 000	663	337	-	663	
Ungdoms-ol utstyr "Bandy og Short track"	800	800	430	370	133	563	Note 16
Bibliotek, system for utvidet åpningstid	900	900	-	900	-	-	Note 17
Universell utforming Kauffeldtgården	500	500	-	500	-	-	
Oppgradering basseng/fliser Tranberghallen	1 000	1 000	-	1 000	2 207	2 207	Note 18
Øvrig Samfunnsplanlegging							
Innkjøp el-sykler	200	200	-	200	-	-	Note 19
Utbygging							
Tilrettelegging boligtomter*	27 000	27 000	-	24 551	713	713	Note 20
Tilrettelegging Næringstomter*	33 000	33 000	-	33 000	379	379	Note 20
Industriområde Bjugstad	5 900	5 900	150	5 728	315	465	Note 20
Utbyggingsavtaler*	1 500	1 500	-	1 500	-	-	
Arealplan							
Aktivitetsmuligheter Jernbaneparken	5 000	5 000	-	2 000	-	-	
Jernbaneparken sør	8 000	8 000	-	6 000	230	230	Note 21
Campus/Berghusvegen - kollektiv mm	14 000	14 000	-	4 000	-	-	Note 22
Sentrumsadkomst fra Rv4 v/Hunton	1 000	1 000	-	1 000	-	-	Note 23
Huntonstranda	1 000	1 000	-	500	-	-	Note 24
Byutvikling*	10 000	10 000	-	10 000	-	-	
Grunnerverv, byutvikling*	20 000	20 000	-	20 000	-	-	
Sum totalt	822 781	480 664	182 371	394 484	143 341	325 712	

Nye prosjekter og vedtatte bevilgninger hittil i år

K-sak 53/16

INVESTERINGSPROSJEKT OMBYGGING AV GARASJE STAMPEVEGEN

Vedtak:

Kommunestyret bevilger 950.000 kr til investeringsprosjektet «Ombygging av garasje Stampevegen» for 2016. Finansieringen dekkes av låneopptak. Investering og finansiering innarbeides i budsjettet for 2016.

K-sak 45/16

NYTT OMSORGSSENTER PÅ BIRI - GODKJENNING AV FORSTUDIE OG FORELØPIGE ØKONOMISKE RAMMER

Vedtak:

1. Vedlagte forstudie godkjennes og legges til grunn for videre planlegging av nytt omsorgssenter på Biri
2. Arbeid med forprosjekt igangsettes.
3. Foreløpig økonomisk ramme på kr 220 000 000 godkjennes og innarbeides i økonomiplan 2017-20.

K-sak 69/16
PARKGATA BRU, FULLFINANSIERING

Vedtak:

1. Kommunestyret bevilger for investeringsbudsjett 2016 2 mill. kroner mer til investeringen Parkgata bru, dvs. at totalrammen blir 8 mill. kroner.
2. Bevilgningen dekkes av tilsvarende reduksjon av rådmannens investeringsreserve for 2016, fra 5 til 3 mill. kroner

Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre nødvendige budsjettendringer.

K-sak 86/16
PERMANENT BRU FRA GJØVIK GÅRD TIL HOLMEN BRENNERI. VURDERING AV ALTERNATIVER.
EVNT. OPPSTART FORPROSJEKT.

Vedtak:

Det gjennomføres et forprosjekt for bru mellom Gjøvik gård og Brenneriet basert på JAF arkitekter, alt. 1, sitt forslag.

Gjennom forprosjektet skal bl.a. endelig plassering av bruforbindelsen, fundamentering på begge sider, endelig utforming av bruløsning og belysning avklares. Videre skal det utarbeides en kostnadskalkyle/budsjett for et bruprosjekt.

Forprosjektets konklusjoner legges frem for politisk vurdering, i tråd med kommunens byggereglement.

Forprosjektet finansieres av avsatte midler i investeringsbudsjett 2016, «Gjøvik gård Utviklingsplan»

K-sak 86/16
PERMANENT BRU FRA GJØVIK GÅRD TIL HOLMEN BRENNERI. VURDERING AV ALTERNATIVER.
EVNT. OPPSTART FORPROSJEKT.

Vedtak:

1. Gjøvik kommune stifter aksjeselskapet Skjerven Næringspark med en aksjekapital på kr. 18 000 000. Rådmannen gis fullmakt til å opparbeide og overføre 150 dekar næringsareal til selskapet. Rådmannen gis fullmakt til å avtale detaljer vedrørende arrondering, opparbeidelse og framdrift med Hunton Fiber AS.
2. Gjøvik kommune godkjenner kontrakt om salg av samtlige aksjer i Skjerven Næringspark AS for 22 millioner kroner til Hunton Fiber AS. Rådmannen gis fullmakt til å foreta endringer i kjøpekontrakten som følge av skatte- og avgiftsmessige forhold.
3. Gjøvik kommune godkjenner avtale om kjøp av samtlige aksjer i Huntonstranda AS fra Hunton Fiber AS med en eiendomsverdi på 72 millioner kroner, samt avtale mellom Huntonstranda AS og Hunton Fiber AS om rett til vannforsyning. Rådmannen bes om å initiere et samarbeid med de andre grunneierne i området om utvikling av hele Huntonstranda.
4. Gjøvik kommune inngår en forpliktelse som beskrevet i saken om offentlige tilskudd til etablering og utvikling av ny fabrikk i Skjerven Næringspark i henhold til reglene om

bagatellmessig støtte i EØS-regelverket på inntil 3 x 200 000 euro, dvs over inntil tre treårsperioder.

5. Kjøp av Huntonstranda AS, salg av Skjerven Næringspark AS, opparbeidelse av tomt gnr 15 bnr 79, etablering av Skjerven Næringspark AS og bagatellmessig støtte til etablering av ny fabrikk finansieres i tråd med tabell A, B, C, D og E i sakens avsnitt om finansiering

6. Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre nødvendige budsjettendringer for 2016 i tråd med vedtakspunkt 5.

Sluttregnskap

Det er ikke fremlagt sluttregnskap i perioden.

Kommentarer - Noter

Generell kommentar

Oversikten over viser prosjekter under gjennomføring i Gjøvik kommune, sett opp mot prosjektets totalramme og fremdriftsplan. Totalramme gjelder hele prosjektets levetid, mens budsjettet gjelder for 2016.

*Enkelte prosjekter avsluttes hvert år, prosjektets totalramme viser derfor kun årets bevilgning. Disse prosjektene har heller ikke noe prosjektregrnskap for tidligere år.

**Bevilgningen er en samlebetegnelse for flere prosjekter. Prosjektene står oppført i oversikten, men det foreligger ingen prognose i forhold til budsjett eller prosjektets totale kostnadsramme eller fremdriftsplan.

Note 1 - Salg av eiendommer

Utgiften på salg av eiendommer gjelder salg av bolig, og dekkes av kjøper. Inntekten ble ført i 2015 mens utgiften ble ført i 2016.

Note 2 - Enøk-tiltak Haugtun sykehjem

Konkurransen er gjennomført og innstilling av entreprenør er foretatt. Innsigelse er mottatt og oppstart er forsinket. Sannsynlig oppstart i sept./okt. 2016.

Note 3 - Universell utforming av kommunale bygg

Kartleggingen er i gang, alle skolebygg er kartlagt og barnehagene står for tur. All kartlegging vil sannsynligvis være ferdig i løpet av 2016. Det blir utarbeidet tilstandsrapporter og ut fra dem tiltaksplaner. Det blir i tillegg utført enkle utbedringer som blir avdekket underveis.

Note 4 - Snertingdal Nærmiljøpark

Snertingdal Nærmiljøpark har spesifikke midler fra eksterne ut over kommunens andel, som er kr 500 000.

Note 5 - Skoleveien 12

Tidligere møteplassen i Hunndalen. Det gjenstår noe utendørsarbeider, som utføres høsten 2016.

Note 6 - Ombygging av garasje i Stampevegen, K-sak 53/16

Det gjenstår noe arbeid, prosjektet avsluttes i 2016.

Note 7 - Parkeringsplass Huntonstranda

Det ble i F-sak 94/15 bevilget kr. 1 000 000 til overvannshåndtering og asfaltering på den store parkeringsplassen på Huntonstranda. Beløpet skal dekkes av fond 25599680, parkeringsfondet. Arbeidet er påbegynt, og prosjektet forventes ferdigstilt i 2016.

Note 8 - Kommandobil Brann

Det er budsjettert kr. 300 000 i 2016 til innkjøp av kommandobil hos Brann og redning. Kommandobilen er kjøpt inn, sammen med noe nødvendig utstyr. Bilen er et spleiseprosjekt og utgifter ut over rammen dekkes av eksterne bidrag.

Note 9 - Kjøp av feiebil

Feiing og tilsyn har gått til innkjøp av en feiebil, denne dekkes i sin helhet av selvkostfond.

Note 10 - Gjøvik barnehage

Fremdriften er i rute. Utvendig er tak og vegger ferdig. Innvendige arbeider går for fullt. Som tidligere rapportert er det påløpt uforutsette kostnader knyttet til utgraving av byggetomt. Dette skyldes feil i prosjekteringsmaterialet og følges opp med de ansvarlige. Merkostnader vil bli søkt dekket innenfor vedtatt økonomisk ramme.

Planlagt ferdigstillelse som forutsatt i løpet av desember 2016.

Note 11 - Nordbyen omsorgssenter

Byggeprosjektet nærmer seg ferdigstillelse. Ferdigbefaring for bygg i september og for tekniske anlegg i oktober.

Prosjektet forventes ferdigstilt innenfor vedtatt økonomisk ramme.

Note 12 - Biri omsorgssenter

Det ble i K-sak 68/16 bevilget kr. 2 000 000 i budsjett for 2016. Det er gjennomført anbudskonkurranse etter prosjektleder. Det pågår nå evaluering av aktuelle kandidater.

Note 13 - Gjøvik kulturhus, T4

Rehabilitering av kinosal 2 og 3 er ferdigstilt og tatt i bruk som forutsatt. Byggeprosjektet ble gjennomført innenfor vedtatt økonomisk ramme. Sluttregnskap legges frem til politisk behandling høsten 2016.

Note 14- Digitale informasjonsskjermer Kulturhuset

På grunn av manglende ressurser vil ikke informasjonsskjermene bli innkjøpt i 2017.

Note 15 - Kallerudhallen/Campus Arena Gjøvik

Ny hall ble tatt i bruk i september 2015. Prøvedrift og overtakelse av tekniske anlegg gjort i desember 2015 og det har i løpet av vinteren blitt gjennomført utbedringer av påviste feil og mangler.

Som tidligere rapportert er det i byggefasen meldt inn tilleggskrav fra entreprenøren i et omfang som er mer enn normalt og som i prinsippet skal dekkes av byggebudsjettets reserver. Det har derfor i lengre tid vært prosesser omkring dette både mot prosjekteringsansvarlige og hovedentreprenør. Mye er avklart underveis, men status i dag er at det til sammen er et beløp på ca. kr. 1.8 mill. hvor Gjøvik kommune og hovedentreprenør ikke er enige. Begge parter har engasjert advokatfirmaer i prosessen. Om det ikke oppnås enighet kan saken ende opp som en tvistesak i domstolene.

Tidligere er det meldt om uforutsette utgifter i prosjektet i forbindelse med kommunale krav til drenering av området, vannforsyning til sprinkelanlegg og omlegging av høyspentledning i området. Dette er i tidligere rapporter anslått til kr. 1 100 000 eks mva. De gjennomførte dreneringstiltakene som er belastet dette prosjektet har løst en generell dreneringsproblematikk for store deler av Kallerudområdet som måtte vært løst og kostnadmessig dekket uavhengig av dette prosjektet. Det vises forøvrig til tidligere kommentarer i statusrapporter.

Gjøvik kommune og entreprenør er nå via sine advokater i dialog for å komme frem til en minnelig løsning i saken.

Uavhengig av en omforent løsning må det påregnes en merkostnad på mellom kr. 2 000 000/3 000 000. Som tidligere forutsetter rådmannen at merkostnaden dekkes innenfor rammene i vedtatt investeringsbudsjett. Byggeregnskapet for prosjektet vil bli fremlagt så snart de omtalte forholdene er avklart.

Note 16 - Ungdoms-ol utstyr, «Bandy og short track»

Prosjektet er ferdig, utstyret ble innkjøpt før ungdoms-ol, og tatt i bruk som planlagt. Sluttrapport vil komme til politisk behandling høsten 2016.

Note 17 - Bibliotek, system for utvidet åpningstid

Systemet er ute på anbud og det antas at prosjektet settes i gang høsten 2016.

Note 18 - Oppgradering basseng/fliser Tranberghallen

Prosjektet er i slutfasen og avsluttes i 2016. Per 2. tertial er utgiftene kr 1 207 000 over bevilget ramme. Dette forklares ved at det har kommet eksterne tilskudd, blant annet spillemidler.

Note 19 - Innkjøp el-sykler

Anbudsdokument er ferdig, men det er usikkert om anskaffelsen skjer i 2016 eller 2017. Det er avsatt kr. 200 000, det er samtidig søkt om tilsvarende beløp i klimasatsmidler som ønskes avklart før innkjøp.

Note 20 - tilrettelegging bolig- og næringstomter

Budsjett til industriområdet Bjugstad ble rebudsjettert fra 2015 i K-sak 68/16. Avtalen er gjort, og utbetaling skjer fortløpende.

Det er satt i gang noe opparbeidelser av bolig- og næringstomter, og det forventes noe aktivitet på Skoglund Øst, Sagstugrenda, Damstedet sør og Aas skog høsten 2016.

Note 21 - Jernbaneparken sør

Prosjektarbeid er satt i gang, anbud og oppstart for utbygging vil skje våren 2017.

Note 22 - Campus/Berghusvegen

Anleggsstart blir i 2017, noe prosjektarbeid vil starte i 2016.

Note 23 - Sentrumsadkomst fra RV4 v/Hunton

Planarbeid er under oppstart.

Note 24 - Huntonstranda

Planarbeid/arkitektkonkurranse startes opp høsten 2016.

4. PLANOPPFØLGING PR 31.8.16

1. *Gjøvik skal bli mer BY!*

- Sikre en helhetlig byutvikling
- Samarbeide med private og offentlige aktører
- Prioritere av busstransport og bygge ut nettet for sykkel og gange

Arbeidet med utvikling av Gjøvik som by følges opp på en rekke områder. Flere utviklingsprosjekt på gang - Jernbaneparken sør, opprusting av Strandgata videre sørover til Niels Ødegaards gate m.m.

ATP-arbeidet følges opp gjennom koordinering eller utarbeiding av ulike planer og utredninger - som gatebruksplan for sentrum, gåstrategi, m.m. Det settes ytterligere fokus på sentrumsområdet og potensialet i forbindelse med revisjon av kommuneplanen.

Oppfølging og tilrettelegging sykkel og gange, samt for kollektiv følges også opp bl.a. gjennom ATP. Kollektivsatsing for Campus følges opp gjennom revisjon av reguleringsplan for Campus. Berghusvegen og Teknologivegen planlagt opprustet i 2017/2018.

I Fauchalds gate på Tongjordet er Gjøviks første sykkelveg åpnet. Traseen blir en viktig snarveg mellom søndre bydel og sentrum. Sykkelbyprosjektene «Østre Totenveg» og «sykkelparkeringsanlegg ved idretts- og kulturarenaer» er påbegynt.

Årets trafiksikkerhetsprosjekter i form av gang- og sykkelveg langs Bondelivegen, tiltak i Nøssvegen i Snertingdal og Gjennomfaret på Kopperud er delvis gjennomført.

Det jobbes med revisjon av handlingsdelen i Parkeringsstrategien. Fokus på ny parkeringsløsning for sentrum.

Opprustning av grus- og asfaltveger, gatelys, mv. ihht vedtak i formannskapet er godt i gang, men raskere framdrift hadde vært ønskelig. Utskifting av brua i Parkgata er påbegynt, det er også utbedring av gatenettet rundt Gjøvik barnehage. Når alle vegprosjektene er medtatt, er totalbudsjettet for veginvesteringer 2016 godt over 30 mill.

2. *Gjøvik skal knyttes nærmere til Mjøsa!*

- Følge opp strandsoneplanen
- Tilrettelegge gode gangforbindelser til Mjøsa
- Videreutvikle Mjøspromenaden

Styrking av forbindelser til Mjøsa er førende premiss bl.a. for arbeidet med gatebruksplanen, strandsoneplanen m.m. Arbeidet med Strandsoneplanen forventes videre- og slutført i høst/vinter 2016/2017.

Mjøspromenaden er sentral i Strandsoneplanen og for arbeidet med Huntonstranda. Belysningsprosjektet langs Mjøspromenaden mellom Hunnselva og Rambekk er slutført og nytt toalettbygg i Rambekkvika bygd.

Oppstart av planarbeid/arkitektkonkurranse for Huntonstranda i løpet av høsten 2016.

3. Gjøvik skal være et attraktivt sted å leve, bo og arbeide!

- *Forsterke Gjøviks omdømme*
- *Fremme bolyst i alle deler av kommunen*
- *Stimulere til næringsutvikling*

Det er gjennomført rundt 20 samtaler med etablert næringsliv, i tillegg til samtaler med samarbeidspartnere i og rundt kommunen. Søkere til kommunens næringsprogram er kartlagt. En søknad godkjent i perioden.

Det er iverksatt samarbeid i regionen om felles utviklingsprosjekter.

Utskifting av kunstgress og etablering av nytt vanningsanlegg på hovedbanen på Gjøvik stadion er gjennomført.

Rehabilitering av asfaltløypa/rulleskianlegget på Øverby er gjennomført, mens utskifting av lysløypa Markestadvegen - Lerudåsen er påbegynt.

4. Gjøvik skal være kjent som en utdannings- og kunnskapsby!

- *Tilby gode utdanningsløp*
- *Utvikle Gjøvik som universitets- og studentby*
- *Stimulere til innovasjon og vekst i næringslivet*

Det er igangsatt oppfølging av Studentmelding 2016, med bl.a. etablering av strategisk samarbeidsforum på ledernivå.

Konkrete samarbeidsprosjekter mellom næringsliv, NTNU og kommune er iverksatt eller i planlegging.

Det er dialog med Sit om utvikling av idrettstilbudet ved NTNU Gjøvik. Og det er tett dialog om utvikling og utbygging av studentboliger.

Det ble arrangert byfest i forbindelse med studiestart 20. august.

5. Gjøvik skal ha moderne og raske veg- og jernbaneforbindelser!

- *Følge opp Nasjonal transportplan*
- *Arbeide for utbygging av E6, rv 4 og fv 33*

- *Arbeide for utbygging av Gjøvikbanen*

Konseptvalgutredning for rv.4 Jaren-Mjøsbrua, og Gjøvikbanen Oslo-Moelv under arbeid. Gjøvik kommunen har deltatt og gitt innspill i prosessen.

Arbeidet med Nasjonal transportplan er fulgt opp gjennom uttalelser og samarbeidstiltak på ulike arenaer - som gjennom Gjøvikregionen, Jernbaneforum Gjøvikbanen og alliansen Stor-Oslo Nord.

FOLKEHELSE

2016:

- *Helse i alt vi gjør:*
- *Folkehelseoversikten*
- *Tverrfaglig folkehelseforum*
- *Regionalt samarbeid*

Det er utarbeidet sjekkliste for ivaretagelse av folkehelseaspekter i planlegging og saksbehandling.

Folkehelseoversikten er oppdatert for de tabeller der nyere statistikk er tilgjengelig (august 2016).

Forslag til deltakere i tverrfaglig folkehelseforum er lagt fram.

Kommuneoverlegen deltar i regional samarbeidsgruppe. Gruppen har innledet samarbeid med NTNU Gjøvik om prosjekter innen folkehelse.

2016-2019:

- *Folkehelseoversikten*
- *Utjevne sosiale helseforskjeller*
- *Forebygge frafall i videregående skole*
- *Ensomhet*

Folkehelseoversikten er oppdatert for de tabeller der nyere statistikk er tilgjengelig.

Plan for svangerskapsomsorgen er under utarbeiding. Et tiltak som kan bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller.

SLT-gruppe kan bidra i forebygging av utenforskap. Et problem av i år er at en klasse for studiespesialisering på Gjøvik videregående skole er flyttet ut av kommunen, med økte karakterkrav og flere elever som kan falle utenfor.

Kommunestyret har vedtatt en helhetlig utviklingsplan for store idrettsanlegg.

SAMFUNNSSIKKERHET

2016:

- *ROS-analyse og Beredskapsplaner*
- *Om samfunnssikkerhet og beredskap i kommunestyret*
- *Bruk av CIM som krisestøtteverktøy*

Arbeidet med revisjon av den overordnede ROS-analyse for Gjøvik er i gang. Vil bli lagt fram sammen med den overordnede beredskapsplanen for forankring i kommunestyret i høst.

Bruken av krisestøtteverktøyet CIM er i gang, med kursing og øvelser i ulike deler av kommunens kriseorganisasjon. Skal benyttes ved fullskala kriseøvelse på Biri i september.

2016-2019:

- *Rutine- og kvalitetssikringsdokument*
- *Øvingsprogram i kommunen*
- *Kompetansebygging rundt krisehåndtering*
- *Følge opp regional plan for samfunnssikkerhet og beredskap i Oppland*

Fullskala krisehåndteringsøvelse gjennomføres i kommunen i september - i regi av politiets øvingsutvalg og fylkesmannen, med Østre og Vestre Toten kommuner som observatører.

Det gjennomføres øvelser i ulike deler av kommunen, fra de sentrale arkiv og servicefunksjoner til brann- og redning sammen med de andre nødetatene. Brannvesenet gjennomfører øvelser både på røykdykking, dykkerbredskap, redningsarbeid i bratt terreng og trafikkulykker.

Folkehelse er integrert del av plan- og utviklingsarbeid.

5. STATUS FOR OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK PR. 31.8.

P = Som planlagt F = Forsinket G = Gjennomført

PR. SEKTOR

ADMINISTRASJON, FORVALTNING OG TEKNISK DRIFT

Saksnr.	K - 49/13												
Tittel	GJØVIK BARNEHAGE												
	Med utgangspunkt i forutsetningene i vedlagte forstudie Alternativ 3: Riving av hele eksisterende barnehage, godkjennes igangsetting av forprosjekt for bygging av ny Gjøvik barnehage på tomten. Ved etablering av løsninger for parkering og av/påstigning bør man søke å regulere plass i eksisterende gater framfor innskrenkning av dagens park/tomteområde. Det forutsettes at barnehagen også vil fungere som park og lekeareal for nærmiljøet utenfor barnehagens åpningstider.												
Status: P	<i>Fremdriften er i rute. Utvendig er tak og vegger ferdig. Innvendige arbeider går for fullt. Som tidligere rapportert er det påløpt uforutsette kostnader knyttet til utgraving av byggetomt. Dette skyldes feil i prosjekteringsmaterialet og følges opp med de ansvarlige. Merkostnader vil bli søkt dekket innenfor vedtatt økonomisk ramme.</i> <i>Planlagt ferdigstillelse som forutsatt i løpet av desember 2016..</i>												
Saksnr.	K - 57/13												
Tittel	NORDBYEN OMSORGSSENTER - GODKJENNING AV FORPROSJEKT												
Vedtak:	1. Kommunestyret godkjenner at utbyggingen av Nordbyen omsorgssenter skjer iht vedlagte forprosjektet med TEK 10 standard innenfor en kostnadsramme på kr. 138 mill. 2. Prosjektet finansieres slik: <table> <tr> <td>Investeringsbudsjett 2013-16</td> <td>kr. 52 500 000</td> </tr> <tr> <td>K-sak 29/13 Årsregnskap 2012</td> <td>kr. 10 000 000</td> </tr> <tr> <td>Investeringsstilskudd fra staten</td> <td>kr. 20 160 000</td> </tr> <tr> <td>Andel GBS</td> <td>kr. 28 800 000</td> </tr> <tr> <td>Momskomp. tilknyttet boligdelen</td> <td>kr. 16 500 000</td> </tr> <tr> <td>Økt behov kom. bevilgning</td> <td>kr. 10 040 000</td> </tr> </table> 3. Økt investeringsbehov innarbeides i investeringsprogram 2014-17. 4. Vedtaket forutsetter at styret i Gjøvik Boligstiftelse slutter seg til forslaget til kostnadsfordeling mv. 5. Fundamenteringen styrkes slik at det i fremtiden kan bygges en etasje ekstra. Kostnadene på kr. 165.000 innarbeides i prosjektets ramme og økonomiplan 2014 - 2017. 6. Muligheten for å bygge passivhus eller under tek 10 utredes nærmere innen den fastsatte kostnadsramme.	Investeringsbudsjett 2013-16	kr. 52 500 000	K-sak 29/13 Årsregnskap 2012	kr. 10 000 000	Investeringsstilskudd fra staten	kr. 20 160 000	Andel GBS	kr. 28 800 000	Momskomp. tilknyttet boligdelen	kr. 16 500 000	Økt behov kom. bevilgning	kr. 10 040 000
Investeringsbudsjett 2013-16	kr. 52 500 000												
K-sak 29/13 Årsregnskap 2012	kr. 10 000 000												
Investeringsstilskudd fra staten	kr. 20 160 000												
Andel GBS	kr. 28 800 000												
Momskomp. tilknyttet boligdelen	kr. 16 500 000												
Økt behov kom. bevilgning	kr. 10 040 000												

Status: P	<i>Byggeprosjektet nærmer seg ferdigstillelse. Ferdigbefaring for bygg i september og for tekniske anlegg i oktober. Prosjektet forventes ferdigstilt innenfor vedtatt økonomisk ramme</i>
Saksnr. Tittel	K - 78/13 T-4 REHABILITERING SAL 2 OG 3 GJØVIK KINO
	Forstudie / kostnadsvurdering av behov for oppgraderinger Gjøvik Kino utarbeidet av Sweco, datert 14.11.2011, vedlegg 1, tas til orientering. Rådmannen får i oppdrag å gjennomføre et forprosjekt basert på gjennomført kostnadsvurdering / forstudie, og med endringer synliggjort i denne saken. Forprosjektet finansieres innenfor allerede avsatte midler til "Gjøvik kulturhus - rehabilitering saler, fasade/tak" i investeringsbudsjett 2013-2016.
Status: G	<i>Rehabilitering av kinosal 2 og 3 er ferdigstilt og tatt i bruk som forutsatt. Byggeprosjektet ble gjennomført innenfor vedtatt økonomisk ramme. Sluttregnskap legges frem til politisk behandling høsten 2016</i>
Saksnr. Tittel	K - 96/13 GJENNOMFØRING AV ENERGIØKONOMISKE TILTAK - HAUGTUN
	1. Planlagte ENØK-tiltak ved Haugtun Omsorgssenter gjennomføres innenfor en økonomisk ramme på 5,0 mill. kr. 2. Investeringen innarbeides i investeringsprogrammet for 2014-17, og finansieres ved låneopptak. Årlige kapitalkostnader dekkes inn ved sparte energi-/driftskostnader.
Status: F	<i>Konkurranse er gjennomført og innstilling av entreprenør er foretatt. Innsigelse er mottatt og oppstart er forsinket. Sannsynlig oppstart i sept/okt</i>
Saksnr. Tittel	K - 16/14 KALLERUDHALLEN - VURDERING AV NY ØKONOMISK RAMME OG ALTERNATIVE LØSNINGER
	- Kostnadsramme for rehabilitering og påbygging av Kallerudhallen økes fra kr. 60 mill. eks. mva. til kr. 65,2 mill. eks. mva. - Prosjektet omprosjekteres som beskrevet i saksfremleggets alt. 2A., uten styrketreningsarealer. - Kommunens investeringskostnad i prosjektet økes fra 23,5 mill. til kr. 34,6 mill. - Kr. 11,1 mill. rulleres inn i investeringsbudsjett 2015-2018 <i>Ny hall ble tatt i bruk i september 2015. Prøvedrift og overtakelse av tekniske anlegg gjort i desember 2015 og det har i løpet av vinteren blitt gjennomført utbedringer av påviste feil og mangler.</i> <i>Som tidligere rapportert er det i byggefasen meldt inn tilleggskrav fra entreprenøren i et omfang som er mer enn det som er normalt og som i prinsippet skal dekkes av byggebudsjettets reserver. Det har derfor i lengre tid vært prosesser omkring dette mot både prosjekteringsansvarlige og mot hovedentreprenør. Mye er avklart underveis, men status i dag er at det til sammen er et beløp på ca. kr. 1.8 mill. hvor Gjøvik kommune og hovedentreprenør ikke er enige. Begge parter har engasjert advokatfirmaer i prosessen. Om det ikke oppnås enighet kan saken ende opp som en tvistesak i</i>

Status: G	<i>domstolene.</i> <i>Tidligere er det meldt om uforutsette utgifter i prosjektet i forbindelse med kommunale krav til drenering av området, vannforsyning til sprinkelanlegg og omlegging av høyspentledning i området. Dette er i tidligere rapporter anslått til kr. 1.1 mill. eks mva. De gjennomførte dreneringstiltakene som er belastet dette prosjektet har løst en generell dreneringsproblematikk for store deler av Kallerud området som måtte vært løst og kostnadmessig dekket uavhengig av dette prosjektet. Det vises forøvrig til tidligere kommentarer i statusrapporter.</i> <i>Gjøvik kommune og entreprenør er nå via sine advokater i dialog for å komme frem til en minnelig løsning i saken.</i> <i>Uavhengig av en omforent løsning må det påregnes en merkostnad på mellom kr. 2 og 3 mill. Som tidligere forutsetter rådmannen at merkostnaden dekkes innenfor rammene i vedtatt investeringsbudsjett. Byggeregnskapet for prosjektet vil bli fremlagt så snart de omtalte forholdene er avklart.</i>
Saksnr. Tittel	K - 95/14 FORSLAG TIL STYRINGSdokUMENT 2015
Status: P	Rådmannen bes om å utrede en samordning og samlokalisering av Helsestasjon både for småbarn, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom, vaksinasjonskontor, Jordmortjenesten, barnevernstjenesten, ungdomstjenesten, logopedtjenesten, PP-tjenesten og tverrfaglig familieteam på mer brukervennlig sted og i lokaler som er mer egnet for tverrfaglig samarbeid. For eksempel Storgata/Strandgata eller CC-martn etter modell fra Arendal. <i>Ny bestilling gjennom verbalforslag i styringsdokument for 2016. Sees i sammenheng med rehabilitering av rådhuset.</i>

Saksnr. Tittel	K - 17/15 STRATEGIPLAN GLT-AVFALL OG YTTERLIGERE OVERFØRING AV OPPGAVER FRA KOMMUNEN.
	Saken ble utsatt. Se K- 48/15.
Status:	P
Saksnr. Tittel	K – 48/15 STRATEGIPLAN GLT-AVFALL OG YTTERLIGERE OVERFØRING AV OPPGAVER FRA KOMMUNENE.
	1. Ansvar for renovasjonsordningen, inkludert transport og informasjon til husholdningene, overføres fra Gjøvik kommune til GLT-avfall fra 1.1.2016. I dette inngår: ▫ Forhandlinger med eksterne transportselskaper vedr. innhenting av avfall ▫ Vurdering av etablering av transport i egen regi ▫ Logistikk og planlegging ▫ Enhetlig avfallsløsning for GLT-kommunene ▫ Forsvarlig håndtering av farlig og smittefarlig avfall ▫ Kundekontakt (tømmekalender, sms-varslng, informasjonsbulletiner, klager/ reklamasjoner, endring av abonnement). ▫ Mediekontakt ▫ Innkjøp, vedlikehold, lagerhold og distribusjon av dunker, matavfallsposer, plastsekker og reservedeler.

	2. Gjøvik kommune vil fortsatt vedta renovasjonsforskrifter, vedta det årlige renovasjons-gebyret, kreve inn renovasjonsgebyret og inndrive pant. 3. Gjøvik kommune setter som forutsetning at følgende er oppfylt eller avklart og i gjennomføringsprosess før overtakelse kan finne sted: ▫ De øvrige eierkommunene må ha vedtatt overføring av ansvaret for renovasjonsordningen til GLT-avfall. ▫ Vestre Toten kommune avviker sin innsamling i egen regi. ▫ Full transportutjevning vil ikke bli akseptert av Gjøvik kommune. Når anbudsrunder på inntransport er gjennomført innen sommeren 2016 forutsetter Gjøvik kommune at fordel ved rimeligere transport fra bykommunen kommer abonnentene i Gjøvik kommune tilgode ▫ Innsamling og behandling av avfall må standardiseres mellom kommunene. ▫ GLT-avfall må videreføre en god dialog med de renovasjonsfaglig ansvarlige i GLT-kommunene (RFF-gruppen).
Status:	P
Saksnr.: Tittel:	110/15 Klassifisering og ansvarsfordeling av fylkesvegnettet i Oppland
Vedtak:	Gjøvik kommune aksepterer forslag til omklassifisering av fylkesveger, gang- og sykkelveger og gatelys ihht. fremforhandlet forslag med Oppland Fylkeskommune
Status:	P
Saksnr.: Tittel:	111/15 Søknad om fritak for eiendomsskatt etter § 7 a i eiendomsskatteloven 2016
Vedtak:	Gjøvik Boligstiftelses eiendommer gis ikke fritak GID 16/8 - Bybruket - gis ikke fritak ATS - fritas for eiendomsskatt etter § 7 a GID 60/6 - Viken Musikkfolkehøyskole - gis delvis fritak for eiendomsskatt
Status:	G
116/15 Innføring av «Åpen post» som del av kommunestyremøtene	
Status: G	
Saksnr.: Tittel:	119/15 Endringer i Gjøvik kommunes Finansreglement
Vedtak:	
Status:	G
Saksnr.: Tittel:	120/15 Retaksering av eiendomsskatt i Gjøvik kommune
Vedtak:	Gjøvik kommune gjennomfører alminnelig taksering (omtaksering) av alle eiendommer i kommunen som skal betale eiendomsskatt. Det bevilges kr 500 000 til å gjennomføre forprosjekt i 2016. Bevilgningen dekkes over formannskapetets budsjettreserve. Finansiering av gjennomføringen av retakseringen tas i forbindelse med økonomiplan 2017-2020 Rådmannen bes om å utarbeide et forslag til sosial profil i løpet av 2016 der ulike fritaksordninger, bunnfradrag, sektorjusteringer etc. vurderes.

Status:	P
Saksnr.:	121/15
Tittel:	Forslag til styringsdokument 2016 for Gjøvik kommune
Vedtak:	Gjøvik kommune vil utrede bruken og mulighetene for torgarealene i byen vår. Målet er å legge til rette for flere lokale matprodusenter og næringsmiddelindustrien i vår region.
Status:	P
Vedtak:	Rådmannen bes om å utrede mulighet for at Gjøviks innbyggere kan betale kommunale avgifter månedlig med autogiro eller E-faktura og vurdere kostnader opp mot fordeler med månedlig betaling.
Status:	P
Vedtak:	Lean på Rådhuset. Nå når Rådhuset skal rehabiliteres, bygges om og få et tilbygg så forventes det at alle administrative ressurser optimaliseres. Det er ønskelig å forberede innflytting og oppstart av « nye rådhuset» som en effektiv og ressursminimaliserende kontorarbeidsplass på best måte. Det er derfor naturlig å iverksette et LEAN- prosjekt med målsetting om at alle tenkelige forbedringer og besparelser skal hentes ut av driften etter innflytting. Rådmannen bes derfor om, i første halvår av 2016, å planlegge et flerårlig LEAN - prosjekt. Det skal gjøres i samarbeid med ansatte og tillitsvalgte med rapportering til formannskapet.
Status:	P
	Rådmannen viser til sak om digitaliseringsstrategi og muntlig orientering om arbeidet for formannskapet i april. Det er etablert en felles utviklingsstab innenfor AFT. Staben yter prosjekt og prosessbistand for digitaliseringstiltakene som iverksettes. Lean gjennomføres som en del av arbeidet med digitalisering. I 2016 legges det spesielt vekt på «internmedisin» dvs. gjennomgang av interne prosesser, rutiner og prosedyrer for å forenkle og effektivisere. Industribygg starter arbeidet med detaljplanlegging av rehabiliteringen av rådhuset nå. I målene for rehabilitering av rådhuset er målet for funksjonalitet at « lokaler, inventar og teknologi skal tilpasses aktivitetsbaserte arbeidsplasser og være fleksibelt med tanke på samhandling og organisering, mens det som mål for organisasjonskulturen er satt vi skal ta utgangspunkt i brukerens behov og finne gode løsninger sammen. Rådhuset skal ha aktivitetsbaserte og i hovedsak papirløse arbeidsplasser. Dette innebærer at det også teknologisk må legges til rette for en enklere «flyt» og større samhandling.
Saksnr.:	123/15
Tittel:	Sluttregnskap Fredheim skole bygningsmessige tiltak
Vedtak:	Sluttregnskap for Fredheim skole på kr. 21 680 915, inkludert avsetning til garanti/oppfølging godkjennes. Forbruk ut over prosjektrammen, totalt kr. 75 804, foreslås dekket av avsetning til økte byggekostnader i investeringsprogrammet 2015-2018.
Status:	G
Saksnr.:	132/15
Tittel:	Trafikksikkerhetsplan 2016-2017
Vedtak:	Forslag til Trafikksikkerhetsplan 2016-2017 for Gjøvik kommune godkjennes. Trafikksikkerhetsplanen er grunnlaget for kommunens arbeid med trafikksikkerhet og for årlige prioriteringer av søknader om trafikksikkerhetstiltak.

Status:	P
Saksnr.:	133/15
Tittel:	Innføring av «spontanspørretime» som del av kommunestyremøtene
Vedtak:	Det innføres ordning med «spontanspørretime» som del av kommunestyremøtene. Retningslinjene nevnt i saken innarbeides som del av kommunestyrets møtereglement. Ordningen evalueres i 2017.
Status:	G
Saksnr.:	8-23/16
Tittel:	Kommunikasjonsstrategi for Gjøvik kommune
Vedtak:	Kommunikasjonsstrategien for Gjøvik kommune vedtatt med endringer
Status:	G
Saksnr.:	26/16
Tittel:	Alkoholpolitikken i Gjøvik kommune - varigheten av salgs- og skjenkebevillinger
Vedtak:	1. Gjøvik kommunes alkoholpolitikk skal være uendret og i samsvar med ruspolitisk handlingsplan slik denne var vedtatt for perioden 2009-2012. Ny og revidert handlingsplan behandles av kommunestyret i 2017. 2. Faste salgs og skjenkebevillinger gitt for perioden 2012-2016 med opphør 30.06.2016 forlenges uten krav om ny søknad inntil ny ruspolitisk handlingsplan blir vedtatt i 2017. 3. Kommunestyret fatter deretter vedtak om hvorvidt faste bevillingshavere må søke på nytt eller om gjeldende bevillinger skal løpe videre uten ny søknad frem til senest 30.09.2020 4. Retningslinjer for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger i Gjøvik kommune for perioden 2012-2016 videreføres for 2016-2017 med fremlagt forslag til endringer. I tillegg endres retningslinjene som følger: Tittelen på retningslinjene endres til å gjelde 2016-2017. 2.1. «(1000 vareartikler)» strykes.
Status:	G
Saksnr.:	31/16
Tittel:	Nytt omsorgssenter på Biri - videre prosess
Vedtak:	1. Forprosjekt av nytt omsorgssenter på Biri med 32 plasser igangsettes umiddelbart. 2. Kostnadene til investeringene innarbeides i Økonomiplan 2017-2020.
Status:	P
Saksnr.:	50/16 og 73/16
Tittel:	Arbeid med digitalisering i Gjøvik kommune
Vedtak:	Digitaliseringsstrategi for Gjøvik kommune 2016-2019 vedtas. Tiltak gjennomføres i henhold til de satsinger og prioriteringer som er angitt i saken. Den digitale satsningen i Gjøvik kommune skal i løpet av strategiperioden 2016-2019 bidra til å effektivisere og redusere bemanningskostnadene i kommunen.

Status:	
P	
Saksnr.:	<u>52/16 og 76/16</u>
Tittel:	Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, administrative og tekniske bestemmelser i Gjøvik kommune.
Vedtak:	Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, administrative og tekniske bestemmelser m/lokale tilleggsbestemmelser vedtas.
Status:	
G	
Saksnr.:	<u>53/16</u>
Tittel:	Investeringsprosjekt Ombygging av garasje Stampevegen
Vedtak:	Kommunestyret bevilger 950 000 kr til investeringsprosjekt «ombygging av garasje Stampevegen» for 2016. Finansieringen dekkes av låneopptak. Investering og finansiering innarbeides i investeringsbudsjettet for 2016.
Status:	
G	
Saksnr.:	<u>54/16</u>
Tittel:	Delegeringsreglement 2016-2020
Vedtak:	Kommunestyret vedtar delegeringsreglementet for perioden 2016-2020. Siste setning under ordførers fullmakter endres til: Ordfører gis myndighet til, på kommunens vegne, å gi gaver eller annen oppmerksomhet til foreninger/lag eller enkeltpersoner ved jubileer, årsmøldager og andre særlige begivenheter, oppad begrenses til 10 000 kroner.
Status:	
G	
Saksnr.:	<u>64/16</u>
Tittel:	Interpellasjon om initiativ for etisk handel
Vedtak:	Kommunestyret ber om at det høsten 2016 fremmes en sak for rådmannen om innmelding av kommunen i Initiativ for Etisk Handel
Status:	
P	
Saksnr.:	<u>69/16</u>
Tittel:	Parkgata Bru, Fullfinansiering
Vedtak:	Kommunestyret bevilger for investeringsbudsjett 2016, 2 mill kroner mer til investeringen Parkgata bru, dvs. at totalrammen blir 8 mill kroner. Bevilgningen dekkes av tilsvarende reduksjon av rådmannens investeringsreserve for 2016, fra 5 til 3 mill kroner.
Status:	
P	
Saksnr.:	<u>75/16</u>
Tittel:	Revidering av forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gjøvik kommune
Vedtak:	I medhold av hjemmel i lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 5 av 16. mars 2012 nr. 12 og i forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensnig av forurensning § 16-1 annet ledd, (forurensningsforskriften), vedtas revidert « Forskrift om vann- og avløpsgebyr for Gjøvik kommune».
Status:	
G	
Saksnr.:	<u>87/16</u>

Tittel:	Offentlige anskaffelser og innføring av Telemarksmodellen
Vedtak:	Gjøvik kommune innfører Telemarksmodellen i anskaffelsesreglene nå. Etter at ny lov og forskrift er trådt i kraft foretas en samordning av disse ved at forhold i Telemarksmodellen som ikke er dekket gjennom de nasjonale bestemmelsene, formuleres i et eget tillegg med lokale bestemmelser. Gjøvik kommune tar initiativ til at våre nabokommuner i innkjøpssamarbeidet vedtar tilsvarende bestemmelser. Nødvendige økonomiske konsekvenser innarbeides i arbeidet med økonomiplanen for neste økonomiplanperiode
Status:	P
Saksnr.:	64/16
Tittel:	Interpellasjon om initiativ for etisk handel
Vedtak:	Kommunestyret ber om at det høsten 2016 fremmes en sak for rådmannen om innmelding av kommunen i Initiativ for Etisk Handel
Status:	P
Saksnr.:	INNFORING AV ÅPEN POST I UTVALGET FOR KULTUR OG TEKNISK
Tittel:	
Vedtak:	Utvalg for kultur og teknisk innfører Åpen Post som fast punkt på saksliste til utvalget. Utvalget følger vedlagte prosedyre for gjennomføring av Åpen Post
Status:	G
Saksnr.:	ETABLERING AV BEFARINGSUTVALG FOR SAKER I UTVALGET FOR TEKNISK OG KULTUR
Tittel:	
Vedtak:	Det etableres ett befaringsutvalg bestående av følgende tre personer, Ola Gram Dæhlen, Odd Christian Hagen, Finn Mauritz Malterud. Vara: Vette Brendhagen Kleven
Status:	G
Saksnr.:	28/16
Tittel:	Kommunale veger, investeringsplan 2016
Vedtak:	Opprustning av kommunale veger innenfor den avsatte rammen på 7 millioner kroner i styringsdokumentet for 2016, skjer i henhold til beskrevne prioriteringer. Forslag til planlagte tiltak blir da slik: Tiltak på asfaltveger 3,0 mill kroner Opprustning/asfaltering av grusveger, 2,5 mill kroner Vegbruer, 0,5 mill kroner Trafikksikkerhetstiltak, 0,5 mill kroner Gatelys, 0,5 mill kroner Evaluering av årets tiltak skjer i tilknytning til ny investeringsplan for 2017. Bybrustraseen på Tongjordet prioriteres.

Status:	
G	
Saksnr.:	<u>29/16</u>
Tittel:	Standard abonnementsvilkår for vann- og avløp, administrative og tekniske bestemmelser i Gjøvik kommune
Vedtak:	
Status:	Saken vedtatt i kommunestyret
G	
Saksnr.:	<u>30/16</u>
Tittel:	Revidering av forskrift for vann- og avløpsgebyrer i Gjøvik kommune
Vedtak:	
Status:	Saken vedtatt i kommunestyret
G	

OPPVEKST

Saksnr.: Tittel:	UFO - 6/13 OPPSTARTSSAK - UTREDNING AV KULTUR OG FRITIDSHUS
Vedtak:	Administrasjonen utreder nytt kultur og fritidshus for ungdom i henhold til fremlagte innholdsoversikt. Utvalg for kultur og idrett samt ungdomsrådet tas med i dette arbeidet som avsluttes ved utgangen av første halvår 2014.
Status: P	<i>Arbeid med selve utredningen er ikke påbegynt. Dette skyldes manglende kapasitet i administrasjonen som følge av sykemelding og omrokking.</i> <i>Administrasjonen la frem en orienteringssak for UFO på møte 17.06.14. Der ble det avklart at innholdet i utredningen avgrenses til å omfatte pkt 1 og 3 i forhold til vedtak i sak 6/13. Utredningen legges frem for utvalg for oppvekst og utvalg for kultur og idrett i desember 2014.</i> <i>Saken ble utsatt med bakgrunn manglende kapasitet i administrasjonen og med bakgrunn i store salderingskrav i budsjettet for 2015.</i> <i>Arbeider med utredningen er i gang og er planlagt avsluttet høsten 2015.</i>
Saksnr. Tittel:	INTERPELLASJON FRA JØRAN ØDEGÅRD, FRP , K-styre 18.06.2015
Vedtak:	Kommunestyret ber Utvalget for oppvekst drøfte hvordan dialogen og samarbeidet mellom politisk og administrative nivå kan utvikles for ytterligere å forbedre læringsutbyttet i Gjøvikskolen.
Status: G	<i>Saken vil bli fulgt opp i samarbeid med det nye utvalget for oppvekst.</i>
Saksnr. Tittel:	K-SAK 121/15 SD 2015 SKOLEMAT
Vedtak:	4. Gjøvik kommune utreder sak om «Skolemat i grunnskolen».
Status: P	<i>Saken legges fram i UFO september 2016</i>
Saksnr.: Tittel:	K-SAK 121/15 SD 2015 BARNAS HUS
Vedtak:	12. Barnas hus. I kommunestyret for et år siden ble rådmannen bedt om å utrede en samlokalisering for at tjenester for barn, ungdom og deres familier skulle samlokaliseres utenfor rådhuset. Dette skulle sees i sammenheng med ombyggingen av rådhuset. Vi ber rådmannen holde fokus på saken og følge opp og forhåpentligvis igangsette dette snarlig. <i>Saken legges fram i UFO august 2016. Jfr. vedtak i UFO, sak 14/16</i>
Status: G	
Saksnr.: Tittel:	K-SAK 121/15 SD 2015 KVALITETSPLAN OG TILSTANDSRAPPORT FOR SKOLE
Vedtak:	16. Kvalitetsplan og tilstandsrapport for skole. Det utarbeides en Kvalitetsplan for skole i Gjøvik. Denne følges opp hvert år politisk med en

	tilstandsrapport i tråd med fylkesskoledirektørens retningslinjer
Status: G	LEGGES FRAM I K-STYRE 02.06.
Saksnr.: Tittel:	K-SAK 127/15 HANDLINGSPLAN MOT RADIKALISERING OG VOLDELIG EKSTREMISME
Vedtak:	Innsatsområde 1 - Trygghet og tilhørighet Nytt tiltak: Vurdere innføring av mobilfrie skoler i Gjøvik En mobilfri skolehverdag kan gi et bedre læringsmiljø, motvirke mobbing og krenkelser. I ytterste konsekvens kan det forebygge vold og hatkriminalitet. Tiltaket vurderes i Gjøvik kommune i 2016.
Status: G	Behandles i UFO 24.05.

HELSE OG OMSORG

Saksnr.	K-121/15
Tittel	Styringsdokument 2016
	Følgende verbalforslag ble vedtatt:
Status: P	5. Det utredes muligheten for å sette opp seks til åtte omsorgsboliger i Redalen i egenregi og/eller i regi av frivillige organisasjoner/private aktører. Oversendes til utvalg for Helse, omsorg og velferd til vurdering i forbindelse med helhetlig gjennomgang av helse- og omsorgsplanen. Status: Spørsmålet er omtalt i sak 31/16 til kommunestyret. Tas med videre i forbindelse med revidering av Helse- og omsorgsplan 2025. 6. Det utarbeides en ny Demensplan for Gjøvik kommune, i tråd med føringer som ligger i Demensplan 2020 fra Helse- og omsorgsdepartementet. Arbeidet startes opp i 2016. Oversendes til utvalg for Helse, omsorg og velferd til vurdering i forbindelse med helhetlig gjennomgang av helse- og omsorgsplanen. Status: Arbeidet er påstartet. 7. Det utredes om Allhuset kan organiseres gjennom/sammen med Fontenehus og øvrig psykisk helsearbeid. Dette for å sikre at tilbudet utvikles videre, særlig med hensyn på brukermedvirkning og et økende behov for aktivisering av personer med psykiske utfordringer. Se pkt. 14. 8. Det utarbeides en sak for kommunestyret om samhandlingsreformen for psykiatrien som iverksettes i 2017, med oversikt over innhold og tiltak. Oversendes til utvalg for Helse, omsorg og velferd til vurdering i forbindelse med helhetlig gjennomgang av helse- og omsorgsplanen. Status: Temaet tas inn i revidering av Helse- og omsorgsplan 2025. 11. Planlegging og forprosjekt av nytt omsorgssenter på Biri med 40 plasser påbegynnes vinter (nyåret) 2016. Status: Vedtak fattet i Kommunestyret 28.04.16 om godkjenning av forstudie, foreløpige økonomiske rammer og oppstart av forprosjekt. 14. Fontenehus. Det er en målsetning fra regjeringen med samarbeidspartiene at alle fylker skal ha minst et Fontenehus. Fontenehus skal bidra til at flere personer med psykiske helseproblemer og/eller rusproblemer skal delta i arbeidsrettede aktiviteter og komme i ordinært arbeid. Det er ønskelig at Opplands første Fontenehus skal ligge på Gjøvik. Det har allerede vært innledende møter mellom Fontenehusstiftelsen og N.K.S Kløverinstitusjonene for å se på muligheten for opprettelse av dette på Kløverhotellet. Rådmannen bes derfor om å fremme en sak til politisk behandling 1. halvår 2016 om Gjøvik kommune ønsker å tilrettelegge for etablering av Fontenehus. Status: Sektor Samfunnsutvikling er i gang med å utrede saken. 21. Rådmannen bes om å legge fram sak om gjennomgang av den gjeldende helse og omsorgsplan

Status: Ikke igangsatt, men planlegges gjennomført i 2016/17. Vedtak i Utv. Omsorg og Velferd den 23.11.2015 sak 7/15 Når det gjelder utvalgets ansvarsområder, vedtas de endringer som økonomiplanforslaget fra AP, MDG, Rødt og SV innebærer. Et nytt forslag til måltabellen tas inn: «Antall hjemmeboende som bruker trygghetsskapende velferdsteknologi» Status: Tas inn i forbindelse med rapportering 1. tertial.	
Saksnr. Tittel	K-24/16 Boliger for vanskeligstilte
Vedtak	1. Gjøvik kommune oppretter boligtilbud i form av mer velegnede og robuste boliger til vanskeligstilte med lav boevne. 2. Boligene skal etableres i små boliganlegg med inntil 3 boenheter.
Status G	Oppdraget bestilles fra Gjøvik Boligstiftelse i samarbeid med NAV Gjøvik.
Saksnr. Tittel	K-31/16 og 45/16 Nytt omsorgssenter på Biri - godkjenning av forstudie og foreløpige økonomiske rammer
Vedtak	1. Vedlagte forstudie med 32 nye plasser godkjennes og legges til grunn for videre planlegging av nytt omsorgssenter på Biri. 2. Arbeid med forprosjekt igangsettes. 3. Foreløpig økonomisk ramme på kr 220 000 000 godkjennes og innarbeides i økonomiplan 2017-20. 4. I det videre arbeid skal en representant utpekt fra styret i Furulunds venner være med i forprosjektet. 5. Dagens fast ansatte ved Biri omsorgssenter skal ha fortrinnsrett til de stillinger som opprettes når det nye omsorgssenteret står ferdig.
Status P	
Saksnr. Tittel	K-46/16 Boligsosialt utviklingsprogram 2010-2015 - sluttrapport
Vedtak	Sluttrapport fra Boligsosialt utviklingsprogram 2010 -2015 tas til orientering
Status G	
Saksnr. Tittel	K-47/16 Boligmasse som kan bidra til å dekke behov for heldøgns omsorg
Vedtak	Saken tas til orientering.
Status G	

NAV

Saksnr.	K - 126/15
Tittel	Anmodning om bosetting av flyktninger 2016
Status: P	1. Gjøvik kommune imøtekommer IMDi's anmodning og bosetter 105 flyktninger i 2016, herav 25 enslig barn og unge, og 10 av disse under 15 år. 2. Gjøvik kommune fatter vedtak om bosetting av flyktninger i 2017, 2018 og 2019 først etter konkret anmodning fra IMDi i 2016. 3. Økte nettokostnader i 2016 på ca 2,4 mill. kroner dekkes av statlig engangstilskudd i 2016. Beløpet legges inn i konsekvensjustering for budsjett og økonomiplan for 2017 - 2021 og inndekning gjøres gjennom budsjettprosess i 2016. 4. Rådmannen bes legge fram egen sak om behov for flere undervisningslokaler ved Gjøvik Læringscenter. 5. Gjøvik kommune vil i løpet av 2016 forsterke arbeidet med boligsituasjonen for vanskeligstilte og flyktninger. Det må utarbeides boligplaner med en lengre tidshorisont enn hva den årlige anmodning fra IMDi tilsier. 6. Gjøvik kommune vil særskilt prioritere bygging av nye boliger gjennom Gjøvik Boligstiftelse og oppmuntre private aktører til innsats på området. 7. Tilgang på tomter og areal for bygging av nye boliger må prioriteres. 8. Arbeidet med den boligsosiale utviklingsplanen må snarest komme til politisk behandling. 9. Gjøvik kommune tilkjennegir overfor IMDi at kommunen kan bosette flyktninger med funksjonsnedsettelser som har sittet altfor lenge i mottak. Gjøvik kommune vil arbeide for at bosetting av flyktninger med særskilte behov, får ekstra ressurser ut over 5-årsperioden med integreringstilskudd. 10. Rådmannen bes finne supplerende aktører og arenaer til Gjøvik Læringscenter for å bidra i opplæringen av flyktninger. 11. Det foretas en rask kompetansekartlegging hos de som kommer parallelt med at det jobbes med å finne aktuelle arbeidsplasser for å styrke den arbeidsrettede språkopplæringen og integreringen 12. Rådmannen bes legge frem en plan som tar høyde for bosetting i den størrelsesorden som skisseres fra IMDi de kommende årene. Denne planen må omfatte: • Språkopplæring - hva kreves av kapasitet • Barnehage, barnevern, skole og andre instanser som får økt press på sin tjeneste. Hvilke behov vil det utløse av politiske vedtak • Synliggjøring av på hvilken måte integreringsmidlene blir brukt. Status pr. 31.08.16: Pkt. 1, 2 og 3. I første tertial er det bosatt 51 personer. I tillegg er det bosatt 36 personer som har kommet på familiegjenforening. Dette har resultert i at det totalt er 112 deltakere i Introduksjonsprogrammet. Pkt. 4. Planlegges Pkt. 5, 6, 7 og 8. Ivaretas i kommende planarbeid. Pkt. 9. Dette er formidlet til IMDi. Pkt.10 og 11. Kartleggingen gjøres umiddelbart, og det er etablert avtaler med tre større arbeidsgivere for å kunne gi norskopplæring på arbeidsplassen fra høsten 2016. Pkt. 12. NAV og Oppvekst la i 2. tertial frem sak for utvalgene og kommunestyret

Saksnr.	<u>K- 24/16</u>
Tittel	Boliger for vanskeligstilte
Status: G	1.Gjøvik kommune oppretter boligtilbud i form av mer velegnede og robuste boliger til vanskeligstilte med lav boevne. 2.Boligene skal etableres i små boliganlegg med inntil 3 boenheter. NAV har etablert samarbeid med Gjøvik Boligstiftelse for å få etablert boligene i henhold til vedtaket.
Saksnr.:	<u>K-121/15</u>
Tittel:	Styringsdokument 2016
Vedtak:	Styrking av NAVS arbeid med reduksjon av sosialhjelpsutgifter. Bekjempelse av barnefattigdom med et mindre beløp i 2016 for utredning av tiltak og med større beløp de kommende åra. Økningen må kanskje justeres avhengig av fasongen på tiltakene. Vi ønsker at det må jobbes tverrfaglig.
Status: P	Det er lyst ut og tilsatt en person som skal styrke planlegging, iverksetting og oppfølging av aktivitetskrav og tiltak for mottakere av økonomisk sosialhjelp. Gjøvik kommune og NAV Gjøvik har blitt invitert og valgt ut til å delta i et nasjonalt prosjekt <i>Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier</i>, i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Dette er et tverrfaglig prosjekt som varer fra oktober 2016 og ut 2018. Det ytes ressurser fra direktoratet til 1,5 stillinger i perioden. Kommunen må forplikte seg til å bidra med 0,5 stillinger, i tillegg til rapportering og kunnskapsdeling. Orienteringssak i HOV 25.05.2016. rekrutteringsprosessen er i gang. Oppstart 01.10.2016.

SAMFUNNSUTVIKLING

Kommunestyre

Saksnr.	K - 103/07
Tittel	HANDLINGSPROGRAM FOR GJØVIK KOMMUNE 2008-2011 MED ØKONOMIPLAN 2008 - 2011 OG BUDSJETTRAMME 2008
	Rådmannen bes utrede Gjøvik som nullutslippskommune 2020.
Status: P	Vurderes sammen med revisjonen av kommunens energi- og klimaplan, som er under utarbeidelse. Anbudsprosess (konsulent) iverksatt tredje tertial 2015.
Saksnr.	K - 102/12
Tittel	STYRINGSDOKUMENT 2013 FOR GJØVIK KOMMUNE
	<u>Oversendt uten realitetsbehandling</u> Det utredes en sentrumsplan for barn, basert på Barnetråkk, aktivitetstilbud i Kulturhuset, Vitensenteret og Gjøvik - til bruk for sentrumsutvikling generelt og utvikling av barnas bydel; Farveribyen.
Status: F	Datagrunnlag vil inngå som underlag for ny sentrumsplan (kommundelplan/områderegulering).
Saksnr.	K - 11/15
Tittel	FRILUFTSLIVETS ÅR
	Gjøvik kommune tar utfordringen og vil støtte opp om Friluftslivets år 2015. Kommunen vil arbeide for målene om å gi friluftsliv økt oppmerksomhet og varige resultater i form av økt deltakelse i friluftsliv i alle deler av befolkningen. Gjøvik kommune vil: • Støtte opp om lokale arrangement og aktiviteter i Friluftslivets år. • Vektlegge hensyn til friluftsliv i kommunens planarbeid. • Stimulere kommunens barnehager og skoler til å bruke naturen til lek og læring. • Satse på stien som aktivitetsanlegg. • Bruke friluftsliv som et positivt virkemiddel i folkehelsearbeid. • Arrangere ordførerens tur; åpen tur med ordføreren som turleder. • Stille opp til bål samtale eller annet møte med friluftsansjoner i kommunen. • Tilrettelagte tjenester skal ha økt fokus på aktiviteter med naturen som arena og som pådriver og tilrettelegger for inkludering i de ordinære idrettslagene. Som kommunens mest attraktive friluftslivsområde velges: Øverby
Status: P	Saken er vedtatt og går som planlagt. Tiltak er gjennomført.
Saksnr.	K - 61/15
Tittel	MULIGHETSSTUDIE/FORSTUDIE. ETABLERING AV NYE KULTURARENAER/-FUNKSJONER I GJØVIK SENTRUM

	Det gjennomføres en mulighetsstudie/forstudie for primært å kartlegge mulighetene for å bygge en konsertsal med nødvendige tilleggsrom og fasiliteter, samordnet med Gjøvik kunst- og kulturskole, i Gjøvik sentrum. I tillegg skal følgende funksjoner inkluderes i studien: • Utvidelse av Gjøvik kino og scene med 2 nye kinosaler. • Ny etablering av Gjøvik bibliotek og litteraturhus. • Lokaler for historiske og eller kunstutstillinger. • Ny etablering av Ungdommens hus. Studiens mål er å utarbeide romprogram for de aktuelle kulturfunksjonene, samt vurdere plasseringer i Gjøvik sentrum. Studien skal gi et beslutningsgrunnlag for valg av eventuelt prosjekt å gå videre med. Studien skal også inneholde en vurdering av hvordan en slik kulturarena kan utvikles i samarbeid med private aktører. Sak 13/978-1; Utredning av kultur og fritidshus» innlemmes i denne mulighetsstudien, hvor elementene i denne saken blir ivaretatt. Utvalget ønsker spesielt at ungdommenes stemme blir hørt og ivaretatt i arbeidet med mulighetsstudien. Det vises også til vedtatt Ungdomspolitisk Strategi.
Status: P	<i>JAF arkitektkontor som utreder har avsluttet sitt arbeid, og oversendt rapport til Gjøvik kommunen. JAF presenterte sine resultater i Utvalg for Kultur og teknisk 24. mai og Utvalg for Samfunnsutvikling 26. mai. Videre har direkte involverte parter, Farverikvartalet AS, S17 Eiendom AS (eiere «Shelltomta»), KaHe Eiendom AS (eier hotell) og Strand Gjøvik AS (driver hotell) blitt spurt om å avgi en uttalelse. Farverikvartalet AS og S17 AS har uttalt seg om mulighetsstudiet. På grunn av prioriteringer vil rådmannen ført gå videre med dette prosjektet på nyåret 2017.</i>
Saksnr. Tittel	<u>K - 121/15</u> FORSLAG TIL STYRINGSdokUMENT 2016 FOR GJØVIK KOMMUNE

	(utdrag): Kommunestyret G 3. Gjøvik kommune skal i 2016 markere 30-årsjubileet for vennsbyavtalen med Stoughton og 170-årsjubileet for den første utvandring fra Gjøvik til Amerika. Fra 1846 til 1910 dro over 8000 innbyggere i Vardal, Snertingdal og Biri til USA. I den forbindelse settes ned en komite som utarbeider program og innhold til markering av dette. P 9. Gjøvik kommune vil utrede bruken og mulighetene for torgarealene i byen vår. Målet er å legge til rette for flere lokale matprodusenter og næringsmiddelindustrien i vår region. F 10. Gjøvik kommune skal få kartlagt tilgangen på fibernett (bredbånd) i kommunen og legge en strategi for hvordan vi sammen med markedsaktører og fylkeskommunen kan sikre både bedrifter og innbyggere tilgang til høyhastighets bredbånd. P 20. Kollektivtrafikk. På bakgrunn av de tre reguleringsplanene om vegsatsing i sentrum (miljøgatene) er det ønskelig å se bredere på kollektivtrafikken i byen. Dette kan gjøres ved at det under første halvdel av planperioden gjøres en gjennomgang av kollektivtrafikken i hele kommunen med en målsetning om å kjøre et prøveprosjekt i siste halvdel med f.eks hyppigere avganger, personbil-fri soner, gratis bybuss og innfartsparkering. Kostnadene vil være en utfordring og det derfor viktig å begynne tidlig for å kunne utnytte eventuelle statlige midler. Da de 3 miljøgateprosjektene er ferdigstilt bør et kollektivtilbud tilpasset disse utbedringene være ferdig samtidig. Kommunestyret ber styringsgruppa for ATP-prosjektet om å følge opp denne saken. P 22. Landbruksmelding. Gjøvik kommune har de siste årene hatt en stimuleringspakke for landbruket. Det er bred enighet i kommunestyret om tiltaket og Samarbeidspartiene tar sikte på en videreføring. Imidlertid vil vi ha en gjennomgang av hvordan dette har fungert før vi fastsetter videreføring og/eller eventuelle nye tiltak og omfang. Rådmannen bes legge fram en sak med evaluering av Landbruksmeldinga I tillegg ble det vedtatt en rekke miljø- og klimatiltak.
Status: P	<i>Vedtak fattet 17.12 2015. Ikke iverksatt.</i> <i>Noen tiltak er gjennomført, andre planlagt og noen forsinket.</i> <i>Noen vedtak blir fulgt opp av Utvalg for Kultur og Teknisk og andre vedtak av Utvalg for Samfunnsutvikling.</i>
Saksnr. Tittel	<u>K - 128/15</u> PLAN FOR IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV - 2016 - 2019.
	Oversendes utvalg for teknisk og kultur: Kapittel 5 - Tiltak, anlegg og områder Nytt tiltak: Gjøvik kommune utreder i samspill med idrettslagene, Gjøvik idrettsråd samt frivillige lag og foreninger og private interessenter en helhetlig utviklingsplan for anleggsstruktur og drift av idrettsanlegg i kommunen.
Status: G	<i>Kommunestyret vedtok 01.09, sak 92/16, Utviklingsplan for store idrettsanlegg i Gjøvik kommune.</i>

Saksnr. Tittel	K - 129/15 FRIVILLIGMELDING - TILTAKSPLAN - TILTAK
	Fra vedtatt Tiltaksplan for Frivilligmelding for Gjøvik kommune prioriteres følgende tiltak igangsatt i 2016: 1. Gjøvik kommune bidrar til at det etableres et Frivilligråd for Gjøvik. 2. Gjøvik kommune arrangerer minst ett årlig dialogmøte mellom kommunen og frivillig sektor. 3. Gjøvik kommune etablerer ny avdeling av Gjøvik Frivilligsentral i Hunndalen, i første omgang som et prøveprosjekt i 2016. Videreføring som fast tiltak fra 2017 er avhengig av ekstern finansiering, for eksempel gjennom utleie av arealer eller tilskudd fra andre. Rådmannen vil komme tilbake med ny sak på slutten av 2016 med evaluering av aktiviteten i 2016 og eventuelt forslag til videreføring. For 2016 finansieres årlige driftsutgifter, kr. 250.000, ved bruk av generelt disposisjonsfond. 4. Gjøvik kommune etablerer en «Kafè Globus» knyttet til Gjøvik Frivilligsentral. Etableringen skjer under forutsetning av 100 % ekstern finansiering.
Status: P	1. <i>Det ble avholdt en frivilligkonferanse 2. mai, der bl.a. etablering av Frivilligråd er tema. Det er nedsatt et interimsstyre som arbeider med forslag til vedtekter for et Frivilligråd.</i> 2. <i>Gjennomført 2. mai.</i> 3. <i>Frivilligsentral etablert på Folkets hus i Hunndalen med statsstøtte.</i> 4. <i>«Globus kafe» starter som et prøveprosjekt 24.oktober, med ekstern finansiering (IMDI).</i>
Saksnr. Tittel	K 7/16 KJØP AV AKSJER I KINOALLIANSEN AS
	Gjøvik kommune blir aksjonær i KinoAlliansen AS gjennom kjøp av en -1- aksje til pålydende kr 5 000,-. Beløpet belastes driftsbudsjettet til Gjøvik Kultursenter. Rådmannen gis fullmakt til å inngå aksjonæravtale. Rådmannen gis fullmakt til å utnevne den han til enhver tid mener er best egnet til å representere kommunen i det nye selskapets generalforsamling.
Status: G	<i>Aksjonæravtale ble signert på KinoAlliansens generalforsamling i juni 2016.</i>
Saksnr. Tittel	K 86/16 PERMANENT BRU FRA GJØVIK GÅRD TIL HOLMEN BRENNERI. VURDERING AV ALTERNATIVER. EVNT. OPPSTART FORPROSJEKT.
	Det gjennomføres et forprosjekt for bru mellom Gjøvik gård og Brenneriet basert på JAF arkitekter, alt. 1, sitt forslag. Gjennom forprosjektet skal bl.a. endelig plassering av bruforbindelsen, fundamentering på begge sider, endelig utforming av bruløsning og belysning avklares. Videre skal det utarbeides en kostnadskalkyle/budsjett for et bruprosjekt.

	Forprosjektets konklusjoner legges frem for politisk vurdering, i tråd med kommunens byggereglement.
Status: P	<i>Arbeidet med Forprosjektet er startet. Det er inngått avtale med arkitekt og bruingeniør/konsulent.</i>

Formannskap

Saksnr. Tittel	<u>F - 130/12</u> FORSLAG TIL STYRINGSdokUMENT 2013 FOR GJØVIK KOMMUNE
	<u>Sentrumsutvikling:</u> Rådmannen bes komme med en sak til kommunestyret der vi får en plan for sentrumsutvikling også i Hunndalen, Biri og Snertingdal i løpet av planperioden.
Status: P	<i>Gjennom behandlingen av kommunal planstrategi 2016-2019, ble det som del av planoversikten lagt inn planavklaringer for Biri og Hunndalen, eventuelt som del av kommuneplanrevisjonen, og mulighetsstudie for Snertingdal. Alt i 2017.</i> Kommunestyret ber rådmannen om å utrede forslag til en mulig ny organisering av markedsføringen og salg av kommunale bolig- og næringstomter.
Status: F	<i>Sak om rutiner for opparbeiding og salg av bolig- og næringsområder er under utarbeiding. Videre arbeides det med en sak om retningslinjer (reviderte) for salg av kommunale tomter og areal. Det er naturlig å vurdere markedsføring og organisering av salg i disse sakene. Sakene er forsinket som følge av vakanser innen Utbygging (tidligere Teknisk plan). Dette ses også i sammenheng med SD 2015 og ny stilling som næringspådriver.</i>
Saksnr. Tittel	<u>F - 18/14</u> KUNST I GJØVIK KOMMUNE
	Gjøvik kommune iverksetter et arbeid for å sikre en god fremtidig forvaltning av kommunens kunstverk. Arbeidet skal bl.a. resultere i: ➤ Oppdatering av register over kommunalt eid kunst ➤ Vedlikeholdsplan for kommunens kunstverk ➤ Instruks ved flytting av kunstgjenstander ➤ Instruks ved plassering av nye skulpturer i Gjøvik sentrum
Status: G G	<i>Kommunestyret behandlet prosjektrapport 30.04 2015, K-sak 41/ 15. Det ble fattet slikt vedtak:</i> 1. Mottatt rapport, «Kunst i Gjøvik kommune», vedlegg 2, tas til orientering. 2. Administrativt ansvar for oppfølging av kommunens kunst tillegges

G G G P P G G P	rådmannen. Ansvar for sikring og vedlikehold av det enkelte kunstverk tillegges den som har vedlikeholdsansvar for det bygg eller område/areal der verket er plassert. 3. Foreslått administrativt kunstutvalg nedsettes ikke. Oppgaver som var tiltenkt slikt utvalg ivaretas av rådmannen. 4. Fremlagt forslag til instruks for forvaltning av kunst i kommunens virksomheter og institusjoner, vedlegg 4, godkjennes, og legges til grunn ved det videre arbeidet med kunst i Gjøvik kommune. 5. Gjøvik kommune tar i bruk internt meldingsskjema og brukeravtale for kommunale kunstverk, tilsvarende mal fra KORO, vedlegg 5 og 6. 6. Arbeidet med enkel merking av kommunens kunst iverksettes innenfor rådmannens driftsramme. 7. Det lages en formidlingsplan for kunst som er i Gjøvik kommunes eie. 8. Registrering av kunst i Rådhuset fullføres innen 2015 9. Kunst og utsmykning i kommunens kirkelige rom skal være registrert gjennom dertil vedtatte system. Det meldes årlig om eventuelle endringer til ansvarlig eier 10. En oppdatert presentasjon av åpent tilgjengelig kunst, utsmykking og minnesmerkes gjøres tilgjengelig i Gjøvik kommunes offentlige nettportal. Øvrige forslag til tiltak og finansiering av disse, herunder QR-merking av kunstverk, vurderes ved utarbeidelse av de årlige styringsdokumenter. <i>Pt. 1-5 ble iverksatt umiddelbart. Videre er registrering av kunst på rådhuset fullført. Arbeide med å merke kunst er snart avsluttet. Kunst- og utsmykning i kommunens kirkerom ivaretas av Gjøvik kirkelige fellesråd. Videre er presentasjon av kunst, utsmykning, minnesmerker på nett under etablering.</i>
Saksnr. Tittel	<u>F - 110/15</u> FORSLAG OM NEDLEGGELSE AV MINNESMERKE - SNUBLESTEN
	Gjøvik kommune vil nedlegge snublestener, minneplater, over den jødiske familien Jaffe, som bodde på Gjøvik under 2. verdenskrig, og ble depotert og døde i Auschwitz i 1942. Snublestenene plasseres i Sommerfeldtsgate, der inngangspartiet til familiens butikk lå. Kostnadene, begrenset oppad til kr. 30.000,-, belastes budsjettansvar 510, Kultur, som styrkes tilsvarende gjennom en bevilgning fra konto 14900.81300.1800 "Tilleggsbevilgninger og nye bevilgninger" i <u>2016</u>.
Status: G	<i>Snublesteiner ble lagt ned ved en liten seremoni 7. juni 2016.</i>

Saksnr. Tittel	F 45/16 BOLIGPOLITISK PLAN FOR Gjøvik KOMMUNE 2016 - DRØFTING AV INNHOLD OG PLANPROSESS
	Formannskapet slutter seg til framlagt forslag til innhold og prosess for utarbeiding av Boligpolitisk plan for Gjøvik kommune 2016-, og gir følgende tilbakemeldinger rundt spørsmålsstillingene i drøftingsnotatet:
Status: P	<i>Oppsummeringen innspill/vurderinger fra formannskapets saksbehandling er utarbeidet og følger videre arbeid. Administrativ prosjektgruppe er utpekt. Innledende planarbeid er igangsatt, bl.a. med sammenstilling og innhenting av aktuell boligstatistikk m.v. Lokale vurderinger av boligmarked og boligbygging i Gjøvik er innhentet. Boligpolitisk drøfting i formannskapet som styringsgruppe avtalt i september.</i>
Saksnr. Tittel	F 3/16 ØKT KOMMUNALT ENGASJEMENT FOR ETABLERING AV INNLANDET FILHARMONISKE ORKESTER
	Gjøvik kommune utvider sin økonomiske støtte til Innlandet Filharmoniske orkester for perioden 2016-2018 med kr. 200.000,- pr. år. Årlig tilskudd blir kr. 300.000,-. Utbetalingen betinges av bidrag fra de øvrige interessentene på samme nivå. Ambisjonen i 3 års perioden 2016-2018, i tillegg til at det leveres gode kunstneriske produksjoner, er å utrede og konkludere rundt en organisasjonsmodell for et fremtidig, profesjonelt orkester for Innlandet, herunder fullfinansiering gjennom offentlige og private tilskudd, kunstnerisk ledelse og administrasjon.
Status: P	<i>Orkesteret jobber godt, og presenterer konserter som forventet. Den private delen av finansieringen er på plass, og det er god dialog med Oppland og Hedmark Fylkeskommuner om orkestersatsningen. Det er avsatt en 15% stillingsressurs til dette arbeidet.</i>
Saksnr. Tittel	F 23/16 UTVIKLINGSPLAN FOR GJØVIK GÅRD. RULLERING AV KAPITTEL 2. TILTAKSPLAN 2016
	Følgende tiltak, i prioritert rekkefølge, rulleres inn som tiltaksplan 2016 i Utviklingsplan for Gjøvik gård 2013-2016: 1. Gjøre tiltak for å sikre Sembrafurualleen og Lønnelysthuset, som beskrevet i saken. 2. Oppgradere kjøreveg fra Niels Ødegaards gate til friluftsscena. 3. Fullføre tiltak for å hindre regelmessig gangtransport over Tunet på Gjøvik gård. 4. Opparbeide en elvepromenade med belysning fra eksisterende bru ved biblioteket og til grusareal bak Gjøvikhallen. 5. Gjennomføre forprosjekt bruløsning fra Brenneriet til Gjøvik gård.

	6. Gjennomføre forprosjekt for 2 "Aktivitetssoner", j.fr. Landskapsplan. 7. Opparbeide avslutning av steinmur mot lekeplass og p-plass der Gartnerbolig stod. Tiltakene gjennomføres innenfor en kostnadsramme på kr. 2.000.000,- avsatt i vedtatt investeringsbudsjett 2016-2019, Styringsdokument 2016.
Status: G F G F P P P	1. <i>Oppfølging av «trestrategi» utarbeidet i 2015 er gjennomført. Det er gjort en statuskartlegging av alle trær. Døde og syke trær er tatt ned (19 stk). Rotforbedringstiltak og beskjæring av Sembrafurualleen er fullført. Lønnelysthuset er beskåret og sikret.</i> 2. <i>Dispensasjonssøknad for oppgradering av kjøreveveg til Friluftsscena er mottatt. Eksterne konsulenter utarbeider anbudsgrunnlag.</i> 3. <i>Tiltak på tunet er ferdigstilt.</i> 4. <i>Dispensasjonssøknad for etablering av elvepromenade er mottatt. Merk. Industribygg AS vurderer jordvarme som energikilde til Gjøvik rådhus, og har dialog med Fylkeskonservator om etablering av brønner på Gjøvik gård. Dette prosjektet medfører at arbeid med elvepromenade må vente.</i> 5. <i>Arkitektkonkurranse vedr. bruløsning til Brenneriet er avsluttet med vedtak i Kommunestyret. Forprosjekt er igangsatt.</i> 6. <i>Det er opprettet dialog med landskapsarkitekt vedr. aktivitetssone nord for Gjøvikhallen. Arbeid med den andre aktivitetssonen avventes.</i> 7. <i>Arbeid med steinmur er i gang. Utføres av Mjøsmuseet AS.</i>
Saksnr. Tittel	<u>FOR - 65/16</u> FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR REVISJON AV KOMMUNEPLANEN
	Det varsles oppstart av gjennomgang og aktuell revisjon av kommuneplanen for Gjøvik - Langtidsplan 2013. Forslag til planprogram for planarbeidet sendes ut på høring og legges ut til offentlig ettersyn i perioden 3.juni-9.september. Endelig planprogram fremmes til behandling og vedtak i kommunestyret 29.september.
Status: P	<i>Forslaget til planprogram er sendt ut på høring og lagt ut til offentlig ettersyn. Egen høringssak er laget for behandling i kommunens utvalg og råd.</i> <i>Etter høringsfristens utløp vil de innkomne uttalelser bli vurdert og forslag til endelig planprogram lagt fram til behandling i formannskap og kommunestyre.</i>

Utvalg for Samfunnsutvikling

Saksnr. Tittel	<u>SAM - 29 / 16</u> STATOIL-TOMTA, KIRKEBY, REGULERINGSFORESPØRSEL - PRINSIPPAVKLARING
	1. Utvalg for Samfunnsutvikling mener at det kan startes opp planarbeid for utvikling av gnr./bnr. 60/43, 59 og 60/115 innenfor rammene av gjeldende overordnet plangrunnlag og evt tilrettelegging for varehandel tilsvarende som for Kirkeby (plasskrevende varehandel). 2. Rådmannen anbefaler at det søkes løsninger innenfor de vedtatte planene kommunen har for ønsket byutvikling, men det fremlegges ingen vurdering av slike alternative løsninger. Utvalget ber derfor om at rådmannen til senest til møtet i juni 2016 utarbeider en vurdering av mulige lokaliseringer i og rundt sentrum som kan være aktuelle for denne type handelskonsept, sammen med planstatus for den enkelte lokalisering.

	3. Utvalg for samfunnsutvikling ber om at det utarbeides en trafikkanalyse for trafikksystemet i området og konsekvenser av endringer av reguleringsformålet i det foreslåtte området, herunder for biltrafikk, varetransport, gange og sykkel. 4. Det etableres dialog med regionale myndigheter for å avklare alternativer.
Status: P	<i>Utredning av mulige lokaliseringer i og rundt sentrum pågår samt at det etableres dialog med regionale myndigheter.</i>

6. VEDLEGG - FINANSIELLE AKTIVA

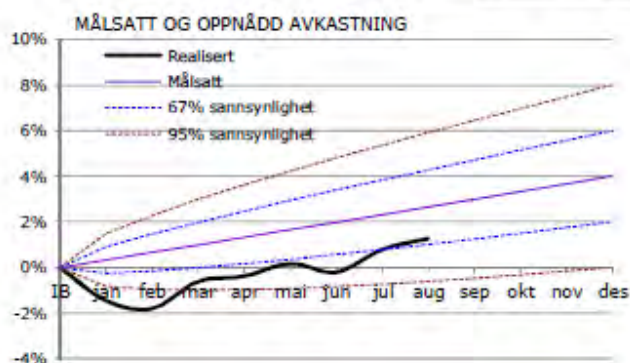
SAMMENDRAG

Gjøvik Kommune - Finansielle aktiva
Rapportering til Formannskapet 31.08.2016

AVKASTNING

AKTIVAKLASSE	Absolutt						Relativt til indeks		
	August		3. kvartal		Hittil i år		August	3. kvartal	Hittil i år
	MNOK	%	MNOK	%	MNOK	%	%	%	%
Pengemarked / Bank	0,7	0,2%	1,3	0,4%	4,6	1,5%	0,2%	0,3%	1,1%
Obligasjoner	1,8	0,6%	3,5	1,1%	9,9	3,2%	0,9%	1,2%	1,2%
Aksjer	1,7	1,1%	7,2	4,7%	1,4	0,9%	-0,5%	-0,2%	-0,4%
Alternative investeringer	0,5	0,2%	2,8	1,3%	-2,9	-0,6%	-0,8%	-2,5%	-5,9%
Derivater	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%			
Total	4,8	0,5%	14,8	1,5%	12,9	1,3%	0,1%	-0,1%	-0,5%
Valuta	0,0	0,0%	0,0	0,0%	-0,3	-0,3%			
Total NOK	4,8	0,5%	14,8	1,5%	12,6	1,3%			

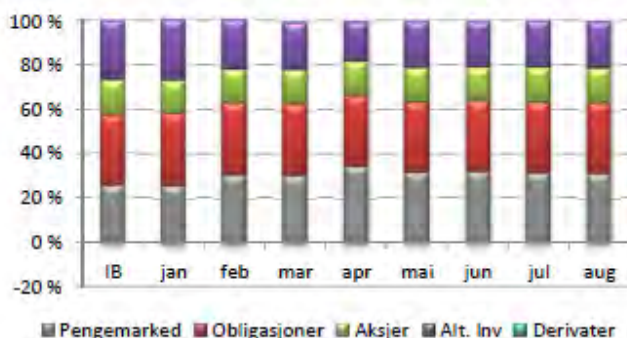

KOMMENTAR

I august fikk alle aktivaklassene positiv avkastning eller nullavkastning. Totalportefoljen endte opp 4,8 MNOK, tilsvarende 0,5% på tidsvektet basis.

ALLOKERING

AKTIVAKLASSE	Denne periode		Allokeringsgrenser		
	MNOK	%	Min	Max	Strategisk
Pengemarked / Bank	318,6	31,5%	5,0%	50,0%	
Obligasjoner	321,3	31,7%			
Aksjer	159,4	15,7%	0,0%	20,0%	
Alternative investeringer	211,3	20,9%			
Derivater	1,7	0,2%			
TOTAL	1 012,2	100,0%			

KOMMENTAR

Det var ingen aktive allokeringsendringer i portefoljen i august.

Eksponeringen er innenfor grensene for alle aktivaklassene. Merk at ASEAN China inngår i rammen for aksjer, men er plassert under alternative investeringer rapporteringsmessig. Dette vil bringe eksponeringen for aksjer til ca. 17,4%.

Merk at maks allokering for middels risiko (ubelånt eiendom og alternative investeringer) er tilsammen 30,0%. Dette er angitt under alternative investeringer. Maks allokering til eiendom alene er 10,0%.

RISIKORAPPORT

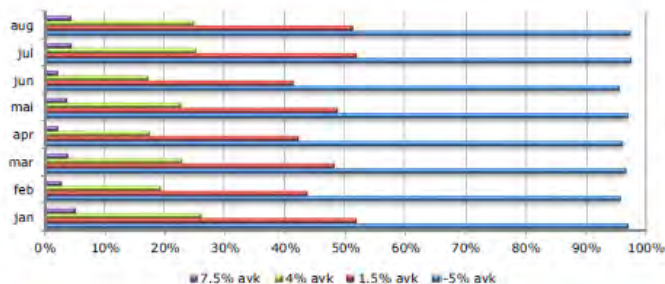
Gjøvik Kommune - Finansielle aktiva
Rapportering til Formannskapet 31.08.2016

NØKKELTALL

		MNOK	
Avkastning og sannsynlighet ut året	Forventet avkastning inneværende år	2,4%	23,9
	Forventet volatilitet inneværende år	2,0%	20,6
	Sannsynlighet for avkastning større enn -5%	98,5%	
	Sannsynlighet for avkastning større enn 1.5%	59,9%	
	Sannsynlighet for avkastning større enn 4%	32,3%	
	Sannsynlighet for avkastning større enn 7.5%	7,0%	
Spesielle risikomål	Forventet volatilitet 12 mnd fremover (Hovedsenario 31.05.2016)	3,5%	
	Durasjonsrisiko Total	1,0	
	Kredittrisiko	BBB-	
	Stresstest	-5,6%	-57,1
	Aksjemarkedsfall 25%	-3,9%	-39,9

SANNSYNLIGHET FOR MÅLØPPNÅELSE INNEVÆRENDE ÅR

KOMMENTAR

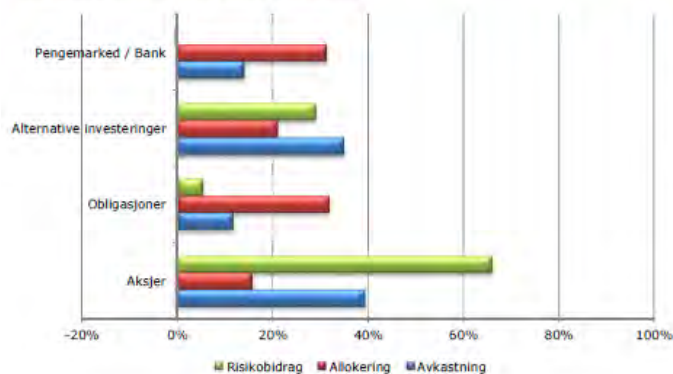
Ved utgangen av august var forventet årsavkastning 23,9 MNOK, tilsvarende 2,4% på tidsvektet basis. Forutsetningene for disse beregningene er gjengitt under.

Sannsynligheten for å nå de definerte avkastningstersklene er omtrent uendret fra juli til august.

Porteføljens kredittrisiko er estimert til kredittkarakter BBB-, dvs. innen kategorien investment grade.

FORVENTET RISIKOBIDRAG

ALLOKERING, AVKASTNING OG RISIKO BIDRAG (REL)

KOMMENTAR

I slutten av måneden utgjorde risikobidraget fra aksjer ca. 65% av porteføljens svingningsrisiko. Alternative investeringer og obligasjoner utgjorde tilnærmet resten med henholdsvis ca. 30% og ca. 5%.

Forutsetningene i beregningene for forventet avkastning i resten av 2016 er som følger (forventning for hele året i parentes):

Pengemarked / Bank: 0,5% (1,5%)
Obligasjoner omlop: 0,6% (1,8%)
Konvertible obligasjoner: 1,8% (5,3%)
Norske aksjer: 2,7% (8,2%)
Noske egenkapitalbevis: 2,7% (8,2%)
Globale aksjer: 2,8% (8,3%)
Vekstmarkedsaksjer: 3,1% (9,2%)
Hedgefond: 1,3% (3,9%)
Private Equity: 2,1% (6,2%)
High Yield / High Yield lån: 1,8% (5,3%)

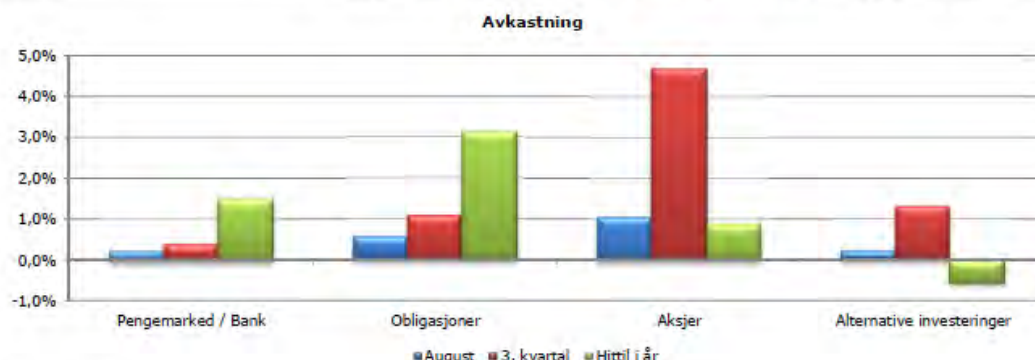
Estimatene benyttet i beregningene for forventet avkastning ut året bygger på oppnådd avkastning hittil i år og 4/12 av estimatene lagt til grunn ved reviderte scenarier i mai 2016.

AVKASTNING AKTIVAKLASSE OG RISIKOKLASSE

Gjøvik Kommune - Finansielle aktiva
Rapportering til Formannskapet 31.08.2016

AVKASTNING									
RISIKOKLASSE	Absolutt						Relativt til indeks		
	August		3. kvartal		Hittil i år		August	3. kvartal	Hittil i år
	MNOK	%	MNOK	%	MNOK	%	%	%	%
Pengemarked / Bank	0,7	0,2%	1,3	0,4%	4,6	1,5%	0,2%	0,3%	1,1%
A-BBB Norge	0,6	0,3%	1,0	0,5%	3,3	1,8%	0,3%	0,5%	1,5%
Bankinnskudd	0,2	0,1%	0,3	0,3%	1,3	1,0%	0,1%	0,2%	0,7%
Fordringer	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Obligasjoner	1,8	0,6%	3,5	1,1%	9,9	3,2%	0,9%	1,2%	1,2%
A-BBB Norge	1,3	0,6%	2,1	1,0%	6,4	2,8%	0,9%	1,2%	1,9%
A-BBB Norge - Hold til forfall	0,0	0,2%	0,1	0,5%	0,4	2,0%	0,0%	0,0%	0,0%
A-BBB Global	0,5	0,6%	1,3	1,6%	3,1	5,7%	1,0%	1,7%	-0,7%
Aksjer	1,7	1,1%	7,2	4,7%	1,4	0,9%	-0,5%	-0,2%	-0,4%
Norge Egenkapitalbevis	2,1	6,8%	2,1	6,9%	1,3	4,1%	-0,6%	-0,9%	-3,6%
Norge notert	0,7	1,7%	1,6	3,9%	0,9	2,3%	0,6%	1,2%	0,9%
Global	-0,4	-1,7%	0,4	2,1%	1,4	7,5%	-2,1%	-2,4%	3,5%
Europa	-0,5	-1,0%	2,4	5,2%	-3,6	-7,6%	-0,5%	1,1%	-0,5%
Emerging Markets	-0,2	-1,3%	0,7	4,2%	1,4	8,3%	-1,1%	-2,7%	-0,2%
Alternative investeringer	0,5	0,2%	2,8	1,3%	-2,9	-0,6%	-0,8%	-2,5%	-5,9%
High Yield	0,0	0,0%	0,0	0,0%	-3,0	-6,3%	0,0%	0,0%	-2,9%
Konvertible obligasjoner	0,0	0,0%	0,0	0,0%	-0,4	-0,3%	0,0%	0,0%	-1,4%
Hedgefond	-0,4	-0,5%	0,5	0,6%	-4,0	-4,2%	-0,6%	-2,6%	-5,9%
Private Equity	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,4	2,4%	-0,4%	-4,4%	-1,4%
High Yield Lån	0,9	0,9%	2,3	2,2%	4,1	4,6%	-1,1%	-2,0%	-3,4%
TOTAL	4,8	0,5%	14,8	1,5%	12,9	1,3%	0,1%	-0,1%	-0,5%

KOMMENTAR

August ble en måned med positiv avkastning samt lave svingninger og lave volumer i markedene, dette med bakgrunn i at sentralbankene tilførte mye likviditet i obligasjonsmarkedet. Forventningen til lave renter har fortsatt i perioden, følgelig fikk kredittmandater generelt god avkastning. Aksjemarkedene fikk god utvikling i august, og aktorene er igjen opptatt av hva den amerikanske sentralbanken gjør mht. rentehevinger og hurtigheten av denne. Dette vil i tillegg til forventningene om graden av global vekst, være avgjørende for utviklingen fremover.

Kredittrisikopåslagene i det internasjonale høyrentemarkedet fortsatte sin nedgang i august. På indeksnivå var internasjonale høyrenteobligasjoner opp 2% i måneden. Europeiske lån hadde en meget god måned med ca. 1% avkastning på indeksnivå. Akkumulert for 2016 er derfor avkastningen noe over forventningen ved inngangen av året.

Norsk stat med tre års varighet falt litt tilbake og endte ned -0,3%. Norske IG-mandater fikk generelt god avkastning som følge av inngang i kredittspreader. Det norsk / nordiske markedet for høyrentekreditt fikk en meget god måned med avkastning på ca. 2% for Holberg Kreditt og DNB High Yield.

Norske aksjemandater fikk en avkastning på +1% til +6,8%, og indeksen (OSEBX) var opp 1%. Internasjonale mandater hadde en utvikling på -1,7% til +2% avhengig av forvalter, region og mandat. På indeksnivå var utviklingen for aksjer i Europa + 0,4%, Emerging Markets + 2,6% og Globalt + 0,4% (alt i lokal valuta). Det var fortsatt lav volatilitet grunnet lave renter og selskapsrapporter som kom inn iht. (lave) forventninger. Vi mener at aksjemarkedene fortsatt er relativt dyrt priset, og er avhengig av dagens lave rentenivå eller høyere inntjening i selskapene for å kunne forsvare overvektet ift. den enkelte kundes investeringspolicy.

De rentebærende mandatene i porteføljen fikk avkastning i området 0,0% til 0,6%. Aksjer ga positiv avkastning på 1,1% i

ALLOKERING RISIKOKLASSE
 Gjøvik Kommune - Finansielle aktiva
 Rapportering til Formannskapet 31.08.2016

ALLOKERING					
	IB		Inn- / uttak	UB	
	MNOK	%	MNOK	MNOK	%
Pengemarked / Bank	317,9	31,6%	0,0	318,6	31,5%
A-BBB Norge	184,0	18,3%	0,0	184,6	18,2%
Bankinnskudd	133,8	13,3%	0,0	134,0	13,2%
Obligasjoner	319,4	31,7%	0,0	321,3	31,7%
A-BBB Norge	217,3	21,6%	0,0	218,6	21,6%
A-BBB Norge - Hold til forfall	20,0	2,0%	0,0	20,1	2,0%
A-BBB Global	82,1	8,1%	0,0	82,6	8,2%
Aksjer	157,7	15,7%	0,0	159,4	15,7%
Norge Egenkapitalbevis	30,6	3,0%	0,0	32,6	3,2%
Norge notert	40,2	4,0%	0,0	40,9	4,0%
Global	20,9	2,1%	0,0	20,5	2,0%
Europa	48,1	4,8%	0,0	47,7	4,7%
Emerging Markets	17,9	1,8%	0,0	17,7	1,7%
Alternative investeringer	213,1	21,2%	0,0	211,3	20,9%
Hedgefond	90,6	9,0%	0,0	89,0	8,8%
Private Equity	17,8	1,8%	0,0	17,3	1,7%
High Yield Lån	104,8	10,4%	0,0	104,9	10,4%
Derivater	-0,7	-0,1%	0,0	1,7	0,2%
FX forward	-92,2	-9,2%	0,0	-89,8	-8,9%
FX Fordring	91,4	9,1%	0,0	91,4	9,0%
Total	1 007,4	100,0%	0,0	1 012,2	100,0%

KOMMENTAR

Det var ingen aktive allokeringendringer i porteføljen i august

ALLOKERINGSRAMMER
 Gjøvik Kommune - Finansielle aktiva
 Rapportering til Formannskapet 31.08.2016

FAKTISK ALLOKERING OG RAMMER

						Faktisk	
Forventet risiko	Aktivaklasse	Forventet omsettelighet / likviditet	Min. allok.	Maks. allok.	Gruppe-beskravning	Allokering	Allokering
Lav (< 5% vol)	Pengemarked	God	5,0%	50,0%	Min 50% - Max 100%	31,6%	63,4%
Lav (< 5% vol)	Obligasjoner	God	0,0%	70,0%		29,8%	
Lav (< 5% vol)	Obligasjoner Hold-til-forfall	Dårlig	0,0%	60,0%	Min 0% - Max 30%	2,0%	19,2%
Middels (5-12% vol)	Eiendom Norge uten belåning	Dårlig	0,0%	10,0%		0,0%	
Middels (5-12% vol)	Obligasjoner/Lån High Yield	God	0,0%	15,0%		10,4%	
Middels (5-12% vol)	Obligasjoner Konvertible	God	0,0%	15,0%		0,0%	
Middels (5-12% vol)	Hedgefond	Middels	0,0%	15,0%	Min 0% - Max 20%	8,8%	17,5%
Høy (>12% vol)	Norske Aksjer	God	0,0%	15,0%		7,3%	
Høy (>12% vol)	Globale Aksjer	God	0,0%	15,0%		8,4%	
Høy (>12% vol)	Vekstmarkedsaksjer	God	0,0%	15,0%		1,7%	

KOMMENTAR

Allokeringen er innenfor rammen for alle aktivaklassene

Gjøvik kommune

NOU 4:2016 – NY KOMMUNELOV

Sluttbehandles i: Kontrollutvalget			
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.10.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. NOU 4:2016 Ny kommunelov

Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

Forslag til endringer i ny kommunelov av betydning for tilsyn og revisjon tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kommunelovutvalget la våren 2016 frem en omfattende utredning om endringer i kommuneloven. Høringsfristen er satt til 6. oktober 2016 og det tas sikte på at ny lov skal være på plass før neste kommune- og fylkestingsvalg.

Forslaget til ny kommunelov ([NOU 2016: 4 Ny kommunelov](#)) har en noe annen struktur enn dagens kommunelov. NOU'en inneholder en rekke forslag til endringer av dagens lov. Nedenfor følger en kort gjennomgang av noen av forslagene som har betydning for revisjon og tilsyn:

Foreslåtte endringer om kontrollutvalg

Kontrollutvalg og revisjon omtales i lovforslagets sjuende del. Blant de foreslåtte endringene inngår at **kontrollutvalget skal ha minst fem medlemmer**. Lovutvalget har ikke villet foreslå en lovfesting av hvem/hvilken gruppering som bør ha ledervervet i kontrollutvalget.

Det foreslås endrede **valgbarhetsbestemmelse** til kontrollutvalget. Personer som sitter i ledende stillinger, eller er medlem/varamedlem til styret eller bedriftsforsamling i selskap som kommunen har eierinteresser i, vil etter forslaget ikke bli valgbare. Personer med tilsvarende posisjon i regionråd eller et kommunalt oppgavefellesskap, vil etter forslaget heller ikke bli valgbare til kontrollutvalget.

Det foreslås også at kontrollutvalget skal gis rett til å bestille undersøkelser i selskap/andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommune.

Undersøkelsesretten er begrenset til opplysninger som er nødvendig for å kunne kontrollere at virksomheten oppfyller kontraktsforpliktelsene.

Når det gjelder administrasjonssjefens (foreslått benevnt **kommunedirektøren**) uttalerett i kontrollutvalgets saker til kommunestyret er det presisert at dette gjelder kontrollsaker.

Kontrollutvalgssekretariatet

Deler av bestemmelser rettet mot kontrollutvalgets sekretariat, og som i dag ligger i forskrift om kontrollutvalg, foreslås tatt inn i lovteksten.

Under henvisning til evalueringsrapporten om effekter av lovendringen om revisjon og kontrollutvalg (desember 2014) foreslår utvalget å klargjøre grensegangen mellom hva som *kan* utføres av kontrollutvalgssekretariat og hva som *må* betraktes som revisjon. Som et ledd i dette foreslås at **eierskapskontroll blir definert som revisjon**. Dette medfører at oppgaven ikke lenger skal kunne utføres av kontrollutvalgssekretariatet.

Utvalget foreslår ikke å stille kompetansekrav til kontrollutvalgets sekretariat. Imidlertid understrekes betydningen av at kontrollutvalgene har et kompetent sekretariat. Sekretariatet skal påse at sakene som legges fram for utvalget er forsvarlig utredet. Det pekes i den forbindelse på at kontrollutvalget er, og skal være, et lekmannsorgan, og at utvalget skal føre tilsyn med profesjonelle aktører, og derfor trenger et kompetent sekretariat. I forslaget gis det imidlertid uttrykk for at å gi en lovbestemmelse om kompetansekrav vil være «en for sterk inngripen i det kommunale selvstyret».

Revisjon

Det foreslås også en **rekke endringer knyttet til revisjon**. En del av det som i dag er regulert i forskrift om revisjon foreslås tatt inn i lovteksten. I merknadene til forslaget om forvaltningsrevisjon er formuleringen om årlig forvaltningsrevisjon tatt ut, uten at det dermed er et ønske om mindre forvaltningsrevisjon.

Begrepet god kommunal revisjonsskikk videreføres. Denne skikken skal bygge på utviklingen i revisjon av offentlig sektor både nasjonalt og internasjonalt. Det pekes også på at vesentlighetsvurderinger i stat og privat næringsliv er ulik den vurderingen som må foretas for kommunal sektor.

I utredningen legges det grunn at «*kontrollen med økonomiforvaltningen i kommunesektoren har blitt redusert etter 2004. Etter utvalgets vurdering er dette en svekkelse av en sentral side ved egenkontrollen som ikke er ønskelig.*» **Innholdet i lovbestemt regnskapsrevisjon er derfor foreslått utvidet ved at «forenklet etterlevelserevisjon med økonomiforvaltningen» innføres som en obligatorisk del, og at revisor skal avgi en egen uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen.** Rapporten skal iht. forarbeidene avgis med moderat sikkerhet.

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om vesentlige budsjettavvik. Det foreslås at denne uttalelsen ikke bare skal omhandle vesentlige avvik fra budsjettets talldel, men at den i tillegg skal omfatte vesentlige forhold som ikke har budsjettgjennomføring og om vesentlige mangler i gjennomføringen av vedtak.

Uttalelsen om vesentlige mangler ved gjennomføringen forutsettes gitt med moderat sikkerhet (negativ bekreftelse).

Det foreslås ikke å innføre en sertifiserings- og tilsynsordning for revisorer. Derimot foreslås det å opprette et [nasjonalt organ for kvalitetskontroll](#). Forslaget er ikke tatt inn i lovteksten, men departementet bes om å administrere ordningen. Det antydes en ordning der departementet nedsetter en nemnd som skal forestå kontrollen.

Det er ikke foreslått noen endringer i kompetansekrav verken for oppdragsansvarlig regnskapsrevisor eller forvaltningsrevisor.

Intern kontroll

Utvalget foreslår en mer omfattende formulering om internkontroll. Formuleringen er ment å erstatte interkontrollreguleringer i særlovgivningen. Det foreslås også å lovfeste at internkontrollen skal dokumenteres, og at det skal avgis en årlig rapport til kommunestyret.

Økonomibestemmelsene

På økonomiområdet, lovforslagets femte del, foreslår utvalget at kommunene skal utarbeide et [samlet regnskap for den juridiske enheten](#). Det er altså ikke snakk om et konsernregnskap, men avgrenset til å gjelde regnskap for kommunekassen, foretakene og ev. andre regnskapsenheter, som f.eks. lånefond og interkommunalt samarbeid som ikke er eget rettssubjekt (kommunale oppgavefellesskap).

Det innføres et nytt begrep «[kommunalt oppgavefellesskap](#)» som antas å være interkommunalt samarbeid som er organisert etter dagens kommunelov § 27.

Gjøvik kommune

FORUNDERSØKELSE: PSYKIATRI- OG RUS

Sluttbehandles i:		Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.	
Kontrollutvalget	13.10.16	Kjetil Solbrækken	Nei	

Saksdokumenter:

1. Rapport: Foranalyse – Psykiatri og rus – Gjøvik kommune (Innlandet Revisjon IKS, 29.09.2016)

Vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

SAKSOPPLYSNINGER:

Som en del av arbeidet med overordnet analyse vedtok Kontrollutvalget i sitt møte den 09.06.16 (sak 41/16) å bestille en foranalyse fra Innlandet Revisjon IKS der en ser nærmere på kommunens psykiatri- og rusarbeid. Formålet med foranalysen er å gi grunnlag for å vurdere om det skal settes i gang et forvaltningsrevisjonsprosjekt på området.

Vedlagt saken følger rapport etter gjennomført foranalyse.

I foranalysen anbefales å gå videre med et revisjonsprosjekt, men at man avventer oppstart på grunn av pågående/nylig gjennomført omorganiseringsarbeid.

Følgende problemstillinger er foreslått for det foreslåtte revisjonsprosjektet:

- 1) Hvordan er ressursbruken til rusomsorg og til psykisk helse i Gjøvik kommune?*
- 2) Fungerer samarbeidet mellom fagmiljøene tilfredsstillende?*
 - a) Hvordan fungerer samarbeidet og samordningen i skjæringspunktet mellom rus og psykiatri?*
 - b) Hvordan fungerer samarbeidet mellom første- og andrelinjetjenesten?*

Innlandet Revisjon IKS presenterer rapporten i møtet.

Saken er en drøftingssak og legges frem uten forslag til vedtak.

Foranalyse

PSYKIATRI OG RUS

Gjøvik kommune

Innlandet Revisjon IKS

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	2
1. INNLEDNING	3
1.1 KONTROLLUTVALGETS BESTILLING	3
1.2 GJENNOMFØRING AV FORANALYSEN	3
2. PSYKISKE HELSETJENESTER OG KOMMUNALT RUSARBEID	4
3. PSYKISK HELSETJENESTE OG RUSOMSORG I GJØVIK KOMMUNE	7
3.1 ORGANISERING	7
3.2 RUS OG PSYKISK HELSE I ULIKE STYRINGSdokument - GJØVIK KOMMUNE	9
3.3 FOLKEHELSE I GJØVIK KOMMUNE	10
4. TILSYN FRA FYLKESMANNEN - HELSETILSYNET	12
5. VURDERING I FORHOLD TIL ET MULIG FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT	13
5.1 BØR VI GJENNOMFØRE EN FORVALTNINGSREVISJON?	13
5.2 MULIGE INNFALLSVINKLER OG PROBLEMSTILLINGER	14

1. INNLEDNING

1.1 KONTROLLUTVALGETS BESTILLING

Som en del av arbeidet med overordnet analyse vedtok Kontrollutvalget, i sak 41/16 å bestille en foranalyse der en ser nærmere på kommunens psykiatri- og rusarbeid. Formålet med foranalysen er å gi grunnlag for å vurdere om det skal settes i gang et forvaltningsrevisjonsprosjekt på området.

1.2 GJENNOMFØRING AV FORANALYSEN

Revisjonen har gått igjennom ulike tilgjengelige dokument på nettsidene til Gjøvik kommune. Av lokale dokument har revisjonen blant annet sett på årsrapport 2014 og 2015, styringsdokument 2016, tertialrapporter, folkehelse rapport Gjøvik kommune 2016, Helse- og omsorgsplan 2025.

Ved siden av å skaffe en oversikt over ulike interne dokument/internt planverk, har vi sett på lovverk, forskrifter og veiledere som er retningsgivende. Vi har også sett på ulik tilgjengelig statistikk på området, og på forvaltningsrevisjonsprosjekt som er gjennomført i andre kommuner.

I forbindelse med innsamling av data, har revisjonen hatt samtale med tjenesteleder for tilrettelagte tjenester.

Foranalysen er gjennomført av oppdragsansvarlig revisor Guro Selfors Lund i september 2016.

2. PSYKISKE HELSETJENESTER OG KOMMUNALT RUSARBEID

Psykiske helsetjenester i kommunene omfatter forebygging, diagnostikk og funksjonsvurdering, tidlig hjelp og behandling for øvrig, rehabilitering, oppfølging, psykososial støtte- og veiledning. Det omfatter også både henvisning til spesialisthelsetjenesten og mottak av brukere fra spesialisttjenesten¹.

Psykisk helse har vært et satsingsområde på nasjonalt nivå, *Opptappingsplanen for psykisk helse* var en omfattende helsepolitisk reform som gikk over ti år fram til 2008. Et av målene med Opptappingsplanen var "...styrking av tilbudet i kommunene med vekt på forebygging og tidlig hjelp, både til barn, ungdom og voksne, samt bedre og flere tilbud til dem som trenger det". Kommunene skulle utgjøre hjørnesteinen i iverksettelsen av planen, og de fikk øremerkede midler til gjennomføringen.

Sintef har på oppdrag fra Helsedirektoratet fulgt utviklingen i psykisk helsearbeid i kommunene siden 2006. Sintef har utgitt fire rapporter i perioden 2007-2011 som inneholder beskrivelser og analyser av data som er rapportert fra landets kommuner. Siden utgangen av Opptappingsplanen i 2008 er det særlig to endringer som trekkes fram av betydning for det kommunale psykiske helsearbeidet (jfr Sintef-rapporten «Kommunale tiltak i psykisk helsearbeid»²); for det første en tjenesteforskyvning i forhold til spesialisthelsetjenesten gjennom samhandlingsreformen, og for det andre at kommunene har fått større ansvar for det forebyggende arbeidet gjennom Folkehelseloven som trådte i kraft 1.1.2012.

Mange kommuner opplever å stå i et vanskelig dilemma. På den ene siden oppleves en sterk økning i etterspørselen etter tjenester til personer med psykiske lidelser. Den økte etterspørselen skjer både fordi spesialisthelsetjenesten gir kortere behandlingsopphold i tråd med intensjonene i samhandlingsreformen, og etterspørselen øker fordi det kommunale tjenestetilbudet er mer utviklet og mer kjent enn tidligere, slik at flere henvises og flere søker direkte hjelp selv. Undersøkelser viser at nesten alle ressurser i kommunale tjenester rettet mot psykisk helse brukes på svært syke mennesker med omfattende og sammensatte behov.

På den andre siden må kommunene i større grad sette inn ressursene i forebyggende psykisk helsearbeid. Kommunene opplever at de ikke har nok ressurser til dette. Ressursmangelen går for mange kommuner ut over dagtilbud og andre støttetiltak til voksne brukere med psykiske lidelser. Tjenestene som kommunene ikke er lovforpliktet til å tilby ryker først. Flere av disse oppgavene er ifølge fagpersoner i kommunene, viktige sekundærforebyggende tiltak som har stor betydning for kvaliteten i tjenestene.

¹ http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=239&trg=List_6212&Main_6157=6263:0:25,6336&MainContent_6263=6464:0:25,6337&List_6212=6218:0:25,6338:1:0:0::0:0

² <http://www.sintef.no/upload/Helse/Arbeid%20og%20helse/Kommunale%20tiltak%20i%20psykisk%20helsearbeid%202011%20komprimert.pdf> Sintef har på oppdrag fra Helsedirektoratet årlig – siden 2006 – utgitt rapporten «Kommunale tiltak i psykisk helsearbeid». Forskningsprosjektet følger utviklingen i psykisk helsearbeid i kommunene gjennom en årlig kartlegging i landets kommuner.

Kommunalt rusarbeid er tiltak og tjenester rettet inn mot mennesker med rusrelaterte problemer og konsekvenser av rusmiddelproblemene hos den enkelte. Rusarbeidet består også av forebyggende tiltak rettet mot den kommunale befolkningen som helhet, for eksempel begrensede skjenketider for alkoholholdig drikk. Kommunalt rusarbeid innebærer vekt på helhetlig tenkning med forebygging, tidlig oppdagelse og intervensjon, rehabilitering, behandling og skadereduksjon. Arbeidet omfatter alle typer rusmiddelproblemer: alkohol, medikamenter og narkotiske stoffer³.

Det er store variasjoner i hvordan kommuner velger å organisere rusarbeidet. Oppgavene kan være lagt til ulike enheter, som det lokale NAV-kontoret, psykisk helseenhet, rustjeneste, oppsøkende- og hjemmebaserte tjenester eller aktiviseringstiltak.

Kommunalt rusarbeid må ta hensyn til at det kan være store variasjoner i den enkeltes rusmiddelproblemer og mestrings- og funksjonsnivå. Noen ruser seg i perioder, andre har en langvarig ruskarriere og kan ha omfattende helsemessige og sosiale vansker og ha behov for bredt sammensatte tjenester.⁴

Riksrevisjonen har undersøkt ressursutnyttelse og kvalitet i helsetjenesten etter innføringen av samhandlingsreformen⁵. Målet med undersøkelsen har vært å vurdere om samhandlingsreformen så langt bidrar til å nå overordnede helsepolitiske mål om bedre ressursutnyttelse og tjenester med bedre kvalitet.

I Riksrevisjonens rapport skriver de at innenfor rus- og psykiatriområdet er ikke tilbudet i kommunene styrket i takt med nedbyggingen av døgnplasser i spesialisthelsetjenesten. Både kommunene og spesialisthelsetjenesten har ansvar for å tilby tjenester til personer med psykiske lidelser og/eller rusproblemer. Selv om pasientgruppen ikke er omfattet av betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter, gjelder intensjonene med reformen også for denne gruppen. Helse- og omsorgstjenesteloven presiserer også kommunens ansvar for alle pasient- og brukergrupper.

Antallet heldøgns plasser til rusbehandling og psykiatri i spesialisthelsetjenesten har blitt redusert med nesten 10 prosent fra 2010 til 2014. Reduksjonen i antallet heldøgns plasser har ikke blitt kompensert med en tilsvarende styrking av tilbudet i kommunene. Nesten 70 prosent av kommunene har bare i liten grad økt antall årsverk på rus- og psykiatriområdet, og bare hver sjette kommune har i stor grad økt kompetansen på området.

Under halvparten av kommunene i Riksrevisjonens undersøkelser opplevde at samarbeidsavtalene med spesialisthelsetjenesten klargjør oppgave- og ansvarsfordelingen for pasienter innen psykisk helse

³ Prop. 91L (2012-2011) Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/tema/helse-og-omsorg/helse--og-omsorgstjenester-i-kommunene/kommunalt-rusarbeid/id443433/>

⁵ "Riksrevisjonens undersøkelse av ressursutnyttelse og kvalitet i helsetjenesten etter innføringen av samhandlingsreformen" Dokument 3:5 (2015–2016)

og rus. Når oppgave- og ansvarsfordelingen ikke er klargjort, er det en betydelig risiko for at pasientene ikke får helhetlig og koordinert behandling.

Når det gjelder **lovgrunnlag og sentrale retningslinjer kommunen** må forholde seg til på området, bør - ifølge Helsedirektoratet - den nasjonale veilederen «Sammen om mestring⁶» ligge til grunn for utvikling og forbedring av lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid. Veilederen beskriver krav og forventninger til lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid i lys av gjeldende lovverk og nasjonale føringer for området. Den angir sentrale aktører og skisserer hvordan tjenestene kan ivareta målene på en god måte. I veilederen legges det særlig vekt på at tjenestene organiseres og utformes i et bruker- og mestringsperspektiv. Det legges vekt på at tjenestene og tjenestenivåene må samarbeide for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester, og det vektlegges at psykisk helse og rus må ses i sammenheng.

⁶ «Sammen om mestring» Veileder utgitt av Helsedirektoratet IS-2076

3. PSYKISK HELSETJENESTE OG RUSOMSORG I GJØVIK KOMMUNE

3.1 ORGANISERING

Det går fram av årsmeldingen for 2015 at Gjøvik kommune har 2704 ansatte fordelt på 1996 årsverk. Organisasjonen består av 5 sektorer som ledes av hver sin kommunalsjef. Under sektor Helse og omsorg, er ett av virksomhetsområdene Tilrettelagte tjenester.

Figur 3.1 Organisasjonskart Gjøvik kommune.

Kilde: Årsrapport Gjøvik kommune 2015.

Psykisk helse og rusomsorg tilhører tjenesteområde Tilrettelagte tjenester.

Psykisk helse

Psykisk helsehjelp gis til personer over 18 år, som har behov for støtte, hjelp og bistand på grunn av psykiske problemer⁷. Helsehjelpen kan bestå av et eller flere av punktene som er vist under:

- Bistå bruker med å koordinere sammensatte omsorgs- og tjenestebehov
- Motivere bruker til deltakelse på ulike aktiviteter
- Motivere bruker til å etablere eller oppsøke sitt sosiale nettverk
- Støtte- og/ eller veiledningssamtaler
- Nettverksmøter
- Hjelp til dosering av medisiner og injeksjoner
- Ulike botilbud med fast tilknyttet bemanning

Psykisk helsehjelp ytes av helse- og sosialfaglig personell med spesialisering innen psykisk helse og / eller rus. Tjenestene er lokalisert ved tre enheter, dette er ved *Avdeling 1 Haugtun*, *Avdeling Biri* og *Åslundmarka*.

⁷ <http://www.gjovik.kommune.no/helse-og-omsorg/psykisk-helse/>

Allhuset er et lavterskeltilbud som er åpent for alle. Dette er en møteplass for alle med psykiske helseproblem, og det er møteplass for alle som er ensomme og isolerte og for alle som ikke kan være på jobb. Aktiviteter er tilrettelagt etter brukernes ønsker og behov.

Rusomsorg

Personer med langvarige ruslidelser kan få individuell oppfølging i form av for eksempel støttesamtaler, praktisk hjelp i hjemmet og hjelp med å ta medisiner. Tjenester tildeles etter søknad.

STYRK er oppfølgingstjeneste i Gjøvik kommune for personer over 16 år med rusmisbruk og psykiske lidelser som har ønske og mål om rusfrihet. Her kan en både søke om individuell oppfølging og tjenester som ytes gjennom gruppetilbud.

Feltpleien er et åpent tilbud for rusmiddelavhengige, der de rusmiddelavhengige kan komme og gå som de vil i åpningstiden. Tilbudet er for mennesker med tung rusmiddelavhengighet som ikke greier å gjøre seg nytte av det ordinære hjelpeapparatet.

Legemiddelassistert Rehabilitering (LAR) er et tilbud for personer med langvarig opioidavhengighet. Personen får tilbud om å bruke legemidler som Metadon eller Subutex istedenfor illegale rusmidler, i tillegg til psykososial støtte. Formålet er å bidra til at personen motiveres til økt livskvalitet og mestring av sin livssituasjon når annen rehabilitering ikke lykkes. De som ønsker å delta i LAR-programmet trenger henvisning fra fastlege.

Koordinerende enhet

Helse- og omsorgstjenesteloven § 7-3 stiller krav om at det skal finnes en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten i kommunen. Enheten skal bidra til å sikre helhetlig tilbud til pasienter og brukere med behov for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering. Koordinerende enhet skal ha overordnet ansvar for arbeidet med individuell plan og for oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator.

Tildeling og koordinering i Helse og omsorg har funksjon som koordinerende enhet. De har blant annet ansvar for:

- vurdering og saksbehandling av saker vedrørende helhetlig habilitering/rehabilitering
- søknad om koordinator og individuell plan.
- ha oversikt over koordinatorene og eksisterende individuelle planer (IP) i kommunen
- kvalitetssikre arbeid med individuelle planer (IP)
- medvirke til opplæring og veiledning av koordinatorene
- bidra til tverrfaglig og tverretatlig samarbeid
- samarbeid med helseforetak

3.2 RUS OG PSYKISK HELSE I ULIKE STYRINGSdokument - GJØVIK KOMMUNE

I årsmeldingen for Gjøvik kommune 2015 skriver de at innenfor psykisk helse og rus er det fortsatt voksende pasientgrupper. Pasientene har sammensatte utfordringer både med hensyn til forebygging og rehabilitering.

I 2015 ble tre årsverk som arbeider med rusoppfølging overført fra NAV til Helse og omsorg. Hensikten med den organisatoriske endringen var å kunne gi et mer helhetlig tilbud til denne brukergruppen. De skriver videre i årsmeldingen at sektoren har hatt stort fokus på å kunne tilby brukerne effektive tjeneste- og botilbud, i tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten. De ser likevel at det kan bli en utfordring fremover, både kompetansemessig og økonomisk når samhandlingsreformen inntreffer for fullt i forhold til disse brukergruppene.

Det har vært økende etterspørsel til koordinering av tjenester, og utfordringer i å finne personer som kan ta seg av oppgavene som er presentert fra koordinerende enhet og Habiliteringskoordinator.

Figur 2.1 - Brukere og vedtakstid, psykisk helsearbeid i Gjøvik.

Kilde: Årsrapport 2015, Gjøvik kommune.

I årsmeldingen er det satt opp ulike oppfølgingspunkt. Når det gjelder psykisk helse, skriver de: "Vedtakstid og behov Psykisk Helsearbeid svinger gjennom året. Det er stort fokus på rehabilitering og revurdering av vedtak. Dårligfungerende med større hjelpebehov bør ha en høyere innsats i avgrensede perioder for å kunne nå mål om rehabilitering. Samarbeid mellom tildeler og utfører må være under kontinuerlig evaluering".

Om organisasjonsutvikling i står det årsrapporten for 2015 bl.a: "Internkontroll knyttet til dokumentasjon og journalføring i Gerica vedr tjenesten Psykisk Helsearbeid ble gjennomført. Funn følges opp videre i drift".

I Helse- og omsorgsplan 2025 for Gjøvik kommune skriver de at det innen psykisk helsearbeid har vært en stor økning i antall innvilgede timer. De siste årene er det økt fokus på rehabilitering slik at tjenester kan avsluttes etter en periode. De skriver at det imidlertid er flere brukere med mer alvorlige tilstander,

og dermed større bistandsbehov. Fra 2012 økte antall brukere som følge av endringer innen spesialisthelsetjenesten; med flere utskrivinger og færre innskrivinger.

I kommunens tertiarapportering er det en gjennomgang av status for oppfølging av politiske vedtak⁸. I saksnr. K-121/15 ber kommunestyret om at det utarbeides en sak for kommunestyret om samhandlingsreformen for psykiatrien som iverksettes i 2017, med oversikt over innhold og tiltak. I vedtaket bes det om at utvalg for Helse, omsorg og velferd tar dette med i vurderingene i forbindelse med helhetlig gjennomgang av helse- og omsorgsplanen.

I Fylkesmannens kommunebilde for 2016 trekkes det fram at det i Gjøvik kommune er 4,2 årsverk i rus/psykisk helsetjeneste for voksne per 1000 innbyggere og 3,2 årsverk i tjenester for rus/psykisk helse barn og unge per 1000 innbyggere. Dette ligger over snittet for antall årsverk både i Oppland og for landsgjennomsnittet⁹. En av årsakene til at en ligger noe høyere kan - ifølge tjenesteleder for Tilrettelagte tjenester - skyldes særlig ressurskrevende brukere.

3.3 FOLKEHELSE I GJØVIK KOMMUNE

Kommunens første helhetlige folkehelseoversikt ble lagt fram i november 2015. I årsrapport for Gjøvik 2015 skriver de at det er gjennomført en omfattende statistikk- og drøftingsprosess rundt ulike tema som kan ha betydning for folkehelsen i kommunen. Krav om å ha en folkehelseoversikt i kommunene er bl.a forankret i folkehelseloven. Folkehelseoversikten skal identifisere folkehelseutfordringer og ressurser, og den skal inneholde faglige vurderinger av årsaksforhold og konsekvenser.

Med utgangspunkt i statistikkgrunnlaget som ble lagt fram i folkehelseoversikten ble følgende punkter identifisert som hovedutfordringer for det videre folkehelsearbeidet i Gjøvik i perioden 2016-2019:

- Psykisk helse/rus
- Sosiale helseforskjeller
- Frafall i videregående skole
- Inaktivitet
- Økt innvandring.

Andel personer med psykiske lidelser er høyere i Gjøvikregionen enn for Oppland og landsgjennomsnittet. Det er uklart hva dette skyldes, men de skriver videre at tiltak for å utjevne sosial ulikhet og tiltak innen rusområdet kan ha positiv effekt.

Folkehelseinstituttet (FHI) utgir årlig en oversikt over folkehelsen i landets kommuner. Folkehelseprofilene er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden

⁸ Statusrapport 2016 pr 1. tertial. Rådmannen - 23. mai 2016.

⁹ Tallene refererer til kommunens egenrapportering for 2015 til SINTEF etter oppdrag fra Helsedirektoratet.

i befolkningen og faktorer som påvirker denne¹⁰. Vi har tatt et utsnitt fra folkehelsebarometeret slik det er vist for Gjøvik 2016. Tallene som er brukt i FHI sin statistikk gjelder for årene 2012-2014.

Tabell 3.1 Utsnitt fra folkehelsebarometeret for Gjøvik kommune 2016

Tema	Indikator	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (!)	Folkehelsebarometer for Gjøvik
Helse og sykdom	27 Psykiske sympt./lid, primærh.tj., 15-29 år	165	145	142	per 1000 (a,k*)	
	28 Psykiske lidelser, legemiddelbrukere	156	140	130	per 1000 (a,k*)	
	29 Muskel og skjelett, primærhelsetjenesten	284	280	262	per 1000 (a,k*)	
	30 Hjerte- og karsykdom, beh. i sykehus	16,9	16,5	17,3	per 1000 (a,k*)	
	31 Type 2-diabetes, legemiddelbrukere	35	32	35	per 1000 (a,k*)	

*Grønn verdi betyr at en med høy grad av sikkerhet kan si at kommunen ligger bedre an enn landet som helhet. Rød verdi betyr at en med høy grad av sikkerhet kan si at kommunen ligger dårligere an enn landet som helhet. Gul verdi forteller at en ikke med sikkerhet kan si om kommunen ligger dårligere eller bedre an enn landet. Det grå feltet viser variasjonen mellom kommunene i fylket.

Andelen med psykiske symptomer og lidelser i alderen 15-29 år er høyere for Gjøvik enn i landet som helhet, vurdert etter data fra fastlege og legevakt. Tallene er også høyere enn i landet som helhet når en ser på dem i alderen 0-74 år med psykiske lidelser, legemiddelbrukere.

Tabellen under viser statistikk over legemiddelbruk – bruk av midler mot psykiske lidelser over tid. I kommunehelsas statistikkbank¹¹ skriver de som forklaring til dataene at legemiddelbruk ikke kan betraktes som synonymt med sykdomsforekomst, men det kan være en indikasjon på sykdomsforekomst i befolkningen.

Tabell 3.2 Legemiddelbrukere – 0-74 år, pr 1000 innb.

	Midler mot psykiske lidelser		
	2011-13	2012-14	2013-2015
Hele landet	130,6	130,5	130,7
Oppland	139,5	139,9	140,5
Gjøvik	155,8	155,9	157,0

Tabellen viser en oversikt over brukere av legemidler mot psykiske lidelser, utlevert på resept til personer 0-74 år. Her ser vi at Gjøvik ligger over både landsgjennomsnittet og Oppland for hvert av årene som er undersøkt, og Gjøvik har en svak stigning av antall brukere av legemidler mot psykiske lidelser.

Kommunehelsas statistikkbank har også presentasjon av data som viser brukere av primærhelsetjenesten, og som er innen sykdomsgruppen «psykiske symptomer» m.m. Oversikt over tall som gjelder Gjøvik kommune er vist i tabellen på neste side.

¹⁰ <http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=0502&sp=1&PDFAAr=2016>

¹¹ Statistikkbanken Kommunehelsa dekker et stort antall emner som er valgt ut med tanke på folkehelsearbeidet i kommunene. <https://www.fhi.no/hn/statistikk/kommunehelsa-statistikkbank/>

Tabell 3.3. Brukere av primærhelsetjenesten – 0-74 år, pr 1000 innb.

Sykdomsgruppe	2012-2014		
	Hele landet	Oppland	Gjøvik
Psyriske symptomer og lidelser	141,6	153,6	169,6
Psyriske symptomer	91,9	98,6	108,4
Angst og depresjon, symptomer	52,1	55,9	57,4
Psyriske lidelser	71,7	79,7	88,9
Affektive og depressive lidelser	38,2	43,3	49,6
Angstlidelser	19,7	21,7	24,3

Bruk av primærhelsetjenesten kan gi informasjon om helsetilstand og utbredelse av sykdom. Dette kan igjen si noe om bakenforliggende faktorer som miljø og levevaner i befolkningen. Tabellen over viser at i perioden 2012- 2014 lå Gjøvik høyere enn landsgjennomsnittet på alle indikatorene i tabellen. Oppland fylke ligger også over landsgjennomsnittet på alle valgte indikatorer.

4. TILSYN FRA FYLKESMANNEN - HELSETILSYNET

Helsetilsynet hadde i 2014 en systemrevisjon ved Gjøvik kommune - "*Tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester til personer med psyriske lidelser og samtidig langvarig rusmisbruk i Gjøvik kommune 2014*". Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om virksomheten ivaretar ulike krav i lovgivningen gjennom sin internkontroll. Gjennom tilsynet ble kommunens styringssystem (internkontroll) overfor målgruppen undersøkt. Tilsynsmyndigheten hadde fokus på oppstartfase, iverksettingsfase og oppfølgingsfase i forbindelse med tjenester og tiltak.

- Oppstartfasen - tilgjengelighet, håndtering av nye henvendelser.
- Iverksettingsfase - fra planer, individuell plan, beslutninger og vedtak til konkrete tjenester og tiltak.
- Oppfølgingsfasen - oppfølging av tjenestemottakere, revurdering av behov og eventuelle justeringer av tjenester.

Tilsynet avdekket avvik. Dette er fulgt opp av Gjøvik kommune, og avvikene som ble avdekket er lukket.

I tilsynsrapporten skrev Fylkesmannen at en så at kommunen var kommet godt i gang med internkontroll i alle ledd av virksomheten, men at det på tilsynstidspunktet ikke var etablert rutiner for systematisk gjennomføring av internkontroll i kommunen.

I årsrapport for 2015 skriver de at Gjøvik kommune inneværende år har implementert et system for å gjennomføre internrevisjoner som en del av internkontrollen. *Internrevisjon* er organisasjonens egenkontroll. Intensjonen er å sjekke om organisasjonen etterlever gjeldende lover, forskrifter og de retningslinjene som gjelder for drift av kommunale tjenester. Internkontroll knyttet til dokumentasjon og journalføring i Gericen vedr. tjenesten Psykisk Helsearbeid er gjennomført, og de skriver at funn vil følges opp videre i drift.

5. VURDERING I FORHOLD TIL ET MULIG FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT.

5.1 BØR VI GJENNOMFØRE EN FORVALTNINGSREVISJON?

Vi legger til grunn følgende kriterier for vurderingen av om det bør gjennomføres en forvaltningsrevisjon av dette teamet:

1. Er det risiko for å avdekke vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten? Er administrasjonen i gang med mulige risikoreduserende tiltak på området? I så fall er nytteverdien av revisjon mindre.
2. Er dette et viktig område, f.eks ved at det legger beslag på store ressurser?
3. Er temaet reviderbart? Er det mulig å finne gode revisjonskriterier?

Risiko

En risiko på dette område kan være at kommunen ikke klarer å gi det tilbudet de skal gi, og at brukerne ikke får de tjenestene de har krav på. Vi har sett at det stilles nye krav til kommunens tjenesteyting på området som følge av samhandlingsreformen. Både kommunene og spesialisthelsetjenesten har ansvar for å tilby tjenester til personer med psykiske lidelser og/eller rusproblemer.

Antallet heldøgns plasser til rusbehandling og psykiatri i spesialisthelsetjenesten har blitt redusert, men reduksjonen i antallet heldøgns plasser i spesialisthelsetjenesten har ikke blitt kompensert med en tilsvarende styrking av tilbudet i kommunene. Dette kan medføre en risiko for uklarheter i hvem som har ansvar for pasientene i overgangene mellom første- og andrelinjetjenestene.

Gjøvik kommune og spesialisthelsetjenesten er i gang med å utarbeide lokal samarbeidsavtale for samarbeidet mellom dem. Dette arbeidet er pr i dag oppstartet, men ikke slutført.

Av risikoreduserende tiltak på området kan nevnes arbeidet som er utført i forbindelse med lukking av avvik påvist av Fylkesmannen. Det har også vært gjennomført internrevisjon knyttet til dokumentasjon og journalføring i Gerica vedr tjenesten Psykisk Helsearbeid.

Viktig område

Området er vesentlig fordi dette er viktige tjenester for brukerne. Vi antar dessuten at mange av brukerne ikke har ressurser til å sikre at de får ivarettatt sine rettigheter.

Er temaet reviderbart

Vi mener at temaet «psykisk helse og rus» er reviderbart og at det finnes relevante revisjonskriterier i blant annet lovverk og offentlige veiledere.

5.2 MULIGE INNFALLSVINKLER OG PROBLEMSTILLINGER

Det kan være aktuelt å avvente oppstart av et prosjekt til kommunen og spesialisthelsetjenesten har sluttført arbeidet med samarbeidsavtaler seg imellom. Vi har også sett at kommunen er inne i en endringsprosess som blant annet har medført at ruskonsulenter er overført fra NAV til Tilrettelagte tjenester i kommunen. Det kan være hensiktsmessig at denne nye organiseringen har virket noe før en foretar en forvaltningsrevisjon.

Et revisjonsprosjektet rettet mot psykisk helse og rus kan undersøkes etter følgende problemstillinger:

- 1) Hvordan er ressursbruken til rusomsorg og til psykisk helse i Gjøvik kommune?
- 2) Fungerer samarbeidet mellom fagmiljøene tilfredsstillende?
 - a. Hvordan fungerer samarbeidet og samordningen i skjæringspunktet mellom rus og psykiatri?
 - b. Hvordan fungerer samarbeidet mellom første- og andrelinjetjenesten?

Dersom utvalget ønsker å bestille et prosjekt innenfor dette temaet vil revisjonen utarbeide en prosjektplan der det redegjøres nærmere for revisjonskriterier, metode, gjennomføring, ressursbruk mv.

Gjøvik kommune**KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR
FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL
2016-2019**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	01.09.16 30.09.16 13.10.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Utkast til kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019	Vedlegg 1
2. Kap. 6 i Kontrollutvalgsboken (Planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll)	Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:**INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:**

- Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2016-2019 godkjennes.**
- Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer, og å igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår av planen. Kontrollutvalgets prioriteringer gjennom året rapporteres til kommunestyret løpende og/eller i kontrollutvalgets årsrapport til kommunestyret.**

SAKSOPPLYSNINGER:

Oppsummering:

Kontrollutvalget har i løpet av 1. halvår 2016 gjennomført en overordnet analyse innenfor de to lovpålagte kontrollområdene forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Gjennom denne prosessen er en rekke tema/områder drøftet med bakgrunn i risiko- og vesentlighet/konsekvens for kommunen.

Den vedlagte planen er satt opp med bakgrunn i signaler/prioriteringer gitt i kontrollutvalgets møter 9/6-16 og 1/9-16 og vedtak i kontrollutvalgets møte den 30/9-16:

- 1. Justert plan legges frem på neste møte. Følgende tema/revisjonsområder innarbeides i justert plan:**
 - **Forvaltningsrevisjon:**
 - Skole
 - NAV/Sosialhjelp
 - Næringsutvikling
 - **Selskapskontroll:**
 - Krisesenteret i Gjøvik IKS
- 2. Med bakgrunn i fremlagt utkast til ny plan bes Innlandet Revisjon IKS om å gjøre en vurdering omkring kontrollutvalgets prioritering av Gjøvik Boligstiftelse i planen, herunder komme med innspill til aktuelle innfallsvinkler til en kontroll med stiftelsen.**

I tillegg til å godkjenne planen fremgår det av pkt. 2 i forslag til vedtak at kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta eventuelle omprioriteringer uten å måtte gå til kommunestyret for ny godkjenning av planen. Dette ivaretar fleksibilitet og gir kontrollutvalget handlingsrom dersom det oppstår behov for å iverksette kontroll på andre områder enn det planen omtaler. Dette er i tråd med dagens praksis og tidligere vedtak i kommunestyret, og er også i tråd med anbefaling i Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder «Kontrollutvalgsboken».

Bakgrunn:

Bakgrunnen for saken er kravene i forskrift om kontrollutvalg § 10 og § 13:

§ 10 – forvaltningsrevisjon:

”Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon”.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

§ 13 – selskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

STIKKORD FRA TIDLIGERE DISKUSJONER I KONTROLLUTVALGET

1. FORVALTNINGSREVISJON:

Stikkord fra «brainstorming», møte 21/1-16:

- Planverk i kommunen: Etterlevelse, måloppnåelse
- Arkiv og journalføring (etterlevelse arkivloven)
- Måloppnåelse, målstyringssystemet
- Informasjonssikkerhet
- Felleskjøkkenet, matkvalitet
- Flytting fra rådhuset - risikovurderinger
- Flyktninger: opplæring/integrering, kvinnesyn
- Barnevernet

Strategi for kontrollutvalget:

- Fokus på måloppnåelse, produktivitet og kvalitet.

Stikkord fra møte 3/3-16 (samtale med rådmannen mv):

- Barnevern (tiltakssiden, tjenesten er under gjenoppbygging, aktuelt senere i valgperioden)
- Barn og Familie (Ny ledelse. Viktig tjeneste som må bygges opp igjen. Følges opp i slutten av valgperioden).
- Psykiatri og rus (gjennomført omorganisering av tjenesten, planlagt ny statlig reform 1/1-17, økende utfordringer i samfunnet)
- NAV
- Integrering av flyktninger (måloppnåelse, rapportering, risikovurderinger)
- Aktuelle selskap/selskapskontroll:
 - GLT-avfall IKS (selskapet har fått ny oppgave - renovasjonsavdelingene i kommunene overført til selskapet, ansvar for innsamling av avfall, inngåelse av kontrakter med underleverandører)
 - Industribygg AS
 - Topro AS (stor omstilling for alle attføringsbedriftene, dele av selskapet beveget seg mer inn på det kommersielle markedet. Kontrollutvalget har ikke innsynsrett,

Vedtak i kontrollutvalget fra forrige valgperiode:

- Reglement for kontrollutvalget (KU-sak 51/15)
- Gjøvik Boligstiftelse: Undersøke muligheten for frivillig kontroll/forvaltningsrevisjon (KU-sak 60/15).
- Industribygg AS: Orientering om ny vurdering av skatteplikt og gjennomført brukerundersøkelse/studentoppgave (KU-sak 53/15)
- Samhandlingsreformen – orientering om status og risikovurderinger (KU-sak 58/14, jf. 77/13)
- Byggesaksavdelingen – oppfølging av tilsynsplan 2013-2014 + diverse spørsmål (ku-sak 13/14) – første møte i 2015
- Eidsiva Energi AS – orientering vedr. sponing og åpenhet (KU-sak 86/14)
- Informasjonssikkerhet i Gjøvik kommune (jf. ku vedtak 04/14, avvente)
- Skole:
 - Årsaker til forskjeller mellom skolene vedr. andel spesialundervisning (KU-sak 83/14)
 - Skrinnhagen skole – evaluering av tiltak (jf. ku-sak 12/14 – sak tidlig i 2015)
 - Rutiner og praksis v/skolebytte (ku-sak 70/2012)
- Intern kontroll:
 - Overordnet intern kontroll i Gjøvik kommune – rådmannens rutiner for internrevisjon/etterkontroll (ku-vedtak 38/2014)
- Korrupsjon i kommune-Norge (utsatt sak fra 15/5-13) – besluttet avventet
- Barnevern:
 - Presentasjon av risikovurderinger etter tilsynsrapport 2014 (jf. ku-sak 09/14)
 - Fylkesmannens tilsyn med barnevernstjenesten høsten 2013 (ku-sak 55/13, pkt. 2)

fokus på eierstyring, vurdere dialog med Topro om innsyn/frivillig forvaltningsrevisjon) - Det regionale samarbeidet (Regionkontoret er organisert som en forening, kartlegging av ansvar og myndighet til regionalt samarbeid mv) <u>Annet:</u> - Innkjøp – bruk av anbud <u>Tema fra Kontrollutvalgskonferansen:</u> - Tillit gjennom åpenhet - Korrupsjonsforebyggende arbeid <u>Stikkord fra møte den 11/3-16:</u> - Kommunes planverk (ca 40 dokumenter skal prioriteres i valgperioden. Prioriterer lovbrudd/fristoverskridelser – lovpålagt når det skal revideres, eks. klimaplan og boligpolitisk handlingsplan som er på etterskudd. Kan kommunens planstrategi bli mer effektiv? Be om å få oversikt over planer og frister for rullering. I hvilken grad overholdes dette?)	➤ <i>Barnevern – vurdering av nye undersøkelser (ku-sak 23/13), herunder bruk av hjelpetiltak i hjemmet (ku-sak 32/13)</i> ➤ <i>Barnevern – div. spørsmål til administrasjonen (ku-sak 64/12):</i> - o <i>Terskel for å igangsette omsorgsovertakelser</i> - o <i>Lean-gjennomgang</i> - o <i>Tilsynsførerordningen i GLT-regionen</i>
---	--

2. SELSKAPSKONTROLL

<u>Stikkord fra møte 3/3-16 (samtale med rådmannen mv):</u> - Aktuelle selskap/selskapskontroll: ➤ GLT-avfall IKS (selskapet har fått ny oppgave - renovasjonsavdelingene i kommunene overført til selskapet, ansvar for innsamling av avfall, inngåelse av kontrakter med underleverandører) ➤ Industribygg AS ➤ Topro AS (stor omstilling for alle attføringsbedriftene, dele av selskapet beveget seg mer inn på det kommersielle markedet. Kontrollutvalget har ikke innsynsrett, fokus på eierstyring, vurdere dialog med Topro om innsyn/frivillig forvaltningsrevisjon)	<u>Vedtak i kontrollutvalget fra forrige valgperiode:</u> • Gjøvik Boligstiftelse: Undersøke muligheten for frivillig kontroll (KU-sak 60/15). • Eidsiva Energi AS – orientering vedr. sponing og åpenhet (KU-sak 86/14)
--	---

Gjøvik kommune**KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR
FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL
2016-2019**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	01.09.16 30.09.16 13.10.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Utkast til kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019	Vedlegg 1
2. Kap. 6 i Kontrollutvalgsboken (Planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll)	Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:**INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:**

- Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2016-2019 godkjennes.**
- Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer, og å igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår av planen. Kontrollutvalgets prioriteringer gjennom året rapporteres til kommunestyret løpende og/eller i kontrollutvalgets årsrapport til kommunestyret.**

SAKSOPPLYSNINGER:

Oppsummering:

Kontrollutvalget har i løpet av 1. halvår 2016 gjennomført en overordnet analyse innenfor de to lovpålagte kontrollområdene forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Gjennom denne prosessen er en rekke tema/områder drøftet med bakgrunn i risiko- og vesentlighet/konsekvens for kommunen.

Den vedlagte planen er satt opp med bakgrunn i signaler/prioriteringer gitt i kontrollutvalgets møter 9/6-16 og 1/9-16 og vedtak i kontrollutvalgets møte den 30/9-16:

- 1. Justert plan legges frem på neste møte. Følgende tema/revisjonsområder innarbeides i justert plan:**
 - **Forvaltningsrevisjon:**
 - Skole
 - NAV/Sosialhjelp
 - Næringsutvikling
 - **Selskapskontroll:**
 - Kriesesenteret i Gjøvik IKS
- 2. Med bakgrunn i fremlagt utkast til ny plan bes Innlandet Revisjon IKS om å gjøre en vurdering omkring kontrollutvalgets prioritering av Gjøvik Boligstiftelse i planen, herunder komme med innspill til aktuelle innfallsvinkler til en kontroll med stiftelsen.**

I tillegg til å godkjenne planen fremgår det av pkt. 2 i forslag til vedtak at kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta eventuelle omprioriteringer uten å måtte gå til kommunestyret for ny godkjenning av planen. Dette ivaretar fleksibilitet og gir kontrollutvalget handlingsrom dersom det oppstår behov for å iverksette kontroll på andre områder enn det planen omtaler. Dette er i tråd med dagens praksis og tidligere vedtak i kommunestyret, og er også i tråd med anbefaling i Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder «Kontrollutvalgsboken».

Bakgrunn:

Bakgrunnen for saken er kravene i forskrift om kontrollutvalg § 10 og § 13:

§ 10 – forvaltningsrevisjon:

”Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon”.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

§ 13 – selskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

STIKKORD FRA TIDLIGERE DISKUSJONER I KONTROLLUTVALGET

1. FORVALTNINGSREVISJON:

Stikkord fra «brainstorming», møte 21/1-16:

- Planverk i kommunen: Etterlevelse, måloppnåelse
- Arkiv og journalføring (etterlevelse arkivloven)
- Måloppnåelse, målstyringssystemet
- Informasjonssikkerhet
- Felleskjøkkenet, matkvalitet
- Flytting fra rådhuset - risikovurderinger
- Flyktninger: opplæring/integrering, kvinnesyn
- Barnevernet

Strategi for kontrollutvalget:

- Fokus på måloppnåelse, produktivitet og kvalitet.

Stikkord fra møte 3/3-16 (samtale med rådmannen mv):

- Barnevern (tiltakssiden, tjenesten er under gjenoppbygging, aktuelt senere i valgperioden)
- Barn og Familie (Ny ledelse. Viktig tjeneste som må bygges opp igjen. Følges opp i slutten av valgperioden).
- Psykiatri og rus (gjennomført omorganisering av tjenesten, planlagt ny statlig reform 1/1-17, økende utfordringer i samfunnet)
- NAV
- Integrering av flyktninger (måloppnåelse, rapportering, risikovurderinger)
- Aktuelle selskap/selskapskontroll:
 - GLT-avfall IKS (selskapet har fått ny oppgave - renovasjonsavdelingene i kommunene overført til selskapet, ansvar for innsamling av avfall, inngåelse av kontrakter med underleverandører)
 - Industribygg AS
 - Topro AS (stor omstilling for alle attføringsbedriftene, dele av selskapet beveget seg mer inn på det kommersielle markedet. Kontrollutvalget har ikke innsynsrett,

Vedtak i kontrollutvalget fra forrige valgperiode:

- *Reglement for kontrollutvalget (KU-sak 51/15)*
- *Gjøvik Boligstiftelse: Undersøke muligheten for frivillig kontroll/forvaltningsrevisjon (KU-sak 60/15).*
- *Industribygg AS: Orientering om ny vurdering av skatteplikt og gjennomført brukerundersøkelse/studentoppgave (KU-sak 53/15)*
- *Samhandlingsreformen – orientering om status og risikovurderinger (KU-sak 58/14, jf. 77/13)*
- *Byggesaksavdelingen – oppfølging av tilsynsplan 2013-2014 + diverse spørsmål (ku-sak 13/14) – første møte i 2015*
- *Eidsiva Energi AS – orientering vedr. sponning og åpenhet (KU-sak 86/14)*
- *Informasjonssikkerhet i Gjøvik kommune (jf. ku vedtak 04/14, avvente)*
- *Skole:*
 - *Årsaker til forskjeller mellom skolene vedr. andel spesialundervisning (KU-sak 83/14)*
 - *Skrinnhagen skole – evaluering av tiltak (jf. ku-sak 12/14 – sak tidlig i 2015)*
 - *Rutiner og praksis v/skolebytte (ku-sak 70/2012)*
- *Intern kontroll:*
 - *Overordnet intern kontroll i Gjøvik kommune – rådmannens rutiner for internrevisjon/etterkontroll (ku-vedtak 38/2014)*
- *Korrupsjon i kommune-Norge (utsatt sak fra 15/5-13) – besluttet avventet*
- *Barnevern:*
 - *Presentasjon av risikovurderinger etter tilsynsrapport 2014 (jf. ku-sak 09/14)*
 - *Fylkesmannens tilsyn med barnevernstjenesten høsten 2013 (ku-sak 55/13, pkt. 2)*

fokus på eierstyring, vurdere dialog med Topro om innsyn/frivillig forvaltningsrevisjon) - Det regionale samarbeidet (Regionkontoret er organisert som en forening, kartlegging av ansvar og myndighet til regionalt samarbeid mv) <u>Annet:</u> - Innkjøp – bruk av anbud <u>Tema fra Kontrollutvalgskonferansen:</u> - Tillit gjennom åpenhet - Korrupsjonsforebyggende arbeid <u>Stikkord fra møte den 11/3-16:</u> - Kommunes planverk (ca 40 dokumenter skal prioriteres i valgperioden. Prioriterer lovbrudd/fristoverskridelser – lovpålagt når det skal revideres, eks. klimaplan og boligpolitisk handlingsplan som er på etterskudd. Kan kommunens planstrategi bli mer effektiv? Be om å få oversikt over planer og frister for rullering. I hvilken grad overholdes dette?)	➤ <i>Barnevern – vurdering av nye undersøkelser (ku-sak 23/13), herunder bruk av hjelpetiltak i hjemmet (ku-sak 32/13)</i> ➤ <i>Barnevern – div. spørsmål til administrasjonen (ku-sak 64/12):</i> ○ <i>Terskel for å igangsette omsorgsovertakelser</i> ○ <i>Lean-gjennomgang</i> ○ <i>Tilsynsførerordningen i GLT-regionen</i>
---	--

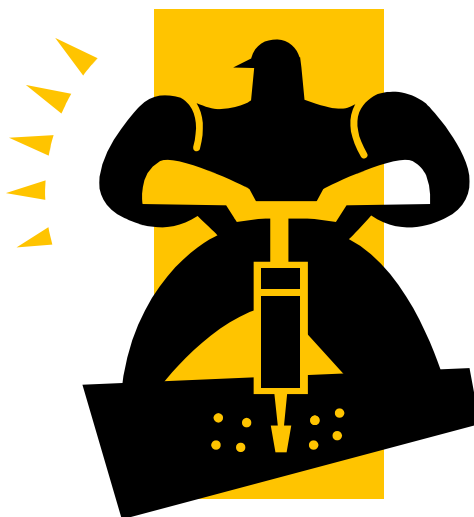
2. SELSKAPSKONTROLL

<u>Stikkord fra møte 3/3-16 (samtale med rådmannen mv):</u> - Aktuelle selskap/selskapskontroll: ➤ GLT-avfall IKS (selskapet har fått ny oppgave - renovasjonsavdelingene i kommunene overført til selskapet, ansvar for innsamling av avfall, inngåelse av kontrakter med underleverandører) ➤ Industribygg AS ➤ Topro AS (stor omstilling for alle attføringsbedriftene, dele av selskapet beveget seg mer inn på det kommersielle markedet. Kontrollutvalget har ikke innsynsrett, fokus på eierstyring, vurdere dialog med Topro om innsyn/frivillig forvaltningsrevisjon)	<u>Vedtak i kontrollutvalget fra forrige valgperiode:</u> • Gjøvik Boligstiftelse: Undersøke muligheten for frivillig kontroll (KU-sak 60/15). • Eidsiva Energi AS – orientering vedr. sponning og åpenhet (KU-sak 86/14)
--	--

Kontrollutvalgets

**PLAN FOR
FORVALTNINGSREVISJON
OG
SELSKAPSKONTROLL**

2016 – 2019

Behandlet i kontrollutvalget: 13. oktober 2016.
Vedtatt av kommunestyret:

INNHold

1.	INNLEDNING	3
2.	PLANPROSESSEN.....	3
3.	FORVALTNINGSREVISJON	4
3.1	HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?	4
3.2	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER	5
4.	SELSKAPSKONTROLL.....	10
4.1	HVA ER SELSKAPSKONTROLL?.....	10
4.2	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER	11

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget utfører på vegne av kommunestyret det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen, herunder påser at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalgets oppgaver kan i hovedsak deles i tre områder:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

I *forskrift om kontrollutvalg* går det frem at kontrollutvalget skal lage en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Planene skal vedtas av kommunestyret, som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget har valgt å samle de to planene i ett dokument.

2. PLANPROSESSEN

I forskrift om kontrollutvalg går det frem at plan for forvaltningsrevisjon

”skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter”.

I tillegg til å legge vekt på risiko- og vesentlighet i sitt arbeid med prioritering av områder/tema for kontroll, har kontrollutvalget også lagt vekt på følgende:

- Prosjektets potensielle bidrag til å skape forbedringer i forvaltningen
- Politisk aktualitet og interesse
- Betydningen de offentlige tjenestene har for brukerne/innbyggerne
- Gjennomførbarhet (praktisk og økonomisk)
- Erfaringer fra andre kommuner

Utfordringen med den overordnede analysen er å sikre at analysen er tilstrekkelig overordnet, slik at man får et oversiktsbilde av hele den kommunale virksomheten, samtidig som den går tilstrekkelig dypt til å danne et meningsfullt grunnlag for prioritering av konkrete områder. Ved valg av metode og opplegg for overordnet analyse er disse hensynene balansert opp mot kontrollutvalgets budsjettmidler.

Den overordnede analysen ble gjennomført som en prosess i kontrollutvalget. Som grunnlag for risiko- vesentlighetsvurderingen er det innhentet kunnskap fra en rekke kilder, bl.a.:

- Kommunale planer og rapporter (handlingsplan, økonomiplan, årsrapporter mv.)
- Tilgjengelig statistikk (i hovedsak kostra-tall)

- Gjennomførte revisjonsprosjekter/evalueringer i andre kommuner
- Foranalyse av utvalgte områder.
- Avisomtale, erfaringer fra andre kommuner mv.

Ordfører og rådmann er også invitert inn i prosessen for å komme synspunkter og innspill til utvalgets arbeid med planen.

3. FORVALTNINGSREVISJON

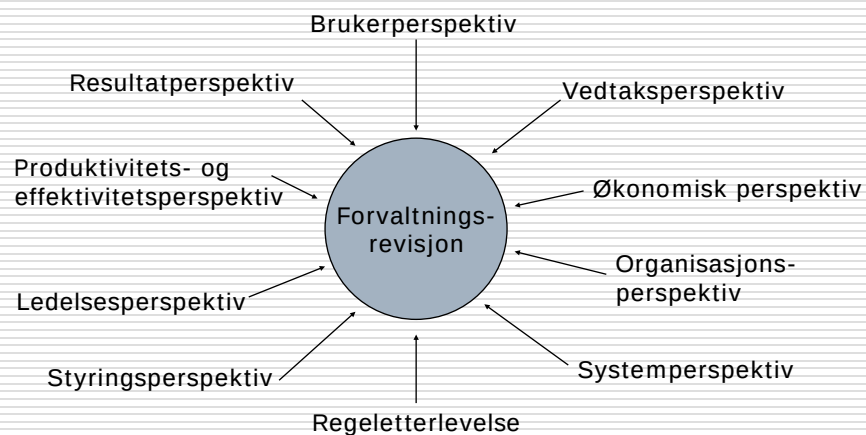
3.1 HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?

Kommuneloven § 77 nr 4, 2. punktum beskriver forvaltningsrevisjon slik:

”Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).”

I en forvaltningsrevisjon kan man ha flere forskjellige perspektiver. Hvilket perspektiv man legger hovedvekten på avhenger av intensjon med undersøkelsen.

Mulige perspektiver

På grunn av at tema og vurderingstype kan spenne vidt, stilles det derfor store krav til både metode- og fagkunnskap hos den som skal gjennomføre revisjonen.

3.2 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER

Generelt:

- Kontrollutvalget har som mål å øke sitt fokus på **effektivitet/produktivitet og kvalitet** i sine undersøkelser av kommunens forvaltning.
- Ved kontroll av formelle forhold (etterlevelse av lover/regler/rutiner) har kontrollutvalget som mål å etterprøve at **praktiseringen av rutinene** er i tråd med etablerte rutiner og prosedyrer.
- Kontrollutvalget ønsker å prioritere kontroll av **tjenester til svake/utsatte brukergrupper**. I tillegg til et systemperspektiv har kontrollutvalget som målsetting også å gjennomføre **stikkprøver på individnivå** for å teste at rutinene fungerer i praksis.
- Kontrollutvalget har som mål å ha god kunnskap om kommunens organisasjon og tjenesteyting. Som ledd i dette arbeidet vil det løpende bli bedt om **orienteringer fra administrasjonen**, herunder etterspørre gjennomførte **risikovurderinger**.
- Igangsetting av undersøkelse (forvaltningsrevisjon) gjøres normalt etter en forutgående **forundersøkelse**. Formålet med en forundersøkelse er å avklare nytteverdien av en eventuell grundigere undersøkelse. Forundersøkelser/kartlegginger kan gjøres av kontrollutvalget selv, utvalgets sekretariat eller kommunens revisor.
- Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige **undersøkelser på eget initiativ** dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt i planen. Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.

Prioriterte områder:

Nedenfor følger prioriterte områder innenfor ulike deler av organisasjonen (ikke prioritert rekkefølge):

Felles administrasjon, stab/støtte, HR organisasjonsutvikling (sektorovergripende)	
Sykefravær	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Høyt fravær har store økonomiske konsekvenser og kan få konsekvenser for kvaliteten på tjenestene. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Gjennomgang av detaljert sykefraværstatistikk i kommunen.

	• Kommunens arbeid med langtidsfravær og oppfølging av sykmeldte. • Oppfølging av IA-avtalen • Evaluering av tiltak.
Finansforvaltning	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Betydelig økonomisk område for kommune (ca. 1 milliard kroner til forvaltning). • Svikt i styring og kontroll med forvaltningskapitalen kan få betydelige økonomiske konsekvenser. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Etterlevelse av kommunens eget finansforvaltningsreglement. • Etterlevelse av kommunelovens regler om finansforvaltning, herunder forskrift om finansforvaltning i kommuner.
Målstyring	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Kommunen har etablert målstyring som en del av den helhetlige virksomhetsstyringen. At systemet for målstyring fungerer som forutsatt kan ha stor betydning for tjenesteproduksjonen mht. både effektivitet/produktivitet og kvalitet. • Måling av kvalitet på tjenester er vanskelig. Aktuelle tema/spørsmål: • I hvilken grad er det etablert målekriterier for kvalitet i tjenesteproduksjonen og hvordan måles rapportertes det på disse parameterne? • Måles de riktige tingene? • Hvordan er kvaliteten på rapportering av måloppnåelse? • Hvordan brukes resultatene til læring og forbedring?
Informasjons-sikkerhet	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Vesentlig område for kommunen, da bruk av IKT benyttes i større eller mindre grad innenfor alle tjenesteområder. • Svikt kan få store konsekvenser, både personlig for den som rammes (svikt i håndtering av personopplysninger) og for kommunens omdømme Aktuelle tema:

	• Etterlevelse av personopplysningsloven.
Etikk og korrupsjonsforebyggende arbeid	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Inntatt i formålsparagrafen i kommuneloven. • Stort fokus på temaet sentralt (for eksempel nedsatt eget etikkutvalg i Kommunenes Sentralforbund). • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Hvordan jobber kommunen med forankring av gode etiske holdninger hos ansatte og politikere? Fokus både på overordnet nivå (ordfører/rådmann) og på mellomledernivå i organisasjonen.
Sektor for oppvekst	
Skole	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Mobbing (etterlevelse av opplæringslovens § 9 A om retten til et godt psykososialt miljø – fokus på praktiseringen ute i skolene) • Sykefravær og fraværshåndtering. • Bruk av ufaglærte. • Måling av kvalitet. • SFO-ordningen (innhold og kvalitet)
Barnevern	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Har vært et bekymringsområde i flere år mht. kapasitet, fristoverskridelser, mediefokuserte enkeltsaker. • Store endringer i både organisering og ledelse på området siste årene. • Svikt kan få alvorlige konsekvenser for barn/unge. • Sårbare brukergrupper. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Produktivitet/effektivitet i saksbehandlingen. • Saksforberedende arbeid i f.m. Fylkesnemnda. • Kommunikasjon og omdømme. • Oppfølging av tidligere tilsyn fra Fylkesmannen/helsetilsynet: I hvilken grad er praksis endret som følge av tilsynet?

	Kommentar: • Barnevernet i Gjøvik kommune er under oppbygging. Evaluering av området kan være mest aktuelt i slutten av valgperioden.
Sektor for helse og omsorg	
Samhandlings-reformen	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Betydelig reform med store konsekvenser for flere tjenesteområder i kommunen. • Kommunen har i flere år betalt for et betydelig antall «overliggerdøgn» på sykehuset pga. kapasitetsproblemer og overbelegg på korttidsplasser. • Stor politisk interesse. Aktuelle tema/spørsmål: • Hvordan sikrer Gjøvik kommune at tildeling av korttids- og langtidsplass ved sykehjem skjer på grunnlag av en vurdering av pasientens behov? (jf. gjennomført kartleggingsrapport 2016) • Måloppnåelse (i hvilken grad nås målene med reformen bl.a. målet om om forebygging) Kommentar: • Evt. kontroller må koordineres/samordnes med andre aktører som evaluerer ordningen.
Psykiatri- og rus (sektorovergripende)	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Gjennomført omorganisering av tjenesten • Planlagt ny statlig reform 1/1-17. • Økende utfordringer i samfunnet. • Sårbare brukergrupper. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Oppfølging av vedtatte planer og politiske vedtak. • Måloppnåelse og rapportering. • Kvalitet på tjenestene. • Fokus på tilbudet til barn og unge.
Sektor for NAV (kommunal del NAV Gjøvik)	
Integrering av flyktninger	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Ikke ubetydelig omfang i Gjøvik kommune. • Sårbare brukergrupper. • Politisk interesse.

	Aktuelle tema: • Organisering. • Måloppnåelse og rapportering.
Sosialtjenesten	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Ikke ubetydelig omfang i Gjøvik kommune. • Sårbare brukergrupper. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Det er iverksatt tiltak for å redusere utbetalinger av økonomisk sosialhjelp (videreføres i 2016/2017). Evaluering av effektene av tiltakene. Fungerer de som forutsatt? • Hvordan fungerer mål- og resultatstyring på den kommunale delen av NAV/sosialhjelp? • Sosialtjenestens forvaltning av klientmidler.
Sektor for teknisk drift	
Byggesaks-avdelingen	Hovedbegrunnelse for valg av området: • En svært synlig avdeling med mye kontakt med publikum. • Oppfølging av tidligere vedtak i kontrollutvalget (KU-sak 13/2014). Aktuelle tema (jf. vedtak i KU-sak 13/2014): • Effektivitet/produktivitet (avdelingens saksbehandlingssystem og andre hjelpemidler, avdelingens systemer og rutiner, resultater fra Lean-prosjekt, saksbehandlingstider, responstid til publikum mv) • Måloppnåelse (i forhold til strategi- og tilsynsplanen) • Arbeidet med oppdatering av gamle reguleringsplaner
Sektor for samfunnsutvikling	
Næringsutvikling	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Næringsutvikling er et viktig satsingsområde for Gjøvik kommune. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Måloppnåelse. • Hva kjennetegner kommuner som lykkes med næringsutvikling? Hva med Gjøvik kommune?

Det regionale samarbeidet	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Måloppnåelse. • Regionkontorets rolle, ansvar og myndighet i forhold til regionalt samarbeid.
----------------------------------	---

4. SELSKAPSKONTROLL

4.1 HVA ER SELSKAPSKONTROLL?

Selskapskontroll er en relativt ny oppgave for kontrollutvalget, som ble inntatt ved lov- og forskriftsendring i 2004.

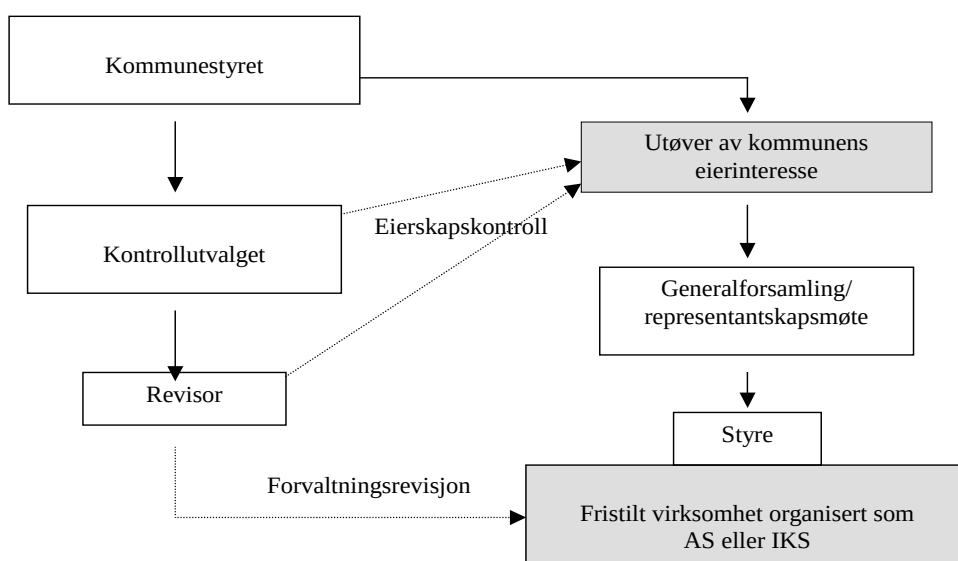
Kommuneloven § 77 nr 5 sier følgende:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.”

Forskrift om kontrollutvalg § 14 beskriver selskapskontroll slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).”

Ovenstående beskriver selskapskontrollens obligatoriske del. Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon (frivillig). Oppgavene kan illustreres slik:

Bestemmelsene om selskapskontroll må ses i sammenheng med kontrollutvalgets rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet, jf. kommuneloven § 80. Disse bestemmelsene er gitt med tanke på interkommunale selskaper og aksjeselskaper.

4.2 PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER

Generelt:

- Kontrollutvalget har som mål å ha god kunnskap om kommunens eierskap i andre selskaper og kommunens eierskapspolitikk. Utvalget vil derfor legge opp til periodiske **samtaler med både kommunens ledelse** (vedr. eierstyring) **og med ledelsen i selskaper** der kommunen har betydelige eierinteresser.
- Igangsetting av undersøkelse gjøres normalt etter en forutgående **forundersøkelse**. Formålet med en forundersøkelse er å avklare nytteverdien av en eventuell grundigere undersøkelse. Forundersøkelser/kartlegginger kan gjøres av kontrollutvalget selv, utvalgets sekretariat eller kommunens revisor.
- Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige **undersøkelser på eget initiativ** dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt i planen. Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.
- Ved kontroll av selskaper som kommunen eier sammen med andre kommuner vil kontrollutvalget søke å **koordinere/samordne** sine kontroller med kontrollutvalgene i de øvrige eier-/deltakerkommunene.

Prioriterte områder/selskaper:

Nedenfor følger prioriterte områder (ikke prioritert rekkefølge):

Område/selskap	
Eierstyring	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Obligatorisk del av lovbestemt selskapskontroll (eierskapskontroll) • Generelle utfordringer/risiko knyttet til styring av fristilte selskaper • Politisk interesse Aktuelle tema/problemstillinger: • Evaluering av etterlevelse av kommunens vedtatte eierskapspolitikk
GLT-avfall IKS	Hovedbegrunnelse for valg av selskapet/temaet: • Viktig kommunalt selskap (driver lovpålagte

	oppgaver på vegne av kommunen) • Store endringer i rammevilkårene for selskapet de senere årene. • Kommunene har ubegrenset økonomisk ansvar. • Politisk interesse Aktuelle fokusområder: • Selskapets håndtering av økonomisk risiko. • Eierstyring. • Etterlevelse av selvkostbestemmelsene.
Industribygg AS	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Betydelig selskap som er 100 % eid av Gjøvik kommune. Selskapet forvalter store verdier • Politisk interesse Aktuelle tema/problemstillinger: • Rollen som utleier, evaluering av kundetilfredshet • Hvordan utøver kommunen sin eierrolle? • Er kommunikasjon og rapportering mellom eier og selskap tilfredsstillende? • Eiendomsforvaltning, herunder planlegging, organisering og nivå på vedlikehold.
Krisesenteret i Gjøvik IKS	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Betjener sårbare brukergrupper. Aktuelle fokusområder: • Organisering og ledelse. • Kvalitet på tilbudet. • Styring og rapportering. Kommentar: • Krisesenteret i Gjøvik eies/drives av de fem kommunene i Gjøvikregionen i felleskap. Før igangsetting av eventuell kontroll med selskapet vil det bli søkt samarbeid med kontrollutvalgene i de øvrige deltakerkommunene.
Annet	
Gjøvik Boligstiftelse	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Stor betydning for kommunen. • Selskapet forvalter store verdier. • Politisk interesse

	Aktuelle fokusområder: • Organisering. • Eiendomsforvaltning. • Økonomi. • Styring og rapportering. Kommentar: • Stiftelser er selveiende og faller ikke inn under kontrollutvalgets lovpålagte oppgave med selskapskontroll eller forvaltningsrevisjon. Stiftelser er underlagt tilsyn fra Stiftelsestilsynet. Kontrollutvalgets ønsker likevel å se nærmere på muligheten til å gjennomføre frivillig kontroll med stiftelsen. En frivillig kontroll med stiftelsens forvaltning og drift er avhengig av aksept fra stiftelsens styre. Stiftelsestilsynet oppgaver begrenser seg til å føre tilsyn og kontroll med at forvaltningen av stiftelsen skjer i samsvar med stiftelsens vedtekter og at stiftelsesloven overholdes.
--	---

Gjøvik, 13. oktober 2016.

Roar Løken Lunder
leder av kontrollutvalget

Gjøvik kommune**REGNSKAPSREVISJON: PRESENTASJON AV STRATEGI FOR REVISJON AV KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2016**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.10.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for 2016 (brev av 4/10-16 fra Innlandet Revisjon IKS til kontrollutvalget)
2. Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet 2016 (brev av 6/9-16 fra Innlandet Revisjon IKS til kontrollutvalget)

Vedlagt:

Vedlegg 1

Vedlegg 2

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Revisors presentasjon av hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for revisjon av kommuneregnskapet for 2016 tas til orientering.
2. Oppdragsansvarlig revisors vurdering av egen uavhengighet tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:**Oppsummering:**

I tråd med etablert praksis presenterer Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for revisjon av kommuneregnskapet for inneværende år. Hensikten er å holde kontrollutvalget løpende orientert om regnskapsrevisjonens arbeid, jf. kravene i forskrift om kontrollutvalg.

I tillegg til beskrivelse av hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi (se vedlegg 1) følger også egenvurdering fra oppdragsansvarlig revisor i forhold til egen uavhengighet (se vedlegg 2). Det siste følger av krav i lovverket om årlig å avgi en slik egenerklæring.

Revisjonsstrategien og kontrollutvalgets rolle/ansvar:

Bakgrunnen for revisors presentasjon av revisjonsstrategien overfor kontrollutvalget er forskrift om kontrollutvalg § 6:

”Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder å holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks, eller avtaler med revisor.”

Dersom man skal holde seg ”løpende orientert” mv. slik forskriften krever, vil kunnskap om revisors planlegging og revisjonsstrategi være viktig informasjon. Dette fremgår også av egen veileder for kontrollutvalget om det ansvaret kontrollutvalget har overfor regnskapsrevisor (utgitt av Norges Kommunerevisorforbund, 2010). I veilederen står bl.a.:

Kunnskap om revisjonens innhold

For at kontrollutvalget skal kunne ha en oppfatning av om regnskapene blir revidert på en betryggende måte, bør kontrollutvalgene ha kunnskap om hva revisjonsarbeidet omfatter.

Et engasjementsbrev fra revisor vil kunne være til hjelp. Hensikten med et engasjementsbrev er å informere den reviderte om revisjonsoppdragets art og klargjøre de involverte partenes oppgaver og plikter. Her vil formål og innhold i revisjonen utdypes nærmere, sammen med en avklaring av hva som er kommunens ansvar.

Det er utarbeidet en revisjonsstandard som omhandler vilkårene for et revisjonsoppdrag og engasjementsbrev. Spesielt forhold knyttet til rapportering og kommunikasjon vil kunne bidra til nyttige avklaringer i forhold til kontrollutvalgets oppgave og forventninger. Hva kan det forventes at revisor skal rapportere når og i hvilken form? Eksempler vil være revisjonsberetningen og hva som ligger til grunn for denne, rapporteringsrutiner om avdekkede misligheter, såkalte nummererte brev og hva som vil bli rapportert i disse og eventuelt annen rapportering fra revisor. Det vises til ISA 210 Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdraget når det gjelder engasjementsbrev fra revisor. Kontrollutvalget må gjøre seg kjent med dette brevet.

Årlig presentasjon av revisjonsstrategien er også nedfelt i kontrollutvalgets avtale med Innlandet Revisjon IKS (oppdragsavtalen). Krav og forventninger til den årlige presentasjonen er beskrevet slik i avtalens vedlegg 1:

- **Formål/resultatkrav:**
Kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon til å vurdere at revisjonen av kommunens årsregnskap er lagt opp på en betryggende måte.
- **Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi legges frem for kontrollutvalget.**
Hovedtrekkene er overordnet beskrivelse og vurdering av:
 - *Inndeling av kommunen i revisjonsområder*
 - *Risiko- og vesentlighetsvurderinger*
 - *Metodikk og angrepsvinkel*
 - *Risikofaktorer til oppfølging*
- **Strukturert orientering med muligheter for dialog med kontrollutvalget.**

Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik, 4. oktober 2016

J.nr./Referanse: 2016-747 /GK/korr/ur

Kontrollutvalget i Gjøvik kommune

Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for 2016.

1. Innledning.

Det fremgår av oppdragsavtalen at hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi skal forelegges kontrollutvalget.

Vi gjennomfører revisjonen i henhold til Kommunelovens § 78 og God kommunal revisjonsskikk.

Revisors overordnede mål ved revisjon av regnskapet er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapet totalt sett ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil. Revisjonen skal gi revisor grunnlag for å gi uttrykk for sin mening om regnskapet i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med gjeldende rammeverk for finansiell rapportering og nødvendig rapportering om regnskapet. Rammeverket for årsregnskapet som revideres er kommunelovens § 48 med tilhørende forskrifter, bokføringsloven med tilhørende forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Revisors mål er å planlegge revisjonen slik at revisjonsarbeidet blir utført på en måleffektiv måte.

Revisor skal utarbeide en overordnet revisjonsstrategi for oppdraget som beskriver revisjonens omfang, når den skal utføres, styringen av oppdraget, og som gir føringer for utarbeidelsen av revisjonsplanen.

Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi er inndelt i følgende punkter:

- Inndeling av kommunen i revisjonsområder
- Risiko- og vesentlighetsvurderinger
- Tidspunkt for gjennomføring av revisjonen og styringen av oppdraget
- Metodikk og angrepsvinkel
- Identifiserte vesentlige risikoområder
- Attestasjonsoppgaver

Internasjonal revisjonsstandard, ISA 300, gir føringer for revisors metode for og innhold i overordnet revisjonsstrategi. Strategien baserer seg på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger ut fra tidligere erfaringer med oppdraget og årets foreløpige vurderinger. Revisjonsstrategien vil utvikles gjennom revisjonsprosessen og endringer som får vesentlig innvirkning på angrepsvinkel og risikovurderinger vil bli kommunisert til kontrollutvalget. Revisjonsplanen vil på samme måte utvikles i en dynamisk prosess gjennom året med veksling mellom risikovurderingshandlinger og videre revisjonshandlinger.

Hovedkontor:
Postadr.: Postboks 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

2. Inndeling av kommunen i revisjonsområder

Regnskapet deles inn i revisjonsområder. Revisjonsområdene dekker alle deler av drifts-, investerings- og balanseregnskapet samt årsberetningen.

3. Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Revisjonsarbeidet er basert på en vurdering av risiko og vesentlighet.

Med **risiko** menes risikoen for at det foreligger vesentlig feilinformasjon i regnskapet. I den overordnede revisjonsstrategien vurderes dette på overordnet nivå basert på revisors erfaringer med oppdraget, diskusjoner i revisjonsteamet og kommunikasjon med rådmannen.

Revisors målsetting med å identifisere og anslå risikoene for vesentlig feilinformasjon i regnskapet er å danne seg grunnlag for utforming og iverksettelse av handlinger for å håndtere de anslåtte risikoene.

Vi vurderer risikoen for vesentlig feilinformasjon, enten den skyldes misligheter eller feil, på regnskaps- og påstandsnivå, gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser, herunder enhetens interne kontroll.

Vår foreløpige vurdering av risiko for at det foreligger vesentlig feilinformasjon i regnskapet er at risikoen er **middels til lav**.

Følgende momenter er lagt til grunn:

- Kommunen er en offentlig virksomhet som drives av offentlige bevilgninger og er underlagt offentlighetsloven
- Kommunen er regel- og budsjettstyrt
- Kommunen er en relativt stor virksomhet med etablert organisering og etablerte internkontrollsystemer
- Vår erfaring med kommunen

Feilinformasjon, herunder utelatelser, er å anse som **vesentlige** dersom de rimelig kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som treffes av brukerne på grunnlag av regnskapet.

Revisors mål er å anvende vesentlighetsbegrepet på en hensiktsmessig måte ved planlegging og gjennomføring av revisjonen.

Vesentlighetsvurderinger er skjønnsmessige vurderinger foretatt av revisor. Rammeverket for den finansielle rapporteringen og karakteristiske trekk ved kommunen og kommunal virksomhet gir revisor referanserammer for fastsettelse av vesentlighet. Vesentlighetsvurderingen foretas på grunnlag av:

- Rådende omstendigheter og påvirkes av feilinformasjonens størrelse eller type, eller en kombinasjon av disse
- Forhold som vurderes som vesentlig for brukerne av regnskapet som en gruppe. Den mulige virkningen av feilinformasjon for bestemte individuelle brukere, hvis behov kan variere i stor grad, tas ikke i betraktning.

Revisor tallfester vesentligheten i planleggingsfasen. Vesentligheten revurderes etter hvert som revisjonen utføres.

Vår foreløpige vurdering av vesentlighet for regnskapet totalt sett er at grensen settes til **middels nivå**.

Følgende momenter er lagt til grunn:

- Kommunen har pr nå en økonomi som gir noe handlingsrom
- Budsjettert netto driftsresultat for 2016 ligger likevel under anbefalt nivå
- Kommunen har god økonomistyring
- Kommunen har et bra finansielt utgangspunkt med moderat lånegjeld og reserver i disp.fond
- Kommunen har omfattende investeringsplaner
- Kommunen har framlagt prognoser som varsler mindreforbruk for 2016
- Kommunen er eksponert for omtale i media

4. Tidspunkt for gjennomføring av revisjonen og styringen av oppdraget

Det er avtalt i oppdragsavtalen totalt 1110 timer (ekskl. møter) til regnskapsrevisjon i 2016. Regnskapsrevisjonen er fordelt på revisjon av årsregnskapet 880 timer, attestasjoner og revisjonsuttalelser 200 timer og veiledning/bistand 30 timer.

Oppdragsansvarlig revisor har ansvaret for gjennomføring av revisjonen av årsregnskapet, herunder å skrive revisjonsberetning. Oppdragsansvarlig revisor for kommunen er Unn Romundgard og medarbeidere i revisjonsteamet er Bjørn Gustavsen og May Tove Ringsveen.

Revisjonen kan deles i tre hovedfaser:

- Planleggingsfasen, tidlig høst
- Løpende revisjon gjennom året, september til februar
- Revisjon av årsregnskapet, februar til april

Lovfestet frist for revisjonsberetning er 15. april 2017. Oppdragsansvarlig revisor presenterer revisjonsarbeidet og revisjonsberetningen for kontrollutvalget.

5. Metodikk og angrepsvinkel

Revisor skal gjennomføre revisjonen i samsvar med kommuneloven og god kommunal revisjonsskikk. For å sikre en effektiv og målrettet revisjon benytter Innlandet Revisjon IKS revisjonsverktøyet Descartes.

Testing av regnskapspåstander og tilleggsopplysninger skjer ved

- Test av kontroller
- Kontroll av transaksjoner, kontosaldoer og tilleggsopplysninger
- Analytiske kontroller

Ved test av kontroller vil vi vurdere å bygge på tester av kontroller som er utført de to foregående år.

6. Identifiserte vesentlige risikoområder

Gjennom den overordnede planleggingen har vi identifisert risikoområder som skal følges opp ved revisjonen av årsregnskapet. Risikoområdene omfatter både lovbestemte oppgaver og andre oppgaver revisor har identifisert ut fra vesentlige risikofaktorer.

Lovbestemte oppgaver:

- Kontroll av vesentlige budsjettavvik, jf. kommuneloven § 78 med tilhørende forskrift

- Vurdere om ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og forskrifter jf. kommuneloven § 78 med tilhørende forskrift.

Revisors identifiserte vesentlige risikofaktorer:

- Datasikkerhet, tilgangskontroller, endringshåndtering og sikring av data
- Årsregnskapet, avleggelse av regnskapet med noter og årsberetning
- Investeringsregnskapet, skillet drift og investering
- Ubrukte lånemidler og budsjettering av investeringer
- Selvkosttjenester, beregning av selvkost
- Kortsiktige fordringer, verdsettelse
- Fond, bruk og avsetning
- Anordning av inntekter og utgifter

Mislighetsrisikofaktorer:

- Ledelsens overstyring av intern kontrollen
- Svakheter i intern kontroll

Risikofaktorer vurderes løpende i revisjonsprosessen.

7. Attestasjonsoppgaver

Revisor for kommuner og fylkeskommuner har attestasjonsoppgaver knyttet til kommunens og fylkeskommunens rapportering til andre, hovedsakelig staten. Revisors attestasjonsoppgave kan være pålagt ved lov slik som kontroll og attestasjon av kompensasjonsoppgavene for merverdiavgift jf. Lov om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner § 8, eller den kan være pålagt fra rapportmottaker.

Med hilsen

Unn Romundgard
Oppdragsansvarlig revisor

Gjøvik, 6. september 2016

J.nr./Referanse: 2016-649/KU-GK/korr/ur

Til kontrollutvalget

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Gjøvik kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

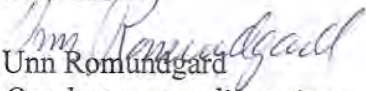
- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Gjøvik kommune deltar i.
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Gjøvik kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Gjøvik kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Gjøvik kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Pkt 7: Opptre som	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Gjøvik kommune.

fullmektig for den revisjonspliktige	
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Med hilsen

Unn Romundgård
Oppdragsansvarlig revisor